

Un thriller captivant
care surprinde magistral atmosfera din Hamburg
la începutul secolului 20!

Christoph Elbern

UCIGASUL DIN PORT

ROMAN

NICULESCU fiction

Christoph Elbern

UCIGAȘUL DIN PORT

Traducere:
Maria Tudosescu

NICULESCU fiction

Valoarea timbrului literar este 2% din prețul de vânzare și se adaugă acestuia. Sumele se virează la Uniunea Scriitorilor din România, cont nr. RO44 RNCB 5101 0000 0171 0001, sucursala BCR Unirea.

© Aufbau Verlage GmbH & Co. KG, Berlin 2022

Published with Rütten & Loening; »Rütten & Loening« is a trademark of Aufbau Verlage GmbH & Co. KG.

Titlu original: *HAFENMÖRDER. Carl-Jacob Melcher ermittelt. Roman,*
by Christoph Elbern

© Editura NICULESCU, 2024

Bd. Regiei 6D, 060204 – București, România

Telefon: 021 312 97 82;

E-mail: editura@niculescu.ro

Internet: www.niculescu.ro

NICULESCU este un imprint al Editurii NICULESCU

Comenzi online: www.niculescu.ro

Comenzi e-mail: vanzari@niculescu.ro

Comenzi telefonice: 0724 505 380, 021 312 97 82

Redactor: Dragoș Ghițulete

Tehnoredactor: Lucian Curteanu

Design copertă: Carmen Lucaci

ISBN 978-606-38-0940-8

Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei cărți nu poate fi reprodusă sau transmisă sub nicio formă și prin niciun mijloc, electronic sau mecanic, inclusiv prin fotocopiere, înregistrare sau prin orice sistem de stocare și accesare a datelor, fără permisiunea Editurii NICULESCU.

Orice nerespectare a acestor prevederi conduce în mod automat la răspunderea penală față de legile naționale și internaționale privind proprietatea intelectuală.

Editura NICULESCU este partener și distribuitor oficial OXFORD UNIVERSITY PRESS în România.

E-mail: oxford@niculescu.ro; Internet: www.oxford-niculescu.ro

Capitolul 1

Vreau să spun povestea de la început. A trecut acum, în sfârșit, suficient de mult timp de la evenimentele tulburătoare din vara anului 1904 pentru a le putea relata în detaliu. S-au scris și povestit multe despre fiecare incident în parte, dar întreaga poveste, în toată complexitatea ei, nu poate fi spusă decât de mine personal.

Această poveste, care a schimbat fundamental viața mea și a multor alora, este o poveste despre crimă și înșelăciune, despre dragoste și trădare, despre crize și evenimente mondiale. Ca toate poveștile bune, de altfel, atât cele fictive, cât și cele adevărate. Vă voi spune povestea așa cum am trăit-o eu, cu toate încercările și necazurile ei, și nu dintr-o perspectivă omniscientă. Doar așa pot explica de ce m-am comportat așa cum am făcut-o în diferitele etape ale poveștii. La urma urmei, întotdeauna suntem mai înțelepți când privim înapoi.

Dar a spune povestea de la început înseamnă, în primul rând, să știi exact care este acesta. A început oare această poveste când m-am mutat în casa unchiului meu, armatorul Wilhelm Knudsen, în Hamburg, într-o zi mohorâtă de joi din ianuarie 1904? Sau a început în martie, când a fost descoperită prima victimă dintr-o serie de crime înfiorătoare? În orice caz, legătura mea cu aceste evenimente a început într-o noapte

plouă de mai, când un cetățean respectabil al orașului a fost înjunghiat pe la spate pe o alee întunecată de lângă Reeperbahn, în fața unui bordel.

Cel mai bine ar fi să începem cu mine. Numele meu este Carl-Jakob Melcher. Astăzi, la doi ani de la acea vară memorabilă din 1904, am douăzeci și nouă de ani. Provin dintr-o familie de comercianți din Hamburg. Tatăl meu, despre care nu vreau să spun nimic negativ, nici chiar la zece ani de la moartea sa, s-a ocupat prea mult de invențiile sale și prea puțin de comerțul cu mirodenii, care era de fapt profesia sa. Astfel, după sinuciderea sa timpurie, mi-a lăsat o grămadă de brevete obscure care nu au putut fi vândute și o sumă de datorii care depășea imaginația mea de elev de liceu. Mama mea cumpărată și grijulie, care provenea dintr-o familie de transportatori, adusese în familie o zestre deloc neglijabilă, pe care tatăl meu a risipit-o în câțiva ani. Mama a murit cu câțiva ani înaintea tatălui meu, în epidemia de holeră din Hamburg. Cu siguranță aș fi ajuns pe străzi sau marinar în comerțul cu salpetru dacă unchiul meu Wilhelm Knudsen, fratele mamei mele, nu ar fi avut grijă de mine după moartea tatălui meu. El mi-a dat mie, unui orfan de 19 ani, o familie și mi-a oferit posibilitatea să studiez. Îi voi fi recunoscător pentru asta pentru tot restul vieții mele, indiferent de orice alte acuzații care i se pot aduce.

Unchiul Wilhelm ar fi vrut să mă implic în afacerile lui, în transportul maritim. Nu aceeași încredere în ceea ce privește succesiunea o avea în fiul său, vărul meu Adolf, care era cu cinci ani mai mare decât mine. Fapt pe care, de altfel, nu îl ascundea. Dar nu-mi puteam imagina ceva mai plictisitor decât să planific tonele de registru brut, să elaborez rute și să concurez din biroul meu cu alți mari armatori pentru oceanele lumii. În plus, eram destul de ambițios să nu mă bag în

compania deja înființată a lui Knudsen, ci să îmi croiesc propriul destin.

Pentru o scurtă perioadă de timp, mi-am dorit să studiez ingineria, poate pentru a ajuta la reușita brevetelor tatălui meu. Dar apoi mătușa mea, Isolde Knudsen, soția armatorului, mi-a băgat în cap ideea de a face ceva care să fie cu adevărat în beneficiul umanității. M-a implorat să devin medic. Nu i-am împlinit însă dorința și m-am decis pentru știința încă tânără a bacteriologiei. Biata mea mamă – care nu împlinise nici măcar patruzeci de ani – murise de holeră în 1892 și, împreună cu ea, peste opt mii de alți cetățeni din Hamburg. Voiam să fac tot ce era posibil pentru a eradica holera și alte amenințări similare.

Așa că, începând din 1899, am început să studiez la Institutul de Igienă al Universității Regale din Greifswald sub conducerea lui Paul Uhlenhuth, care fusese numit între timp profesor. La acea vreme, medicul Bernhard Nocht înființase Institutul de Boli Tropicale din Hamburg, unde erau examinați agenții patogeni pe care soldații, marinarii și imigranții din întreaga lume îi aduceau pe minunatele noastre punți de debarcare. După terminarea studiilor, am găsit un post de asistent de cercetare acolo și am putut să mă întorc în orașul meu natal, Hamburg.

Dar destul despre mine. Să vorbim despre prima victimă a evenimentelor nefericite cu care am avut de-a face.

Capitolul 2

În dimineața zilei de 17 mai 1904, în jurul orei patru, înainte de răsăritul soarelui, Joana Gilberto, o prostituată de 35 de ani din Rio de Janeiro, și-a părăsit locul de muncă aflat pe o străduță întunecată de lângă Reeperbahn, pentru a se îndrepta spre garsoniera sărăcăcioasă din Gängeviertel, pe care o împărțea cu alte două fete, pentru a dormi acolo câteva ore. La câțiva metri de intrarea în bordel, Joana, ușor beată, s-a împiedicat de ceva întins pe jos. Când și-a revenit, a văzut chipul palid al unui bătrân, care o privea fix cu ochii reci și mari. Femeia nu a putut decât să țipe. A țipat atât de tare și de intens încât aproape a leșinat. Ferestrele și ușile caselor din jur s-au luminat și s-au deschis imediat, mulți locuitori au fugit de îndată în stradă pentru a vedea ce s-a întâmplat. Agentul de pază chemat la fața locului a reușit cu greu să blocheze aleea, astfel încât polițiștii, care au sosit o jumătate de oră mai târziu, să găsească cadavrul încă neatins.

Poliția a venit cu un landou cu doi cai, care era pus la dispoziție pentru astfel de misiuni. În spate se aflau inspectorul Arnold Manthey și asistentul criminalist Martin Bucher, un vechi prieten din școală. Îi datorez lui Martin numeroase detalii despre această poveste și multe altele, dar despre asta mai târziu. Nu vreau să vă distrag acum cu povestea sa de

viață, care l-a dus pe o cale ocolită de la studii teologice la birourile poliției din Hamburg. Martin a descris evenimentele din acea noapte în culori sumbre.

În timp ce polițiștii își făceau treaba, cerul de deasupra Reeperbahn se însenina încet, dar lumina zilei care se iveau nu pătrundea încă pe aleea îngustă. Scena era luminată însă de lumina din apartamentele din jur și de un reflector cu carbid pe care jandarmii îl aduseseră în grabă și îl instalaseră lângă cadavru. Cei doi criminaliști s-au strecurat prin mulțimea avidă de senzații. Mulți oameni erau deja îmbrăcați în hainele pe care urmau să le poarte pentru a lucra în port, la casele de marcat și în magazine sau pe șantierul din Speicherstadt. Alții erau doar în halate și papuci de casă. De cealaltă parte a zonei delimitate de jandarmi cu niște schele de lemn, se aflau niște prostituate de la bordel. Acestea nu consideraseră necesar să își acopere în niciun fel ținutele provocatoare. Atunci când era ceva de văzut, se putea renunța fără nicio problemă la etichetă și decență.

Mortul era întins pe spate, cu picioarele răsucite nefiresc. Ochiul său era încă deschis. Inspectorul Manthey, un bărbat serios, zvelt, în vârstă de 40 de ani, cu mustați stufoase, i-a închis cu o mișcare de rutină. Fața bărbatului era palidă, iar pe obrazul stâng avea o linie subțire de sânge uscat. Pe fruntea lui era inscripționat un semn, pe care Manthey și Martin nu-l vedeau pentru prima dată. La fel ca o victimă din urmă cu două luni, făptașul gravase și pe fruntea acestui mort un semn. Două linii orizontale, două sau trei linii verticale.

Un doi sau un trei roman. Poate numărul Pi. Sau simbolul constelației Gemeni. Au existat multe speculații cu privire la acest simbol în cadrul departamentului de poliție atunci când

a apărut pentru prima dată. Situația avea să iasă din nou de sub control.

Inspectorul a vrut să afle de la omul de pază dacă mortul zăcea deja așa când a ajuns la fața locului. Acesta a răspuns afirmativ, spunând că nu îl atinsese nimeni.

Inspectorul s-a ghemuit în fața cadavrului și l-a privit de aproape. A deschis cu grijă vestonul mortului și a inspectat cămașa albă imaculată, făcută din cel mai fin damasc, apoi a clătinat din cap. I-a făcut un semn lui Martin să îl ajute să întoarcă cadavrul. Inspectorul l-a apucat de picioare și, dintr-o rotire, bărbatul, care cântărea vreo nouăzeci de kilograme, a fost întors. Acum se putea vedea exact ceea ce inspectorul căuta: la spate, poate la o palmă în stânga coloanei vertebrale, la nivelul inimii, exista o gaură mică, mai mult ca o tăietură în țesătura întunecată a hainei. Manthey și-a pus ușor degetul pe ea, ca și cum ar fi vrut să o închidă.

O rană de cuțit, a remarcat Martin Bucher, iar șeful său Manthey a adăugat că trebuie să fi fost un cuțit foarte lung și îngust, pe care criminalul l-a plasat cu precizie chirurgicală acolo unde ar fi putut străpunge inima și poate și plămânii, provocând leziuni fatale.

Apoi, prietenul meu Bucher a interogat câțiva vecini și trecători, dar niciunul nu văzuse sau auzise ceva. Nicio luptă, niciun strigăt de ajutor, niciun țipăt de durere. Doar țipătul prostituatei îngrozite Joana Gilberto, care era în cele din urmă singurul martor real.

Prostituata, care a spus că lucra în Hamburg de cinci ani, vorbea foarte prost germană. În meseria ei, limbile străine nu se numără printre competențele necesare. Un portughez a fost recrutat din mulțimea de spectatori – în Hamburg există întotdeauna un portughez peste tot – pentru a traduce

raportul prostituatei. Femeia, pe care prietenul meu Martin a descris-o ca fiind excepțional de grasă și vulgară, nu era sigură dacă îl cunoștea pe bărbatul mort, dar unul dintre trecători știa mai multe. Bărbatul fusese în bordel cu o oră sau două înainte și îl părăsise beat, dar foarte viu.

Identitatea sa nu a fost atât de ușor de stabilit, deoarece nu avea asupra sa acte sau alte obiecte de valoare. Polițiștii au ajuns la concluzia că fusese jefuit – la urma urmei, în bordel plătise. În plus, în cazul primei victime, totul indicase, de asemenea, un jaf.

Mortul era bine hrănit, avea o piele sănătoasă, în afară de semnele morții, și purta cele mai bune haine, făcute la comandă. Lipsea pălăria obligatorie. Un joben nu foarte înalt s-ar fi potrivit stilului său. Oare criminalul luase și pălăria? Dar întrebarea cea mai presantă pe care și-o puneă inspectorul Manthey la primele ore ale dimineții pe acea alee era: ce căuta un om de talia lui într-un bordel obișnuit de pe St. Pauli? Nu existau oportunități mult mai rafinate pentru domnii care își permiteau? Nu știu prea multe despre asta, pentru că nu am apelat la serviciile prostituatelor decât de două sau trei ori în portul Greifswald, iar atunci simțisem mai degrabă dezgust decât plăcere.

Dar și prietenul meu Martin s-a gândit că nu putea exista decât un singur motiv care să-l împingă pe acel om într-o astfel de ticăloșie catastrofală: nu numai că era căsătorit, ceea ce era cu siguranță valabil pentru aproape toți clienții celei mai vechi meserii, dar era și o personalitate cunoscută în oraș. Nu voia să riște să fie văzut de colegii săi.

Fără prea mari așteptări, comisarul Manthey a cerut ca cele șapte femei care se aflau încă în bordel și în fața acestuia să fie duse la secția de poliție. Acestea au protestat vehement,

dar au fost nevoite să se conformeze. Nu era foarte probabil ca una dintre ele să fi comis crima. Era mult mai plauzibil însă ca una dintre prostituate să fi dat pontul unui prieten bandit că ar avea ceva de obținut de la acest client. Hoțul l-a așteptat apoi pe bărbat și a comis crima. Cu toate acestea, poliția din Hamburg știa din experiență că era neobișnuit ca un tâlhar să își ucidă victima cu sânge rece pe la spate. Tâlharii obișnuiți își atacau victimele pe aleile întunecate sau le băteau. Și, doar atunci când lucrurile mergeau prost, victimele nu supraviețuiau. În plus, hoții obișnuiți nu își însemnau victimele în mod misterios.

O altă întrebare fără răspuns era: Unde era trăsura sau chiar automobilul bărbatului? Unde era șoferul sau vizitiul său? Un gentleman rafinat nu se îndreaptă spre casă pe jos în miez de noapte. Un interogatoriu al birjarilor din Spielbudenplatz, care a fost efectuat de către polițiști în orele următoare, nu a oferit nicio informație nouă. Unul dintre vizitii a declarat că ar fi văzut un bărbat cocoșat care traversa rapid Spielbudenplatz în direcția Elbei în momentul respectiv. Un altul a confirmat acest lucru, dar a spus că era un câine mare. Nu era de ajutor, fusese prea întuneric pentru observații folositoare.

Identitatea bărbatului mort a fost stabilită fără dificultate la autopsia efectuată la spitalul din port, la câteva ore după ce fusese găsit. Rezultatul a oferit de asemenea un răspuns și la întrebarea dacă victima era o personalitate cunoscută.

Dr. Gerold Trestow, medicul legist, a recunoscut imediat cadavrul negustorului Walter von Grimm. Fusese membru al parlamentului din Hamburg timp de câțiva ani și, de câteva ori, fusese luat în considerare și pentru funcția de senator. Von Grimm era văduv și trăia într-o casă frumoasă din Blankenese.

Cu ani în urmă, doctorul Trestow îl însoțise pe negustor ca medic de bord într-o călătorie la Shanghai. Pe drum, în portul Bangkok, îi tratase acestuia mușcătura unui păianjen exotic. Medicul legist a râs de inspectorul Manthey și de prietenul meu, Martin, pentru că nu îl recunoscuseră pe acest om important.

O observație a medicului legist a stârnit însă mai puțin amuzament și m-a implicat în cele din urmă și pe mine în poveste. La dezbrăcarea cadavrului, s-a văzut imediat că victima defecase înainte de a muri. Nu este neobișnuit ca sfînterul să cedeze în timpul morții. Medicul legist este obișnuit cu acest lucru, precum și cu mirosul îngrozitor care rezultă din asta. Ceea ce era îngrijorător era consistența scaunului – moale, aproape apoasă – și prezența unor fulgi albi abia vizibili cu ochiul liber în zeama de culoare maro deschis, întărită pe pantalonii negustorului. Fiecare specialist în medicină care a avut măcar un strop de experiență în Hamburg știa ce înseamnă asta.

Capitolul 3

Când vechiul meu coleg de școală, Martin Bucher, a venit să mă caute la locul de muncă de la Institutul de Boli Tropicale în aceeași zi, am fost inițial încântat și i-am făcut câteva reproșuri nu tocmai serioase. În timpul studenției, îmi vizitasem rar unchiul și mătușa din Hamburg și atunci doar pentru câteva zile. Nu-l mai văzusem pe Martin de trei sau patru ani. Dar păstrasem o corespondență vie.

— Ce bine, în sfârșit, domnul consilier criminalist găsește timp să-mi facă onoarea de a mă vizita, am exclamat și l-am îmbrățișat.

Se schimbase. Era în continuare mai scund cu aproape un cap decât mine, dar se îngrășase puțin. Părul i se subțiasse puțin, barba îi crescuse însă. Avea acum cioc și o mustață răsucită. Mi s-a părut puțin cam pompos, dar, după ce petrecusem ultimii ani în plictisitorul Greifswald, gusturile mele în materie de modă nu erau oricum la zi.

— Când ți-am scris că mă întorc la Hamburg?, l-am întrebat ușor agitat.

— În decembrie? De când sunt aici? Din ianuarie? Și acum este luna mai. Dacă ești atât de rapid și la poliție, atunci...

În avalanșa mea de cuvinte am observat abia târziu cât de nervos și de încordat părea Martin.

— Hei, CJ, a spus el, și așa mi-am auzit pentru prima dată după mulți ani porecla din gimnaziu, CJ, abrevierea de la Carl-Jakob, am un cadavru pe care trebuie să-l vezi.

M-a condus în curte. Pe o căruță trasă de cai se afla un pachet de mărimea unui om. Înfășuraseră cadavrul în pânză groasă și îl legaseră cu frânghii. După ce ajutoarele au dus cadavrul într-o sală de examinare, iar eu am rămas singur cu Martin și cu sacul mare, i-am dat prietenului meu mânuși și o mască și mi-am pus și eu una. La institut, aproape orice lucru viu sau mort care ajunge pe mesele de examinare este contagios într-un fel sau altul. Împreună am desfăcut cu grijă pachetul greu.

Bărbatul purta în continuare costumul său închis, dar pantalonii îi erau trași în jos. Pantalonii lungi i se lipiseră de corp. Mirosea îngrozitor de urât. Martin s-a întors. Am luat un bisturiu de mărime medie și o lamelă de sticlă și am răzuit o parte din substanța uscată, de culoare maro deschis. Imediat, am efectuat câteva teste pe eșantion, care deveniseră standard pentru noi, și am privit materialul la microscop. Martin s-a așezat pe un scaun în colț și m-a privit în tăcere. Nu-l știam așa.

Abia zece minute mai târziu, m-am întors pe scaun cu fața la el și am dat din cap. Suspiciunea nerostită fusese confirmată. Nu am îndrăznit să spun diagnosticul cu voce tare, iar Martin a spus și el doar șoptit:

— Holeră!

Amândoi știam că acest cuvânt, rostit prea tare și într-un loc nepotrivit, ar putea băga orașul într-o stare de panică.

Mulți hamburghezi pierduseră cel puțin o rudă în ultima mare epidemie din urmă cu doisprezece ani, așa cum eu îmi pierdusem mama. Toată lumea își mai aduce aminte de

zgomotul căruțelor de lemn pe străzi. Mai întâi au venit să adune morții, iar apoi să dezinfecteze împrejurimile cu var clorurat. Încă mai simt gustul acru pe limbă și astăzi când mă gândesc la el. De fapt, eram mândri că reușisem să câștigăm bătălia împotriva agentului patogen, mulțumită, în mare parte, șefului meu, Bernhard Nocht. Iar acum totul urma să o ia de la capăt?

— Unde a fost omul înainte de a muri?, l-am întrebat pe Martin.

Trebuia acum să acționăm. Mai presus de toate, trebuia să-mi informez șeful.

— Într-un bordel, a spus Martin și a sărit în sus. Unele dintre prostituate sunt încă la noi la secție.

— Bine, voi discuta cu Nocht ce trebuie făcut. Are și el un telefon. Poți să suni la secție și să le spui să țină femeile acolo.

Holerei îi prieste igiena precară și apa murdară, dar se transmite în principal de la o persoană la alta, adică prin atingere sau schimb de fluide corporale. Prin urmare, într-un bordel, agentul patogen găsește condițiile ideale.

Nu îmi era permis, în calitate de asistent de cercetare neînsemnat, să trec în grabă de doamna de la recepție și să intru în biroul directorului Nocht. Am făcut-o oricum, cu Martin în urma mea, iar după ce am prezentat gâfâind situația, lipsa mea de respect a devenit irelevantă. Nocht a sărit în sus și a început să dea ordine. Ca un amiral pe puntea de comandă a unui crucișător, ne conducea în ceea ce era acum o bătălie inevitabilă.

Nocht era un bărbat scund și oarecum corpolent, dar acest lucru nu-i diminua autoritatea naturală.

Un asistent de laborator a fost desemnat să examineze în continuare mortul și excrementele acestuia. Ceea ce era

decisiv pentru determinarea gravității unei infecții era densitatea bacteriei *Vibrio cholerae* în persoana infectată.

Nocht m-a trimis la secția de poliție, unde sub un pretext urma să examinez prostituatele.

— Spuneți-le, a strigat după mine, că regulamentul prevede acum examinarea doamnelor din profesia lor împotriva bolilor venerice. Sifilis și așa mai departe. Vă vine sigur o idee.

Martin a primit, de asemenea, ordine de la Nocht. Trebuia să se asigure că bordelul va fi închis imediat. O crimă în fața ușii putea fi un motiv suficient. Apoi trebuia dezinfectat temeinic.

— Și aflați imediat unde a fost omul ăsta înainte de a se duce la curve, a strigat el după Martin.

Vânătoarea ucigașului lui von Grimm trebuia să mai aștepte.

Sarcina mea de a investiga prostituatele de la secția de poliție s-a dovedit a fi deosebit de dificilă. Superiorul meu știa și el asta, bineînțeles. Holera are o perioadă de incubatie de trei până la cinci zile. Chiar și dacă Walter von Grimm infectase una sau mai multe femei, acest lucru nu era detectabil încă. Așa că nu numai că a trebuit să le examinez, dar mai ales să le scriu numele și, cel mai important, să le izolez cumva. Cum puteam să fac asta?

Martin a găsit răspunsul la această întrebare când l-am întâlnit la secția de poliție o oră mai târziu. Între timp închisese bordelul și le luase imediat cu el pe cele trei femei, care tocmai intrau în tură fără să bănuiască nimic.

— Foarte simplu, a spus el, zâmbind la mine. Le reținem. Nu există o modalitate mai bună de a le izola.

— Și pentru ce vrei să le arestezi? Nu ele l-au ucis.

— CJ, tu gândești ca un om de știință. Eu gândesc ca un polițist. Prostituția este imorală în Reich-ul german. De fapt, este interzisă oficial din 1901. Așa că îmi fac doar datoria și scot din circulație aceste personaje depravate.

— Dacă e așa, ar trebui să mai arestezi câteva sute de femei din tot orașul. Știi asta ?

— Da, dar nu am de gând să discut asta cu curvele de aici.

— Ce se întâmplă deci mai departe după ce le izolez pe doamne în apartamentele noastre confortabile?, a întrebat Martin.

— Simptomele apar cel mai devreme în trei zile, am explicat. Vărsături, diaree. În cazul în care acest lucru se întâmplă, le vom aduce imediat la institutul nostru. Acolo le putem ajuta. Au toaletă în apartamentele voastre?

— Ei bine, mai degrabă o găleată.

— Minunat. Trebuie golită frecvent și trebuie să aduceți întotdeauna conținutul rapid la Institut. Într-un recipient bine sigilat.

Martin a strâmbat din nas, dezgustat.

— Și asigură-te că gărzile tale nu au niciun contact direct cu femeile. Împingeți-le mâncarea prin ușă. Și trebuie să aibă multă apă proaspătă pentru a nu se deshidrata.

Am asistat la procesiunea a nouă femei îmbrăcate sumar, unele învelite în păturile de lână ale poliției, care au fost conduse în celule, strigând și înjurând. Nu vreau să repet nimic din cele spuse aici.

Între timp, Arnold Manthey, șeful lui Martin, a cerut să se verifice unde fusese Walter von Grimm înainte de vizita la bordel. Din biroul lui von Grimm din Speicherstadt, s-a aflat că acesta se întorsese la Hamburg direct dintr-o călătorie de afaceri de la Sankt Petersburg. Călătorise într-una dintre

cabinele de oaspeți ale unei nave rusești cu patru catarge care se afla încă în port. Tocmai începuseră descărcarea. Acesta era un avantaj, mi-a explicat Arnold Manthey, pentru că toți marinarii erau încă la bord. Odată aflați în permisie la țărm, ar fi durat ore întregi pentru a-i aduna. În acest timp, dacă erau infectați, puteau provoca pagube teribile.

Am decis ca eu și Martin să mergem pe vasul numit „St. Petersburg”. Martin în calitate de autoritate statală și eu în calitate de bacteriolog. Trebuia să examinăm echipajul format din aproximativ 25 de bărbați cu probe fecale. Era și mai important să păstrăm oamenii la bord și, dacă era posibil, să trimitem nava înapoi pe Elba imediat după descărcare. Aveam un interpret cu noi pentru a comunica.

Ne-am imbarcat pe „St. Petersburg” cu genunchii tremurând. Imperiul țarist nu câștigase încă lupta împotriva holerei, așa că trebuia să fim pregătiți pentru orice.

Capitolul 4

La vreo douăzeci și patru de ore după ce am urcat pe „St. Petersburg”, am fost preluați din nou de o șalupă și duși la debarcader. Eram epuizați, dar mulțumiți. Căpitanul, un bărbat pe nume Alexei Kerensky, se dovedise a fi cooperant și prietenos. Vorbea chiar și puțină germană. Nu pusese multe întrebări. Fiind un marinar experimentat, el se confruntase adesea cu controale de epidemii la bord.

Ne-a povestit că oaspetele său von Grimm, care ocupase una dintre cele două cabine de lux de pe vas, nu păruse foarte sănătos nici la bord. Totuși, acest lucru putea avea drept cauză vremea nefavorabilă din Marea Baltică. Von Grimm abia își părăsise cabina. Bine făcuse, m-am gândit, pentru că echipajul era asimptomatic. Rușii erau cu toții sănătoși și nu foarte entuziasmați de faptul că îi urmărisem până la toaletă pentru a le lua mostre de excremente. Au fost și mai puțin entuziasmați de faptul că, după descărcarea încărcăturii, se întorceau direct acasă. Bărbaților le-ar fi plăcut să se mai plimbe câteva ore prin Hamburg. Dar la menționarea holerei, căpitanul Kerenski nu a trebuit să fie convins prea mult timp.

În semn de rămas bun, căpitanul ne-a servit cu două pahare mari de vodcă, pe care, așa cum se obișnuiește în Rusia, le-am golit dintr-o înghițitură.

De aceea am și vărsat în Elba din șalupă, ceea ce a fost, evident, amuzant pentru Martin și pentru interpretul nostru.

În zilele care au urmat asasinării lui Walter von Grimm, poliția a cercetat zona din jurul Reeperbahn și Hamburger Berg, încercând să facă cât mai puțină zarvă. Chiar și presa a primit doar informațiile esențiale și am ascuns faptul că decedatul fusese într-un bordel întunecat cu câteva momente înainte de a fi omorât fără milă. Oricine cunoștea orașul Hamburg nu avea nevoie de această informație. Numele aleii era suficient pentru a afecta postum reputația comerciantului. Necrologul tipărit câteva zile mai târziu de „Adunarea unui comerciant onorabil din Hamburg”, din care von Grimm făcuse parte, era scris atât de nebulos încât ar fi putut crede că omul fusese omorât într-o bătălie glorioasă.

Deoarece, după găsirea sa ne ocupasem doar de simptomele holerei lui Grimm, trebuia acum făcută și autopsia medico-legală de către doctorul Trestow. Examinarea a arătat că fapta fusese săvârșită cu precizie chirurgicală. Agresorul plasase arma exact în punctul de pe spate care ajunge direct la inimă. Inima fusese străpunsă din spate, iar plămânii erau, de asemenea, grav afectați. Medicul legist a presupus că victimei nu i-ar fi trebuit mai mult de cinci minute pentru a sângera intern, motiv pentru care pe trotuar era foarte puțin sânge. Se pare că von Grimm căzuse inconștient atât de repede încât nu apucase să ceară ajutor. Starea de ebrietate jucase cu siguranță un rol în acest sens, la fel ca și deshidratarea deja avansată cauzată de holeră.

Medicul legist nu putea spune dacă semnul fusese aplicat pe fruntea victimei înainte sau după înjunghiere. Eu aș fi comparat pur și simplu materialul de pe rana de la spate cu cel de pe rana de pe frunte și aș fi aflat rapid dacă, de exemplu, în

rana de pe frunte erau urme de țesut cardiac sau pulmonar. Acest lucru ar fi clarificat ordinea. Dar eu nu am fost prezent la autopsie și, departe de mine gândul de a-i da lecții doctorului Trestow. Ne putem imagina însă, chiar și fără o examinare microscopică, că semnul a fost gravat pe fruntea omului abia după moartea sa, sau cel puțin cât era pe moarte. În caz contrar, cu siguranță ar fi țipat în gura mare.

Victimei îi lipsea portofelul și, conform declarației precise a menajerei sale, un ceas de buzunar marca Glashütte, de aur, cu gravura unei steme de familie. De asemenea, lipsea un joben de mătase realizat de modistul regal Albert Maass. Zile întregi, potențiali ucigași tâlhari au fost arestați, interogați și din nou eliberați – unii dintre ei nu, pentru că oricum erau căutați pentru alte infracțiuni. Registrul criminal întocmit de Gustav Roscher, șef al poliției din Hamburg de câțiva ani, a fost distribuit, dar nimeni nu a recunoscut pe nimeni. Prietenul meu Martin avea o părere foarte bună despre directorul poliției, Gustav Roscher, și despre metodele sale progresiste și părea aproape dezamăgit că acestea nu au dus la niciun rezultat de data aceasta. Poliția judiciară avea nevoie de martori oculari – și nu exista niciunul în acest caz.

Martin bănuia că martorii nu s-ar fi prezentat deloc, chiar dacă ar fi existat. Pentru că oricine se afla în zonă la ora la care a avut loc crima era fie un escroc, fie vreun pervers. Cetățenii decenti erau în pat la trei dimineața – și anume în patul lor.

Și așa au trecut zilele, Walter von Grimm și-a găsit locul de veci în cimitirul din Ohlsdorf, sub o piatră funerară pompoasă, iar crima comisă împotriva lui a rămas nerezolvată. La fel ca în cazul asasinării agentului de asigurări Rudolf Bredow, cu două luni mai devreme, la care apăruse pentru prima dată același semn. Sau aproape același. Pentru că unii din poliția

din Hamburg credeau că recunosc un trei roman în semnul de pe fruntea lui von Grimm și un doi în cel al lui Bredow. Pe baza fotografiilor pe care Martin mi le-a arătat în secret, mi-a fost greu să-mi formeze o opinie. În graba comiterii faptei și în întunericul care domnea, făptașul sigur nu ar fi putut să își facă treaba cu mare precizie. Dacă ucigașul își numerota într-adevăr victimele, întrebarea care îi frământa pe toți era desigur: Unde era numărul unu?

În ambele cazuri era mai ușor să ne punem de acord asupra motivului crimelor. Întrucât portmoneele, ceasurile și chiar pălăriile ambelor victime lipseau, s-a presupus că era vorba despre jafuri armate.

Capitolul 5

Două săptămâni mai târziu, ucigașul comerciantului contaminat nu fusese încă găsit, iar amintirea crimei se estompa treptat în mintea locuitorilor din Hamburg. La urma urmei, existau destule alte evenimente cotidiene despre care puteau vorbi în voie.

Eu mă aflu în căutarea unui apartament de luni de zile. Nu era ușor. Unchiul meu mă certa pentru că eram prea pretențios, în timp ce mătușa m-a sfătuit să locuiesc cu ei în camera mea mare și luminoasă din vila spațioasă de pe Alster până aveam să găsesc o fată drăguță cu care să-mi întemeiez apoi o gospodărie. Nu avea să dureze mult, mă asigura mătușa mea, care mă considera un tip elegant și fermecător. Se prea poate ca politețea mea exersată să fi fost percepută ca șarm de către mătușa mea iubitoare. Eu însă mă simțeam mai degrabă nesigur, plictisitor și nu tocmai dezirabil. În timpul studiilor mele din Greifswald, avusesem puțin contact cu tinerile din familii bune, din partea cărora nu puteam aștepta mai mult decât sărutări nevinovate. Poate că eram atrăgător. Antrenamentul de canotaj din timpul studiilor îmi dezvoltase musculatura considerabil, iar părul meu blond și des, pe care îmi plăcea să îl port puțin mai lung, și barba blondă bine tunsă

îmi dădeau un aer de zeu germanic, după cum spunea mătușa Isolde. Cu toate astea, nu mă făceam des remarcat.

În general, rămăsesem neobservat în mijlocul colegilor mei de frăție din Greifswald, vorbăreți și siguri pe ei. Realitatea era că nu existau opțiuni de locuințe adecvate pentru bărbați ca mine într-un oraș ca Hamburg. Clădirile cu patru etaje și apartamentele lor practice din așa-numitul Hamburger Schnitt, care apăruseră de câțiva ani în Eppendorf și Eimsbüttel, depășeau posibilitățile mele financiare obținute în calitate de asistent de cercetare la Institutul de Boli Tropicale. Apartamentele ieftine din apropierea portului, din Gängeviertel și din Altona erau cu mult sub standardele mele și erau situate într-un cartier pe care nu puteam să îl suport prea mult timp. Nu sunt nici parvenit, nici snob. Mă pot apropia de oamenii mai simpli și știu că printre ei evlavie și decență sunt de multe ori mai răspândite decât în cercurile rafinate în care am crescut. Dar traiul în noroi, fără electricitate sau apă, era prea mult. Cu toate acestea, nici nu se punea problema să îi cer unchiului Wilhelm ajutor pentru chirie. Familia mea îl costase deja pe unchiul meu destui bani. În primul rând, Knudsen își folosisese influența pe lângă bănci pentru a negocia o parte din datoriile tatălui meu și a plăti o parte din ele. Apoi îmi finanțase studiile. Era suficient.

Mai rămânea cea mai frecventă soluție pentru cei ca mine: în gazdă la o văduvă bătrână, care putea să se ocupe și de spălat și de gătit. Dar, sincer, puteam la fel de bine să stau cu unchiul Wilhelm și mătușa Isolde. În palatul lor alb ca zahărul de pe Alster, cu nenumăratele sale turlă, turnulețe și lucarne, aveam o spălătoreasă care se ocupa de rufe, bineînțeles, iar pentru gătit o aveam pe bucătăreasa italiană Maria, care răspândea zilnic multe mirosuri exotice din beci în hol.

Mai erau două menajere care făceau ordine, curățenie și îmi aduceau lucruri pe care puteam la fel de bine să mi le iau singur. Un grădinar care nu locuia în casă și care întreținea parcul extins venea de patru ori pe săptămână. Apoi mai era Johannes, șoferul lui Knudsen, care era cu siguranță cel mai deosebit angajat nu numai la Vila Knudsen, ci și pe strada Harvestehuder. El locuia în căsuța de lângă vilă. Johannes provenea din sud-vestul Africii germane¹ și, cum altfel, avea pielea închisă la culoare, aproape neagră. Wilhelm Knudsen îl adusese cu el după una dintre numeroasele sale călătorii, alături de piei de leu și de zebra, cinci colți de elefant și capul împăiat al unui bivol. Când Johannes sosise în casa Knudsen, cu aproape douăzeci de ani în urmă, era încă un copil sălbatic, care abia dacă putea fi îmbrăcat cum trebuie. Vărul meu Adolf îl tachina, mie însă îmi fusese întotdeauna puțin teamă de Johannes în timpul vizitelor mele frecvente din copilărie la unchiul și mătușa Knudsen.

Între timp, învățase să citească și să scrie, vorbea germana aproape fără accent și fără înjurături și era singurul din casă care putea conduce mândria și bucuria lui Knudsen, un Mercedes-Benz Simplex. Bijuteria roșie ca vinul avea 40 de cai putere, era mai rapidă decât un ghepard, cu peste 100 de kilometri pe oră, după cum o lăuda Knudsen, și lăsa în urma sa un miros îngrozitor. Johannes, cu care dezvoltasem de-a lungul anilor o relație amicală, corespunzătoare pozițiilor noastre sociale diferite, m-ar fi dus peste tot cu mașina. Dar nu voiam să forțez prea mult generozitatea gazdelor mele.

¹ Regiune care a devenit independentă ca Namibia la 21 martie 1990.

Luxul unui automobil nu era pentru mine, care câștigam doar 150 de mărci pe lună, sumă ce reprezenta totuși de două ori mai mult decât salariul unui muncitor portuar.

Într-o seară am luat parte – din nou – la o serată la casa Knudsen. Acolo existau întotdeauna astfel de evenimente. Cel puțin o dată pe săptămână. Mătușa Isolde le invita pe doamne la ceai, în timp ce unchiul Wilhelm se folosea de pretexte precum o nouă livrare de trabucuri sau rom din Caraibe pentru a-și invita prietenii. De cele mai multe ori, însă, era vorba de serate mai mari sau mai mici la care se servea mâncare și băutură, apoi se asculta muzică de la un cvartet de coarde sau de la o promițătoare cântăreață de operă. La un moment dat, bărbații se retrăgeau în biblioteca lui Knudsen pentru a fuma și a discuta politică, în timp ce femeile se întâlneau la un pahar de lichior și biscuiți cu brânză pentru a stabili care dintre ele era cea mai caritabilă în acel moment. Fiecare dintre doamne încerca să contribuie personal și cu sprijin financiar într-un mod semnificativ în societate. Pentru văduvele soldaților, pentru înfrumusețarea vreunei biserici sau pentru educația celor din clasele de jos. Isolde Knudsen era deosebit de atașată de fetele din clasele de jos. Dar mai multe despre asta mai târziu.

Niciodată nu am știut cu adevărat care era locul meu la aceste evenimente. Cu siguranță nu cu doamnele, chiar dacă mătușii mele îi plăcea să mă prezinte prietenelor ei ca pe un expert în medicină, ceea ce nu eram. Evident, nu voia să recunoască faptul că devenisem doar bacteriolog. Cele mai multe dintre doamnele din societate nici măcar nu știau ce înseamnă, cu excepția faptului că avea legătură cu lucruri scârboase.

Dar nici în grupul domnilor nu aparțineam cu adevărat, deoarece nu eram deosebit de versat în chestiuni politice sau economice și nici nu aveam o poziție semnificativă în lume. La unchiul Wilhelm se adunau membri ai burgheziei, industriași și armatori, ca el.

O paradă nesfârșită de comercianți burghezi, din care nu făceam parte cu adevărat. Dar cel puțin eram indiscutabil un bărbat, chiar dacă necăsătorit, și deci făceam parte din cercul domnilor. Sorbeam rom, țineam în mână un trabuc și fumam fără să trag în piept și ascultam, uneori mirat, alteori șocat, deseori și amuzat, conversațiile distinșilor domni cu bărbile lor grizonate și impresionante. Grupul abia dacă mă observa. Nu vorbeam, nimeni nu îmi cerea părerea. Eram doar acolo, ca menajera care venea din când în când, să umple paharele și să golească scrumierele. Așa că am devenit întâmplător conștient de unele secrete din oraș și din imperiu. Dar nu voi spune nimic despre asta aici, dacă nu este relevant pentru această poveste.

Vărul meu Adolf era prezent doar ocazional la petreceri. Acesta era văzut rar în general. Cu șase luni în urmă se întorsese din Rotterdam, unde condusesese timp de mai mulți ani filiala olandeză a companiei de transport maritim Knudsen. Soția sa olandeză și fiica lor de șapte ani nu veniseră cu el. Se zvonea că mariajul s-ar fi destrămat din cauza stilului de viață agitat al lui Adolf. Dar nu se vorbea deschis despre asta. Lui Adolf i se dăduse un fel de slujbă la contabilitatea unchiului Wilhelm. Mi s-au dat doar vagi indicii despre asta. Bănuiam că unchiul ar fi vrut să-l repartizeze mai departe de Hamburg, dar nu găsise încă un loc potrivit în cadrul imperiului său. În ultimele săptămâni, Adolf fusese ocupat mai ales cu promovarea candidaturii sale pentru un loc în parlamentul din

Hamburg. Național-liberalii l-au înscris pe buletinul de vot, sperând, fără îndoială, și la sprijinul financiar al unchiului meu.

În ultimii câțiva ani, Adolf se transformase dintr-un tânăr destul de elegant într-o versiune tânără a unui comerciant burghez. Se îngrășase considerabil, își purta părul blond închis în mare parte pomădat și despicat și își răsucea mustața în maniera împăratului. Vorbea tare și nu se ferea de expresii grosolane.

Nu aveam o relație apropiată cu Adolf. În copilărie, ne despărțise diferența mare de vârstă, iar mai târziu interesele diferite. Adolf este prieten cu mulți bărbați de vârstă și poziția lui, navighează, merge la curse de cai și vizitează cluburi de noapte de lux cu care eu nu am nicio treabă. De când se întorsese în Hamburg și locuia într-o aripă cu intrare separată și trei camere în vila familiei sale, ne-am evitat cu succes unul pe celălalt.

În acea seară – abia se deschisese a treia sticlă de rom și aerul din încăperea mare, cu lambriuri de lemn întunecate, se îngroșase într-o ceață albă de fum de țigară –, unul dintre cei aproximativ zece bărbați care mai erau în bibliotecă s-a ridicat și a bătut cu monoclul în paharul de rom.

— Prieteni, strigă bărbatul deasupra zgomotului din jur. Îi era greu să se țină drept și căută pentru un moment să se agațe de un colț de elefant de lângă el. Prieteni, permiteți-mi să propun un toast pentru împăratul nostru Wilhelm. Aș dori să ridic paharul în cinstea onorabilului conducător al imperiului nostru. Dacă nu ar fi fost el, am fi fost cu toții francezi. Un gând teribil.

Râsete. Dar Ortwin Marunde, comerciant, importator de salpetru și deputat în parlamentul din Hamburg, un burghez

de seamă, gras, gălăgios și obscen de bogat, nu își terminase încă discursul.

Marunde și-a reluat poziția, a întins brațul cu paharul de rom și a strigat:

— Trăiască Majestatea Sa, împăratul Wilhelm al II-lea, trăiască mult, mult, mult.

Bărbații s-au ridicat în picioare cât de repede le permitea ora avansată și cantitatea de rom consumată și i s-au alăturat. Apoi s-au lăsat pe spate în pernele moi ale fotoliilor englezești din piele. Singurul care nu se ridicase era unchiul meu Wilhelm. Nu zâmbise decât blând și abia dacă dăduse din cap.

Mai târziu, când ultimul oaspete plecase și voiam să mă retrag, Knudsen m-a rugat să rămân. Ne-a turnat un rom, a închinat în cinstea mea și și-a golit paharul dintr-o singură înghițitură.

— Ei băiete, te simți bine?, întrebă el zâmbind.

Era ciudat, pentru că eu și Knudsen nu ne vedeam aproape niciodată în afara meselor. Eram împreună la festivități, dar și la biserică duminică. În rest, Knudsen era în biroul său din port toată ziua, adesea până noaptea târziu, iar eu eram la institut. Nu era interesat în mod deosebit de munca mea și uneori bănuiam că îmi purta pică, poate chiar mă considera nerecunoscător, pentru că nu intrasem în domeniul transportului maritim. Mă îndrăgea, poate chiar mă iubea ca pe un fiu, dar asta nu presupunea neapărat o mai mare apropiere.

— Sunt bine, mulțumesc, unchiule Wilhelm, am spus, adăugând: Și dumneavoastră?

El doar a dat din cap și a mormăit. Acesta era modul în care cei din Hamburg spuneau: *All up steel* – totul bine. Unchiul dorea să poarte o conversație, dar nu reușea să o pornească. Așa că am pus întrebarea care mă frământa.

— De ce nu v-ați ridicat mai devreme, când au băut în cinstea împăratului, unchiule?, am întrebat. Nu vă place de el, de împărat?

Unchiul și-a umplut din nou paharul, s-a lăsat pe spate pentru a reflecta pentru o clipă. Își scosese deja fracul și îl agățase pe un scaun. Își desfăcu vestonul peste abdomenul său mic, apoi gulerul și manșetele.

— Nu-l cunosc, băiete, nu l-am întâlnit niciodată, a spus el, zâmbindu-mi, nu pot deci nici să-l plac, nici să-l disprețuiesc. Tot ce știu despre el este că este un bătrân cu capul de fier. Unul care vrea să ne împingă într-un alt război mai devreme sau mai târziu. Iar oameni ca prietenul meu Marunde sunt băgați până în gât în fundul lui și încă se simt bine acolo.

Dacă aș fi avut în mână un pahar de rom, mi-ar fi căzut din mână în acel moment. Niciodată nu-l mai auzisem pe unchiul meu, care era un om fin și elocvent, vorbind atât de grosolan. Dar nu numai cuvintele lui, ci și sensul lor m-au făcut să tremur. Unui om din societate nu îi era permis să vorbească astfel despre împărat.

— Te surprinde acest lucru, băiete?, a întrebat el.

Mi-aș fi dorit să mi se adreseze cu prenumele meu ca unui adult și nu cu „băiete” ca unui copil, dar nu am îndrăznit să spun ceva.

— Sincer, da, unchiule, întotdeauna am crezut că sunteți de partea Imperiului german și a împăratului.

— Eu sunt de partea Orașului Liber Hamburg și a comerțului liber într-o lume pașnică, pricepi ce spun? Chiar dacă Hamburg a căpătat din ce în ce mai multă importanță în Imperiul German de-a lungul anilor, am și pierdut ceva: independența noastră în calitate de comercianți și cetățeni. Împăratul tău este interesat de nave doar dacă acestea au

armament adecvat. Și asta îl apropie de oameni ca Marunde. Atât timp cât mașinile din fabricile de muniție funcționează la turată maximă, Marunde nu trebuie să își facă griji în privința vânzărilor de salpetru. Influența economică a două mii de tone de bumbac egiptean nu contează câtuși de puțin pentru acești oameni.

De ce vorbea de „împăratul meu”? Wilhelm al II-lea nu era împăratul meu. Dar am preferat să tac. Încă din timpul studiilor și mai ales în timpul petrecut în fraternitatea Borussia din Greifswald, fusesem deseori jignit pentru opiniile mele republicane. Chiar consideram că nu aveam nevoie de un împărat. Trebuia doar să aruncăm o privire la Statele Unite ale Americii, care se descurcau foarte bine fără monarhi și nobilime.

În liniște, fără ca eu sau unchiul meu să ne dăm seama, o menajeră intră în cameră. A curățat scrumierele și a pus paharele și sticlele goale pe un cărucior. În casa Knudsen, era un obicei ca servitorii să intre în camere fără să bată la ușă, cu excepția dormitoarelor și a băilor. Isolde Knudsen, care își administra servitorii cu respect, dar cu strictețe, îmi explicase motivul cu ani în urmă.

— Nu te poți ascunde de personal într-o casă ca aceasta. Trag cu urechea și te urmăresc oriunde apucă. Tot ce poți să faci este să le demonstrezi că ceea ce spui și faci nu are cum să îi intereseze. Totul trebuie să li se pară atât de firesc, atât de lipsit de mister, încât nici nu merită să bârfească despre asta.

Numele menajerei era Clara, mi-am amintit în seara aceea. Ajunsesse și ea în casa Knudsen cu doar jumătate de an înaintea mea, după cum auzisem.

Clara era cu câțiva ani mai tânără decât mine și până atunci o considerasem drăguță într-un mod superficial. Dar

în acea seară, singur cu unchiul în bibliotecă, când s-a apropiat câțiva pași și a fost învăluită în lumina misterioasă a sfeșnicului mare din tavan și a focului aprins, mi s-a părut pentru prima dată că era de o frumusețe extraordinară. Părul ei negru era ascuns sub o bonetă, iar fața aproape albă era, așa cum se cuvenea unei cameriste, nemachiată. Avea pomeții înalți care îi dădeau un aer de slavoană. Ochii ei mari și căprui erau de culoarea romului pe care unchiul tocmai îl turna din nou în paharul său. Era destul de înaltă, peste un metru șaptezeci, și subțire. M-au impresionat în mod deosebit mâinile ei fine și subțiri, cu degete lungi și unghii îngrijite.

— Stimatul domn mai dorește ceva?, a întrebat Clara cu o voce blândă, coborându-și privirea.

— Mulțumesc, nu, domnișoară Clara, vă puteți retrage.

Menajera făcu o plecăciune și dispăru. Unchiul îi știa numele. O altă surpriză pentru seara aceea.

Capitolul 6

Am aflat despre următoarea victimă tot prin intermediul lui Martin Bucher, care a dat buzna agitat în institut într-o după-amiază. Motivul pentru care voia să mă implice și pe mine în această crimă era ori neîntemeiat, ori se datora ignoranței sale în materie medicală. În orice caz, mă rugă să examinez și această victimă pentru a căuta o posibilă infecție cu holeră. Paralelele cu victimele Bredow și von Grimm erau evidente. Această nouă victimă fusese înjunghiată și ea din spate, mai exact, cu o lovitură de cuțit. Bărbatul avea, de asemenea, un semn pe frunte, dar nu semăna decât în mică măsură cu celelalte. Portofelul îi fusese de asemenea furat. Lipsea și pălăria.

Crima, însă, nu avusese loc noaptea, pe o străduță întunecată, ci într-o dimineață însorită, la debarcader, într-un colț ferit de priviri, nu departe de mulțimea de oameni care circula încoace și încolo. Se pare că ucigașul se folosisese de mulțimea agitată și neatență ca protecție. Fapta durase cu siguranță doar câteva secunde, iar până când cineva a observat bărbatul însângerat la pământ, criminalul dispăruse de mult în mulțime. Nu era de mirare că semnul de pe fruntea mortului fusese doar superficial scrijelit.

De remarcat este însă faptul că unii trecători își aminteau să fi văzut din nou un bărbat cocoșat, cu un fel de pelerină cu glugă sau bască.

O astfel de observație fusese făcută și după uciderea lui Walter von Grimm în fața bordelului. Cu toate acestea, Martin a criticat atunci declarațiile martorilor. După uciderea lui von Grimm, apăruseră în ziare articole despre un cocoșat în apropierea locului crimei. Era posibil ca acest lucru să fi influențat mărturiile și să se fi imaginat cocoșați peste tot sau ca cei câțiva cocoșați care existau să fi fost imediat luați drept criminali.

În orice caz, o infecție cu holeră părea puțin probabilă la această victimă.

— Crezi că nu este suficient ca ucigașul să-și înjunghie și să-și marcheze victimele?, l-am întrebat pe Martin. Mai trebuie să le infecteze și cu holeră pentru a fi sigur?

— Nu, nu intenționat, bineînțeles. Dar dacă a contractat-o de la acest von Grimm, este posibil să fie purtător al bolii acum.

Am încercat să nu par prea pedant în următoarele mele explicații.

— Martin, uită de holeră în acest caz. Anturajul lui von Grimm este lipsit de simptome. Prostituatele, marinarii ruși, nimeni nu este infectat, și cu siguranță nici criminalul. Au trecut 14 zile de la asasinarea lui von Grimm. Ucigașul ar avea deja simptome violente în acest moment și nu și-ar mai putea continua nestingherit activitatea sa nenorocită. Martin a clătinat din cap zâmbind la formularea mea. Și chiar dacă ar fi așa, o infecție a victimei nici măcar nu ar mai fi detectabilă. Perioada de incubație a fost întreruptă de moartea victimei.

— Mulțumesc, domnule atașat medical principal, a spus Martin și a continuat cu mai multă seriozitate. Dar poate ai putea să te uiți totuși și la rana de cuțit. Dr. Trestow susține

că nu se poate stabili dacă toate cele trei crime au fost comise cu aceeași armă. Dar cred că acest lucru se datorează mai degrabă ochilor săi de aproape șaizeci de ani și refuzului de a folosi metode mai moderne.

Eram flatat să mi se ceară sfatul în acest caz. Dar, Dumnezeu îmi este martor, nu eram vreun expert. În timpul facultății, am studiat anatomia generală și în mod special infecțiile rănilor, dar ce însemna asta? Am fost totuși de acord.

Așa că, după serviciu, m-am dus la morga de la spitalul portuar pentru a arunca o privire asupra mortului. Acolo erau ținute victimele crimelor pentru a fi analizate ulterior. Martin mă aștepta deja. Cadavrul fusese transportat, la cererea sa, într-o sală de examinare pustie.

Comisarul Arnold Manthey nu trebuia să afle despre ceea ce făceam. Șeful avea o părere foarte bună despre bătrânul medic legist și oricum nu era foarte entuziasmat de investigațiile lui Martin pe cont propriu. Nu cu mult timp în urmă îl numise un mic șmecheraș.

Între timp, fusese stabilită și identitatea bărbatului mort, pe baza unor documente pe care le avea asupra sa. Era vorba de Ludwig Schilling, în vârstă de șaizeci și doi de ani, proprietarul mai multor acțiuni la fabrici de bere din Germania de Nord. Berea îl făcuse bogat și gras. Medicul legist constatare că acesta cântărea 136 de kilograme.

Stratul de grăsime nu era la fel de gros pe spate, unde pătrunsese cuțitul, cum era pe burtă. Cu toate acestea, pentru a străpunge complet inima, lama armei crimei trebuie să fi avut o lungime de cel puțin 12 centimetri. Aceasta era, de asemenea, lungimea aproximativă a lamei pe care onorabilul Dr. Trestow a notat-o în protocol pentru Walter von Grimm și pentru Bredow.

În cazul lui Walter von Grimm, care se odihnea deja în pământ hamburghez, nu mă puteam baza decât pe protocolul de examinare post-mortem al lui Trestow și pe fotografii. În cazul lui Bredow nu existau fotografii. Din cele trei fotografii anexate la dosar reieșea limpede că rana lui von Grimm fusese foarte îngustă și abia dacă măsura mai mult de un centimetru și jumătate, la fel și în cazul lui Bredow. Pe de altă parte, în cazul ultimei victime, Schilling, rana avea peste doi centimetri. Ar fi însă pripit să tragem concluzia că era vorba despre lame diferite. În funcție de modul în care a fost mânuită arma și dacă persoana atacată se prăbușise sub lovitură sau rămăsese în picioare, rana putea avea un aspect diferit.

Cu un bisturiu, am luat o mostră de țesut din interiorul răni lui Schilling și am examinat-o la microscop. Echipamentul de la morga spitalului portuar era cu mult sub posibilitățile pe care le aveam în institut, dar trebuia să fie suficient pentru această examinare.

— Rugină, am spus, uitându-mă în continuare prin ocular. Lama este ruginită.

Am eliberat microscopul și l-am lăsat pe Martin să se uite prin el. Bineînțeles, nu a recunoscut nimic. O mostră pe care o luasem din rana de pe frunte prezenta, de asemenea, urme de rugină.

— Și ce înseamnă asta acum?, a întrebat el. Făptașul nu are cel mai fin material de lamă Solingen? Cred că vei găsi puține cuțite, pumnale sau altceva fără rugină în Hamburg.

— Da, dar dacă analizăm aceste particule de rugină, vom ști exact din ce material este făcută arma, l-am lămurit.

— Și comparând cu probele prelevate din rănilor lui von Grimm și Bredow, vom ști dacă a fost vorba de aceeași armă. Apoi, sunt șanse mari să fie vorba de același autor.

— Nu este deja evident după semnele de pe frunte?, a întrebat Martin.

— Oh, nu, am strigat, și acum devenisem cu siguranță asemenea unui profesor enervant, cu aere de superioritate, gândiți rațional, domnule director de anchetă. Semnul poate reprezenta, de asemenea, o bandă care își face veacul pe aici. Este folosit ca un simbol.

— La naiba! mârâi Martin. O bandă zici? Nu cobii cu așa ceva.

— În orice caz, am spus eu. Avem nevoie de domnul von Grimm și de domnul Bredow aici pentru interogatoriu.

— Mmm, Martin clătină din cap încruntat, domnii sunt indisponibili, după cum știți.

— Atunci va trebui să îi dezgropăm. De altfel, Grimm este încă destul de proaspăt, am spus și eram gata să iau imediat o lopată în mână pentru a scoate dovezile din morminte.

Înainte ca Martin să poată riposta la această sugestie, ușa de la sala de examinare s-a deschis brusc. Comisarul de poliție Arnold Manthey intră. Era roșu la față și ne privea fix. Oare chiar venise aici, de la sediul poliției, după ora închiderii, pentru a-l verifica pe Martin?

— Ce se întâmplă aici?, a răcnit și a venit spre noi cu pași repezi. S-a repezit în fața lui Martin și a șuierat la el.

— Ce credeți că faceți? Cum îndrăzniți să aduceți civili aici? Ar trebui să...

Martin îl întrerupse.

— Da, domnule, îmi pare rău. M-am gândit că și doctorul Melcher ar putea să arunce o privire, din cauza holerei.

Martin mă promovase rapid la gradul de doctor, probabil pentru a da mai multă greutate judecății mele și mai mult respect față de persoana mea. În același timp, mi-a reamintit,

fără să vrea, că doctoratul meu încă aștepta să fie finalizat. Mai exact, era cazul să îl încep în cele din urmă.

Acum Manthey s-a întors spre mine și și-a domolit puțin agresivitatea, părând însă la fel de înfricoșător.

— Așa deci, se bâlbâi el, ne-ați furnizat servicii valoroase, dar nu asta este treaba dumneavoastră. Acest lucru este de competența doctorului Trestow și...

Martin îl întrerupse din nou pe șeful său – o luase razna?

— Da, domnule, știu. Dar doctorul Melcher are o idee despre cum putem determina dacă Bredow, von Grimm și Schilling au fost uciși cu aceeași armă și, prin urmare, de același autor. Dar pentru asta ar trebui să le vedem din nou pe cele două victime la lumina zilei...

— O exhumare?, răcni acum Manthey la Martin. Vreți să tulburați odihna veșnică a doi cetățeni onorabili ai Hamburgului care au murit în mod tragic în fața tuturor? V-ați pierdut mințile?

— La urma urmei, este vorba de trei crime, trebuie să...

— De-ajuns, l-a întrerupt Manthey pe asistentul său.

Abia acum am văzut că inspectorul avea un ziar în mână.

Era vorba de ziarul de seară din Hamburg, care se vindea zilnic începând cu ora cinci după-amiaza.

Manthey a fluturat ziarul trântindu-l pe picioarele cadavrului lui Schilling. Acum puteam citi titlul:

„Victima crimei infectată? Se întoarce holera în Hamburg?”

Un portret desenat al lui Walter von Grimm era afișat sub titlul. Ne-am uitat în tăcere la ziar, la Manthey, apoi din nou la ziar. M-am aplecat cu grijă să citesc textul ziarului. Nu am îndrăznit să ating hârtia. Conform articolului, editorii auziseră că von Grimm, care fusese ucis, fusese diagnosticat de asemenea cu holeră. În plus, pretindeau că angajați ai poliției din

Hamburg și ai Institutului de Boli Tropicale se aflaseră pe nava cu care von Grimm sosise anterior din Rusia. Întregul echipaj ar fi fost examinat. În plus, un bordel ar fi fost închis în acest context, iar prostituatele ar fi fost de asemenea anchetate. Articolul se încheia cu o frază incendiară: „*A vrut poliția din Hamburg să ne ascundă aceste fapte? Dacă suntem amenințați, ar trebui să știm.*”

— Melcher, am vorbit deja cu șeful dumneavoastră, Nocht, a spus Manthey, acum ceva mai calm, fără să mai menționeze doctoratul pe care mi-l acordase Martin. I se pare puțin probabil ca cineva din institutul său să nu își tină gura. Pentru departamentul meu sunt în stare să pun mâna în foc. Îl privea acum pe Martin cu o expresie critică dintr-o parte.

— Doar dacă nu cumva vreun cap pătrat a dat de veste fără să-și dea seama.

Martin se înroși.

— Dar nu, domnule Manthey. Nu eu. Atât de mulți indivizi de neîncredere au fost implicați în această afacere. Prostituatele, marinarii, șoferii și ajutoarele. Trebuia să ne așteptăm ca aceștia să vorbească.

Manthey aprobă din cap.

— Am discutat cu doctorul Nocht și am hotărât să ne asumăm responsabilitatea. În această seară vom emite o declarație comună către presă și cetățeni, asigurându-i că nu mai există alte cazuri de holeră și că situația este sub control. Mâine dimineață ne vom confrunta cu întrebări din partea acestei mulțimi lacome. Să sperăm că va fi suficient. Iar voi doi, și acum Manthey se uită din nou supărat la noi, țineți-vă gura. Dacă cineva vă întreabă ceva pe această temă, nu suflați o vorbă.

Am dat amândoi din cap ca niște școlari în fața directorului.

— Cum rămâne cu exhumarea celor două victime?, întrebă Martin sfios, deși știa deja răspunsul.

— Să nu aud de așa ceva, mormăi Manthey. Vă interzic. Avem și așa destule probleme. Când îl vom prinde pe ucigașul unuia dintre ei, vom afla chiar de la el dacă i-a ucis și pe ceilalți. Acel semn ciudat de pe frunte vorbește, oricum, de la sine. Așa că, Bucher, faceți-vă treaba, mă bazez pe dumneata.

În timp ce pleca, a spus, indicând cu degetul sala de examinare:

— Și curățați mizeria asta. Trestow nu trebuie să știe că săpați în grădina lui. Altfel, o să mă scoată din sărite și pe mine.

La cină cu familia Knudsen în formație completă (cum rar se întâmpla), mi s-a prezentat, bineînțeles, dezvăluirea din ziarul de seară. În fața unei delicioase fripturi de curcan cu varză roșie și cartofi, în care Maria amestecase din nou niște ingrediente italiene secrete, eu trebuia să mă explic.

Vărul meu, Adolf, care lipsea la opt din zece cine în familie, mă confruntă fără menajamente.

— Cu siguranță tu ai fost cel care i-a examinat pe marinarii de pe vasul rusesc, nu-i așa, Carl-Jakob?

— Da, am spus. Oamenii erau cu toții perfect sănătoși.

— Și prostituatele, a continuat Adolf, golind ceea ce trebuie să fi fost al treilea pahar de vin, le-ai examinat și pe ele?

— Da.

— Peste tot? întrebă el cu un rânjel lasciv.

— Adolf, interveni mătușa Isolde, te rog frumos.

— L-ați examinat și pe acest von Grimm, nu-i așa? Ești sigur că nu strecorei ceva în casa noastră?, continuă Adolf.

Unchiul Wilhelm mă salvă de această întrebare revoltătoare.

— Ajunge, Adolf.

Întorcându-se spre mine, îmi spuse:

— Ați speriat tot orașul. Știți deja cine a făcut informația publică?

— Nu, unchiule, nu știm. Nici nu cred că vom afla. Dar chiar nu există motive de îngrijorare. Nu există holeră în Hamburg. Oricine spune altceva este complet iresponsabil.

În timp ce rosteam ultimele cuvinte, m-am uitat insistent la Adolf.

— E în regulă, vere, nu mai spun nimic.

Clara a adus cafea, produse de patiserie și o carafă de coniac spaniol, din care îi turnă lui Adolf un pahar mare și unchiului Wilhelm unul mic. Mătușa Isolde și cu mine am refuzat.

— Și polițistul acela cu care erai, întrebă mătușa Isolde, era vechiul tău coleg de școală, cum îl chema...?

— Martin. Da, într-adevăr. Așa ne-am reîntâlnit după ani de zile.

— A fost de câteva ori pe la noi cu ani în urmă, înainte să pleci la Greifswald. Un tânăr drăguț, a spus mătușa Isolde cu blândețe.

Așa era ea. Întotdeauna o vorbă bună, chiar dacă era o minciună. Nu și-l amintea deloc pe Martin și nu l-ar fi recunoscut nici dacă s-ar fi aflat în fața ei. Iar oamenii ca Martin, care nu proveneau din primele familii din oraș, nici măcar din a doua categorie socială, nu făceau parte din anturajul ei. Sau din al meu, în ochii ei. Dar respectul ei și, cu siguranță, dragostea ei pentru mine nu i-au permis vreo remarcă depreciativă la adresa prietenului meu. Martin era fiul unui preot de sat din *Altes Land* (Țara Veche). Avea cinci frați și surori, iar

în copilărie supraviețuise doar cu strictul necesar. Chiar dacă părinții săi nu erau bogați, Martin se bucurase de o educație bună și nu merita aroganța mătușii.

După ce a băut coniacul, Adolf mai puse o întrebare:

— Și este adevărat că un alt cocoșat a fost văzut la crima de la debarcader? A ieșit Quasimodo la vânătoare?

Adolf făcu o grimasă și își îndoi partea superioară a corpului într-o poziție anormală. În timp ce făcea acest lucru, a mârâit animalic. A fost singurul care a râs la propria glumă.

— Oare te vei maturiza vreodată, băiete?, a întrebat mătușa Isolde, privindu-și cu tristețe fiul.

Adolf renunță de îndată la schimonoseli și privi jenat în ceașca de cafea.

Așadar, se dusesse vorba despre cocoșat. Ceea ce nu se descoperise încă era simbolul de pe fruntea victimelor. Poliția ținea ascunsă informația până când își putea face o idee despre ce ar putea reprezenta semnul. Nu puțini din departamentul de poliție fremătau, așteptând victima cu numărul IV pe frunte.

Capitolul 7

Declarația făcută în timpul nopții de poliție și de Institutul de Boli Tropicale a fost folosită imediat de ziarul de seară din Hamburg ca prilej pentru o ediție specială de două pagini, publicată încă de dimineață. Nu existau semne că situația s-ar fi calmat. „*Un criminal transportă holera prin Hamburg?*”, scria cu litere mari pe prima pagină. Întrebarea primea un răspuns la sfârșitul articolului: nu. Dar trecătorii citeau doar titlul, care, de altfel, era strigat neîncetat pe străzi de către vânzători.

Pe a doua pagină a ziarului era o fotografie făcută de portretistul poliției, care îl arăta pe cocoșat așa cum îl descrieseră câțiva martori. O siluetă corpulentă, încovoiată, cu o cocoașă inconfundabilă. Personajul purta o pelerină închisă la culoare care îi ajungea până la gambe. Gulerul era ridicat. Pe cap îi fusese desenată o bască cu cozoroc. Nu i se vedea chipul, dar unul dintre martori spusese că a observat o barbă.

Nu am mai auzit nimic de Martin și de crimele sale toată ziua și am putut să mă dedic în întregime muncii care îmi fusese de fapt încredințată. Tocmai primisem niște specimene dintr-o anumită specie de țânțar de la tropice. Cu doar câțiva ani în urmă se descoperise că acești mici monștri aduceau malaria asupra omenirii.

În fiecare zi, marinarii și soldații soseau la Hamburg cu această boală ucigașă. Șeful meu, doctorul Nocht, dorea să găsească un medicament sau, mai bine zis, un vaccin împotriva maladiei somnului. Trebuia să îmi fac datoria și să obțin secretul de la țânțarii conservați în alcool. În cadrul unor prelegeri, Bernhard Nocht îi instruia în mod regulat pe medicii de pe nave cu privire la modul în care să aducă la Hamburg insectele de la tropice, nevătămate, pentru a ne sprijini în activitatea de cercetare. Medicii din călătoriile lungi erau, prin urmare, ajutoare de încredere pentru noi.

Acum trebuia să aflăm dacă fiecare țânțar era purtător al acestor agenți patogeni, unde anume se stabilesc agenții patogeni în țânțar și cum îi eliminăm. Ce însemna asasinarea a trei cetățeni din Hamburg, când de cealaltă parte erau în joc viețile a milioane de oameni?

Printre microscoparele și reactivii mei, uitasem de trecerea timpului și de cină. Hartmut, un asistent de laborator mai în vârstă care la început fusese ostil, dar cu care acum mă înțelegeam destul de bine, mă asista. În tăcere, am examinat specimen după specimen, le-am catalogat și le-am arhivat. Era un proces foarte îndelungat, pentru a descoperi exact ce transformă un țânțar sănătos într-unul infectat cu agentul patogen al malariei. Eram încă la început, iar șeful meu, Bernhard Nocht, se gândise cu siguranță să ne lase să îndepărtăm mai întâi fânul din car, pentru ca el să poată găsi apoi mai ușor acul.

Era aproape ora zece când am ajuns la casa unchiului meu. Cina fusese de mult strânsă. La această oră, mătușa Isolde se retrăgea de obicei în camerele ei. Adolf ieșise probabil, așa cum făcea aproape în fiecare seară.

M-am îndreptat aşadar spre bibliotecă, sperând să-l găsesc acolo pe unchiul Wilhelm.

Dar, spre marea mea surpriză, nu unchiul meu era aşezat într-unul dintre fotoliile mari de lângă rafturile cu cărţi înalte până la tavan, ci Clara. Purta uniforma de cameristă şi citea o carte. Când m-a observat, a sărit în picioare şi s-a înroşit.

— Scuzaţi-mă, stimat domn, nu v-am auzit intrând. Ruşinată, încercă să ascundă cartea groasă la spate. Doar citeam ceva. Domnul mi-a dat permisiunea. El a spus că, dacă îmi termin treaba şi nu deranjez pe nimeni, pot să mai citesc aici.

— Citiţi?

Nu ştiam cum să acţionez în această situaţie, iar întrebarea mea trebuie să-i fi părut fără îndoială răutăcioasă. Clara provenea dintr-o familie modestă, dar chiar şi aceşti copii mergeau la şcoală – la şcoala generală – şi învăţau să scrie şi să citească. Faptul că unchiul meu îi permisesese acestei Clara să stea aici şi să răsfoiască prin preţioasa lui bibliotecă era un gest extrem de generos. Mătuşa mea cu siguranţă nu era încântată, dacă ar fi ştiut măcar despre asta.

— Vă rog să vă aşezaţi la loc, domnişoară Clara, continuaţi să citiţi. Ce citiţi, de fapt?

A ridicat cartea ca să pot citi titlul de pe coperta de piele a tomului. „Istoria Germaniei – de la Carol cel Mare la Wilhelm al II-lea”.

— Foarte bine, am exclamat. V-aţi ales o lectură numai bună pentru culcare. Ei bine, eu cel puţin aş dormi adânc după trei pagini. Şi ce mai citiţi în rest?

— Şi romane, spuse ea, zâmbind cu sfială. Călăreţul pe Calul Bălan, Effi Briest. Şi poezii de Heinrich Heine.

Nu am putut decât să dau din cap apreciativ.

— Știați că, pe vremea lui, Heine intra și ieșea din vila familiei Campe, aici, în cartier?, am remarcat, simțindu-mă imediat ca un fandosit vanitos care voia să arate că are și el o educație.

Ea a dat din cap timid și s-a așezat sfios înapoi în fotoliu. Imediat a sărit însă din nou în sus.

— Scuzați-mă, stimate domn, sunt de-a dreptul neatentă. Vreți să vă aduc altceva? Ați mâncat?

— Nu, ăăă, da, nu am mâncat, dar nu am nevoie de nimic acum. Eu..., dar nu m-a lăsat să termin.

— Vă aduc ceva din bucătărie, o clipă, stimate domn.

— Da, mulțumesc, domnișoară Clara, dar ar mai fi ceva: nu îmi mai spuneți mereu „stimat domn”. Mă stânjenește. Îmi puteți spune domnule Melcher sau, dacă e după mine, chiar Carl-Jakob. Dar să nu audă mătușa.

Râse cu sfială.

— Dar în această casă singurul domn stimat este unchiul meu și nimeni altcineva.

Dădu din cap aprobator și ieși din bibliotecă.

Plimbându-mă lent prin cameră, mi-am turnat un pahar de vin roșu de pe bufet. Privirea mea s-a oprit asupra mache-tei navei „Marianne”. Era frumoasă. Nu că înțelegeam prea multe despre ea, dar această barcă cu patru catarge avea ceva special. Corabia zveltă, în culorile Knudsen, negru și roșu, cu stema companiei de transport maritim, strălucea în lumina lămpii electrice care fusese instalată special pentru a o ilumina.

Unchiul Wilhelm îmi spusese totul despre această navă. Nu numai mie, ci tuturor celor pe care îi cunoștea. Îi cunoștea toate detaliile. Velierul fusese proiectat de unul dintre cei mai importanți ingineri de la Blohm & Voss după modelul navei „Petschili”, care părăsise șantierul naval cu un an mai

devreme. Nu reținusem decât două dintre multele cifre pe care unchiul Wilhelm mi le enumerase: 104 metri lungime, 4 500 de tone capacitate de încărcare.

Tot el îmi explicase și de ce se mai construiau încă nave cu vele, în condițiile în care navele de pasageri și navele de război erau de mult timp echipate cu motoare cu aburi moderne. Navele cu vele, am aflat, erau considerate mai rapide și mai economice decât cele cu aburi în condiții speciale. Conform unchiului meu, în furtuna din jurul Capului Horn, un velier agil era net superior unui vas greoi cu aburi. Compania maritimă Knudsen nu deținea de fapt nicio navă cu aburi.

Nava „Marianne”, destinată comerțului african, trebuia să fie lansată la apă cât mai curând și să aducă profituri bune companiei maritime Knudsen. Unchiul Wilhelm se aștepta ca nava să intre în serviciu la un an după punerea chilei. Era un program strâns, îmi spusese, dar realizabil.

— E o navă frumoasă, nu-i așa?, am auzit vocea Clarei în spatele meu.

Stătea în mijlocul camerei și îmi zâmbea. Ținea cu ambele mâini o tavă pe care se aflau pâine, unt, slănină afumată, cârnați, o bucată de brânză, castraveți murați și ceapă. De unde venea Clara, această masă bogată era cu siguranță rația săptămânală pentru o întreagă familie.

A așezat tava pe o măsuță și a făcut o mică plecăciune. M-am așezat la masă și am început imediat să mănânc.

Abia acum, văzând mâncarea delicioasă, mi-am dat seama cât de foame îmi era.

— Doriți și dumneavoastră ceva, domnișoară Clara?, am întrebat, știind foarte bine că o astfel de invitație era complet nepotrivită.

Dar dacă avea voie să atingă cărțile, m-am gândit, de ce nu și slănina? A refuzat însă cu un zâmbet.

S-a apropiat de macheta navei, a privit-o o vreme și apoi a spus gânditoare:

— Frumoasa navă are însă un nume atât de trist.

Castravetele acru aproape că mi-a rămas în gât. În cazul în care Clara a stat în aceeași cameră cu macheta navei și cu unchiul meu mai mult de cinci minute, știa deja totul despre tonaj, suprafața velurilor și numărul de dane. Unchiul Wilhelm nu cunoștea distincții de clasă în această privință. Însă puține persoane știau de ce barca urma să se numească Marianne. De cele mai multe ori, răspundea evaziv la întrebările despre acest lucru cu „Este un nume frumos” și atunci omologul său știa, dacă nu era complet idiot, că exista un motiv pentru acest nume, pe care Knudsen nu voia să îl dezvăluie.

Marianne, după cum știam eu și doar câțiva confidenți ai familiei, era fiica unchiului Wilhelm și a mătușii Isolde, care le-a fost dăruită în 1887, pe neașteptate, la cincisprezece ani după nașterea fiului lor Adolf. Mătușa Isolde era deja trecută de treizeci de ani la acea vreme. Marianne era mândria familiei, dar când avea doar doi ani, a murit de rujeolă. Aveam 12 ani la acea vreme și îmi amintesc exact cum a pătruns tristețea în casa Knudsen. Până în ziua de azi, mătușa Isolde nu și-a revenit complet din această cumplită lovitură a sortii. În repetate rânduri, ea este cuprinsă de o melancolie profundă.

Unchiul Wilhelm nu o arată în aceeași măsură, dar nici el nu o uitase pe Marianne, la cincisprezece ani de la moartea ei. În cele din urmă, fusese ideea lui ca prima navă construită de compania maritimă Knudsen după mulți ani – majoritatea navelor erau cumpărate de la alte companii maritime – să se

numească Marianne. Nu eram convins dacă în felul acesta îşi făcea o favoare lui şi soţiei sale, dar ce ştiam eu?

— Ştii povestea?, am întrebat-o pe Clara.

A roşit din nou şi s-a uitat în jos la pantofii ei.

— Stimatul domn mi-a povestit, pentru că am întrebat despre asta, pentru că mi s-a părut atât de frumos modelul, dar şi numele. S-a întâmplat cu câteva luni în urmă. De altfel, între timp, eu îi fac mereu curat în cameră.

— În camera cui?

— Ei bine, în camera Mariannei, dar poate...

Clara s-a înroşit din nou. Spusese prea multe. Se pare că ştia nu numai secretul despre numele navei, ci şi un alt secret pe care eu nu-l ştiam. Eram, bineînţeles, foarte curios, dar nu voiam să o pun într-o situaţie jenantă.

— Este în regulă, domnişoară Clara – a venit timpul să mă retrag. Vă mulţumesc pentru gustarea delicioasă. Noapte bună.

Mi-am golit paharul de vin şi am lăsat-o în bibliotecă.

Capitolul 8

Nu îmi puteam scoate din cap crimele, dar nici nu puteam face nimic în privința asta. Drumul spre casă de la institut, pe care îl făceam de obicei cu bicicleta, mă ducea pe lângă secția de poliție de pe podul Stadthaus, trebuia doar să fac un mic ocol.

În unele seri, îl așteptam pe Martin, îl invitam la un pahar de vin într-o cafenea din apropiere și îl hărțuiam cu întrebări despre investigațiile sale. De aceea nu am putut să spun nimic atunci când Martin m-a rugat brusc să îl ajut într-o misiune delicată.

Pentru această misiune, trebuia să mă prezint în seara stabilită la Biserica Sfântul Petru din centrul vechi. De la casa unchiului meu, era doar un drum de o jumătate de oră de mers pe jos, dar distanța reală pe care trebuia să o parcurg în acea seară era mult mai mare, de fapt.

Drumul m-a dus din împrejurimile luminoase, prietenoase și confortabile a Alstervillen către abisul întunecat din Gängeviertel, unde trăiau mizeria, crima și viciul. În această hazna a orașului, Martin voia să caute indicii. Chiar el avusese această idee glorioasă. Șeful său Manthey abia fusese de acord cu asta, după mai multe proteste.

Martin mă instruisese să-mi las acasă „straietele mele burgheze”, cum le numea el, și să împrumut mai bine niște haine de la grădinar. Purtam, așadar, în acea seară, un costum grosolan, peticit, din lână plușată, o vestă pătată cu doi nasturi lipsă și o cămașă decolorată, fără guler sau manșete.

Am asortat totul cu o pereche de pantofi de la Johannes, care erau prea mari pentru mine.

— Arăți ca un infractor, a exclamat Martin când m-a văzut venind.

— E perfect.

El însuși era îmbrăcat în mod similar, completându-și aspectul de tâlhar cu o pălărie cu cozorocul zdrențuit. Mie mi-a pus pe cap o bască cu vârful negru care mirosea a cărbune și a mare.

Mă simțeam neliniștit, și nu numai din cauza vestimentației neobișnuite. Orașul vechi al Hamburgului, în care urma să intrăm și care era numit popular Gängeviertel și în mod disprețuitor Abruzzo de către oamenii din anturajul meu, era un loc sinistru. Mama mea contractase aici holeră cu doisprezece ani în urmă. În dorința ei nesfârșită de a ajuta, rătăcise pe străzile înguste împreună cu un preot tânăr și câteva ajutoare, împărțind medicamente, alinându-i pe cei bolnavi, fără să reușească însă să schimbe mare lucru. Gândindu-mă la asta, asociază întotdeauna cu speranța că, mama, în scurtele și dureroasele ei episoade chinuitoare dinainte de moarte, fusese măcar alinată de sentimentul că ajungea în fața Creatorului ca o persoană bună. Credința ei funcționa așa.

Eu credeam în știință și, prin urmare, știam că holera fusese alungată din acest cartier, din Hamburg, ba chiar din întregul Reich. În schimb, în apartamentele mici și întunecate, unde nu erau nici electricitate, nici apă, existau destule alte

amenințări pentru sănătate. Aici locuiau familii mari, cu douăsprezece sau mai multe persoane, în camere mici. Peste tot unde te uitai găseai disperare, violență și criminalitate.

În urmă cu douăzeci de ani, când la marginea portului a început construcția districtului Speicherstadt, unul dintre proiectele preferate ale împăratului „meu”, casele mizerabile din Wandrahm și din împrejurimi fuseseră dărâmate, pentru a elibera locul.

Mulți dintre locuitori se mutaseră la doar câteva sute de metri mai la nord, în Gängeviertel, astfel că aici a devenit și mai mizerabil și înghesuit. Speicherstadt, cu depozitele sale moderne și funcționale din cărămidă roșie, devenise o parte frumoasă a orașului Hamburg, iar când ultimele depozite vor fi terminate, în câțiva ani, vor forma cel mai mare punct de transbordare a mărfurilor coloniale din întreaga Europă. Unchiul meu are, de asemenea, câteva etaje aici. Dar prețul pentru mândria orașului este plătit de copiii murdari care ne priveau acum cu ochii mari. Au recunoscut imediat în noi străinii, oamenii din cartierele mai bune. Nici măcar mascarada noastră nu ajută.

Martin și cu mine am mers încet de-a lungul străzii Speersort, am cotit pe Kattreppel și am ajuns în cele din urmă pe strada Niedern, artera principală a cartierului. Era încă destul de multă lumină, dar razele soarelui nu pătrundeau prea mult printre casele înguste cu pereți din lemn, ale căror acoperișuri în două ape se înclinau amenințător spre mijlocul străzii. Parterul, umezit de port, de Elba și de Alster, nu oferea o fundație solidă pentru casele neîngrijite, construite în mod superficial. Se puteau căuta unghiuri drepte aici pentru mult timp.

Între case erau atârnate frânghii de rufe pe care erau agățate cămăși, lenjerie și așternuturi de pat, care nu păreau cu adevărat curate.

Mirosea a urină și a foc de cărbune, a varză și a napi prea fierți. Pe străzi era o agitație de nedescris. Copiii se alergau desculți. Bărbați, muncitori de pe șantierul naval, stăteau în grupuri mici și fumau. Bărbați și femei cu cărucioare de mână vindeau legume zbârcite și tot felul de produse. Existau doar puține trăsură, automobile deloc.

Un soldat bătrân, cu picioarele amputate, se sprijinea de peretele unei case și întindea o mână rugătoare. Am fost tentat să îi arunc câteva monede, dar Martin mi-a făcut un semn. Desigur, caritatea nu se potrivea cu deghizarea noastră.

Aproape la fiecare colț era câte un agent de pază. Unul dintre ei ne-a privit cu suspiciune. Martin îmi explicase că aici se puteau întâmpla lucruri rele dintr-odată și la orice oră, mai ales după lăsarea întunericului. Un trecător a fost jefuit, o soție infidelă a fost înjunghiată mortal, un nou-născut a fost aruncat pe fereastră. Agenții nu puteau preveni toate aceste incidente, dar măcar puteau aresta pe cineva. Că era sau nu persoana potrivită, era o altă discuție. Cu toate acestea, gardienii deveneau adesea ei înșiși victime ale violenței constante de aici.

Misiunea lui Martin: să intre în discuții. Vorbind cu golani, cu delicvenți și cu alte astfel de persoane, voia să descopere ce zvonuri circulau. Cele trei crime fuseseră cu siguranță discutate cu aceeași pasiune în lumea interlopă ca și în saloanele aristocraților și bancherilor. Infractorii se cunoșteau între ei, schimbau informații și se laudau cu faptele lor.

— Și dacă nu este vorba deloc de crime motivate de jafuri? am întrebat, încercând să spun ceva pentru a mai detensiona atmosfera.

— Poate că erau anarhiști. La urma urmei, toate victimele erau bogate și puternice.

— Erau toți bogați și puternici pentru că nimeni nu îi jefuiește pe sărmanii nenorociți, domnule profesor, s-a indignat Martin. Și oricum, ce mai contează. Și anarhiștii își fac veacul pe aici. Nu întotdeauna putem ști exact din ce motive o persoană este rea.

— Se poate, am continuat să speculez, ca un anarhist bogat să fi angajat pe unul dintre acești bieți ticăloși de aici pentru planurile sale criminale, nu-i așa?

— Da, dacă există anarhiști bogați, atunci există această posibilitate, Watson, a răspuns Martin pe un ton ironic, lăsând să se înțeleagă că el era genialul Sherlock Holmes, iar eu eram doar secundul Watson.

— Spune-mi, Martin – m-am oprit și am pus întrebarea pe care ar fi trebuit să o pun cu mult timp în urmă – de ce măiei de fapt pe mine și nu pe un coleg de la poliție sau pe un agent de protecție îmbrăcat în haine de grădinar?

— Foarte simplu, CJ, pentru că nu te comporti ca un polițist, iar mintea ta isteată îmi poate fi de mare ajutor și...

Făcu o pauză.

— Și?

— Și pentru că nimeni altcineva nu a acceptat să mă însoțească.

Ei bine, m-am gândit, atunci cel puțin știam în ce situație mă aflu.

Martin fusese destul de înțelept să nu își facă intrarea în lumea interlopă din Hamburg fără ajutor experimentat. Am

întâlnit ajutorul în persoana lui Hein-Sieben, în fața unui mic magazin alimentar. Martin se îndreptă hotărât spre tipul solid, îmbrăcat într-un costum prea strâmt, deși nu-l mai văzuse niciodată. Trăsătura care îl făcea inconfundabil și care explica numele său ciudat era mâna dreaptă, care era formată doar din degetul mare și arătător.

Hein-Sieben, mă informase Martin, fusese în poliție cu ani în urmă, până când își pierduse trei degete într-o operațiune sângeroasă și, după cum se șoptea printre polițiști, și testiculele, lucru pe care el însuși nu-l confirmase niciodată.

Hein-Sieben avea puțin peste cincizeci de ani, primea o pensie infimă și câștiga bani în plus ca ghid prin lumea interlopă. Cunoștea o mulțime de escroci, toți îl cunoșteau, iar asta îl făcea valoros pentru toate părțile. Când Hein-Sieben apărea cu oameni după el, cunoscuții săi știau că era vorba de copoi, așa cum se spune aici. Iar când copoi veneau cu Hein-Sieben, atunci nu era vorba de arestări, ci mai degrabă aveau ceva de câștigat.

Pentru asta, Martin avea în buzunar o pungă cu monede de una și două mărci din trezoreria orașului, poate treizeci de mărci în total, pentru a obține informații. Loialitatea celor mai mulți escroci putea fi cumpărată cu câteva mărci.

Obținerea de informații cu Hein-Sieben decurgea astfel: el cunoștea oameni, care la rândul lor cunoșteau o mulțime de oameni, care știau multe despre intrigile întunecate din oraș. Cine avea informații utile primea între una și cinci mărci. Oricine mințea sau inventa ceva doar pentru a primi bani era tăiat de pe lista lui Hein-Sieben și nu mai era abordat niciodată. Nu existau mulți informatori pe listă, care, evident, nu exista pe hârtie, ci doar în mintea lui Hein-Sieben. Și erau mai degrabă escroci mărunți care nu fuseseră imediat

amenințați cu ghilotina din cauza propriilor lor fărădelegi. Dar mai erau și cei care se aflau de mult timp în acest domeniu și erau adânc înfundați în mlaștina criminalității.

Primul informator ales de Hein-Sieben ne aștepta într-o frizerie. „Salon de bărbierit și coafură igienico-antiseptic” scria pe un panou vechi de deasupra unei uși înguste. Dedesubt era scris numele proprietarului: Enrico Ballotelli.

Am intrat în salon. Mai întâi Hein-Sieben, apoi Martin, apoi eu. Salonul era mic, având doar două scaune de tuns, o bancă de așteptare îngustă și o tejghea pentru încășări. Mirosea a transpirație, a apă de colonie ieftină și a fum de țigară. Pe pereți atârnavă fotografiile cu forme neobișnuite de barbă, o poză a împăratului și una a regelui italian Victor Emmanuel al III-lea. Frizerul era evident încă nehotărât în privința patriotismului său.

Un bărbat gras cu fața plină de săpun stătea pe unul dintre scaune. Aplecându-se peste el de la spate, frizerul stătea în picioare și îi zgăria gâtul cu o lamă de ras. Clientul nu părea să locuiască în zonă. Era îmbrăcat ca un profesor sau ca un medic de spital. Probabil că venise aici să se bărbierească pentru că era ieftin și nu se temea de un jaf. Un băiețel de vreo opt ani, îmbrăcat într-un halat prea mare, mătura în tăcere părul. Camera era slab luminată, doar de lumânări și lămpi cu ulei.

— *Ciao*, Hein-Sieben, *mio amico*, a răcnit frizerul, un bărbat subțirel, cu părul negru și o mustață neagră monstruoasă. Aduci prieteni care au nevoie de un bărbierit.

Specialistul recunoscuse bine acest lucru. Urmând ordinele lui Martin, și spre disperarea mătușii mele, nu-mi mai tunsesem barba și nu mă mai bărbierisem pe gât și pe obraji de câteva zile. Totul făcea parte din deghizare.

— Nu, Enrico, domnii vor doar să discute puțin, a spus Hein-Sieben și, fără să fie întrebat de frizer, a traversat salonul și a deschis o ușă din spate. Era întuneric în acea cameră.

Enrico a spus ceva clientului său, a venit cu pași repezi către noi, a aprins o lampă cu petrol și a închis ușa. Camera nu era altceva decât o magazie minuscule, plină de cutii cu loțiuni de păr și săpunuri de bărbierit. Într-un colț era un coș cu prosoape murdare.

— Ei bine?, a întrebat frizerul, privindu-ne cu nerăbdare.

Hein-Sieben s-a uitat la mine, eu m-am uitat la Martin, care la rândul lui s-a uitat la Hein-Sieben.

— Puneți-vă întrebările, domnule, spuse Hein-Sieben surprins.

— Hm, da, ei bine, se bâlbâi Martin; era clar că nu era pregătit pentru acest moment. Am profitat de această scăpare, începând cu o întrebare.

— Ți s-a oferit, poate, un ceas de buzunar de vânzare? Sticlă, aur, gravura unui blazon de familie?, am întrebat.

Martin s-a uitat la mine cu gura căscată.

— Nu, a spus frizerul, și atunci i-am observat accentul italian dur, din când în când mi se oferă ceva aici. Nu cumpăr nimic, bineînțeles, nu sunt vreun negustor. Dar nu am văzut niciun astfel de ceas.

M-a privit curios, așteptând următoarea întrebare.

— A vorbit cineva despre crima de la debarcader de acum două săptămâni sau despre cea de lângă Spielbudenplatz de acum patru săptămâni? Vă amintiți?

— Toată lumea a vorbit despre mortul cu holeră. Peste tot. Dar, de fapt, în salonul meu nu se vorbește despre crime, domnule, aici se vorbește doar despre lucruri frumoase. Despre femei, despre operă..., a răspuns frizerul.

— Da, sigur, despre operă, mormăi Martin. Nu avea însă, în continuare, nicio întrebare.

— Ați auzit ceva despre anarhiști care plănuiesc ceva? Ceva politic? Un atac?

Știam că nu era o întrebare prea inteligentă, dar voiam să testez puțin mai mult teoria că aceste crime ar fi fost un atac asupra clasei superioare din Hamburg.

Frizerul a clătinat din cap amuzat.

— Dacă aud așa ceva, voi veni la voi, dar atunci vă va costa cincizeci, o sută de mărci.

— Unde aș putea să mă duc dacă aș vrea să angajez pe cineva care să comită o crimă?, am pus acum ultima întrebare care mi-a venit în minte, privindu-l pe bărbat insistent.

— În pivnița infractorilor, unde altundeva?, a spus Hein-Sieben.

— Această informație o veți obține de la mine cadou, adăugă el.

Martin avea totuși o întrebare acum. A scos din buzunar o bucată de hârtie pe care desenase simbolul de pe fruntea mortului. Semăna mai mult cu cel de pe a doua victimă decât cu cel de pe a treia.

— Ai mai văzut asta înainte? a întrebat Martin, ținând bucata de hârtie în fața frizerului.

Italianul nu s-a uitat la ea decât pentru o secundă.

— Nu e numărul ăsta, Pi, sau cum s-o chema, l-am învățat la școală, a spus frizerul?

— Nu, a răspuns Martin. Pi nu are o linie în partea de jos. Probabil că nu erai prea bun la matematică. Deci, îți pare cunoscut sau nu?

Martin se străduia acum, în mod evident, să pară un tip dur. Bărbierul, însă, doar a clătinat din cap. Hein-Sieben i-a

dat bărbatului o monedă și ne-a împins afară din salon. Se întunecase pe stradă. Cele câteva felinare cu gaz care fuseseră puse pe stradă ofereau o lumină slabă.

— Ce vreți să aflați voi de fapt?, întreabă Hein-Sieben, vizibil iritat. Eu cred că sunteți în căutarea unui criminal.

— Ăăă, da, a spus Martin, uitându-se la podea. Cred că bărbierul nu era persoana potrivită. Și pentru ce a primit acum o marcă?

Martin și-a dat seama că va trebui să îi returneze lui Hein-Sieben banii din propriul buget.

— Pentru că a vorbit cu noi în primul rând. Da' tu ce crezi?, a spus Hein-Sieben. Acum vom merge la omul potrivit. Și de data asta eu pun întrebările, e clar?

Am mers cu Hein-Sieben un pic mai departe pe stradă în jos și în cele din urmă ne-am oprit în fața intrării unei case întunecate. Ferestrele din stânga și din dreapta intrării erau astupate cu scânduri, pe care erau lipite rămășițele unor afișe publicitare. Deasupra intrării atârna strâmb un semn al unei fabrici de bere. Câțiva bărbați stăteau la intrare și fumau. S-au uitat la noi doar pentru câteva momente.

— Pivnița infractorilor?, l-am întrebat pe Martin în șoaptă. Prietenul meu a dat din cap.

Vestita cârciumă avusese cu siguranță un nume normal cândva, dar nu era scris nicăieri și nimeni nu-l folosea. Era cunoscută drept Pivnița Infractorilor în tot orașul, dar eu nu știam pe nimeni care să o fi frecventat vreodată. Întâlneai acolo exact genul de oameni la care te ducea cu gândul numele, ceea ce descuraja orice cetățean integru. Pivnița infractorilor era loc de întâlnire, ascunzătoare, piață matrimonială, bordel, hostel și ring de dans al lumii interlope din Hamburg. Se presupune că se mai întâmpla ca cetățeni

neștiutori, turiști, de exemplu, să fie ademeniți sau târâți de pe stradă în cârciumă și jefuiți chiar acolo. Agenții de pază nu îndrăzneau să intre singuri în local, doar rareori când erau câte doi sau trei.

L-am urmat pe Hein-Sieben pe un coridor îngust, prin întuneric. Mirosea a vomă. Cioburi trosneau sub tălpile noastre pe podeaua denivelată. La capătul coridorului se afla o ușă neagră din lemn, cu o trapă mică la nivelul ochilor. Hein-Sieben a bătut la ușă și trapa s-a deschis. O figură transpirată se uită prin grilajul mic de oțel. Bărbatul părea să-l cunoască pe Hein-Sieben, a dat din cap morocănos și a tras din nou clapeta. Apoi ușa s-a deschis.

Am fost loviți de o căldură umedă, miros de bere și transpirație și un freamăt de muzică, strigăte și râsete. Nu puteam să vedem cât de mare era încăperea cu bolți joase, pentru că nu numai că era plină de oameni, dar era și învăluită de fumul țigărilor și al trabucurilor ieftine. Lumina slabă provenea de la lămpile cu gaz și lumânările de pe pereți și de la câteva lămpi electrice montate pe tavan.

Ne-am făcut loc încet prin mulțime. Mese mici la care stăteau bărbați și câteva femei erau așezate de-a lungul pereților. Cei mai mulți stăteau însă în picioare. Cele câteva femei erau aproape exclusiv prostituate – fapt ce nu necesitase o cercetare amănunțită. Una foarte tânără stătea în poala unui bătrân gras, nu avea bluză pe ea, iar bătrânul își tot împingea fața transpirată între sânii ei, suflând. Era umilitor.

Într-un colț, doi tipi îmbrânceau un al treilea. Fața acestuia era însângerată și deja îi lipsea un incisiv. Nimeni, în afară de mine, nu părea să ia în seamă bătaia. Muzica se strecura prin vacarmul celor prezenți și venea de la trei bărbați aflați pe un

mic podium. Cântau oarecum stângaci melodii în stil est-european la chitară, acordeon și trompetă.

Hein-Sieben ne-a condus la bar unde i-a strigat ceva barmanului. Acesta a împins trei halbe de bere peste tejghea. Hein-Sieben ne-a făcut un semn să bem. Berea era caldă și nu avea niciun gust. Nu eram vreun băutor înrăit de bere, preferând de obicei un vin bun, dar chestia asta era de nebăut. Era consumată aici mai mult ca sigur doar pentru că era ieftină și avea un conținut ridicat de alcool. Alte variante, de fapt, nici nu existau.

Hein-Sieben își întinse gâtul aruncând o privire peste mulțime. Căuta pe cineva și părea că îl găsise deja. Hein-Sieben a dispărut pentru o clipă în mulțime, întorcându-se apoi cu un tip pe care îl trăgea spre noi de guler. Bărbatul prezenta semnele tipice ale poliomielitei, o altă boală care făcuse multe victime și căruia eu și colegii mei îi declarasem război. Se sprijinea pe o bâță groasă, care părea să fie singurul sprijin pentru corpul său încovoiat. Bărbatul își târa piciorul stâng, care era mai lung decât dreptul, ca o potaie încrâncenată. S-a uitat la noi strâmb, cu un rânj. Din dinții lui nu rămăseseră decât câteva cioturi.

— Hai, Paule, a strigat Hein-Sieben la bărbat, astfel încât și eu și Martin să auzim prin zgomot, spune-le colegilor ce vezi când dai din mâini pe la Spielbudenplatz?

— Dat din mână?, l-am întrebat pe Martin.

— Se referă la cerșit, mi-a răspuns prietenul meu.

Paule s-a uitat în jur, privirea lui oprindu-se asupra mea. Aparent, credea că eu eram liderul grupului.

— E al naibii de cald și uscat aici, a scârțâit el, rânjind din nou.

— Da, este, am spus și l-am observat pe Hein-Sieben scuturând disprețuitor din cap.

I-a făcut semn cârciumarului și, dintr-odată, o halbă de bere a ajuns în degetele strâmbe și murdare ale lui Paule. A sorbit cu lăcomie din băutură.

— Hai să mergem în spate, a spus Paule, șchiopătând în față noastră spre o cameră laterală.

Deși abia ajungea la umerii celor mai mulți dintre cei care îi stăteau în cale, toți l-au observat imediat și i-au făcut loc. Camera laterală era chiar mai joasă decât camera principală și se întindea pe o distanță foarte mare, poate zece metri spre spate. Înghesuite unul lângă celălalt erau aici câteva paturi de scânduri. Douăzeci, am estimat. Pe unele dintre ele zăceau persoane adormite. Pe podea zăceau, de asemenea, persoane învelite în pături găurite. Pe perete era un afiș: „Podea: 5 pfenigi, bancă: 10 pfenigi.”

Mirosul era chiar mai rău aici decât în prima cameră: urină, băutură, transpirație. Dar aici nu era la fel de mult zgomot și era mai întuneric. Paule șchiopătase surprinzător de repede până în cel mai îndepărtat colț și ne aștepta acolo. Își golise halba de bere și o așezase pe o scândură prinsă de perete. Un tip care părea nebun venea din în ce mai aproape. Putea îngrozitor. Încet, s-a apropiat de Paule și a bâiguit ceva neinteligibil. Paule l-a lovit cu cârja, l-a înjurat și i-a spus să se ducă dracului. Tipul a dispărut în grabă.

— Haide, un avans, mi-a spus Paule, iar eu m-am uitat la Martin, care la rândul lui se uită la Hein-Sieben.

Și-a ridicat toate degetele rămase de la mâna dreaptă: două. Martin i-a dat lui Paule banii, care au dispărut imediat în buzunarele unei perechi de pantaloni zdrențuroși.

— Ce vreți să știți? Pe cine căutați?

— Este vorba despre mortul din Sterngasse de acum patru săptămâni și despre cel găsit lângă debarcader, a spus Hein-Sieben, în timp ce eu și Martin ne străduiam încă să găsim întrebarea potrivită.

Hein-Sieben nu a menționat prima dintre cele trei victime ale crimei, Rudolf Bredow. Creierele răvășite ale acestor oameni nu-și puteau aminti, probabil, de o întâmplare atât de îndepărtată.

— Da, știu. Căutați un cocoșat. Câțiva aghiotanți au adulmecat deja pe aici înaintea voastră și i-au zăpăcit pe toți.

— Și ce le-ai spus?, a întrebat acum Martin, care era hotărât să preia din nou controlul.

— Nimic, nu mi-au pus întrebări. Dar de altfel, nimeni nu le-a spus nimic. De ce ar face-o?

— Ce le-ai spune dacă te-ar întreba?, voia Martin să știe.

— O să le spun că pot să întreb în jur, să văd cine a văzut sau auzit ceva. Oricum nu a fost nimeni de aici. A făcut un semn cu capul, ca și cum ar fi vrut să illustreze că prin „aici” se referea la pivnița infractorilor și întregul Gängeviertel.

— A, da?, a continuat Martin. Și de unde știi asta?

— Aș fi știut dacă era cineva de aici. Uite cum stă treaba, a șoptit el, apropiindu-se atât de mult de noi, încât îi simțeam răsuflarea urât mirositoare, veniți la Spielbudenplatz peste două zile, la prânz. Mă găsiți în fața Teatrului Ernst Drucker. Nu vă uitați semnele. Și lăsați mascarada asta. Și-a îndreptat bățul spre Martin și spre mine. Oricum, toată lumea vede că sunteți copoi.

Martin a scos din nou din buzunar bucata de hârtie cu simbolul și i-a arătat-o lui Paule.

— Ai mai văzut asta până acum?, a întrebat el.

— Este un doi roman, a spus Paule. Atâta lucru îmi mai amintesc și eu de la școală. Dar altceva nu. A chicotit. Și ce-i cu semnul ăsta?

— Ah, nimic, a spus Martin și a strecurat bucata de hârtie înapoi în buzunar.

Paule plecă șchiopătând, iar noi ne-am strecurat prin mulțime spre ieșire. Acum, știind că toată lumea recunoștea că suntem de cealaltă parte a legii, mă simțeam și mai inconfortabil să fiu amestecat cu scursurile orașului. De fiecare dată când treceam pe lângă vreun tip, mă așteptam la un briceag lucios și la o durere infernală. Dar nu s-a întâmplat nimic de acest gen. Un băiețel care stătea la ușa din față și care vindea țigări de pe tava unui vânzător a țipat ceva de neînțeles și l-a scuipat pe Martin. Înainte ca Martin să poată reacționa, paznicul de la ușă l-a apucat pe băiat și l-a pălmuțat atât de tare încât acesta a țipat cu putere. Buza îi sângera.

— De ce a acceptat cerșetorul ăsta să vorbească cu noi?, l-am întrebat pe Hein-Sieben când coridorul întunecat ne adusese înapoi pe stradă. Nu cred că toți sunt dispuși să vorbească cu poliția.

— Voi fi plătiți pentru asta, paznicii nu, a răspuns Hein-Sieben, dar poate că și ei vor să-l prindeți pe criminal. Dacă într-adevăr nu e de aici, va cauza doar probleme. Atunci le-ați face și lor o favoare prinzându-l.

Cumva, aceste informații ne erau suficiente pentru moment și ne-am luat rămas bun de la Hein-Sieben, care, desigur, a primit și el o monedă.

Am mers mai departe cu pas vioi, căutând cea mai scurtă cale de ieșire din cartier. Un slăbănog murdar, care arăta de șaptezeci, dar probabil că nu avea mai mult de patruzeci de

ani, ne-a ieșit în cale. Trăgea după el o fată, îmbrăcată doar într-o cămașă subțire. Fetița nu avea mai mult de zece ani.

— Domnii vor să și-o tragă?, a întrebat bărbatul, arătând spre fată. E bună rău, pe bune.

Martin a simțit, evident, că-mi crescuse instantaneu tensiunea și m-a tras deoparte. Nu am mai apucat să îi spun bărbatului decât:

— Găsește-ți o slujbă, nenorocitul. Iar lui Martin:

— Nu ai putea să îl arestezi, totuși...

— Nu va pica bine dacă arestăm oameni de aici. Și crede-mă, dacă el nu vinde fata, o va face altcineva.

Cinismul lui Martin se datora în mod sigur profesiei sale și faptului că se confrunta zilnic cu asemenea mizerii. Dar eu nu voiam să devin așa. Lupta mea împotriva epidemiilor trebuia să meargă mână în mână cu lupta împotriva acestor situații. În această mlaștină morală și igienică, virusii și criminalitatea prosperau de zeci de ori mai repede.

Martin ne-a condus pe o alee care, presupunea el, avea să ne scoată din cartier și să ne ducă spre Binnenalster. Aleea era îngustă, iar casele păreau și mai strâmbe și mai întunecate. Nu era aproape nimeni în jur.

Chiar de pe strada aglomerată avusesem deja sentimentul că cineva ne urmărea. Dar acum eram sigur. Nu auzeam pași, dar simțeam mișcare. Nu am îndrăznit să mă întorc. Apoi s-a auzit un șuierat în spatele nostru.

— Alo, stimați domni?, a strigat o voce subțire.

Cine să ni se adreseze atât de politicoasă aici, în această lume fără respect și decență? Martin și cu mine ne-am oprit și ne-am întors. Era asistentul frizerului, băiețelul. Desculț, în halatul lui de frizer prea mare, stătea pe alee și ne privea serios.

— Ce vrei, băiete?, a întrebat Martin.

Suspiciunea lui era palpabilă. Nu trebuia să cunoști prea bine locul ca să-ți imaginezi că băieți ca acesta erau adesea trimiși în față pentru a-i prinde în capcană pe trecători.

— Știu ceva, domnule, a spus micuțul și s-a apropiat încet cu câțiva pași. Martin și-a încordat mușchii. Știam că nu avea o armă la el.

— Te-a trimis șeful tău?, a întrebat Martin.

Băiatul clătină din cap și spuse:

— L-am văzut pe cocoșatul pe care îl căutați. Adineaori.

Întinse acum mâna spre noi, cerându-și răsplata.

— Ce cocoșat? Unde?, a întrebat Martin.

— Acolo în spate. Vă arăt.

Aș fi vrut să mă gândesc o clipă la ce era de făcut, dar suspiciunea lui Martin părea să fi fost spulberată. I-a pus băiatului o monedă în mâna murdară și a spus:

— Haide, puștiule, arată-ne drumul.

Băiatul a luat-o la fugă. Ne-am chinuit să ținem pasul cu el. Am ajuns puțin mai în spate, mergând de-a lungul străzii principale aglomerate, apoi băiatul a luat-o la stânga pe o străduță îngustă și s-a oprit. Când l-am ajuns din urmă, ne-a făcut un semn să ne apropiem și ne-a șoptit:

— În spate!

A arătat cu degetul spre alee. În semiîntineric, chiar în capăt, am văzut un grup de bărbați în fața unei case, probabil un magazin de băuturi alcoolice.

Unul dintre ei era ceva mai scund. Purta o pălărie mare, o haină de ploaie și avea o cocoasă – clar vizibilă în lumina felinarului de deasupra barului. Chiar în acel moment își ridică paharul și strigă ceva, în timp ce restul bărbaților urlau, ridicând și ei paharele. Nici măcar nu observasem că băiatul dispăruse, atât de fascinați eram de vederea făptașului. Arăta

exact ca în portretul robot al poliției. Am înaintat încet pe alee. Ducea spre sud, spre port, și se îngusta spre spate. Mizeria de pe trotuar scârțâia sub pantofii noștri. Am călcat în bălegar de cal și am înjurat încet. Înjurăturile mele au fost de ajuns pentru a atrage atenția grupului asupra noastră.

Toți bărbații – poate că erau cinci – s-au uitat în direcția noastră. Cocoșatul a tresărit, a scăpat păhărelul, a sărit în lateral și a dispărut. Se pare că mai era o alee chiar în fața magazinului de băuturi alcoolice pe care noi nu o puteam vedea din locul unde ne aflam.

Am pornit în direcția respectivă, eu împiedicându-mă când și când din cauza bălegarului unsuros care mi se lipise de pantof. Martin era deja cu câțiva pași înainte. Ceilalți bărbați din grup s-au uitat spre noi, dar nu au încercat să fugă.

Când am ajuns la ei, râdeau și făceau fel de fel de glume pe care eu nu le înțelegeam. Martin se afla acum la vreo treizeci de metri mai în față pe aleea îngustă și întunecată. L-am văzut doar albul mâinilor și fața când s-a întors să se uite la mine. Restul s-a contopit cu întunericul. O umbră intră într-o casă și Martin se luă după ea.

Casele de trei etaje de pe alee erau și mai degradate decât în restul cartierului.

Unele dintre acoperișurile fără cărămidă păreau a fi niște schelete vechi de balenă pe cerul luminat de o lună palidă. În spatele câtorva ferestre ardeau lumânări. Nu se vedea însă niciun om. Doar două pisici slăbănoage se lipiseră de peretele casei. Am avansat încet. Nu puteam distinge exact în care dintre casele înguste dispăruseră umbra și Martin. Încercam să mă ghidez după zgomotul pașilor și mi s-a părut că aud un pocnet, ca niște picioare care urcau scările. Altminteri, domnea o liniște aproape deplină pe alee. Doar râsetele

petrecăreților de la bar ajungeau până la mine, iar în depărtare se auzea freamătul interminabil din port.

M-am oprit în fața unei case și am ascultat. Pocnetul se oprise, dar era posibil să se fi auzit de acolo. Casa părea nelocuită. Ușa de la intrare atârna lejer în balamale. Chiar lângă ușă, o scară ducea la subsol. La capătul coridorului bănuiam că sunt scările spre etajele superioare. Am decis să urc. În primul rând, pentru că zgomotele nu păruseră să vină dintr-o pivniță, dar mai ales pentru că îmi era și mai frică de pivniță decât de partea superioară a casei. Am înaintat ușor pe coridor.

Mirosea a mucegai, a lemn umed, a lemn ars și a urină. Peste tot a urină. Se pare că, în acest cartier, oamenii își făceau nevoile oriunde aveau chef. Scările de lemn au scârțâit amenințător sub primul meu pas. Dacă aceste scări nu se prăbușiseră sub Martin și sub tipul pe care îl urmărea, atunci ar fi rezistat și greutatea mea. Am continuat cu curaj.

— Martin?, am strigat încet în liniște. Niciun răspuns.

Ajunsesem la primul etaj. Luna și stelele care străluceau prin podul deschis m-au făcut să realizez că această casă arsese.

Grinzile erau carbonizate. Structura casei se păstrase doar în unele locuri, unde era realizată din ziduri. Câteva piese de mobilier arseseră. Tot ceea ce mai rămăsese măcar pe jumătate utilizabil după incendiu fusese cu siguranță luat imediat.

Scara ducea la etajul superior. Fusese salvată în mod miraculos de flăcări. În acest moment am auzit un zgomot deasupra mea, poate chiar lângă mine. Pași? Voci? Sau era un geamăt?

— Martin? am strigat din nou.

Nimic.

— Martin, ești pe aici?

Strigătele mele erau inutile. M-ar fi anunțat cu mult timp în urmă. De fapt, strigam doar pentru a lupta împotriva fricii mele. Am intrat cu grijă într-o zonă care trebuie să fi fost înainte un apartament și m-am uitat în jur prin întuneric. Nu era nimeni aici. Martin și cocoșatul trebuie să fi dispărut în altă casă.

Dintr-odată am auzit un scârțâit puternic al podelei din spatele meu. Apoi am simțit un curent de aer și o durere îngrozitoare în ceafă. În jurul meu totul se întunecă.

— E cu tine?, am auzit o voce în timp ce îmi recăpătam cunoștința.

Am deschis ochii. Stăteam întins pe o parte, pe podeaua prăfuită. Pe podea, nu departe de mine, se afla o lampă cu gaz care inunda camera cu o lumină fantomatică. Era camera în care fusesem ultima oară și unde fusesem lovit. Camera era mică, dar avea pereții destul de curați. Trei siluete se sprijineau acum de ei, o alta era îngenucheată. Martin.

— Deci e cu tine?, a murmurat din nou vocea, iar eu l-am văzut pe Martin dând din cap.

Acum în acel moment am observat că avea nasul plin de sânge. Sângele îi curgea în praful de pe podea. În rest, părea nevătămat.

M-am îndreptat cu grijă. Mă durea capul și aveam o rană la ceafă, dar nu îndrăzneam să o pipăi. Cei trei bărbați – doi dintre ei de vârsta noastră, celălalt mai în vârstă – purtau haine întunecate și murdare. Aveau șepcile trase pe față. Până acum doar cel mai în vârstă vorbise. Unul dintre cei mai tineri îl apucase pe Martin de gât cu o mână.

— Ce căutați aici?, a întrebat cel mai în vârstă.

— Nimic, absolut nimic, a răspuns Martin, încercând în mod evident să pară încrezător. Vom pleca imediat. Totul este

o neînțelegere, a strigat Martin, în timp ce bărbatul îl strângea de gât cu mai multă putere.

— Lasă prostiile, copoiule. Alergați după unul. De ce? Pe cine căutați?, a întrebat bărbatul.

— Pe nimeni, totul este o neînțelegere, serios, a spus din nou Martin.

Bărbatul mai în vârstă s-a apropiat de mine și m-a tras de guler, sacoul meu vechi rupându-se cu zgomot.

— Haide, spune-mi tu, pe cine căutați?, a răbufnit la mine. Respirația lui mirosea a băutură, tutun și putregai.

— Ni s-a părut că l-am văzut pe cocoșatul pe care îl căutăm peste tot. Cu siguranță ați auzit.

Martin s-a uitat la mine fără nicio expresie. N-ar fi trebuit să spun asta? Dar toată lumea știa asta oricum.

— Un cocoșat?, a strigat bărbatul care mă ținea de guler, întorcându-se către amicii săi.

— Are careva dintre voi o cocoașă?

— Am eu o ditamai cocoașa în pantaloni, a spus unul dintre cei mai tineri, râzând obscen. Vrei s-o vezi?

— Deci, băi, polițistule, aici nu e niciun cocoșat, ai înțeles?, a spus cel mai în vârstă.

Martin și cu mine am dat din cap cu supunere.

— Și nici nu am văzut niciodată semnul ăla ciudat al tău pe care îl arăți peste tot.

De unde știa asta? Cum a putut această informație să curgă atât de repede pe aleile întunecate?

— Dispăreți acum și să nu vă mai arătați niciodată pe aici.

Mi-a dat drumul și eu l-am ajutat pe Martin să se ridice. Nasul încă îi sângera destul de rău. l-am dat o batistă. Era una dintre batistele de damasc alb imaculat ale mătușii Isolde, pe care o luasem, contrar codului vestimentar pe care mi-l dăduse

Martin. Acum se dovedea a fi utilă. După aceea trebuia să o arunc.

La ieșire, am văzut o haină închisă la culoare, așezată într-un colț, iar lângă ea un maldăr de zdrențe. Cocoșatul.

— Ne-au întins până la urmă o capcană. Totul a fost o înscenare, am spus indignat când ne-am îndepărtat suficient de mult de aleea nenorocită.

— Da, deșteptule, altceva?, a spus Martin, care suferea mai puțin din cauza nasului spart decât din cauza faptului că se comportase ca un novice.

— Pentru ce, ce voiau? Și de ce s-a îmbrăcat unul dintre ei în cocoșat?, am întrebat.

— Ei bine, pentru a ne da o lecție. Ca să ne țină departe de cartierul ăsta.

— Ar fi fost de ajuns să ne spună că nu știau nimic, nu?

Am mers unul lângă altul în tăcere o vreme. Martin m-a însoțit încă o bucată de-a lungul Alsterului, în drumul meu spre casă. Mi-am pipăit ceafa, care mă durea. Părul era lipicios, sângele mi se lipea de degete.

— Și, am întrebat în cele din urmă, la ce a folosit asta acum, în afară de faptul că am crezut, pentru prima oară, că voi muri cu adevărat?

Nu voiam să sune ca un reproș.

— Nu știu. Sincer să fiu, m-am gândit între timp că intenționat colegii mei de la birou nu m-au oprit din această aventură, cu speranța că mă vor învăța o lecție.

— Da, Martin, atunci au avut dreptate în această privință. Dar ai obținut și o întâlnire cu agentul tău secret Paule, pentru mai multe informații.

— Chiar crezi că tipul va fi acolo poimâine?, a întrebat Martin, cu un aer descurajat.

— Asta vom vedea poimâine, am spus eu.

Mi-am îmbrățișat prietenul de rămas-bun și mi-am continuat drumul. Când am trecut pe lângă casa vecinului unchiului meu, cuplul Lürssen, care locuia acolo, tocmai se dădea jos din trăsură. Îl priveau cu suspiciune pe bărbatul îmbrăcat sărăcăcios care venea spre ei pe trotuarul slab luminat. Doar când m-am apropiat de ei și i-am salutat cu amabilitate, m-au recunoscut și m-au salutat și ei. Pentru o clipă mă confundaseră cu un infractor. Abia atunci am observat că un tip voinic venea spre mine de pe aleea familiei Lürssen și s-a oprit doar când domnul Lürssen i-a făcut semn.

Deci și ei, m-am gândit. Unchiul meu angajase și el un muncitor voinic din depozitele sale pentru a sta noaptea în grădina din fața casei cu o bătă groasă de lemn.

Nimeni nu voia să admită, dar printre negustorii burghezi începea să se strecoare frica.

În casa Knudsen totul era deja întunecat. M-am strecurat în bucătăria de la subsol. Gheața era depozitată acolo, într-o cutie izolată, și era livrată proaspătă la fiecare două zile. Voiam să-mi îngrijesc rana cu ea. Trebuia să fie și niște rachiu pe undeva, pe care voiam să-l folosesc pentru o dezinfecție internă și externă.

Era întuneric în bucătărie. Am dat cu piciorul într-o găleată de tablă, al cărei capac a căzut pe podea făcând mult zgomot. Consecințele acestei neglijențe nu au întârziat să apară. Îmbrăcată într-un halat subțire, o bonetă de dormit și papuci de lână, domnișoara Clara stătea în pragul ușii și mă privea uimită. Clara locuia în camera bucătăresei de la subsol, nu departe de bucătărie, deoarece Maria nu locuia în casă. Levke, cea de-a doua menajeră, avea o cameră sub acoperiș.

— Pot să vă ajut, stimate... domnule Melcher? a întrebat ea și a aprins o lampă electrică mică.

— Scuzați-mă, nu am vrut să vă trezesc, domnișoară Clara. M-am bâlbâit, și înainte de a putea găsi o minciună care să explice de ce mă plimbam în mijlocul nopții prin bucătărie, în care de obicei nu intram aproape niciodată, ea îmi văzuse deja problema.

— O, nu!, exclamă ea. Sunteți rănit. Lăsați-mă să arunc o privire.

M-a forțat să mă așez pe un taburet de bucătărie și m-a pipăit pe ceafă. Mirosea a pâine proaspătă și ușor a lavandă.

— Ce s-a întâmplat? Ați fost jefuit?, a întrebat ea îngrijorată.

— Nu, Doamne ferește. Am căzut, în timp ce mă prosteam cu prietenii. Băusem. Nu e rău.

Clara a luat un prosop curat de bucătărie, l-a înmuiat în apă și a început să-mi tamponeze ușor rana. Nu părea să observe hainele mele ciudate.

— Sunt niște pansamente și alcool sus, în hol, mă duc repede, a spus ea, dar am oprit-o.

— Nu, ar fi bine să nu. Altfel o veți trezi pe doamna și se va dezlănțui iadul. Am imitat vocea stridentă a mătușii mele. „Băiatul meu, ce ai făcut, e îngrozitor. Trebuie să-l sunăm pe doctorul Schneider. Ajutor, ajutor.”

Clara a chicotit ca o fetiță auzind asta.

— Se poate folosi și rachie pentru dezinfectare, am spus. Maria are întotdeauna o sticlă aici, pe care o folosește la gătit.

— Pentru gătit, sigur, a spus Clara. A râs, apoi a întins mâna direct în spatele unui raft și a scos la lumină o sticlă de Grappa italiană. A picurat puțin pe prosop și a aplicat alcoolul pe rană. Ardea al naibii de tare, dar nu am lăsat să se vadă.

— Acum puțin într-un pahar. Pentru a mă liniști, am spus eu.

Clara a luat un pahar de apă de pe raft, paharele de băutură adevărate fiind în dulapul din salon, a turnat și mi-a întins paharul.

— Și dumneata?, am întrebat. Sau trebuie să beau singur?

— Nu știu, nu se cade, domnule Melcher.

— Haide. Nu voi spune nimănui.

Clara a mai luat un pahar și a turnat. Am ciocnit paharele și am băut-o dintr-o înghițitură. Nu schiță nicio grimasă.

— Încă unul, am spus și am reumplut paharele. Și apoi, stingerea.

Din nou a dat pe gât coniacul aspru ca pe apă. Apoi a așezat sticla, paharele și prosopul. Nu trebuia să-i spun să spele în secret prosopul plin de sânge, se descurca singură. Mi-a urat noapte bună și a luat-o pe coridor spre camera ei în papuci.

Capitolul 9

Mătușa mea, Isolde Knudsen, este o femeie inteligentă și sigură pe ea. Inima ei este în locul potrivit, chiar dacă rareori lasă să se vadă acest lucru. Prin aceasta vreau să spun că Isolde Knudsen știe ce se cuvine unei femei în poziția ei. Se descurcă bine. Dar o face mai puțin din pasiune cât din rațiune, poate uneori din calcul.

Într-un fel, ea este o femeie modernă. Își tratează servitorii ca pe niște angajați și nu ca pe niște sclavi. Faptul că Johannes, Maria, Clara și Levke au o jumătate de zi liberă pe săptămână nu este un lucru obișnuit și este privit cu suspiciune de prietenii mătușii Isolde. Salariile plătite servitorilor din gospodăria Knudsen sunt, de asemenea, ceva mai mari decât media, respectiv optsprezece mărci pe lună.

Cu toate acestea, ideile moderne care marchează începutul noului secol, rareori se bucură de aprobarea mătușii. De exemplu, ea respinge categoric drepturile femeii și votul femeilor, idei tulburătoare care de câțiva ani încoace au ajuns în Elba din Statele Unite și Anglia. Knudsen, o luterană devotată, este convinsă că ierarhiile din familie și societate sunt date de Dumnezeu și nu au nevoie de reformă.

Ea este mai mult preocupată ca fetelor și femeilor care s-au rătăcit – și au fost multe în orașul-port Hamburg, un oraș plin de vicii – să li se dea o a doua șansă.

De aceea, în ultimii ani, luase des fete de pe străzile întunecate din St. Pauli în serviciul ei sau le plasase în alte locuri de muncă. Prietenele strâmbau din nas din această cauză. Majoritatea luau servitoare de cincisprezece sau șaisprezece ani, cele mai multe dintre ele provenind de la țară. După câțiva ani, părinții fetelor găseau un fermier căruia tânăra să îi poată fi o soție bună, având în vedere experiența ei în gospodărie. În casa Knudsen, menajerele aveau adesea peste 20 de ani și nu erau obligate să aibă carnetul de servitoare, dar aveau experiență în alte domenii, despre care preferau să păstreze tăcerea.

Mătușa Isolde vizita periodic un pastor de pe St. Pauli care întreținea o mică infirmerie în biserica sa pentru fetele implicate în comerț. Aici, prostituatele primeau asistență spirituală și medicală. Spre nemulțumirea unor proxeneți, care îl agresaseră deja frecvent pe pastor. De aceea, mătușa Isolde mergea mereu la această biserică cu Johannes, a cărui înfățișare impunătoare avea un efect intimidant asupra atacatorilor.

Dar mătușa Isolde nu era doar bună la suflet. Era, de asemenea, o femeie care știa cum să trăiască și care nu se opunea avantajelor pe care le aducea bogăția. Era încă o femeie impunătoare și atrăgătoare, în ciuda celor cincizeci și doi de ani pe care îi avea. Se îmbrăca luxos și în stil parizian, inspirându-se din revistele de modă. La coafor se ducea, de asemenea, aproape săptămânal.

Una dintre pasiunile ei era, înainte de toate, opera. Cunoștea piesele vechi și noi și, stând lângă gramofon, putea

să fredoneze multe dintre ariile italienilor, fără să înțeleagă vreun cuvânt.

Singura problemă a mătușii Isolde era că nimeni din familia Knudsen nu îi împărtășea dragostea pentru operă. Wilhelm Knudsen dădea întotdeauna vina pe o întâlnire de afaceri atunci când era prevăzut un spectacol. Pe Adolf nici măcar nu mai trebuia să-l întrebe. Așa că rămâneam doar eu ca însoțitor. Ospitalitatea de care mă bucuram în casa Knudsen avea prețul ei.

Într-o seară ploioasă de iunie, venise din nou momentul. În program apărea piesa „Olandezul zburător” de Richard Wagner. Cel puțin nu era în italiană, dar dura patru ore lungi.

Pentru a nu părea complet idiot, citisem în ghidul operei povestea căpitanului blestemat, care, ca strigoi, trebuie să navigheze prin furtună din nou și din nou. Nu înțelesesem foarte multe. M-a surprins doar faptul că unchiul Wilhelm refuzase să vină, doar era vorba de o navă.

Johannes ne-a dus cu mașina, care de curând avea chiar și un acoperiș rabatabil, pentru ca ploaia să nu ne deranjeze pe parcursul scurtei călătorii. Era ceva cu adevărat special să treci prin Hamburg într-o mașină. Sentimentele mele variau între plăcere și rușine. Eram jenat de atenția pe care ne-o acordau trecătorii. Nu și mătușa Isolde, care saluta și dădea din cap în toate părțile ca o regină aflată într-o vizită oficială.

Îmi spălasem părul și mi-l aranjasem astfel încât să nu se vadă rana de pe cap. Am pus-o pe Clara să verifice în secret camuflajul. La urma urmei, nu puteam să-mi las pălăria pe cap la operă.

Foaierul era plin de amestecul obișnuit de oameni cu greutate și de parveniți ai clasei superioare din Hamburg.

Mătușa Isolde nu se putea opri din salutări și mă prezenta cu mândrie evidentă celor care nu mă cunoșteau încă. Arătam fabulos în costumul de seară pe care unchiul Wilhelm îl făcuse pentru mine special pentru asemenea ocazii.

Cea mai interesantă parte a operei pentru mine erau pauzele. După prima parte, publicul s-a îndreptat spre foaier, unde se serveau șampanie și tartine.

Mătușa Isolde m-a dus la o masă înaltă unde se aflau deja două cupluri pe care le cunoștea. A luat două pahare de șampanie de pe o tavă cu care se plimba un chelner și mi-a oferit și mie unul. Apoi m-a prezentat. Unul dintre bărbați, în jur de cincizeci de ani, subțire și cu o ținută aproape militară, era Reinhold Rantum. Era proprietarul unei fabrici, după cum a rezumat mătușa Isolde. Specialitatea sa erau macaralele și alte dispozitive de încărcare pentru nave, dar și tunurile, obuzierele și, în general, armele pentru navele de război. Am uitat imediat numele soției lui, care nu a scos niciun cuvânt, zâmbind în schimb cu blândețe. Martin ar fi spus că e proastă. Celălalt bărbat era Claus von Amelung, un producător de băuturi alcoolice rotofei, în vârstă de șaizeci de ani, care deținea și câteva hanuri și hoteluri. În Hamburg, așa cum învățasem de mult, succesul cel mai mare îl ai cu vapoare sau cu spirtoase.

Doamna von Amelung, care aproape că îl depășea pe soțul ei în corpolență, era o femeie amuzantă, care pălăvrăgea neîncetat și găsea în mătușa Isolde o ascultătoare recunoscătoare.

— Știați că olandezul zburător din povestea lui Wagner nu se afla de fapt în Norvegia, a deschis Reinhold Rantum conversația cu mine, ci a avut probleme la Capul Bunei Speranțe?

— Nu, nu știam asta, am mințit. Scria și în ghidul operei, dar nu am vrut să par atotștiutor. De ce a mutat acțiunea?

— Se spune că Wagner însuși a trecut printr-o furtună când era pe un vas în Marea Nordului. Cred că a vrut să facă un monument în cinstea celui rău de mare.

— Interesant, am remarcat eu obedient.

— Ei bine, mi-l pot imagina pe olandez mult mai bine în largul coastelor sălbatice ale Africii decât în plictisitoarea Norvegie, a spus Rantum. Cunoașteți Africa?

— Nu. Nu am avut încă ocazia.

— Atunci trebuie să vă duceți cândva pe una dintre navele dumneavoastră. Este palpitant. Cu siguranță că unchiul dumneavoastră duce zilele acestea trupe în Golful Lüderitz pentru împărat, nu-i așa? Iată oportunitatea.

În câteva momente, patronul fabricii a reușit să acapareze discuția, trecând de la bătrânul Wagner la un subiect pe care nu-l cunoșteam și în care nu mă simțeam în largul meu.

Știam că golful Lüderitz aparținea coloniei germane din Africa de Sud-Vest. Aș fi putut să-i enumăr câțiva agenți patogeni urâți din acea zonă lui Herr Rantum. Știam, de asemenea, că băștinașii de acolo se aflau în mijlocul unei rebeliuni sângeroase împotriva puterii coloniale. Apăruse în toate ziarele. Știam, de asemenea, că firma de transport maritim Woermann din Hamburg, una dintre cele mai mari companii de transport maritim din lume, trimisese recent trupe în zonă în numele împăratului pentru a-i liniști pe rebeli. Ceea ce nu știam era ce părere avea unchiul meu Wilhelm despre toată povestea asta.

— Da, ei bine, nu știu, am răspuns sincer.

— Sunt sigur că Wilhelm Knudsen nu va sta deoparte în această situație. Până la urmă, este un patriot. Hotențtii au nevoie doar de o bătaie bună, apoi va fi iar pace. Ce credeți?

A râs cu poftă și s-a uitat la distilator, care mai lua un pahar de șampanie de pe o tavă.

— Sunt de acord cu dumneavoastră, a răspuns Claus von Amelung. Trebuie să priceapă repede cine este stăpânul casei. Knudsen se pricepe la negri. Are chiar și unul ca șofer, nu-i așa?

S-a uitat la mine.

— Da, îl cheamă Johannes, e de mult timp la unchiul meu.

— Faptul că acești băștinași pot conduce o mașină este destul de surprinzător, a spus von Amelung.

— Pot chiar și să tragă cu arma, după cum tocmai am descoperit, a exclamat Rantum și a râs.

— Dar nu la fel de bine ca băieții noștri, a răcnit von Amelung, scuturându-se de râs.

— Ai dreptate, a adăugat Rantum cu un zâmbet, iar prietenul meu, generalul-locotenent von Trotha, va face curățenie pe acolo. Se va face pace prin tufișuri foarte repede.

Gongul a anunțat următorul act și a pus capăt acestei conversații la care nu aveam absolut nimic de contribuit.

— Mergeți în Africa, tinere, a spus Rantum în drum spre loje. Merită, sălbăticia este pur și simplu magică.

Mi-ar fi plăcut să îi răspund că aveam în fiecare zi sub microscop sălbăticia fermecătoare a Africii și că asta îmi era de ajuns, dar bunele maniere îmi interziceau această remarcă.

Capitolul 10

La două zile după spectacolul „Olandezul zburător”, am intrat în sala unde se servea micul dejun și am fost martor la un eveniment foarte rar. Mătușa Isolde și unchiul Wilhelm se certau. Nu era evident la prima vedere. Nu țipau unul la altul, nimeni nu arunca vasele, așa cum se presupune că se întâmplă în mod regulat în cupluri și cum văzusem cândva chiar la părinții mei. În cazul cuplului Knudsen, disputele erau purtate cu voce scăzută, aproape în șoaptă și cu priviri urâte. Din câte îmi dădeam seama, unchiul și mătușa nu prea vorbeau de fapt unul cu celălalt în viața de zi cu zi. Fiecare dintre ei își îndeplinea sarcinile și se asigura că firma de transport și casa Knudsen funcționau fără probleme. Nici până în ziua de azi nu aș putea spune cu certitudine dacă se iubeau cu adevărat sau doar se respectau.

Cum cearta nu mi s-a părut imediat evidentă, am intrat în încăpere, le-am urat vesel bună dimineța și m-am așezat fără nicio suspiciune la locul meu. Domnișoara Clara a intrat, dorind să-mi aducă ceai. Aflase că preferam un Darjeeling aromat în locul cafelei la micul dejun. Dar nu a mai apucat.

— Nu acum, Clara, a răbufnit mătușa la ea, iar servitoarea a ieșit din cameră aproape în fugă, cu câteva picături de ceai

surgându-se din gura de la ibric. Unchiul doar privea înainte fără să spună nimic.

I-am privit deznădăjduit pe amândoi, încercând să găsesc o explicație pentru starea de spirit proastă, dar nici măcar nu mă băgau în seamă.

— De ce ea? E nepotrivit, Wilhelm, a răbufnit mătușa Isolde la soțul ei.

— Pentru că este perfectă. Seamănă cu ea, este copia ei. Dacă Marianne ar mai fi fost în viață... a spus Knudsen încet.

— Atunci ar avea șaptesprezece ani. Această Clara are, ea se gândi pentru câteva momente, douăzeci și doi de ani, cred.

— Asta nu are nicio importanță.

— Nu vreau să vă deranjez. Iau micul dejun în bucătărie, am spus, ridicându-mă.

— Nu, Carl-Jakob, a ordonat unchiul. Rămâi aici. Poate că și tu ai o părere despre asta.

— Nu știu ce legătură are Carl-Jakob cu asta, a spus mătușa Isolde, dar Knudsen mă implicase deja.

— Crezi că domnișoara Clara este un model potrivit pentru galionul vasului „Marianne”? Este potrivit ca ea să fie imortalizată de un artist?

Sub nicio formă, a fost primul meu gând. Ar fi complet nepotrivit și ar provoca batjocura și disprețul întregii societăți din Hamburg. Dar știam că aș fi luat prea categoric poziția mătușii Isolde cu această părere și mi se părea neînțelept să iau partea cuiva în chestiunea de față – sau în orice altă chestiune – în această familie.

— Scuzați-mă, vă rog, am insistat. Aș vrea să nu fiu implicat în asta.

— Da, s-a plâns mătușa Isolde, și eu aș vrea să rămân deo-
parte. Dar vrei permisiunea mea, Wilhelm.

— Păi, eu..., a încercat să răspundă unchiul Wilhelm, dar
mătușa Isolde nu terminase încă.

— Pe ea ai întrebat-o prima, iar acum mă întrebi pe mine.
Ce pot să mai spun acum? Este prea târziu pentru a mă opune.

— Trebuia să aflu dacă își dorește sau nu. Ar fi putut fi...

— Bineînțeles că își dorește, a strigat acum mătușa Isolde
neobișnuit de tare. Clara este o fată tânără și drăguță, vani-
toasă și îndrăgostită de sine. Bineînțeles că vrea să împodo-
bească o navă impresionantă. Le va povesti plină de încântare
tuturor servitorilor din Hamburg. Și toată lumea va râde de
bătrânul Knudsen și se va gândi ce altceva mai face servitoa-
rea ... Oh, nici nu vreau să-mi imaginez.

— Mi-a promis că nimeni nu va afla, s-a apărut Knudsen.

— Da, Wilhelm, discreția servitorilor este într-adevăr
legendară.

— Scuzați-mă, trebuie să plec, am spus și am ieșit în grabă
din cameră fără ceai și cu doar o jumătate de ruladă cu con-
fitură în burtă.

Pe hol am întâlnit-o pe domnișoara Clara, care ținea încă
ceainicul în mână. Acum se grăbea spre bucătărie, dar era
evident că tocmai trăgea cu urechea.

— Îmi serviți ceaiul în bucătărie?, am întrebat.

Ea s-a întors:

— Da, desigur, domnule Melcher. Dar este rece. Vă fac
altul.

Eram singuri în bucătărie. Bucătăreasa era plecată la cum-
părături.

— Dacă aș fi știut că va cauza atâtea probleme, aș fi refuzat
când m-a întrebat stimatul domn, s-a plâns Clara. Am crezut

că a discutat cu doamna. Am vrut să-i fac această favoare, pentru că nava este atât de importantă pentru el.

Nu m-am putut abține să nu rânjesc.

— Domnișoară Clara, cred că sunteți o tânără inteligentă. Citiți cărți groase. Cu siguranță ați fi putut intui că mătușa mea ar fi fost foarte sceptică în privința ideii unchiului meu.

— Da, acum îmi dau și eu seama de asta. Dar orice ar crede doamna, nu există niciun motiv pentru asta, sunt.... S-ar putea să fiu cu adevărat o proastă vanitoasă, așa cum spune doamna.

— Vanitoasă și îndrăgostită de sine, tânără și drăguță, a spus ea. Nu s-a pomenit nimic despre prostie, am spus, observând cum Clara îmi zâmbește.

— Îi voi spune stimatului domn că, până la urmă, m-am răzgândit. Va găsi pe altcineva.

— Nu faceți nimic deocamdată, am spus, golindu-mi ceașca de ceai. Se vor liniști din nou. Pentru că și eu cred că ați fi o figură de galion perfectă pentru „Marianne”. Dar dacă spun asta cu voce tare, mătușa mă dă afară.

Clara s-a înroșit și a chicotit rușinată.

Dimineața la institut a trecut fără vreun eveniment deosebit. La prânz, am pornit spre Spielbudenplatz, care se afla la doar câteva minute de mers pe jos de Institut, pentru a mă întâlni cu Martin și a merge cu el la cerșetorul Paule.

Era o zi caldă, dar înnorată. Nu era la fel de aglomerat ca de obicei la această oră. Observam grupurile mari de pușcași marini care stăteau deja beți în cafenele.

Văzusem crucișătorul de pe care veniseră, SMS Stettin, cu o zi înainte, de la fereastra biroului meu.

Un crucișător de război de dimensiuni terifiante. Datele apăruseră în ziar. 127 de metri lungime, 115 tunuri, 6 tuburi de torpile și un echipaj de peste 700 de oameni. Nava fusese

lansată de curând la Kiel și urma să fie completată cu câteva suprastructuri la Hamburg. Ziarul raportase că „Stettin” aparținea așa-numitei clase Brunswick. Marina imperială comandase încă patru nave de acest tip. În același timp, crucișătoarele din clasa Deutschland erau în curs de dezvoltare, urmând să fie construite în câțiva ani. La Stettin, Kiel, Wilhelmshaven, dar nici măcar o singură navă la Hamburg. Ziarul deplângea acest lucru, ajungând la concluzia că orașul nu a recunoscut semnele vremurilor și a pierdut oportunități. Chiar dacă Blohm & Voss demonstrase deja cu câțiva ani în urmă, cu „SMS Kaiser Karl der Große”, ce erau capabili să realizeze la Hamburg în acest domeniu, șantierele navale erau în general încă prea ezitante și acordau prea multă însemnătate navelor comerciale. Mi-am imaginat cum unchiul Wilhelm citea și el același lucru deodată și arunca cu furie ziarul pe podea.

Martin era deja la locul stabilit, fumând și bând o bere. Am hotărât să mâncăm mai târziu și să plecăm imediat în căutarea lui Polio-Paule, așa cum îi spunea acum Martin.

Teatrul Ernst-Drucker, care avusese un mare succes timp de ani de zile cu piese populare în dialect hamburghez, era, desigur, închis la această oră. Doar la un ghișeu se puteau cumpăra bilete pentru următoarele reprezentații ale spectacolului „Zitronenjette”². O femeie grasă stătea în spatele geamului și mânca ceva dintr-un bol de tablă.

Nu ne-a acordat nicio atenție. Polio-Paule nu era nicăieri de găsit.

² Femeia cu lămâi, jucată din 1900 la teatrul Ernst Drucker din Hamburg

— Nu este un pic absurd că tipul ăsta stă aici, când chiar alături se află stația de poliție Davidwache, sau copoi, cum ar spune el?, l-am întrebat pe Martin.

— Poate tocmai de aia și stă ghemuit aici. Cerșetoria nu este interzisă, a spus Martin. Aici, colegii mei îl pot proteja chiar și de adversarii săi.

Am stat o vreme, trecând de pe un picior pe altul. Femeia de la casa de bilete terminase de mâncat și se uita acum la noi cu suspiciune.

În cele din urmă l-am văzut pe Paule. Ieșea încet de pe strada David și s-a oprit chiar în fața secției de poliție. A stat puțin de vorbă cu un gardian care era de pază acolo și apoi s-a grăbit spre noi.

— Haideți, a spus el fără să salute. Să ne plimbăm puțin. Nu trebuie să ne vadă toată lumea.

S-a întors schiopătând în direcția străzii David, l-a mai salutat încă o dată pe polițist într-un mod prietenos și a cotit pe stradă. Aici era mai puțin aglomerat. Câțiva metri mai încolo, la colțul aleii castanilor, ne-a tras într-o curte. Ne-a făcut semn să ne apropiem de el, ca și cum cineva ne-ar putea auzi.

— Vești interesante, oameni buni, a șoptit el, privindu-ne cu ochii îngustați. Semnul pe care mi l-ați arătat, cifra aceea romană sau ce era. A chicotit. Veți vedea acest semn mult mai des.

— Ce? Martin era mai agitat decât mă așteptam. Ce vrei să spui? Mai des?

— Nu a fost ultima persoană care a murit cu acest simbol pe frunte. Urmează și alții, a șoptit Paule cu o voce care m-a făcut să tremur.

— Cum, pe frunte?, a întrebat Martin, surprins. Nu îi spusese lui Paule că semnul era marca victimelor noastre. Și nici în ziar nu apăruse.

— Vorbele circulă, nu vă faceți speranțe, toată lumea de aici știe asta, a spus Paule.

— Atunci poate că toată lumea de aici știe cine este tipul care o face, a răbufnit Martin supărat pe cerșetor.

— Nu un tip, a spus Paule, absolut indiferent.

— Mai mulți? Câți? Martin l-a apucat pe Paule de guler.

Se uită la el cu o privire amenințătoare care voia să spună: Dă-mi drumul. Martin a înțeles.

— Ești sigur că sunt mai mulți?, am întrebat.

— Așa se spune.

— Cine?

— Am auzit doar că cineva se învârte pe aici și întreabă de revoluționari, sau anarhiști sau mai știu eu ce, a spus Paule cu ezitare. Era evident că voia să crească prețul informațiilor sale prin modul său obraznic.

— Se presupune că există și o scrisoare, a adăugat el.

— Ce fel de scrisoare? Vorbește, omule!, a răbufnit Martin la informatorul nostru, prea agresiv pentru gustul meu.

— Asta e, băieți, asta e tot ce am pentru voi astăzi. Reveniți peste câteva zile. O să fiu cu ochii în patru, a spus Paule, întinzând mâna.

Martin a pus o monedă de cinci mărci în laba bătătorită și murdară. Cinci mărci pentru o discuție de câteva minute. Eu îmi petreceam o zi întreagă disecând țânțari pentru suma asta.

Ne-am dus la o tarabă care vindea pește la cuptor în hârtie și am comandat două porții. Am mâncat, mergând încet.

— Mai mulți vinovați, a spus Martin gânditor, în timp ce mesteca o bucată de pește încins.

— Este o catastrofă. Dacă acest lucru continuă așa...

— Asta explică de ce scrisul de pe victime este diferit, am spus. Și dacă m-ar lăsa, aș putea găsi diferențe și între armele crimei.

— Da, știi, a spus Martin. Dar atunci nu am știi decât ceea ce știm deja acum, și anume că ar putea exista mai mulți făptași. Dar nu știm câți. Trei victime înseamnă cel mult trei agresori. Dar dacă mai apar victime, atunci și numărul de agresori poate crește... Trebuie să vorbesc cu Manthey. Ne vedem mai târziu.

A dat restul peștelui mușcat unui cerșetor pe lângă care treceam și a fugit. L-am văzut pe cerșetor aruncând dezgustat peștele noroi în canal, unde pescărușii erau pe cale să dea o luptă pentru el.

Capitolul 11

Duminica următoare, întreaga familie a mers la biserică – așa cum făceau aproape în fiecare săptămână. Chiar și Adolf era prezent. Vremea era minunată, așa că ne-am plimbat. Crescusem protestant, dar biserica și Dumnezeu nu au însemnat niciodată prea mult pentru mine. Eu sunt un om de știință. Nu vreau să exclud posibilitatea ca o autoritate superioară să fi pus în mișcare universul și procesele sale la un moment dat. Ceea ce nu pot să-mi imaginez este un Dumnezeu iubitor care ne prestabilește destinele, ne îndreaptă, ne ascultă rugăciunile și ne pedepsește sau ne răsplătește. Religia, aceasta este părerea mea, pe care mătușa Isolde nu vrea să o audă, este făcută de oameni pentru oameni; în cel mai bun caz, ne poate uni în gânduri bune. Dacă toată lumea ar acționa în spiritul lui Iisus, am avea o lume mai bună. Cine poate să nege acest lucru? Dar religia este la fel de capabilă să conducă oamenii în războaie, să asuprească popoare întregi. Acest lucru s-a întâmplat în timpul cruciadelor și se întâmplă acum în colonii.

După soldați, vin negustorii care împart între ei tot ce se poate comercializa. Și, odată cu ei, au apărut și misionarii, pentru a-i transforma pe localnicii atacați în creștini evlavioși.

— Ar trebui să se bucure de asta, suntem un dar de la Dumnezeu, a urlat odată la un bar din Greifswald colegul meu

de frăție, Ludwig von Helsenstein, atunci când am ridicat discret îndoieli cu privire la umanitatea politicii coloniale a Imperiului. Maimuțele alea devin ființe umane doar datorită nouă. Nu mai trebuie să alerge dezbrăcați și să se împerecheze ca câinii.

A primit aplauze și râsete din toate părțile.

Fiecare folosește Evanghelia așa cum îi convine. Pastorul bisericii St. Johannis din Harvestehude avea și el propria sa interpretare a Bibliei și îi plăcea să jignească congregația sa înstărită prin aceasta. Îi predicase adesea lui Knudsen și celorlalți negustori că au o responsabilitate față de mizeria din oraș și din lume și că stă în puterea lor să aline nevoile și să promoveze dreptatea. Bineînțeles că avea dreptate, dar domnii în haine fine și doamnele cu pălării împodobite nu voiau să audă asta înainte de friptura de duminică. În acea duminică, pastorul, al cărui nume îmi scapă, a avut ca subiect al predicii sale o poruncă incontestabilă a lui Dumnezeu. Să nu ucizi. El era la fel de preocupat de cele trei crime ca și publicul său din biserica plină. Dar apoi a întors subiectul într-o direcție tulburătoare.

— Trei bărbați au fost uciși în ultimele trei luni. În mod sinistru și fără nicio șansă de a riposta, a strigat el amenințător de la amvon. Trei oameni care sunt deplânși, de familiile lor, de prietenii și colegii lor și de noi toți, concetățenii lor. Aprobări din rândurile credincioșilor. Dar îi cunoaștem oare pe toți morții din ultimele trei luni? Știm cine a mai murit în mod nefiresc și nedrept? Acum se auzeau murmure împrăștiate. Știm cum se numește fiecare copil ucis de mama sa disperată, la trei luni imediat după naștere, pentru că nu a știut cu ce să-l hrănească? Cunoaștem numele tuturor bărbaților și femeilor din colțurile întunecate ale acestui oraș și ai căror

ucigași vor rămâne nepedepsiți pentru că nu era niciun paznic în jur?

— De ce ne spunei asta, părinte?, a strigat indignat cineva, restul aprobând.

Dar clericul nu s-a lăsat descurajat.

— Nu este fiecare copil care moare de foame, fiecare mamă care moare într-un pat murdar, o victimă a unei crime? Ucisă de indiferența și avariția noastră.

Murmurul a devenit mai puternic.

— E pe cale să simtă avariția, mi-a șoptit unchiul Wilhelm cu un zâmbet, când va veni cu sacul de donații.

Unchiul se bucura de aceste momente. Cred că pentru el insultele preotului erau ca niște purificări, alternanțe de moralitate mântuitoare. Burghezul sătul își primește bătaia, pentru a se rușina pentru scurt timp, în momentul conștientizării. Apoi, totul continuă ca înainte. Pentru Knudsen, preotul este poate un fel de bufon al curții, căruia i se permite să insulte pe cei puternici fără consecințe pentru niciunul dintre ei.

Pentru mine, mersul la biserică însemna același lucru cu mersul la operă. Era vorba de a prezenta respectul meu față de familia Knudsen. Nimic mai mult. Preferam să merg la biserică decât să merg la operă, pentru că nu dura atât de mult și muzica era mai puțin obositoare.

Și în acea duminică, ciobanul și-a recuperat oile nemulțumite în cele din urmă prin câteva cântece și rugăciuni emoționante. Doar câțiva au refuzat să dea mâna cu omul lui Dumnezeu la ieșire.

Pe drumul de întoarcere, era rândul mătușii Isolde să țină un discurs despre vorbele nepotrivite ale pastorului, să îi ceară apoi lui Knudsen să-și folosească influența pe lângă episcop, pentru ca acest predicator preumțios să fie transferat la

Abruzzi sau la un azil de bătrâni pentru marinari, acolo unde îi era cu adevărat locul.

Dar mătușa Isolde nu avea chef, avea o altă grijă.

— Wilhelm, există o suspiciune cum că domnișoara Levke ar fura, i-a spus ea soțului ei în timp ce ne plimbam încet pe Alster.

Drumurile erau pline de plimbăreți în haine de duminică. Femeile purtau umbrele de soare, iar copiii se jucau pe pajiște cu câinii lor. Pe apă, mici bărci cu pânze își urmau cursul, purtate de o briză ușoară.

— Domnișoara Levke?, a întrebat Knudsen, privindu-și soția cu surprindere.

— Eu am spus-o mereu, mamă, a intervenit Adolf. Curva tot curvă rămâne, nu poți scoate natura vicleană a străzii din fetele tale decăzute nici cu Goethe, nici cu catehismul.

— Domnișoara Levke a fost barmaniță, femeie de serviciu și orfană, nu prostituată, l-a corectat mătușa Isolde.

— Nu-mi pot imagina așa ceva, i-a spus unchiul Wilhelm soției sale, fără să acorde atenție remarcii fiului său. Ce te face să crezi asta?

— Domnișoara Clara a exprimat astfel de suspiciuni, a spus mătușa. A fost foarte atentă să nu o acuze direct. Dar domnișoara Clara avea o mică cutie de economii, cu zece sau douăsprezece mărci, în camera ei, și acum a dispărut.

— Ar fi putut să o ia bucătarul, sau grădinarul, a spus Knudsen. De ce tocmai domnișoara Levke?

— Domnișoara Clara a văzut-o ieșind din subsol în intervalul de timp în cauză și nu există nicio explicație cu privire la ce căuta acolo.

Knudsen s-a oprit, așa că și noi am făcut la fel.

— Aș putea să o interoghez, a spus Adolf, cu o cravașă. Este singura limbă pe care o înțeleg cei de acest fel. Apoi va scuipa banii la loc.

Knudsen s-a întors spre Adolf și i-a șuierat:

— Nu vei face nimic. Și apoi, întorcându-se spre mătușa Isolde: Vorbește cu ea și lămurește-te. Și spune-i domnișoarei Clara să aibă mai multă grijă de banii ei. Douăsprezece mărci, e o avere pentru fată. Ar trebui să-ți dea ție economiile ei pentru a le pune în seif. Atunci nu s-ar mai întâmpla așa ceva. Îl voi ruga pe Johannes să o urmărească discret pe domnișoara Levke.

Ne-am oprit la o cafenea cu terasă de pe malul râului Alster, unde ne-am așezat la o masă mare, la care se aflau deja câțiva dintre vecinii soților Knudsen. S-a băut șampanie și bere și s-a vorbit despre lucrurile care plăceau tuturor: navigația, mâncarea bună, noile talente de la operă și candidatura lui Adolf.

Bineînțeles, chiar vărul meu a adus subiectul în discuție. Într-o astfel de rundă, el putea nu numai să obțină o cotă de sută la sută din voturi, ci și să găsească donatori. Adolf și național-liberalii săi reprezentau tot ceea ce era important pentru proprietarii vilelor de aici: stabilitate, o economie liberă și un bastion împotriva amenințării socialismului.

— Roșii au ocupat deja sediul Reichstagului, a răbufnit Adolf, cu fața roșie din cauza șampaniei. Lăcătuși, docheri, fabricanți de țigări și alți oameni de rând reprezintă social-democrații în parlament. Cum pot astfel de oameni să conducă o națiune?

— În curând vom mai avea câțiva socialiști și în parlamentul orașului, Adolf, asta nu vei putea opri, a strigat unul dintre membrii grupului.

— Poți să fii sigur că voi reuși să împiedic asta, dragul meu prieten. Le vom reaminti celor care cred că le este mai bine cu social-democrații cine le dă de fapt de lucru și le plătește salariile. Câtor persoane poate acest Karl-Herrmann Förster să le dea de lucru în tipografia sa Hetzblatt? Zece? Douăzeci? Răsete. Tată, câți oameni primesc salariul săptămânal de la noi?

— În jur de cinci sute, poate ceva mai mult, a murmurat Knudsen, care părea stânjenit de discursul fiului său.

Adolf a bătut din palme:

— Și? Mai e ceva de spus?

— Ei bine, Wilhelm, a strigat Heinrich Lübbers, vecinul lui Knudsen și proprietar al unui șantier naval pentru șalupe și remorchere, Adolf al tău va fi în curând senator și într-o zi primarul orașului, ai cu te mândri.

— Mai întâi trebuie să se maturizeze, și-a spus Knudsen mai mult pentru sine.

Toată lumea din grup știa că Adolf era mult prea tânăr pentru funcția de senator. Rareori se găsea unul sub vârsta de cincizeci de ani.

— După alegeri, a continuat Adolf, vom repune în primul rând legea electorală pe picioare. Cei care mențin mândra navă Hamburg pe direcția bună trebuie să aibă din nou mai multă greutate în politică, nu?

Unanimitate în jurul mesei.

O mică formație începuse să cânte, iar cuplurile se legăneau pe ringul de dans în ritm de vals.

— Hei, Carl-Jakob, mi-a șoptit Adolf, în timp ce se apleca spre mine conspirativ. O vezi pe blonda aia mică, în spatele mesei de lângă ringul de dans, cu crizanteme pe pălărie?

— Asteri, am spus.

— Ce?

— Sunt asteri, nu crizanteme, arată foarte diferit.

— Da, mă rog. Trebuie să dansezi cu aia mică. Fructul este copt și gata să fie cules.

— Zici? Dar cine este?

Tânăra avea în jur de douăzeci de ani și era într-adevăr foarte drăguță.

Bucle blonde sub o pălărie albă și veselă. Glumea cu o altă tânără de la masă, care putea fi prietena sau sora ei. Un cuplu mai în vârstă, probabil părinții ei, tocmai veniseră de pe ringul de dans și se așezaseră din nou la masă. Acum nu o mai puteam vedea pe tânără decât atunci când se apleca pe spate.

— Acea, dragul meu văr, este Constance Rickmers, fiica lui Richard Rickmers și nu numai o bucurie pentru ochi, ci și o partidă bună. Ea este ultima speranță a părinților ei de a avea un urmaș. Dă-i drumul, invit-o la dans.

— Ai înnebunit, am răbufnit.

Dacă familia Knudsen era una dintre primele familii din oraș, familia Rickmers era prima. Aceștia făceau comerț cu orez în întreaga lume, construiau nave de toate dimensiunile în șantierele lor navale și erau, de asemenea, armatori. Un bacteriolog fără reputație, care o invită la dans pe această prințesă ar fi cu siguranță imediat aruncat în Alster de câinii lui Rickmers.

Îmi știam locul și cu siguranță nu era alături de o asemenea moștenitoare. Adolf știa și el asta, bineînțeles. Voia doar să se distreze puțin cu mine și să-mi demonstreze încă o dată că eram doar un oaspete fără bani în casa Knudsen.

— Dansează tu cu ea, am spus.

— Ei i-auzi, eu sunt bărbat căsătorit, te rog frumos, a spus el prefăcându-se indignat.

— Asta nu te-a oprit niciodată până acum. Unde este soția ta, de fapt? Cum o cheamă, Trude?

Touché. Și eu puteam fi răutăcios.

— Trude aparține trecutului, a spus Adolf, cu un aer puțin gânditor. Și când tatăl meu va aproba în sfârșit divorțul, voi putea începe să mă uit din nou în jur.

Da, așa e cu libertatea celor bogați, m-am gândit eu. Chiar și la treizeci și trei de ani, încă ai nevoie de permisiunea tatălui pentru deciziile importante din viață.

Capitolul 12

Câteva zile mai târziu, cazul lui Levke a fost rezolvat. Întrebată de mătușa Isolde despre bănuiala de furt, Levke a părut luată pe nepregătite, nesigură și prinsă în afirmații contradictorii. Tânăra palidă și mereu cu un aspect oarecum bolnăvicios a început imediat să plângă și să se roage ca scuzele ei să fie crezute. Nu au ajutat-o, pentru că Johannes nu a trebuit să caute prea mult ca să găsească cutia Clarei cu unsprezece mărci și patruzeci și opt de bănuți sub salteaua din camera lui Levke. Nu era primul incident. La începutul angajării sale la casa Knudsen, cu trei ani mai devreme, Levke ar fi pierdut restul după ce a fost la cumpărături. Mătușa Isolde a refuzat să arate milă de data aceasta și a dat-o afară din casă. A primit totuși salariul pe o lună întreagă și trebuia să fie recunoscătoare că nu a fost reclamată la poliție. Ce s-ar fi întâmplat cu ea, nu știu.

Clara era încântată că își recuperase banii. Era mai puțin încântată de faptul că Levke lipsea. Nu cred că cele două erau prietene apropiate, dar munca pe care Levke o făcea trebuia acum făcută de Clara, pe lângă celelalte treburi. Printre acestea se număra, de exemplu, menținerea ordinii în camerele lui Adolf Knudsen. Aceasta era o sarcină ingrată, deoarece

Adolf avea nevoie de fiecare dată de doar câteva ore pentru a transforma un loc curat și ordonat într-un dezastru total.

Articole vestimentare erau aruncate neglijent, resturi de mâncare, pahare pe jumătate pline sau răsturnate pe mese și scaune lipicioase. Lenjeria intimă și articolele de toaletă de la femeile pe care Adolf le introducea și le scotea din casă pe ascuns, noaptea, umpleau baia. Clara mi-a arătat mizeria asta mai târziu, pentru că nu îmi venea să cred. De asemenea, m-a rugat să mă uit la locul unde un trabuc arsese adânc în tapițeria unui fotoliu valoros. Clara era mai puțin preocupată de piesa de mobilier în sine decât de pericolul pe care comportamentul iresponsabil al lui Adolf îl reprezenta pentru noi toți. Nu a îndrăznit să-i spună mătușii Isolde, așa că m-am ocupat eu de asta. Scandalul pe care mătușa i l-a făcut apoi fiului ei trebuie să se fi auzit de cealaltă parte a Alsterului.

În acele zile, simbolul sinistru de pe fruntea victimelor era peste tot. Au fost lipite afișe, desenele au fost publicate în ziare. Cu toate acestea, nu s-a menționat faptul că cele trei victime aveau scrijelit acest simbol în mijlocul frunții. Un portretist al poliției a desenat cu precizie cele trei variante ale simbolului. Martin mi-a explicat, la un pahar de vin, când ne-am întâlnit într-o seară la Alsterpavilion, că au vrut să se abțină de la publicarea desenelor victimelor din motive de reverență. Poliția a renunțat însă la această reținere, deoarece acest simbol reprezenta o cheie pentru rezolvarea crimelor și nu puteau ajunge nicăieri fără ajutorul populației.

— Am primit imediat câteva ponturi, a spus Martin zâmbind. Întotdeauna sunt aceleași persoane care vin la secție când publicăm un nou anunț de căutare. Apoi spun povești nebunești care au un singur lucru în comun: nu sunt adevărate. Cei care chiar au ceva interesant de spus așteaptă câteva

zile sau nu vin deloc la noi, ci se duc la o secție de poliție din apropierea lor.

— Și apoi un polițist de acolo aleargă imediat la tine? Sau trimite o telegramă sau un porumbel călător?, am întrebat, pentru că nu-mi puteam imagina deloc cum își aduna poliția informațiile într-un oraș cu peste șapte sute de mii de locuitori.

— Dacă suntem norocoși, cineva pornește imediat spre noi, a zâmbit Martin. Este chiar mai bine dacă ne pot suna, desigur. Dar nu toate secțiile de poliție au încă o linie telefonică. Roscher se supără în fiecare an când vine vorba de bugetele sale.

— Deci nu puteți fi siguri că orice indiciu util va ajunge la voi, am presupus eu.

— Nu, dar nici nu ar ajuta dacă ar exista telefoane peste tot. Ar trebui să existe paznici peste tot care să poată face diferența între prostii și indicii importante. Și asta lipsește.

În timp ce ospătarul aducea a doua sticlă de vin, un Mosel demisec, care urma să-mi dea o adevărată durere de cap, Martin mi-a descris modul în care discuțiile despre însemnele asasinului scăpau de sub control în rândul poliției și al populației. Unii polițiști chiar pariaseră asupra soluției misterului.

— Și dacă vinovatul este chinez sau japonez?, am întrebat, gata să duc confuzia la extrem sub efectul vinului. Ați verificat?

— Cărturarii noștri se află răspândiți peste tot în lume, a spus Martin. Avem în vedere și hieroglifile din Egiptul antic, dar și cuneiformele babiloniene. Poate că vinovatul nostru este un filolog clasic.

Am continuat să ne prostim o vreme, ideile noastre nevând nicio valoare criminologică. Semnul a provocat și în casa Knudsen agitație. Adolf a vrut să parieze o sumă mare de bani

pe trei-ul roman. Domnișoara Clara a văzut – ceva cu totul nou – o casă stilizată în simbol. Unchiul Wilhelm nu a luat parte la speculații. Era într-o dispoziție proastă după o vizită la banca sa. Când l-am întrebat despre asta, mi-a răspuns doar evaziv și s-a plâns în termeni puțin concreți despre negustorii mărunți și zgârciții care stăteau în calea marilor viziuni.

— "Marianne" va fi construită, a spus el înainte de a se retrage în biroul său, chiar dacă va trebui să pun eu însumi mâna pe un ciocan.

Seara, negustorul Ortwin Marunde a venit la cină. În ciuda loialității sale față de împărat, care era la limita fanatismului, era unul dintre cei mai apropiați prieteni ai lui Wilhelm Knudsen. Marunde era un om gălăgios și sociabil. Mereu povestea anecdote și nu se temea să facă remarci răutăcioase, chiar și în prezența mătușii Isolde. Am observat că o privea cu poftă pe domnișoara Clara.

În acea seară, Marunde și-a bătut joc de paznicul lui Knudsen, care îl întâmpinase în fața casei. El nu avea nevoie de o gardă de corp acasă, spuse Marunde, îl avea pe Wotan al lui, care îl apăra până la moarte. Knudsen, care îl cunoștea pe bătrânul spaniol, nu a putut decât să râdă de acest lucru.

Era seara jocului lor lunar de șah. Dar după câteva mișcări, unchiul Wilhelm s-a scuzat, spunând că îl doare capul și nu se poate concentra. Unchiul Wilhelm nu se atinsese de paharul său de coniac fin, pe care Marunde îl adusese cu el, și în cele din urmă s-a retras. Marunde nu a părut să resimtă indispoziția prietenului său și a acceptat cu plăcere sugestia lui Adolf de a-i ține companie la o partidă de șah și, mai ales, cu coniac.

Am urmat dorința mătușii Isolde de a o însoți la o plimbare prin parc. Era o seară de vară blândă și, după suculentele fileuri

de miel cu piure de cartofi și fasole verde, puțină mișcare era exact ceea ce ne trebuia.

Parcul din spatele proprietății Knudsen era mai degrabă o grădină foarte mare. Pe Alster, parcelele nu erau la fel de mari ca pe lacul Elbchaus sau la periferia orașului. Dar această grădină era încă suficient de mare pentru o plimbare prelungită și îl ținea ocupat zi de zi pe grădinarul Matthies. Mătușa Isolde aranjase grădina în așa fel încât să fie alcătuită din zone diferite, adevărate insule. Era o zonă aproape naturală, cu flori sălbatice, iarbă necultivată și un iaz în care vara înotau rățuște și în care broaștele croncăneau. În spatele ei se afla zona engleză, cu straturi și poteci amenajate artistic. În mijloc se afla un pavilion asortat din gresie, o formă la scară redusă a unei căsuțe de vară.

La capătul grădinii se afla zona japoneză. Mătușa mea îmi spusese că aceasta fusese dorința unchiului Wilhelm. În timpul unei călătorii în Japonia, a fost foarte entuziasmat de arta grădinăritului de acolo. Dar asta se întâmplase demult, iar între timp entuziasmul se răcise. Grădina de pini subțiri, care promitea vizitatorului o relaxare profundă printre linii și modele perfecte, era acum neîngrijită și plină de buruieni. Casa de ceai în stil japonez, cocoțată pe o mică insulă într-un iaz cu nuferi, nu mai fusese vizitată de nimeni de ani de zile. Mătușa Isolde bănuia că Matthies neglija oarecum această parte a grădinii, deoarece nu era deloc vizibilă din casă și din restul grădinii.

Ne-am așezat pe o bancă și am privit luna plină, care acum scălda grădina într-o lumină enigmatică. Mătușa Isolde s-a uitat la mine, m-a luat de mână și am înțeles: urma ceva important.

— Carl-Jakob, Wilhelm ți-a spus deja că este bolnav?

Am înghițit în sec. După cum o spunea, nu putea fi vorba de o răceală sau de o durere de stomac.

— Nu. Ce e în neregulă cu el?

— L-am rugat de mai multe ori să îți spună. Dar nu a vrut să te împovăreze, a spus că mai este timp. Dar vreau să știi. Wilhelm are cancer de colon.

Cu ani în urmă, încercasem să repar un bec electric în casa frăției din Greifswald, așa că știam cum se simte un șoc electric. Exact acest sentiment îmi străbătea acum din nou corpul, de la vârful părului până la degetele de la picioare. M-am uitat îngrozit la mătușa mea, fără să știu ce să spun.

— Nu există nicio speranță, a spus ea, răspunzând întrebării pe care nu apucasem să o pun. O operație nu l-ar duce decât mai repede în mormânt. Încep să accept acest lucru.

Bineînțeles că aceasta era atitudinea mătușii Isolde. Era o femeie puternică și pragmatică, dar avea lacrimi în ochi, care străluceau și mai mult în lumina lunii. Acceptarea faptului că în curând își va pierde soțul o afecta și pe ea.

— Cât mai are?

— Ne așteptăm ca peste șase luni să aibă dureri atât de mari încât va trebui să i se administreze constant morfină în doze din ce în ce mai mari. Îi putem mulțumi lui Dumnezeu dacă va supraviețui până vara viitoare.

— „Marianne”, mi-am zis, destul de încet.

Mătușa Isolde a râs și a clătinat din cap.

— Gândești ca el. „Marianne”. Totul se învârte în jurul acestei nave nenorocite. Nu nava va sta la mormântul lui și nici nu va plânge după el. S-a aplecat pe spate pentru a privi luna. Dar chiar dacă nu înțeleg de ce ține atât de mult la această barcă, voi face tot ce-mi stă în putință pentru ca el să mai apuce să o vadă navigând pe Elba. Va muri fericit.

— Ce pot face eu, mătușă Isolde?

Mi-a luat din nou mâna și s-a uitat la mine.

— Doar fii prezent și fii tu însuși. El te iubește, e mândru de tine, și se bucură de prezența ta, de felul tău simplu de a fi, de sfaturile tale. Poate că de aceea nu este suficient loc pentru Adolf în inima lui Wilhelm, dar nu e vina ta.

Acum aveam lacrimi în ochi. Nu îmi dădusem seama cât de important eram pentru unchiul meu. Adolf simțise cu siguranță de mult acest lucru, ceea ce explica și de ce era adesea atât de răutăcios cu mine.

Când ne-am întors în casă, Adolf și Marunde nu mai erau în bibliotecă, iar sticla de coniac și paharele dispăruseră și ele. Dar încă îi mai auzeam pe cei doi bărbați vorbind când am trecut pe lângă camerele lui Adolf. Am auzit zgomotul mașinii de scris americane Underwood, una dintre jucăriile preferate ale lui Adolf. În frenezie, probabil că deja compuneau discursul inaugural al lui Adolf în calitate de primar al Hamburgului.

Conștient fiind de moartea iminentă și cu siguranță agonizantă a unchiului Wilhelm, m-am dus la culcare și am dormit prost.

Capitolul 13

Martin mă informa ocazional, atunci când ne întâlneam, despre progresul investigațiilor în cele trei cazuri de crimă sau, mai degrabă, despre impasul în care se aflau. Era jenat că nu avea nimic nou de raportat. Odată cu publicarea în urmă cu câteva săptămâni a unor detalii precum simbolurile crestate, poliția a primit o asemenea avalanșă de ponturi încât nu a mai putut ține pasul cu investigațiile. Așa cum era de așteptat, marea majoritate a ponturilor se situau undeva între fantezie și calomnie.

Din nou și din nou, suspectii erau arestați și eliberați. O operațiune de percheziție pe scară largă în Gängeviertel a dus la două zile în care s-a ajuns aproape de revoltă, rezultând moartea a doi gardieni și a unui număr incert de civili. Numărul civililor uciși în legătură directă cu revoltele era neclar, deoarece se poate presupune că, în contextul haosului general, s-au reglat multe conturi între huligani.

Ziarele se indignau zilnic de incompetența poliției provocând teamă, în special în rândul cetățenilor bogați. Mulți dintre locuitorii vilelor se retrăseseră între timp la casele lor de vară de la Marea Nordului și Marea Baltică, dar mulți făceau asta oricum în fiecare vară.

În conducerea orașului au fost exprimate critici la adresa directorului poliției Roscher, primul oficial în această funcție nou creată și care, prin urmare, era acum sub observație. Cercurile conservatoare îl catalogau pe Roscher drept un visător și un socialist care se lăsase călcat în picioare de huliganii din Hamburg.

— Roscher, un socialist, comentă Martin despre starea de spirit generală, este absolut ridicol. Sunt sigur că are deasupra scaunului său cea mai mare poză cu împăratul din toate birourile din Hamburg.

Cea mai bună veste a ultimelor săptămâni era că nu avuseseră loc alte crime comise de criminalul-simbol – așa cum fusese denumit acum popular necunoscutul criminal. Din fericire, speculațiile potrivit cărora ar putea exista mai mulți făptași nu ajunseseră încă în presă. Aceasta era situația până la 20 iulie. La primele ore ale dimineții de 21 iulie, când cea frumoasă zi de vară târzie era încă ascunsă în ceață deasupra Alsterului, un cadavru a fost găsit la umbra arcadelor Alster, în apropierea primăriei, într-o intrare a clădirii. Imediat, măturătorii șocați, care își începuseră ziua de muncă acolo, au recunoscut semnul criminalului pe fruntea victimei. Abia la autopsie, două ore mai târziu, a fost dezvăluită identitatea bătrânului domn. Era vorba despre eroul de război și deputat în Parlamentul din Hamburg, Amiral (ret.) Friedrich von Senftleben.

Paralelele, mi-a spus Martin mai târziu în detaliu, erau evidente. Înjunghierea în spate, semnul de pe frunte și absența tuturor obiectelor de valoare. Interviuurile cu anturajul victimei au confirmat că amiralul participase în seara respectivă la o sesiune parlamentară.

Ca de obicei, a mers apoi la Ratskeller cu prietenii. Se amețise, era vesel și se făcuse târziu. Amiralul a fost unul dintre ultimii care s-a îndreptat, clătinându-se ușor, spre Jungfernstieg, de unde probabil voia să ia un taxi. Ucigașul trebuie să-l fi surprins pe drum într-acolo.

Având în vedere funcția victimei, directorul de poliție Roscher a evocat cu reticență un posibil atentat. Teoria jafului și a crimei fusese zdruncinată, iar acum erau luate în considerare și motive politice.

Nu am vrut să par arogant în fața lui Martin, dar nu m-am putut abține să nu spun „Ți-am spus eu”.

Mă întâlnisem din nou cu Martin la prânz. Curiozitatea mea începea să mă coste scump, deoarece eu, în calitate de persoană cu venituri mai mari, eram cel care plătea de cele mai multe ori. Stăteam într-o cafenea din Spielbudenplatz, două zile după moartea amiralului. Era o zi însorită, astfel încât terasele localurilor erau pline. Bonele cu cărucioare se plimbau prin piață, oamenii de afaceri discutau, iar copiii se întorceau de la școală. Îmi plăcea acest loc de pe Reeperbahn, care devenise un loc de întâlnire popular în orașul hanseatic în anii în care fusesem plecat. Am comandat felul zilei și bere. După ce am schimbat obișnuitele superficialități, am început să vorbesc despre amiralul von Senftleben.

— Un atentat, am repetat declarația lui Martin.

— Da. Roscher crede că celelalte victime ar fi putut fi alese la întâmplare de către criminal datorită aspectului lor bogat. Dar, în cazul lui von Senftleben, probabil este vorba de o crimă cu țintă precisă.

— Deci un alt ucigaș?

— Nu neapărat. Nici celelalte victime nu au fost neînsemnate. Prin legătura dintre victime putem recunoaște cu

ușurință imaginea de ansamblu, programul politic al criminalului, crede Roscher.

— Un program politic, am repetat eu gânditor.

Mi se părea o formulare cinică pentru o serie de crime.

— Da, a continuat Martin, și acum ar trebui să mă duc printre socialiști, anarhiști și alte grupuri subversive și să iau pulsul Hamburgului rebel. Cum ar trebui să fac asta? Cum recunoști un atentator? Nici șeful meu Manthey nu a putut să-mi spună asta. Dar Roscher nu are doar un dosar penal cu fotografii, ci mai nou și un dosar anarhist. Ar trebui să mă uit mai atent la el, spune Manthey. Ca și cum orice rebel s-ar duce repede la fotograf înainte de a comite o infracțiune.

Nici în acest caz nu îl puteam ajuta pe Martin, și asta era tot ce avea de raportat despre moartea amiralului. În schimb, m-a surprins cu o altă veste despre anchetă.

— Cred că am găsit ceasul victimei, a spus el.

— Care ceas, care victimă?, am întrebat.

Încet-încet, imaginea de ansamblu se poate pierde.

— A doua victimă, Walter von Grimm, a explicat Martin rar și apăsător, ca și cum ar fi vorbit cu un imbecil, cel cu holera. Lipsea un ceas de buzunar din aur, marca Glashütte.

— Da, așa este, îmi amintesc. Și unde l-ai găsit?

— La o casă de amanet din strada Simon-von-Utrecht, pe care gărzile noastre au percheziționat-o, a spus Martin.

— Menajera lui Grimm este sigură că este ceasul stăpânului ei.

— Bine, atunci trebuie să existe un bilet de la amanet. Iar cel care îl are este criminalul, sau cel puțin îl cunoaște.

Acum Martin a râs cu poftă.

— Chiar crezi, CJ, că munca noastră este atât de ușoară? Crezi că infractorii sunt atât de proști? Este ceasul victimei,

se poate spune asta aproape fără îndoială după gravură. Dar bineînțeles că nimeni nu își amintește cine l-a adus acolo.

— Dar își notează cu siguranță în carnetul lor, sau cum se numește cartea pe care o țin cei de la amanet?

— Nu există nicio notă pentru că tipul nu va răscumpăra niciodată ceasul. Are bani și este fericit. Ce să facă cu ceasul?

— Dar atunci femeia nu face amanet, ci este o escroacă, am spus, simțindu-mă puțin rușinat că mi-a luat atât de mult timp să înțeleg acest fapt.

— Premiul cel mare, domnule doctor!, m-a felicitat Martin în mod exagerat.

— Și chiar dacă bătrâna ne spune cine este tipul care a răscumpărat ceasul de la ea – ceea ce nu va face însă niciodată, – nu ne va ajuta cu nimic. Apoi va spune că l-a găsit, l-a cumpărat de la altcineva sau l-a furat. Nimeni nu va spune: Da, îmi pare rău, am înjunghiat un om și apoi i-am luat ceasul. Se mai întâmplă, nu vă enervați.

Ceasul nu oferea niciun indiciu util în căutarea criminalului, iar cea de la casa de amanet nici măcar nu putea fi arestată pentru primirea de bunuri furate, deoarece nu putea ști că acestea erau furate. Nu putea fi urmărită penal pentru neglijență contabilă.

În timp ce-mi luam rămas bun de la Martin, mi-a venit un alt gând.

— Chiar i-au găsit pălăria amiralului mort?

Martin s-a gândit un moment.

— Da, era acolo. Un joben de cea mai bună calitate.

— Atipic, nu-i așa? În cazul celorlalte victime, pălăria a dispărut și ea, am spus.

— Poate că făptașului nu i-a plăcut pălăria.

— Nu. Cred că ucigașul nostru ia pălăriile drept trofee. Dacă amiralul mai avea încă pălăria, nu pot exista decât două explicații. Ori criminalul a fost întrerupt și a trebuit să lase pălăria în urmă. Asta ar însemna că a existat un martor.

— Sau, a continuat Martin, este vorba de un alt făptaș.

— Aș vrea să arunc o privire la cadavrul amiralului, am spus, stârnind o mișcare bruscă a capului.

— Nici vorbă, CJ. Manthey mă va ucide dacă te las să te duci din nou la morgă.

— Atunci adu-mi haina lui când doctorul tău Trestow își termină treaba. Ar putea fi de ajuns.

— O să văd ce pot face, a spus Martin, zâmbindu-mi într-un mod pe care nu puteam să-l interpretez decât ca fiind admirație.

Seara, l-am găsit pe Adolf în bibliotecă, profund întristat. Durerea lui era legată de amiral. Vestea morții prietenului său de partid se răspândise rapid prin lumea politică din Hamburg.

— Cu două ore înainte, încă stăteam împreună în Ratskeller, se lamenta Adolf. Fusesem spectatorul său în parlament înainte. Când am vrut să plec acasă, i-am oferit chiar o călătorie cu trăsura mea. Ar fi fost doar o mică abatere. Dar von Senftleben nu a mai putut găsi un capăt de drum.

— Ce caută cineva ca el să meargă pe jos de la primărie până la Jungfernstieg, de fapt? Ar fi putut să-l pună pe portarul de la Ratskeller să-i cheme o trăsură, am întrebat.

— Oh, pentru că este – a fost – un bătrân prost și încă-pățânat. Pentru că întotdeauna a vrut să-și demonstreze lui însuși și tuturor cât de energic era încă la vârsta de șaiszeci și trei de ani și că încă mai putea duce orice bătălie, a răspuns Adolf cu vocea tremurândă.

— A pierdut această bătălie, am spus eu. Ce fel de om era amiralul? Îl cunoșteai bine?

— Nu chiar așa de bine, dar pot spune că a fost un patriot ca la carte. Bismarck însuși putea să se bazeze pe el pentru a ne asigura coloniile. A primit o mulțime de medalii pentru asta.

— Și de ce un domn atât de merituos nu se retrage atunci pe o pensie merituoasă și nu se bucură de viață în loc să se certe în parlament?

Mă așezasem lângă Adolf fără să fiu întrebat. O făceam mult prea rar. Durerea lui părea să-l facă ceva mai abordabil.

— Drumeții și cultivarea trandafirilor? Adolf a râs în timp ce mi-a turnat un coniac fără să fi întrebat, ceea ce am considerat a fi o invitație caldă.

— Nu amiralul. Avea încă treburi în imperiu. Mergea în mod regulat la Berlin și se întâlnea cu oameni din Ministerul de Război. În urmă cu câteva luni, era încă cu împăratul.

— Și care erau îndatoririle sale?

— Cum, care? Avansarea construcției flotei imperiale. A fost un om important și nu știu cine îl va înlocui acum în Hamburg.

— Este important ca construirea flotei să fie adusă la noi, nu-i așa?

Nu am putut decât să ridic din umeri. Nu-mi păsa de flota imperială și, din câte știam, șantierele navale din Hamburg erau suficient de ocupate cu nave comerciale și de pasageri.

Într-un lung monolog, Adolf mi-a spus cât de importantă era construcția de nave de război pentru Hamburg și că și companiile de transport maritim depindeau de asemenea de protecția navelor lor de către crucișătoare înarmate pe rutele din Africa, America de Sud și Asia. A certat negustorii

burghezi care nu înțelegeau că cine vrea pace trebuie să se pregătească pentru război. Chiar s-a înfuriat, așa că, în cele din urmă, m-am simțit obligat să-i spun:

— Atunci de ce nu preiei chiar tu construcția flotei imperiale la Hamburg?

Dar Adolf mi-a făcut doar semn să plec.

În cele din urmă, Adolf m-a lăsat singur în bibliotecă. Trebuia să mai iasă încă o dată din casă. La scurt timp după aceea, am auzit un automobil pornind la o anumită distanță. Era Mercedes-ul unchiului Wilhelm. Se pare că Johannes lăsase vehiculul să se rostogolească puțin în afara curții, așa cum îi ordonase mătușa, și îl pornise doar după ieșirea pe stradă, pentru a nu trezi pe nimeni. Habar nu aveam unde se mai ducea Adolf la ora asta.

În timp ce mă gândeam la un alt coniac, domnișoara Clara intră în bibliotecă pentru a face ordine. Sigur voia să și citească, dar când m-a văzut, m-a salutat doar timid și era pe punctul de a pleca din nou. Dar am oprit-o.

— Rămâneți liniștită aici, domnișoară Clara. Și dacă vreți să citiți, nu mă deranjează.

S-a îndreptat cu ezitare spre bibliotecă și și-a lăsat ochii să se plimbe pe titlurile cărților. Bineînțeles că se simțea urmărită și, într-adevăr, o urmăream. În cele din urmă a scos o carte subțire, mai mult din întâmplare decât intenționat.

— Deci, ce ai ales?, am întrebat.

S-a apropiat și mi-a arătat coperta. „Micul domn Friedemann.” Este vorba de nuvelele lui Thomas Mann, un scriitor din Lübeck.

— Oh, am spus eu, uimit din nou, îl cunoașteți pe Thomas Mann?

Ea a clătinat din cap.

— Următoarea carte ar trebui, deci, să fie „Casa Buddenbrook”. Este un volum greu cât o monedă de 10. Eu nu am reușit să ajung prea departe. Povestea unei familii de negustori din Lübeck. Mătușa mea o adoră, unchiul meu o urăște.

— De ce urăște stimatul domn cartea?

— Pentru că îi demonstrează foarte clar, cum chiar și o familie numeroasă se poate duce de răpă, presupun.

Clara s-a așezat deoparte, pe un scaun dintr-un colț slab luminat al bibliotecii și a încercat să citească, dar prezența mea îi răpea, evident, orice urmă de concentrare.

— De ce nu stați cu mine puțin? Aș vrea să vă întreb ceva, am spus.

S-a apropiat încet și s-a așezat pe marginea exterioară a fotoliului de lângă al meu, la fel de rigidă și fragilă ca o figurină de porțelan.

— Vă rog, a șoptit ea aproape cu teamă, ce ați vrea să mă întrebați?

— Nimic rău, domnișoară Clara.

Am râs pentru a-i alunga teama.

— Și dacă nu vreți să răspundeți, nu trebuie să o faceți. Aș fi vrut doar să știu, de unde ați căpătat această iubire pentru cărți. La ce școală ați mers?

A zâmbit și s-a destins puțin.

— Înțeleg. Am mers la o școală generală, ca toată lumea. Opt ani. Apoi am mers la școala secundară de fete pentru încă un an.

— Și se predă literatura în aceste instituții? Întotdeauna am crezut că asta se întâmpla doar la liceu.

— Da, așa este. Aveam o vecină cu o bibliotecă mare. Mereu mi-a propus cărți interesante.

— Și părinții dumitale?

— Nu mai sunt în viață. Am crescut la vecina mea. Mama mea a murit în marea epidemie de holeră.

Acest lucru m-a impresionat până în adâncul sufletului. Această tânără trăise cu siguranță o viață complet diferită de a mea. Dar în acest aspect, destinele noastre se întâlneau. Mamele noastre muriseră din cauza aceleiași infecții, poate chiar în aceeași zi. Normele statutului meu social îmi deveniseră acum indiferente, voiam să știu mai multe. Am bătut-o la cap pe Clara cu întrebări, iar ea a răspuns binevoitoare. Poate era fericită să vorbească cu o persoană educată. Cu domnișoara Levke, care nu mai era în casă de câteva săptămâni, cu siguranță nu putea vorbi decât despre cancanuri, iar bucătăreasa Maria se văita în permanență de dorul casei ei însorite.

Clara a povestit despre o viață în sărăcie, dar plină de mândrie și demnitate. Tatăl ei lucrase ca muncitor pe un șantier naval, dar fusese angajat în repetate rânduri ca marinar pe marile nave comerciale, pentru că acolo se putea câștiga mai bine. Era în permanență pe mare și la un moment dat nu s-a mai întors.

Mama ei lucrase ca asistentă medicală la un spital din port și, pe lângă asta, mai lucra și la o croitorie. Banii erau mereu puțini, dar Clara spunea, aproape sfidător, că nu suferise niciodată de foame. După ce mama ei murise, Clara a locuit la vecina ei, până într-o zi de neuitat.

— La scurt timp după ce am împlinit 16 ani, Emma, așa o chema pe vecina mea, a fost trimisă la închisoare.

— De ce, ce a făcut?

— Lucrase pentru sindicat în timpul grevei din port, împărțind pliante, organizând proteste. I-au dat un an pentru

răzvrătire sau ceva de genul ăsta. Emma este o femeie foarte militantă, o socialistă. Întotdeauna a vrut ca și eu să citesc acele cărți, Karl Marx și alții de genul acesta. Clara a chicotit brusc. Sunt atât de plictisitoare.

— Și unde ați locuit când această Emma se afla în închisoare?

— Mai întâi cu soțul ei. Și-a coborât ochii și a vorbit din ce în ce mai rar. Se pare că acum se concentra mai mult pe ceea ce ascundea decât pe ceea ce voia să-mi spună. Dar cu el, cu Oskar, nu am fost atât de mult timp. Nu a vrut să aibă grijă de mine. Nu avea de lucru și bea foarte mult. Apoi mi-a găsit un loc de muncă la St. Pauli.

Am încercat să nu mă întreb ce fel de muncă era. Puteam să îmi imaginez. Cu siguranță mai erau multe de povestit despre acest Oskar, lucruri pe care Clara ar fi preferat să le uite.

— Apoi am întâlnit-o din întâmplare pe Isolde Knudsen, a continuat ea, și am aflat că face multe pentru noi, fetele. Se pare că m-a plăcut imediat. Așa că am ajuns aici în urmă cu puțin peste un an.

Ușurată de deznodământul fericit al tristei sale povești, mi-a zâmbit.

— Această Emma, socialista... Mai aveți contact cu ea?, am întrebat.

— Nu. Nu, de câțiva ani. Acum locuiește în Schulterblatt. Oskar a murit la scurt timp după ce Emma a fost eliberată din închisoare. De ce întrebați?

— Oh, prietenul meu Martin ar putea avea câteva întrebări pentru ea.

Clara mi-a zâmbit conspirativ.

— Îl căutați și dumneavoastră pe ucigașul acela, cel cu semnele, nu-i așa?

— Ei bine, îl voi ajuta pe Martin acolo unde pot, am spus și a trebuit să zâmbesc involuntar.

Da, îmi plăcea puțin prea mult să joc rolul de detectiv.

— Sună palpitant. Dar Emma nu este cu siguranță o criminală, sunt sigură de asta.

— Nu, nu de asta. Dar ea ar putea...

— Vă pot spune unde locuiește Emma Neumann. Dar, așteptați-vă ca ea să vă dea afară. Vă spun, este o femeie bătaioasă.

Acum Clara se relaxase complet. Nu mai stătea pe marginea din față a scaunului, ci se lăsase pe spate și își încrucișase picioarele. Pe sub fusta lungă neagră și șortul alb, i-am putut vedea pentru scurt timp gleznelor în șosete albe. Acum discutam animat, ca și cum ar fi fost un oaspete, nu menajera.

— Ceva m-a făcut curios, am continuat, la ce vă refereți zilele trecute, când ați spus că veți face curat în camera Mariannei?

Clara s-a înroșit.

— Da, n-ar fi trebuit să spun asta, este...

— E prea târziu, am întrerupt-o și am zâmbit din nou. Spuneți-mi: există o cameră pentru Marianne?

— Da, există.

Acum Clara șoptea, uitându-se discret în jur.

— Este la fel ca în ziua în care a murit. Eu doar șterg praful de acolo și curăț geamurile. Și trebuie să pun mereu flori proaspete.

— Hai, am insistat eu. Arătați-mi. Acum!

— Nu, domnule Melcher, nu se poate. Doamna mă va da afară.

O puneam vizibil în dificultate, dar curiozitatea mea era insuportabilă. Nu era o noutate pentru mine faptul că spiritul

lui Marianne era prezent peste tot în această casă, dar acum aflasem că acest spirit avea chiar și propria lui cameră. Trebuia să o văd.

— Nu vă voi da de gol, iar dacă mătușa Isolde observă ceva, îi spun că v-am obligat. Nu vi se va întâmpla nimic, Clara.

Am urmat-o pe vârfuri pe hol, pe scara mare, până la primul etaj al vilei. Mă simțeam ca un hoț în propria mea casă.

Vila Knudsen avea un plan clasic. La parter se aflau camerele pentru familie și oaspeți, biblioteca și biroul. Cele trei camere ale lui Adolf ocupau întreaga parte de nord a partenerului. Bucătăria și camerele de serviciu și de depozitare se aflau la subsol, unde era și camera Clarei. Celelalte camere ale servitorilor se aflau la mansardă, dar rămăseseră toate goale după mutarea lui Levke. Ocazional, aici erau cazați oaspeți din afară.

Clara și cu mine ne strecuram acum la etajul superior. Acolo, spre grădină, se aflau camerele mătușii Isolde, iar în aripa de vest cele ale unchiului Wilhelm.

Nu intrasem niciodată în aceste camere. În partea de vest a etajului superior se afla camera mea, care avea baie proprie.

Clara s-a îndreptat acum spre o ușă de lângă camera mea, pe care o cunoșteam, dar care am presupus întotdeauna că aparținea de aripa mătușii Isolde. Lângă ușă era atârnat un tablou care înfățișa un membru al familiei. Clara a întins fără ezitare mâna în spatele ramei tabloului și a scos o cheie cu care a descuiat cu mare grijă ușa misterioasă. Trebuia să fim foarte tăcuți. Mătușa Isolde dormea la două camere distanță. Și nici dormitorul unchiului Wilhelm nu era departe. Era aproape miezul nopții. Puteam spera că amândoi dormeau adânc.

Clara a deschis ușa doar cât să ne permită să ne strecurăm în cameră și a încuiat-o pe dinăuntru. Era aproape întuneric în cameră. Doar luna arunca o lumină slabă printr-o fereastră mare. Clara a aprins o lumânare care stătea pe o comodă. Acum camera era suficient de luminată. Încăperea avea probabil doisprezece metri pătrați. Pe unul dintre pereți se afla un pătuț lăcuit, alb, cu bare, și un baldachin roz cu dantelă albă. Față în față, pe perete, am văzut un dulap, iar lângă el o comodă.

În dreapta ferestrei se afla o altă comodă deschisă, aranjată cu grijă, cu diverse jucării. Păpuși, animale de pluș, blocuri de construcție și o serie de cărți pentru copii. În colțul de lângă fereastră se afla o altă comodă, probabil folosită pentru a schimba scutecele copilului. Deasupra ei, pe raft, erau stivuite niște cârpe albe ca zăpada, scutece cu siguranță, nu știam multe despre asemenea lucruri. Deasupra patului atârna un suport mobil cu îngherași. Tapetul roz pal era imprimat cu câprioare, arici, vulpi și alte animale din pădure.

Uitându-mă în jur, am fost copleșit. Un altar al durerii părintești – de neimaginat. Am observat-o pe Clara, privindu-mă curioasă. M-am apropiat de ea și i-am șoptit la ureche.

— Cine vine aici?

Clara a ridicat din umeri.

— Cred că doamna din când în când, mi-a șoptit și ea înapoi. I-am simțit parfumul de lavandă, amestecat cu miros de pâine. Respirația ei mi-a gădilat urechea.

— Poate că și domnul vine uneori aici. Zilele trecute era acolo un pahar de coniac gol.

M-am dus la fereastră și m-am uitat afară. De aici, Marianne ar fi avut o priveliște frumoasă spre Alster și spre proprietatea bine îngrijită a vecinilor. Casa vecinului se afla acolo,

întunecată, aproape sinistră, cu ferestrele acoperite. Familia își petrecea vara în Travemünde, cu tot anturajul.

Nu-mi aminteam de micuța Marianne. Când era în viață, eu eram la vârsta la care copiii mici sunt invizibili pentru băieți. Dar totuși, aici, în această minunată cameră a fetei, m-a cuprins o tristețe profundă.

Am fost smuls din gândurile mele de zgomote ciudate. Clara a tresărit și ea. O voce? O voce de bărbat? Sau era un geamăt? Ne-am privit nedumeriți. Nu aveam cum să ne ascundem dacă venea cineva acum.

Dar sunetele nu veneau de pe coridorul din fața ușii, ci mai degrabă de sub fereastră. Grila sistemului de încălzire cu aer cald era montată acolo. Acest sistem vechi adusese, la un moment dat, aerul cald de la arzătorul de cărbune din subsol, în fiecare cameră.

În cele mai multe camere, aceste canale de mărimea unei hârtii de scrisori fuseseră închise, deoarece în multe dintre ele fusese instalată încălzire centrală modernă cu câțiva ani în urmă. Dar puțurile existau încă, iar în unele încăperi nu fuseseră închise cu scânduri sau pietre.

Ne-am ghemuit cu grijă în fața gratiilor și am ascultat. Chiar sub noi se afla dormitorul lui Adolf, iar sunetele pe care le auzeam erau evidente. Gemetele unui bărbat, strigătele înăbușite ale unei femei. Eu însumi, așa cum am menționat la început, avusesem primele mele experiențe cu femei și nu trebuie să mai spun nimic despre experiențele sexuale ale Clarei. Știam ce se întâmpla acolo. Deci Adolf plecase totuși cu Johannes, să agațe o femeie undeva. Eram teribil de jenat pentru Clara. Un bărbat căsătorit, în casa părinților săi.

Deodată, Adolf a strigat cu o voce înfundată:

— Dă-mi una peste fund. Haide, tare! Apoi am auzit o palmă. Haide!, a strigat Adolf. Mai tare!

Mi-a fost rușine de moarte și m-am uitat rimid la Clara. Și ea rânjea. Nu, tremura literalmente de râs înăbușit, ținându-și mâna la gură ca să nu izbucnească în hohote de râs. Așa că a trebuit să râd și eu – din răspuțeri. Lacrimile îmi curgeau pe obraji, capul aproape îmi exploda, și a trebuit să mă țin de umărul Clarei pentru o clipă, ca să nu cad.

Și apoi am sărutat-o.

Capitolul 14

A doua zi dimineată am plecat de acasă repede și fără să iau micul dejun. Nu am vrut să mă întâlnesc cu Clara, preferând să rămân singur cu gândurile și sentimentele mele confuze. Dar am fost oprit, pentru că în fața casei avea loc o scenă neplăcută.

Johannes, care lustruia din nou caroseria Mercedes-Benz-ului a fost apucat de Adolf de umeri și aruncat pe mașină.

— Ești cretin?, i-a șuierat Adolf șoferului, încercând să nu vorbească prea tare. Ți-am spus să o duci înapoi discret. Și tu, idiotule, ai trezit toată casa. Johannes se sprijinea cu încordare de tabla mașinii și tremura. Și apoi îi mai și spui mamei mele că ai condus o femeie. Nu puteai să-i spui o minciună? Dar tu ești prea prost pentru asta, cu creierul tău de hotentot.

M-am întrebat pentru o clipă dacă ar trebui să mă duc să-l ajut pe bietul Johannes, dar mătușa Isolde ieșise deja pe ușă. M-am jucat cu lanțul bicicletei mele, doar ca să surprind ce a urmat. Curiozitatea mă va costa scump într-o zi.

Mătușa Isolde i-a făcut semn fiului ei să vină la ea și l-a privit cu severitate. Apoi a vorbit fără agresivitate în glas.

— Adolf, dacă nu poți fi un soț decent, și vrei să te culci cu tot felul de femei, nu o face în casa mea. Și te rog să nu

implici personalul nostru în afacerile tale private. Ne-am înțeles?

Adolf a dat din cap și a intrat în casă. Johannes începuse deja să frece din nou automobilul, probabil pentru a se prefăce că nu observase disputa dintre mamă și fiu. Eram sigur că o trădasem pe mătușă și mai rău decât o făcuse Adolf în noaptea precedentă, intrând în mausoleul Mariannei și sărutând-o pe menajeră acolo. Dar nimeni nu observase toate acestea, slavă Domnului.

Cu riscul de a întârzia la Institut, am trecut pe la biroul lui Martin de la secția de poliție. Voiam să-i dau vestea cea bună, că găsisem o cale de a intra în cercurile socialiste din Hamburg cu Emma Neumann, dar, de fapt, trebuia să îmi iau altceva de pe suflet. Doar că nu știam cum. Dar Martin a deschis el însuși discuția.

— Ce s-a întâmplat cu tine?, m-a întrebat când m-a întâmpinat pe coridorul din fața biroului său.

— De ce, ce e?

— Arăți schimbat. Cumva, nu știu, strălucești. Râzi fără să ai gura până la urechi, dacă înțelegi ce vreau să spun.

— Așa crezi?, am spus eu, râzând cu adevărat acum.

— Sigur că da. A îndreptat un deget spre mine. Ești îndrăgostit, CJ. Complet mort. Recunoaște. Am roșit și am tăcut. Haide, vreau să știu totul. Cum o cheamă, e drăguță? Ai sărutat-o deja? Hai, spune tot.

Comisatul Manthey ieși din birou și, în timp ce trecu pe lângă noi, îl privi pe Martin cu reproș.

Prietenul meu îl ignoră însă pe șeful său.

— O cheamă Clara, am răspuns cu glas scăzut întrebărilor sale, este foarte frumoasă. Ieri ne-am sărutat, cred că sunt îndrăgostit și...

— Ce și? Haide, nu mai fă pe interesantul.

— Și este menajeră la familia Knudsen.

Entuziasmul lui Martin a făcut loc instantaneu unei expresii îngrozite, sau de milă. Nu am reușit să recunosc exact.

— Ești nebun?, a șuiert el. În cercurile tale, te culci cu menajerele, dar nu te îndrăgostești de ele.

— Cercurile unchiului meu nu sunt cercurile mele, Martin. De câte ori trebuie să îți explic asta? Iar Clara nu este așa.

— Serios? Din ce mi-ai spus, toate servitoarele mătușii tale sunt așa.

— Hai, lasă-mă în pace, am spus eu, enervat.

Mă dusesem cu inima mea plină, la singura persoană căreia puteam să-i spun despre asta, iar el mă judeca. Dar Martin mi-a simțit supărarea.

— Hei, CJ.

Și-a pus brațul în jurul umărului meu.

— Îmi pare rău, nu am vrut să spun asta. Dacă ești îndrăgostit, atunci e în regulă. Când o voi cunoaște pe frumoasă?

— Încetișor, încetișor. Mai întâi trebuie să o cunosc eu însumi. Și apoi, bineînțeles, ai dreptate, asta nu se cade deloc în cercurile mele. Dacă mătușa mea află, mă va alunga din casă. Și pe Clara chiar înaintea mea.

Apoi i-am povestit despre mama adoptivă a Clarei, Emma Neumann, și că prin intermediul ei am putea să ne apropiem de anarhiști. I-a plăcut acest lucru și a promis că va discuta cu Manthey despre asta.

Seara am luat cina doar cu unchiul Wilhelm. Mătușa Isolde era la o întâlnire a cercului de doamne bogate, implicate în fapte caritabile, Adolf era Dumnezeu știe unde.

Clara ne-a servit în tăcere. Am încercat să nu mă uit la ea. Cerusem o cină ușoară. Trebuia oricum să am grijă ca

mâncarea bună din casa Knudsen să nu mă transforme prematur într-unul din acei negustori bogați și grași. Ocazia era favorabilă pentru a clarifica întrebările cu adevărat importante cu unchiul Wilhelm.

— Mătușa Isolde mi-a povestit totul, unchiule Wilhelm, am spus fără nicio introducere după ce Clara a ieșit din cameră. Îmi pare incredibil de rău. Nici măcar nu știu ce să spun. Sunt distrus.

Mi-a zâmbit.

— Las-o baltă, băiete. Este ceea ce este. În plus, am dus o viață bună până acum. Nu am de ce să mă plâng. Și ție îți cer același lucru acum ca și Isoldei: cruță-mi mila și durerea ta. Vei avea destul timp pentru asta când voi fi dus. Acum sunt lucruri de făcut, lucruri importante.

— „Marianne”.

El a dat din cap. În fața lui se afla o farfurie care era aproape plină. Oare abia acum observam că unchiul Wilhelm mânca puțin? În orice caz, slăbise în jumătatea de an de când mă aflam aici. Cum stătea acolo, oarecum prăbușit, cu obrajii înfundați, gâtul încrețit, trebuia să-i fi observat declinul mai devreme. Dar eu eram preocupat doar de mine și de banalitățile mele.

— „Marianne” trebuie să fie lansată, măcar atât. Atunci pot să închid ochii în liniște, a spus el și s-a uitat la mine.

Pentru cei care nu au crescut într-un oraș portuar, iată o scurtă explicație a lansării. Atunci când o navă este lansată la apă, înseamnă că părăsește docul. Carena este completă și stabilă, la fel și punțile. Așadar, nava se menține la suprafață. Dar asta nu înseamnă că este gata și că își poate îndeplini scopul. După lansare, nava trebuie să fie în continuare echipată. Suprastructuri, un motor, dacă este prevăzut,

amenajarea bucătăriei și a cabinelor. De asemenea, după lansare, se finalizează și tachelajul necesar navigației. Toate acestea mai pot dura încă câteva luni. Ar fi o risipă a spațiului limitat al docurilor să se termine construcția unei nave acolo. De asemenea, trebuie remarcat faptul că lansarea de pe un doc modern nu mai este o chestiune dramatică, așa cum obișnuia să se întâmple în trecut, când nava se prăbușea în apă de pe suporturi. Un doc este pur și simplu inundat, nava plutește și poate fi trasă pe râu.

Acest lucru mi se pare demn de menționat, pentru că obiectivul unchiului Wilhelm, lansarea, m-a surprins într-o oarecare măsură. Am presupus, după conversația mea cu mătușa Isolde, că el dorea cu adevărat să vadă „Marianne” la datorie. În plină desfășurare, încărcată cu tot felul de mărfuri, îndreptându-se spre Africa de Vest. Deci, doar lansarea. Evident, își evaluase șansele în mod realist.

— Și când va fi pusă „Marianne” pe chilă?, am întrebat.

— Mâine, dacă ar fi după mine. Timpul ne presează. Docul potrivit a fost rezervat la Blohm & Voss, iar oțelul pentru corpul navei este gata.

— Și ce mai așteaptă la șantierul naval?

— Ei bine, ce altceva. Unchiul Wilhelm s-a ridicat și s-a dus la o măsuță să aducă sherry și două pahare. Bine, m-am gândit eu, că nu a luat coniacul. Ei așteaptă bani. Trebuie plătit un avans de treizeci de procente din suma totală, care este de aproximativ două sute de mii de mărci.

Am fluierat printre dinți, așa cum făcea întotdeauna Martin când auzea cifre impresionante.

— Sunt o grămadă de bani.

— Oh, da, băiete, și nu am așa ceva care să zacă în seif. Am nevoie ca o bancă să mi-i împrumute, acesta este procesul normal.

— Dar?

— La banca mea există un tip care se îndoiește de solvabilitatea mea. Încearcă să îl oprească pe directorul său, Friedmann, o bună cunoștință de-a mea, să îmi dea banii.

— Și acum?

— Nu știu. Am vorbit cât am putut. Iar Adolf a încercat și el deja.

Se plimba agitat. Clara și-a băgat capul pe ușă și s-a uitat la unchiul Wilhelm. El doar a dat din cap și ea a dispărut din nou. Scurta vedere a femeii pe care o sărutasem cu nici douăzeci și patru de ore în urmă m-a zăpăcit complet. Unchiul bolnav, nava cu probleme, victimele crimelor. Era prea mult. În cei patru ani petrecuți în Greifswald nu trăisem atât de multe lucruri ca în jumătate de an la Hamburg.

— Unchiule Wilhelm, am întrebat cu prudență, chiar trebuie să vă mai împovărați cu o astfel de construcție navală în situația dumneavoastră?

S-a oprit și s-a uitat la mine.

Pentru un moment am crezut că explodează de nervi. Dar apoi s-a așezat iar lângă mine și a vorbit foarte liniștit.

— Asta spune mereu și Isolda. Doctorul Schneider și Adolf sunt de acord cu ea. Trăiește-ți ultimele luni cât de bine poți, spun ei. Petreceți timp cu cei dragi. Toată lumea crede că „Marianne” este un capriciu sentimental al meu. Dar asta nu e adevărat, băiete. „Marianne” reprezintă viitorul companiei de transport maritim Knudsen și, desigur, viitorul Isoldei și al lui Adolf. Fără această navă, tonajul nostru total nu este suficient pentru a concura cu marii armatori Laisz, Rickmers și

Woermann. Și chiar și cu „Marianne” va fi destul de greu pentru Adolf. Nu este cel mai talentat din branșa noastră. Nu înțelegeam nimic din ceea ce spunea unchiul Wilhelm. Nu puteam decât să dau din cap. Atunci când mai rămân doar doi sau trei mari armatori, iar cei de talie medie, ca noi, dispar, a continuat Knudsen, atunci cei mari dictează nu doar costul transporturilor, ci și ce anume se transportă. O situație de putere pe care nu și-o poate dori nimeni căruia îi pasă de comerțul liber.

Din nou, nu puteam decât să dau din cap. Ceea ce spunea unchiul părea logic.

— Presupun, am spus eu după un moment de tăcere, că nu vor mai ține mult timp docul de la Blohm & Voss liber pentru „Marianne”.

— Bineînțeles că nu o vor face. Docurile sunt la mare căutare. De asemenea, împăratul pune din ce în ce mai multă presiune asupra șantierelor navale din Hamburg. Are nevoie de mai multă capacitate pentru construcția flotei sale. Kiel și Stettin sunt la capacitate maximă.

— Adolf mi-a povestit despre asta. Nu a călătorit cumva amiralul von Senfleben tot pentru împărat?

— Da, probabil. Iar acum este mort. Dar sunt sigur că asta nu are nimic de-a face cu misiunea lui. A râs sarcastic. Toată lumea știe că Berlinul va găsi rapid un altul care să ajute la distribuirea banilor oferiți de Coroană ca mită.

— Și ce intenționați să faceți acum?, am întrebat.

— Voi primi avansul. „Marianne” va fi construită. Compania de transport maritim Knudsen nu ar fi fost unde este dacă aș fi renunțat mereu așa repede, băiete.

— Sună bine, unchiule Wilhelm, anunțați-mă dacă pot face ceva. A dat din cap cu satisfacție, așa că am pus o

întrebare care nu îmi dădea pace. Unchiule, să nu mă înțelegeți greșit, nu mă privește pe mine, dar mă miră puțin modul în care vă purtați cu menajera Clara. O cunoașteți foarte bine, nu-i așa?

M-a privit, la început cu severitate, apoi a zâmbit.

— Ți-a cerut Isolde să mă întrebi asta?

— Nu, chiar nu, m-am grăbit să spun. Am observat eu singur acest lucru. Galionul și toate informațiile pe care Clara le are despre navă. Aveți încredere în ea.

— Da, știu. Dar acum să nu îți imaginezi, ceea ce crede toată lumea, când un marinar bătrân ca mine are o legătură cu o fată atât de tânără, nu e vorba de așa ceva.

— Nici nu credeam că e așa.

— Bine. Deci da, este adevărat. Mă fascinează, această Clara. Din vremea copilăriei mele, multe, multe menajere m-au însoțit pentru o vreme. Niciuna nu a fost atât de inteligentă, atât de sensibilă ca această Clara. Și cu trecutul și povestea ei de viață. Îmi place să vorbesc cu ea, gândește înainte să vorbească, nu bate câmpii. Mă interesează părerea ei pentru că are altă perspectivă asupra lucrurilor. Este o conexiune între noi. Nimic mai mult.

M-am uitat la unchiul meu. Nu aveam niciun motiv să mă îndoiesc de cuvintele lui și să suspectez ceva imoral.

— De ce vrei să știi? Ți place de ea? Am ridicat din umeri. Nu era direcția pe care doream să o ia această conversație. E o fată drăguță, băiatul meu, fără îndoială, dar e o menajeră.

Am dat din cap și m-am ridicat pentru a mă retrage.

— Încă o rugămintă, unchiule Wilhelm, i-am spus în timp ce mă aflam în fața lui, de ce nu-mi spuneți pe numele mic și nu „băiatul meu”, nu mai sunt un copil.

Speram să nu sune prea exigent sau chiar jignitor.

— Bineînțeles, Carl-Jakob, îmi pare rău, și te rog să mă tutuiești de acum încolo.

Ne-am îmbrățișat și a trebuit să mă stăpânesc să nu plâng.

Capitolul 15

Schulterblatt 52, etajul doi, era adresa Emmei Neumann, pe care mi-o dăduse Clara. Îmi strecurase și o scrisoare pentru doamna Neumann, al cărei conținut era de un interes arzător pentru mine, dar, desigur, nu era treaba mea. Plicul era închis cu bandă adezivă.

Martin a găsit numele Emma Neumann în dosarele poliției. Acolo apărea consemnat faptul că bibliotecara, în vârstă de 54 de ani, fusese condamnată, după un proces îndelungat, la un an de închisoare în 1898, cu câțiva prieteni ai partidului, pentru instigare la grevă a portuarilor. Își ispășise integral pedeapsa. De atunci nu mai atrăsese atenția, dar era în continuare supravegheată în mod constant de poliție. Acum lucra ca secretară în biroul partidului social-democrat. Potrivit dosarelor, femeia nu avea copii și locuia singură. În ajunul Anului Nou 1899/1900, soțul său, beat fiind, căzuse de pe debarcader în Elba și se înecase.

Martin și cu mine alesesem luni seara devreme pentru vizita noastră neanunțată la Emma Neumann. Ne-am gândit că acela era cel mai bun moment pentru a găsi o femeie angajată la domiciliu. Am intrat în clădirea de apartamente curată, cu fațada din stuc și balcoane frumoase și am urcat la etajul

al doilea. Mirosea a cremă de parchet și a mâncare de oameni simpli.

Emma Neumann a deschis ușa atât cât îi permitea lanțul de blocare, și ne-a privit cu suspiciune.

— Cu ce vă pot ajuta?, a întrebat ea fără amabilitate.

Am început să mă bâlbâi. Numele meu, numele lui Martin, numele Clarei și, bineînțeles, cuvântul poliție. Asta a fost suficient pentru ca ușa să se închidă imediat.

Am bătut din nou la ușă și am strigat:

— Foarte pe scurt, vă rog, avem doar câteva întrebări.

Din nou, femeia a deschis ușa un pic.

— Clara trimite polițiștii după mine? E bună sau ce?

— Nu, doamnă Neumann, a spus Martin, nu este așa. Nu este nimic împotriva dumneavoastră. Dar s-ar putea să ne puteți ajuta la o investigație de crimă. Vă rog, doar câteva minute.

— Am și o scrisoare de la Clara, am adăugat, fluturând plicul mic.

Emma Neumann a deschis ușa și ne-a lăsat să intrăm. Apartamentul era destul de mare pentru o femeie care locuia singură. Am estimat trei camere, plus o bucătărie, fără baie, cu toaleta în casa scării. Țasta era genul de apartament pe care mi l-aș putea permite, m-am gândit.

Mobilierul și covoarele erau vechi și nu erau deosebit de elegante sau frumoase. Dar în camerele pe care le puteam vedea prin ușile deschise, era curat și ordonat.

M-am uitat în jur.

— Clara a crescut tot în casa asta?, am întrebat mirat. Îmi imaginasem locul altfel. A spus că ați fost vecina ei.

— Nu, a spus Emma Neumann, zâmbind. Pe atunci locuiam în Gängeviertel. Partidul mi-a făcut rost de acest apartament acum câțiva ani.

Doamna Neumann ne-a condus în bucătărie și ne-a invitat să luăm loc la masa de acolo.

Pe masă se afla o scândură de lemn, o pâine, o bucată de cârnaț și margarină. Lângă se afla o sticlă de bere pe jumătate goală.

A deschis scrisoarea și a început să citească, aprobând și zâmbind. Era o scrisoare scurtă. A împăturit-o și a pus-o în buzunarul șortului.

— Mâncați mai departe, s-a grăbit să spună Martin. Nu am vrut să vă deranjăm de la cină.

— Hai, spuneți-mi mai întâi ce vreți, băieți. Poate îmi va trece pofta de mâncare.

Emma Neumann era destul de scundă și foarte slabă. Părul ei cărunț era legat într-un coc la ceafă. Purta o bluză gri și o fustă neagră lungă, cu un șorț de bucătărie albastru deschis, pătat, pe deasupra. Fața îi era palidă, mâinile osoase, ochii alerți și inteligenți scânteiau din orbite adânci. Emma Neumann era de aceeași vârstă cu mătușa Isolde, dar părea mult mai în vârstă. Viața la marginea portului consumă un corp mai repede decât cea pe malul Alsterului.

— Ați auzit despre cazurile de crimă din ultimele luni, nu? a întrebat Martin.

— Nu am fost eu, dacă vreți să scrieți asta în procesul-verbal.

Martin și cu mine a trebuit să rânjim.

— Da, așa cum am spus, nu de asta suntem aici. Deci ați auzit de crime?, s-a interesat din nou Martin.

— Vă referiți la domnii eleganți cu semne pe frunte, a spus ea.

Deci până și aici ajunseseră informații cu privire la locul unde au fost găsite semnele de pe victime.

— Ce vă face să credeți că semnele erau pe frunte?, am întrebat.

— Păi, unde altundeva ar fi putut fi? Dacă cineva vrea să însemneze victimele, nu o să o facă pe fund. Ar fi prea multă muncă, nu-i așa?

— Da, în regulă, a spus Martin, încercând evident să nu o lase pe femeie să-l supere.

— Multe dintre cazuri indică o crimă și un jaf. Dar credem că nu poate fi exclusă nici o motivație politică.

— Am înțeles acum, a exclamat fericită femeia, bătându-și fruntea cu palmele, și voi v-ați gândit să bateți la ușa Emmei Neumann, o bătrână revoluționară.

— Nu, așa am..., a reluat Martin, dar ea l-a întrerupt.

— E în regulă, băieți, nu vă voi ține pică, vă agățați de orice pai care plutește pe Elba. Dar dacă ați studiat bine dosarul meu, nu poate fi atât de gros. Cât de gros este? Așa? A indicat doi centimetri cu două degete. Martin a ridicat din umeri. Oricum, ați citit acolo că activitățile mele infracționale se limitează la a le reaminti muncitorilor exploatați drepturile lor și la a-i incita să nu suporte totul. Nu spun nimănui să își înjunghie șeful. Deși unul sau doi dintre ei ar merita-o. A zâmbit batjocoritor. Lăsând gluma la o parte, domnilor, eu sunt membră a partidului social-democrat, ne luptăm pentru locuri în parlament. Cu un program de partid. Nu cu cuțite. Cu ce vă pot ajuta?

Martin nu prea știa ce să facă. Cumva ajunsesem să insinuăm că o femeie neînsemnată era apropiată de un criminal

în serie. Nu putea să iasă bine. Am încercat o abordare mai conciliantă.

— Mai ales acum, când următoarele alegeri sunt aproape, adversarii dumneavoastră nu vor lăsa nimic deoparte pentru a vă discredita, am spus eu.

— Înțeleg, și ce legătură are asta cu crimele?

— Amiralul von Senftleben este una dintre victime și nu este unul dintre cei mai buni prieteni ai social-democraților, nu-i așa?, am întrebat.

— Ați spus-o foarte frumos. Emma Neumann a râs. Așa că mă scuzați că nu port voal de doliu. Nu ne va lipsi prea mult soldatul de plumb al împăratului. Dar nu cunosc pe nimeni personal care l-ar fi ucis.

— Poate că nu personal, am continuat. Dar este posibil să cunoașteți cercuri care să facă politică în acest mod. Vă încurcă foarte mult în calea obiectivelor dumneavoastră politice, nu-i așa?

— Sunteți destul de isteț. Sunteți nepotul lui Knudsen?

Am dat din cap. Trebuie să fi fost menționat în scrisoarea Clarei.

— Atunci înțeleg că fata e topită după dumneavoastră.

Un alt lucru pe care l-ar fi putut afla doar din scrisoare. Nu aveam nevoie de o oglindă ca să știu că mă înroșisem. Martin a trebuit să se stăpânească, pentru a nu izbucni în râs. S-a salvat pe sine, dar și pe mine cu o întrebare.

— Dacă cineva și-ar propune să ucidă cetățeni onorabili, unde ar căuta tovarăși de arme? Unde s-ar putea găsi, de exemplu, anarhiști capabili de asemenea fapte?

Emma Neumann a căzut pe gânduri. A golit sticla de bere și s-a ridicat în picioare. Mai erau câteva sticle sub chiuvetă.

— Scuzați-mă dacă nu vă ofer nimic, dar rezervele mele sunt limitate. Arătați de parcă v-ați permite și voi o bere, nu-i așa?

— Da, da, mulțumim. Nicio problemă, a spus Martin nerăbdător. Deci, cine este anarhistul șef pe aici?

— Nu e menționat în cartea ilustrată a lui Roscher?

Așadar, nici dosarul anarhist nu era un secret bine păstrat.

— Și?, a întrebat Martin cu asprime.

— Deci, domnule comisar, să ne înțelegem, dacă noi, social-democrații, nu suntem de acord cu asasinatele în lupta revoluționară, nu înseamnă că îi denunțăm pe tovarășii care exagerează puțin. Dar prietenul dumneavoastră isteț, Carl-Jakob, a recunoscut deja foarte corect că astfel de acte ne îngreunează munca. De aceea vă voi da un nume acum. S-ar putea să fi auzit ceva. Atenție, acest om nu ar lua niciodată parte la așa ceva, dar știe totul despre anarhiști. Dacă nu vă vine ideea stupidă de a-l aresta, puteți la fel de bine să spuneți că eu v-am trimis. A luat o înghițitură adâncă din sticla de bere.

— Și?, am întrebat.

— Ce și?

— Numele?

— Oh, da, Henry Moltke. Este un băiat tânăr, ca voi. Este lansator la debarcadere, îi conduce pe muncitori la șantierele navale. Întrebați de căpitanul Henry, toată lumea îl cunoaște.

— Este un social-democrat ca și dumneavoastră?, am întrebat.

— Nu, nu l-am putut convinge niciodată să facă asta. Suntem prea moderați pentru el. Dar este un tip de treabă și cu siguranță nu este un criminal.

Era mai mult decât ne așteptasem.

Martin a pus ezitant o monedă pe masă și a împins-o către femeie. Ea o împinse înapoi.

— Nu aveți atâția bani, băieți, ca să o cumpărați pe Emma Neumann.

Ne-am ridicat în picioare și am vrut să părăsim bucătăria. Dar femeia ne-a oprit.

— Stați un pic, domnilor, acum am și eu câteva întrebări. Stați jos din nou. Așadar: de ce v-a trimis inteligentul director de poliție Roscher pe voi, bieți marinari, într-o astfel de misiune. Dumneavoastră, arată spre mine, nici măcar nu sunteți polițist. Ce fel de om de știință sunteți?

— Bacteriolog, am răspuns, la Institutul de Boli Tropicale. Emma Neumann a dat din cap apreciativ.

— Nu suntem niște începători, a spus Martin, vizibil jignit. Și, bineînțeles, sunt mult mai mulți ofițeri implicați în anchetă.

— Bun... Atunci, domnule bacteriolog, ce mai face Clara? Nu prea îmi scrie.

— Este bine, din câte îmi dau seama. Are o poziție bună, este sănătoasă.

— Și îndrăgostită, da, da, știu. E o fată foarte deșteaptă, Clara. Și e al naibii de puternică, mai puternică decât unii dintre voi, domnilor. Moartea mamei sale a fost o lovitură grea atunci. Și a primit-o surprinzător de bine. Nimic nu o doboară. A trecut prin multe, fata asta. E bine dacă se poate liniști acum.

Am dat din cap, deși habar nu aveam prin ce trecuse cu adevărat Clara.

— Și ce mai face Ferdi, cel bun de nimic? Nu îl menționează.

— Ferdi?, am întrebat eu.

— Da, Ferdinand, fratele ei. Nu v-a povestit nimic despre el?

— Ăăă, nu, am spus cu sfială, și înainte de a mă gândi la o explicație, Emma Neumann mi-a dat una.

— Pot să înțeleg de ce l-a exclus din viața ei. Tipul nu a fost niciodată bun pentru ea.

— De ce, ce e cu el?, am întrebat, uitându-mă la Martin, care cu siguranță nu era interesat de poveștile de familie ale unor oameni pe care nici măcar nu-i cunoștea, dar mi-a dat un semn încurajator din cap.

— Ferdi a avut grijă de Clara, după ce mama ei a murit. Ei bine, a avut grijă de ea în așa fel încât să nu moară de foame, așa putea spune. Eu m-am asigurat că merge mereu la școală și i-am spălat rufele din când în când.

— Și Ferdi, ce făcea, muncea?, am întrebat. Posibilitatea de a descoperi un colț întunecat din trecutul Clarei era mult prea tentantă.

— Nu aş numi-o muncă, în sensul socialist al cuvântului. S-a asigurat că există bani. Era mai bine să nu-l întreb de unde îi are.

— Este mult mai în vârstă decât Clara?

— Cu opt ani, dacă îmi amintesc bine. Dar apoi a intrat la închisoare, în '97. Pentru jafuri, furturi, chestii obișnuite. După aceea, Clara a locuit cu noi. Nu a fost atât de ușor, pentru că soțul meu infect încerca mereu să intre în pantalonii ei.

— Și apoi ați mers la închisoare, am spus.

— Oh, asta v-a spus. Ce bine. Da, a fost o perioadă dificilă. Clara a ajuns într-un bordel. Dar asta știți cu siguranță deja.

— Când ați ieșit din închisoare, nu ați încercat să o aduceți înapoi?

Emma Neumann a râs sarcastic.

— Ei bine, tinere, eu nu sunt o femeie caritabilă, ca distinsa dumneavoastră mătușă. Nu pot să am grijă de toată lumea. Dar da, am încercat să o conving pe Clara să se mute înapoi cu mine și să își ia o slujbă decentă. Dar nu a vrut. Sunt sigură că au fost băieți care au contribuit la decizia ei, dacă înțelegeți ce vreau să spun. Puicuța aia valora ceva.

M-am simțit destul de amețit. Să aud atâta suferință, într-un timp atât de scurt, despre o femeie care mie – da, ce? îmi plăcea, o iubeam, mă rog, orice ar fi fost, era deranjant.

— Și unde este Ferdi acum?, am întrebat.

— Nu știu. Acum câteva săptămâni l-am văzut undeva pe stradă. Gălăgios și încrezut, ca întotdeauna. Într-un costum frumos, probabil că afacerile merg bine. Sau poate că s-a liniștit din nou.

Apoi, în sfârșit, ne-am luat la revedere.

— Salutați-o pe Clara din partea mea, a spus Emma Neumann și mi-a strâns mâna cu fermitate. S-ar putea să fie, în sfârșit, acolo unde și-a dorit să fie.

— Ce vreți să spuneți?

— Oh, doar că a ieșit din mizerie, la asta mă refer, a spus ea, apoi mi-a șuierat conspirativ: Unchiul tău știe despre sentimentele tale, ăăă, nepotrivite pentru Clara?

— Nu, i-am spus, zâmbindu-i. Și v-aș fi recunoscător dacă nu i-ați spune.

— E și amuzant, a spus Neumann, întorcându-se spre Martin. Bărbatul ideal pentru fata asta.

Eram deja la jumătatea scărilor când Martin a avut o altă întrebare.

— Doar din curiozitate, doamnă Neumann, de ce sunteți atât de implicată în partidul dumneavoastră? Nici măcar nu puteți vota, a întrebat el, iar Neumann a zâmbit.

— Da, băieți, sunt sigură că nu vă place să auziți asta acum, a strigat ea prea tare pe casa scării, dar nu va trece mult timp până când vom avea voie nu numai să votăm, ci și să fim alese. Atunci se va termina cu dominația masculină.

Martin a râs.

— Chiar credeți asta?

— Da, pentru asta mă lupt, și pentru ca oamenii care câștigă puțin să aibă dreptul de a vota, și asta va veni. Credeți-mă pe cuvânt.

Emma Neumann ajunsese la un nivel impresionant și ar fi putut foarte bine să urmeze acum un discurs înflăcărat, dar vocea unui bărbat de la etaj a împiedicat acest lucru.

— Gura, Emma, nu ești în parlament aici.

Capitolul 16

Următoarea victimă cu semnul pe frunte nu a întârziat să apară. De dimineață, un coleg mi-a raportat că un cadavru fusese descoperit la piața de pește din St. Pauli, la nici zece minute de mers pe jos de institut. Colegul – Sebastian Möller se numea – venea întotdeauna foarte devreme la serviciu și, în drumul său, dăduse peste o mulțime de oameni care stăteau în jurul unui cadavru. Colegul meu mi-a povestit că era un bărbat bine îmbrăcat, în jur de șaizeci de ani.

— Și avea o pălărie pe cap sau era una întinsă pe acolo?, l-am întrebat entuziasmat pe Möller.

S-a uitat la mine, uimit.

— De ce vrei să știi asta? Habar n-am, a fost totul oricum destul de tulburător. Era întins acolo alb ca un cearșaf, cu ochii larg deschiși, îmi venea să vomit, s-a plâns Möller. Și apoi mai era cineva care făcea poze.

— De la poliție?, am întrebat.

— Hmm. Nu prea cred. Unul dintre gardieni i-a spus să dispară și să-și ia și toate lucrurile cu el. Apoi au venit doi tipi într-un landou, unul tânăr și unul bătrân, care trebuie să fi fost cei de la criminologie.

— Și fotografii?, am întrebat eu. Era încă acolo?

— Nu, plecase deja.

— Făcuse poze?

— Mmmh, poate, nu știu exact.

Möller s-a întors și s-a îndreptat cu pași vioi spre biroul său. Exagerasem cu interogatoriul meu.

Dar era uimitor cât de puțin observau oamenii ca Möller ce se întâmpla, chiar și atunci când se aflau în mijlocul acțiunii. Orbi, dar cu ochii deschiși.

Inutil să mai spun că eram în fața biroului lui Martin la pauza de prânz și voiam să aflu totul. Fusesem deja de atâtea ori la secția de poliție, încât gardianul nici măcar nu mă mai întreba unde mă duc. El m-a salutat într-un mod prietenos și mi-a ținut ușa deschisă.

— Doamne, CJ, ce cauți aici?, m-a certat Martin când m-a văzut. Nu am timp acum. Avem un alt om mort. Încă unul cu un semn pe frunte. Una după alta.

S-a întors să vadă dacă nu cumva șeful său era din nou în spatele lui.

— Da, am auzit, și până acum sunt sigur că jumătate din Hamburg știe despre asta. Și în curând tot Hamburgul va vedea, am spus și, așa cum mă așteptam, i-am atras atenția lui Martin.

— Ce, de ce, ce vrei să spui?

— Era un fotograf acolo, probabil că făcea poze.

— Prostii, s-a indignat Martin, am fost și eu acolo. Nu era niciun fotograf.

— A dispărut până când ai ajuns tu acolo. Un paznic l-a alungat, dar cred că a reușit totuși să facă o fotografie.

— Cine spune asta?

— Colegul meu Möller.

— Ce tâmpenie!, a murmurat Martin. Dacă era de la ziar, atunci Hengst va apărea mâine în litere mari de tipar peste tot.

— Și chiar dacă nu era de la ziar, va vinde cu siguranță poza sa pentru cea mai bună ofertă. Dar la cine te referi cu Hengst?

Îl prinsesem. Martin rostise un nume, pe care probabil ar fi trebuit să-l păstreze pentru el. Dar era prea târziu.

— Da, Stefan Hengst este numele bărbatului. Numele său era gravat pe o tabacheră pe care criminalul se pare că nu a descoperit-o. Portofelul și ceasul dispăruseră deja.

— Și pălăria?

— Și ea.

— Și cine este Stefan Hengst?

— Un avocat și un notar. Un om important, care se ocupă de contracte profitabile, am auzit, a șoptit Martin.

— Aveți de gând să luați o pauză acum, Bucher?, a răsunat vocea lui Arnold Manthey în spatele meu. Martin nici măcar nu a tresărit. Remarcabil.

— Nu, șefu', aici sunt. Nu vă faceți griji.

Apoi mi-a șoptit:

— Fii atent, cadavrul avea asupra sa o cutie de chibrituri de la barul „Cameleon”, foarte aproape de locul unde am găsit victima. Colegii spun că acolo se joacă jocuri de noroc. O să mă duc incognito în seara asta. Vrei să vii?

Încă una dintre aventurile lui Martin, din care ieșeam cu nasul spart și răni la cap. Am acceptat de îndată.

Seara mi-am schimbat hainele. Pentru clubul de noapte, nu trebuia să arăt ca un golan, ci ca un moștenitor bogat. Așa că mi-am pus costumul de seară printr-o procedură complexă. Gata deghizat, am vrut să încerc să ies din casă fără să fiu văzut,

dar acest lucru a eșuat cu desăvârșire. Mai întâi m-am întâlnit cu mătușa Isolde în holul de la etaj. A fost încântată și uimită în egală măsură de apariția mea elegantă, într-o seară de marți complet obișnuită. I-am spus o minciună, că ar fi aniversarea doctorului Nocht.

Mătușa nu a crezut nimic din ce am spus, dar a zâmbit ușor. Bineînțeles că a bănuț o întâlnire amoroasă și nu a vrut să mă facă de răs.

În hol am întâlnit-o pe Clara. Trecuse aproape o săptămână de la sărutul nostru și nu o văzusem decât atunci când membrii familiei erau prin preajmă. Întotdeauna căutasem contactul vizual cu ea, iar atunci când îl găseam, ea se uita în altă parte roșind. O dată sau de două ori a zâmbit. Sunt sigură că și ea simțea la fel ca mine: nu știa cum să dea curs celor întâmplare. Fusesse un sărut, nimic mai mult. După aceea, părăsisem în tăcere camera lui Marianne și dispărusem fiecare în camera sa. Niciun alt cuvânt. Și acum stătea acolo, se uita la mine și zâmbea. Am simțit o căldură. Încet, am mers spre ea. Mi-a susținut privirea. Când eram la doar un metru și jumătate de ea, am roșit și i-am spus:

— Acum câteva zile, mi-a plăcut.

Clara, privindu-mă în continuare în ochi, a continuat să zâmbească și a spus:

— Și mie.

Am stat așa câteva secunde. Mi-ar fi plăcut să o întreb de ce nu mi-a spus despre fratele ei. Dar apoi am auzit-o pe mătușă coborând scările. Am fugit pe hol și m-am îndreptat spre piața de pește. Clara a fugit la subsol.

L-am întâlnit pe Martin într-o cafenea de la piața de pește. Și-a ridicat sprâncenele apreciativ când m-a văzut în costumul meu de bogătaş. Și el era îmbrăcat la patru ace, dar hainele

lui trebuie să fi costat abia un sfert din cât plătise unchiul pentru costumul meu.

Martin învățase de la un coleg regulile de bază ale jocului de poker, care se presupune că se juca în acest club de noapte. Eu nu sunt un jucător înrăit. Pot fi convins să joc o partidă de șah sau de dame, dar nimic mai mult. Jocurile de noroc îmi erau străine și oricum erau interzise în Reich. În jocul de poker, fiecare jucător primea cinci cărți pe care le putea schimba în timpul jocului și, în funcție de combinație, aceste cărți erau mai mult sau mai puțin valoroase. Se pariază cu mize din ce în ce mai mari, că aveți cărți mai bune decât adversarii dumneavoastră. Dacă nu puteți păstra pariul, spuneți pas, deci nu mai jucați runda. Când toate cărțile erau întoarse la sfârșitul rundei, jucătorul care avea cele mai mari cărți primea banii pariați. Martin mi-a explicat că bluful era cel mai important truc în acest joc. Trebuia doar să te prefaci că ai cărți mari, pentru a-i face pe ceilalți jucători să spună pas. Aveam impresia că Martin însuși nu înțelesese prea bine cum funcționează jocul.

— Dar nu avem nevoie și de bani dacă vrem să luăm parte la acest joc?, l-am întrebat pe Martin. Adică, eu am douăzeci și trei de mărci în buzunar. Sunt mulți bani pentru mine, dar trebuie să fie o glumă pentru jucătorii adevărați ca acest Hengst.

— Da, sigur. Manthey mi-a dat cincizeci de mărci.

— Șeful tău știe că vii aici?

— Bineînțeles. Doar mă sfătuiește insistent să nu o fac, ca să nu fie responsabil dacă mi se întâmplă ceva.

Mi s-a făcut greață.

— Ce să se întâmple?

— Oh, nimic. Nu-ți face griji. Este doar un joc. Manthey nici nu vrea ca eu să joc. Am primit banii doar ca să pot să-i arăt. Vrea doar să fiu atent și să caut o ocazie să întreb de Hengst.

Cu genunchii tremurând, am parcurs pe jos distanța scurtă până la barul „Cameleon” Era în subsolul unei case de pe strada portului. Deasupra intrării se afla un panou luminos cu un cameleon colorat. Persoana de la ușă ne-a examinat scurt, ne-a lăsat să intrăm și ne-a urat o seară bună.

Am stat puțin într-o cameră care despărțea sala de mese de zona de intrare, până când o femeie s-a apropiat de noi. Avea poate în jur de patruzeci de ani, era greu de estimat, fiindcă era foarte machiată. Purta o rochie aurie strălucitoare și o tiară strălucitoare pe cap.

— Dacă vreți să mă urmați, domnilor, a spus ea cu amabilitate și a luat-o înaintea noastră prin hol.

Era o cameră cu o boltă mare și joasă; vreo treizeci de mese mici, cu fețe de masă albe, cu câte patru scaune fiecare, erau aranjate la întâmplare. Aproape toate mesele erau ocupate. Majoritatea invitaților erau bărbați, mai în vârstă decât noi, unii dintre ei însoțiți de femei mai tinere, dar și mai în vârstă. Pe pereții restaurantului atârnau oglinzi mari pe tapet brocart ornamentat, lângă ele se aflau candelabre electrice cu oglinzi mici, care scâldau totul într-o lumină sclipitoare. Deasupra unui bar lung din capătul camerei era atârnat un tablou uriaș cu un cameleon. Câteva femei se sprijineau de bar și fumau. Unele dintre ele se uitau la noi cu nerăbdare.

— Prostituate, mi-a șoptit Martin.

Femeia în rochie aurie ne-a condus la o masă. Am comandat fiecare câte un pahar de vin. Chiar atunci începea pe scenă, în fața barului, o reprezentație.

O femeie a început să cânte. Fredona un şlagăr frivol, pe care mulţi dintre cei prezenţi păreau să îl cunoască, pentru că au aplaudat deja la primele note ale pianistului. Femeia purta o rochie lungă, strălucitoare, de culoarea cuprului şi avea pe cap o pălărie cu flori mari. În timp ce cânta, făcea paşi mici de dans, lăsând din când în când să i se vadă câte un picior prin crăpătura rochiei. Purta ciorapi negri cu plasă. Spectacolul era însoţit de strigăte vesele din partea publicului. Femeia era foarte frumoasă, dar şi neobişnuit de înaltă, şi abia acum remarcam vocea ei răguşită. Am văzut apoi şi mărul lui Adam şi umbra bărbii bărbatului deghezizat. Mi s-a părut deranjant, Martin a fost însă amuzat peste măsură de înşelăciune şi de uimirea mea.

Chelneriţa a adus vinul, iar Martin i-a şoptit:

— Am vrea să ne încercăm norocul, dacă înţelegi ce vreau să spun.

Se uită la femeie aşteptând.

— Nu, nu înţeleg, a spus femeia.

S-a întors cu un aer afectat şi a dispărut.

— Există vreun cuvânt secret?, l-am întrebat pe prietenul meu, vizibil confuz.

— Ăsta era cuvântul secret, dar poate că l-au schimbat.

Oarecum perplex, am stat o vreme pe scaunele noastre, sorbind vinul şi urmărind spectacolele de pe scenă. După cântăreţ a urmat un magician atât de stângaci încât secretele trucurilor sale puteau fi descifrate imediat. Martin îşi tot întindea gâtul pentru a se uita prin încăpere. Căuta uşa care dădea spre misterioasa cameră de joc, dar puteam vedea doar uşile toaletelor şi încă o uşă, din care ieşeau când şi când tot felul de gustări. Acolo era deci bucătăria.

— Şi acum?, am întrebat nerăbdător.

Mă plictisiseam și eram puțin amețit de la al treilea pahar de vin. În plus, Riesling-ul mediocru de aici costa 40 de pfenigi, așa că beam peste posibilitățile mele, iar Martin și mai și.

Martin s-a ridicat și s-a dus la bar. În spatele barului, un ospătar în uniformă ștergea paharele de șampanie. Martin a spus ceva, iar bărbatul a clătinat din cap. Martin s-a uitat la mine. Acum cu siguranță mă va îndemna să plec.

În acel moment, peretele din stânga barului s-a deschis. Un bărbat a ieșit pe o ușă pe care noi nu o văzusem, pentru că era una cu peretele și tapetul. Bărbatul era bine îmbrăcat, avea cravata desfăcută, și părea beat. Trăgea după el de mână o femeie care chicotea. Femeia era foarte tânără, subțire și purta o rochie care îi ajungea doar până sub genunchi. Gulerul bluzei îi era desfăcut. Distrat de această priveliște, mi-am dat seama cine era bețivul cu întârziere.

Era nimeni altul decât Adolf Knudsen, vărul meu. Bineînțeles, nu eram deloc surprins să îl văd într-un asemenea loc.

A trecut pe lângă mese cu femeia, ciocnindu-se din nou și din nou de oameni. Martin stătea acum lângă mine.

— Ce s-a întâmplat? De ce te holbezi la tipul ăla?, a întrebat el.

— Este Adolf.

— Tocmai a ieșit pe o ușă secretă de acolo din spate, am spus fără să-mi iau ochii de la pereche.

— Înseamnă că știe cum să intre, a spus Martin și, înainte ca eu să mă pot gândi la asta, a pornit spre Adolf.

La început a părut iritat, dar când Martin a arătat spre mine, a radiat de bucurie.

Adolf și-a târât însoțitoarea până la masa noastră, s-a așezat pe un scaun și a pus-o pe tânără în poala lui, deși mai era un scaun liber.

— Ce cauți aici?, a întrebat el, părând de-a dreptul încântat să mă întâlnească în acest loc.

— Da, păi, sunt aici cu prietenul meu Martin Bucher.

Am arătat spre Martin, care i-a făcut semn din cap lui Adolf într-un mod prietenos.

— Oh, polițistul, a mormăit Adolf, iar câteva capete de lângă noi s-au întors în direcția noastră. Chelnerița a venit la masă și Adolf i-a șoptit ceva la ureche. A dat din cap mulțumită și a dispărut.

— Da, vrem să ne distrăm puțin, am spus, iar după privirea lui Adolf mi-am dat seama că nu mă credea.

— Și să ne încercăm norocul, a adăugat Martin, uitându-se de asemenea la Adolf.

Verișorul meu l-a privit nedumerit. Apoi, cuvintele parcă i-au pătruns în sfârșit în creierul încetșosat. A râs.

— Înțeleg, dar norocul trebuia încercat săptămâna trecută. Acum cuvântul secret este altul, prietene polițist. Poate îl voi găsi aici.

Și-a îngropat fața în decolteul însoțitoarei sale, care a izbucnit în râs.

Pe scenă, o contorsionistă se străduia, dar nu prea i se dădea atenție. Masa noastră era acum evident mai interesantă.

— Dar Carl-Jakob, îmi spuse acum Adolf, chiar vrei să-ți riști banii câștigați cu greu? Nu te știam așa. Prietenul ăsta al tău de la poliție are o influență atât de proastă asupra ta? Ce va spune mătușa ta Isolda despre toate acestea?

— Nu va afla, am spus, dacă nu-i spui tu.

— Voi tăcea ca un mort.

Chelnerița a venit cu o tavă, pe care se afla o frapieră cu o sticlă de șampanie și patru pahare. A turnat.

— Deci, oameni buni, acum hai să ciocnim mai întâi un pahar, a strigat Adolf, și apoi îmi spuneți ce faceți voi cu adevărat aici. Micuța mea dulceță, Lisa...

— Heidi, a corectat fata.

— Bine, micuța mea dulceță, Heidi, nici ea nu va spune nimic.

Am ciocnit. Șampania era de o calitate complet diferită față de Riesling-ul pe care îl alesesem din partea de jos a meniului de băuturi. Dar nimic nu îmi era mai străin decât să serbez victoria la poker a unui Adolf beat.

— Vrem să intrăm acolo, domnule Knudsen, a spus Martin. Poate ne puteți ajuta.

— Adolf, prietene polițist, a mormăit vărul, spune-mi Adolf. Și, sincer, dacă las vreun polițist să intre acolo, atunci s-a terminat cu mine. Nu mă voi mai putea întoarce aici.

— Atunci mă duc doar eu, am spus eu hotărât, Martin mă așteaptă aici.

Martin a vrut să protesteze, dar nu putea ascunde faptul că era o idee bună.

— Să faci ce acolo? Nu e pentru tine, băiete.

Asta m-a surprins. Eram mai tânăr decât el, de acord, dar în orice caz mai mare – și nu doar fizic. Bețivanul acela simplu nu se putea compara cu mine.

— Adolf, am spus dramatic, în apropiere de acest loc, cu nici douăzeci și patru de ore în urmă a fost omorât un om și există destule dovezi care arată că ar fi fost aici, chiar înainte de crimă.

— Da, am auzit.

— Și? Ai fost ieri aici?, a întrebat Martin entuziasmat, sperând să găsească vreo pistă.

— Nu, nu am fost. Cum îl chema pe tip?

— Stefan Hengst. Un notar, a explicat Martin.

Adolf a clătinat din cap.

— De ce nu întrebați personalul de aici? Ei își cunosc cel mai bine oaspeții.

— Am vrut să ne uităm mai întâi incognito. Să nu creăm prea multă zarvă.

Adolf a rugat-o pe Heidi, oarecum grosolan, să se așeze pe scaunul liber de lângă el și s-a ridicat în picioare.

S-a dus la ieșire și s-a întors cu portarul.

— Mai spune-mi o dată, Martin, cum îl chema pe tipul ăla?

— Stefan Hengst, a spus Martin, iar bărbatul s-a gândit.

Apoi a clătinat din cap.

— Ei bine, a spus Adolf, aici nu prea se dau nume.

I-a dat omului o monedă, după care acesta s-a întors la locul său.

— Deci, Adolf, a insistat Martin, cum intrăm?

— Cel mai bine este să nu o faceți. Nu-l veți găsi pe uci-gașul vostru acolo, crede-mă.

— Știu asta, a spus Martin, dar poate vom găsi pe cineva care ne poate spune dacă acest Hengst a fost aici ieri.

În acel moment, ușa invizibilă s-a deschis din nou. A ieșit un bărbat, de aceeași vârstă cu Adolf și îmbrăcat la fel de bine, dar nici pe departe la fel de beat ca vărul meu. Era singur. S-a îndreptat cu pas hotărât spre ieșire.

— Uite cum se duc banii mei, s-a plâns Adolf.

— De ce?, m-am mirat. Nu ai câștigat?

— Nu, nu astăzi. Doar pierdut, doar pierdut.

Adolf s-a uitat cu tristețe la bărbat.

— Și frapiera și toate astea, ce sărbătorești?

— Viața, puștiule, viața.

Și-a pus mâna pe genunchiul femeii de lângă el. Fata s-a trezit speriată.

M-am uitat întâmplător spre bar. Omul din spatele tejghelei avea un aer ciudat. Făcea oare un semn pe ascuns?

— Așteptați aici, am spus, sărind în picioare dintr-odată.

— Hei, încotro CJ?, a strigat Martin peste zgomotul făcut de cântăreț. Aparent, programul o luase de la început.

M-am grăbit să ies în aer liber. Pe trotuar m-am lovit de portarul, care, în mod evident, ieșise pentru câteva clipe afară.

Se întunecase și un vânt răcoros sufla dinspre Elba. Probabil că între timp plouase. Ceva mai departe, l-am văzut pe bărbatul din salonul de poker îndepărtându-se repede și cu capul plecat spre debarcader. Probabil voia să ia o trăsură de acolo. Trebuia neapărat să-l prind și să-l interoghez. Îmi părea să fie un jucător profesionist. Deja doar faptul că nu era beat era o dovadă în acest sens. Poate că acest jucător îl întâlnise pe Hengst cu o zi înainte în barul „Cameleon”.

Mi-am grăbit pasul, dar înainte de a-l putea ajunge din urmă pe bărbat, dintr-o casă s-a strecurat între noi o siluetă. O umbră, nimic mai mult. Această umbră s-a mișcat cu repeziciune în direcția bărbatului, l-a ajuns din urmă și a ridicat ceva în aer. Un baston?

— Stop, am strigat și am fugit.

Eram deja lângă ei când bastonul a lovit capul bărbatului, chiar în momentul în care acesta se întorcea să se uite la mine. A țipat și a căzut la pământ. Atacatorul a încercat să mă lovească și pe mine cu bastonul, dar m-a ratat. Apoi l-a ridicat din nou.

În spatele meu, pași, pași grăbiți. Martin. S-a năpustit asupra bărbatului și l-a doborât la pământ. Cei doi au început să se lupte pe trotuar. Eu m-am întors către jucătorul care fusese lovit. Avea o rană mare pe frunte, dar era conștient.

Între timp, atacatorul îl trântise pe Martin pe spate și îl lovea violent în față. M-am simțit copleșit. Nu mai fusesem niciodată într-o astfel de situație.

— Ajutor, am strigat, ajutor.

Dar singurele persoane pe care le puteam observa destul de departe de noi se îndepărtau repede, de frică. Cele câteva cafenele din zonă se închiseseră între timp. Apoi am văzut bastonul căzut chiar lângă mine. Tremurând, am ridicat lemnul, care era evident o bară de la cârma unui vas, și l-am lovit pe cel care ne atacase. La început am lovit timid, de teamă să nu-l rănesc pe om. Cu cea de-a doua lovitură mi-am propus însă să fac exact acest lucru. Cu un geamăt puternic, bărbatul i-a dat drumul lui Martin și s-a prăbușit într-o parte.

Martin s-a eliberat de corpul nemișcat și s-a ridicat cu greu în picioare. Fața îi era plină de sânge, dinții din față erau însângerați, dar erau acolo. Mi-a zâmbit.

— CJ, bine jucat bătrâne luptător, a spus el și l-a ajutat pe bărbatul atacat să se ridice.

Apoi și-a scos cravata de la gât, a smuls-o și pe a mea și a legat mâinile și picioarele tâlharului întins pe jos.

Toți trei stăteam acum în jurul mormanului mizerabil de la picioarele noastre. Un felinar lumina chipul atacatorului, a cărui pălărie fusese pierdută în luptă. Avea în jur de 30 de ani și părea bolnav. Când și-a revenit, s-a uitat la noi cu o privire în care se citea un amestec de furie și teamă.

— Ați câștigat mult astăzi?, l-a întrebat Martin pe bărbatul asaltat.

Acesta ridică din umeri.

— Deci da, a spus Martin.

— Cât de mult?

— Cinci sute, poate.

Martin a fluierat printre dinți. O parte din sânge i-a țâșnit printre buze.

— Cineva trebuie să fi spus asta tipului de aici, am spus eu.

— Probabil cel de la intrare.

Adolf veni în fugă spre noi, uimitor de repede pentru starea lui. Se pare că însoțitoarea sa, Heidi, dispăruse.

— Ce se întâmplă aici?, a strigat el.

— Am trimis după agentul de pază.

— Minunat acest loc unde îți faci veacul, Adolf, am spus.

— Sunt în legătură cu infractorii.

— Ce prost se duce cu atâția bani singur acasă, a murmurat Adolf, dar cel atacat a dat din cap indignat.

Puțin după aceea, a venit un paznic călare și, în cele din urmă, o camionetă mare de poliție care ne-a luat pe noi și pe hoț. Adolf a plecat pe jos în direcția stației de trăsuri. În mașină, Martin mi-a dat o monedă de zece pfenigi.

— Ce-i cu ăștia?, am întrebat.

— Ți-au căzut din buzunar, când alergai după jucătorul de poker.

Am pus moneda înapoi în buzunarul drept al pantalonilor, observând că avea o gaură.

După ce eu, Martin și cel care fusese atacat ne-am odihnit puțin la secția de poliție, victima a fost interogată prima. Am fost lăsat să fiu prezent. Șeful lui Martin, care cu siguranță nu ar fi acceptat acest lucru, nu se afla la secție la acea oră târzie. Martin avea buza despicată, iar sprânceană dreaptă îi era plină

de sânge. Ochiul fusese înrămat de o vânătaie ca la carte. Manthey avea să pună întrebări a doua zi.

Așa cum era de așteptat, victima, pe nume Hein Aschenbrenner, inginer la Blohm & Voss, a negat participarea la jocuri de noroc ilegale în timpul interogatoriului oficial. Avea banii la el pentru că voia să cumpere un teren în acea după-amiază, dar nu reușise.

Barul „Cameleon” a fost percheziționat de agenții de securitate în aceeași noapte. Au găsit tot ceea ar putea indica o afacere cu jocuri de noroc. O masă de joc, pachete de cărți, jetoane de joc – dar fără jucători și fără bani. Aschenbrenner și-a primit banii înapoi și a trebuit să-l lase să plece.

Apoi a fost interogat hoțul. Bărbatul destul de zăpăcit a refuzat să-și dea numele. Dar o privire în celebrul registru de infractori a scos la iveală rezultatul incontestabil. Existau nu numai fotografii care îi arătau clar chipul, ci și amprente și dimensiuni corporale, toate corespunzând persoanei arestate. Registrul era foarte detaliat în acest caz.

Era vorba despre Josef Piatek, născut la Varșovia în 1870, bine cunoscut de poliție. Acesta hoinărea prin Hamburg de aproximativ zece ani și petrecuse deja doi ani în închisoare.

Piatek nu avea să poată scoate capul din ștreang, avea trei martori onorabili împotriva sa. De aceea ne preocupa mai mult întrebarea legată de complicități săi din barul „Cameleon”, dar cel mai important: era el criminalul nostru cu simboluri?

— Cine v-a dat pontul că bărbatul avea bani în buzunar?, l-a întrebat Martin calm pe bărbatul care era legat de un scaun de fier într-o cameră goală.

Era așezat vizavi de noi, la o masă șubredă. Martin și cu mine beam cafea, Piatek avea o ceașcă de apă în fața lui, dar nu putea să ajungă la ea pentru că era legat.

Tăcere.

— Nu cumva ai jefuit și omorât deja un alt bărbat, tot acolo, dar cu o seară înainte?, a întrebat în continuare Martin în liniște.

Acum bărbatul părea neliniștit, voia să spună ceva, dar apoi a decis să tacă. Martin s-a ridicat în picioare și s-a dus la suspect. A luat ceașca și a adus-o la buzele lui Piatek, care a sorbit cu lăcomie. Apoi, fără să-mi dau seama când o făcuse, Martin a apăsât cu putere paharul pe buzele bărbatului. Omul a urlat de durere. Martin a trântit paharul pe masă.

— Haide, gunoiule, i-a strigat Martin direct în ureche, cu cine îți faci treburile? Ia zi.

Am tresărit.

Piatek avea acum o buză sângerândă, iar din dantura sa deja proastă părea să îi lipsească încă un dinte. Voiam să protestez împotriva acestei violențe.

Dar atunci Martin m-ar fi dat afară cu siguranță. Și cumva era de înțeles că prietenul meu voia să se răzbune pe cel care aproape îl omorâse cu două ore în urmă.

Interogatoriul nu a scos nimic la iveală. Este foarte probabil ca Piatek să fi lucrat cu un angajat al barului care îi recomandase victimele. Dar nu ar fi vorbit niciodată despre asta. Dacă ar fi fost vorba de o organizație criminală, pedeapsa pe care ar fi primit-o din partea acesteia ar fi fost cu mult mai dură decât tot ce avea pregătit justiția din Hamburg pentru un hoț ca el.

Ni se părea puțin probabil ca odată cu Piatek să-l fi prins pe criminalul-simbol. Nu avea la el un cuțit, ci doar acel baston. Nu avea cocoașă și nimic nu se potrivea cu descrierea cunoscută. Așa că lui Martin îi rămăsese o singură întrebare.

— Ai văzut vreun cocoșat prin zonă? Știi ceva despre unul care jefuiește oameni pe aici, ca tine?

Polonezul a clătinat din cap.

Concluzia era deci că Stefan Hengst devenise doar din întâmplare victima criminalului-simbol în același loc în care Piatek atacase în seara următoare.

— Escrocheria lui Piatek este simplă, a spus Martin în timp ce stăteam în biroul său și beam din nou cafea. Se făcuse între timp ora două. Primește un pont despre jucătorii bogați și îi jefuiește. Nu îi ucide. Și, de obicei, nu aflăm despre asta pentru că jucătorii nu se duc la poliție. Modul de operare al ucigașului nostru este mai complex. Ce au în comun victimele sale?

— Sunt bogați, sau măcar cât de cât avuți, și asta se vede, am spus.

— Au peste cincizeci de ani și călătoresc singuri, a adăugat Martin.

— Au pălării frumoase, am spus eu prosteste.

Apoi am adăugat mai serios:

— Sunt cumva importanți, au autoritate.

— Se cunosc între ei?, a întrebat Martin. Von Grimm este membru al Adunării Onorabilului Negustor, a început el, răspunzându-și la propria întrebare. Schilling, proprietarul fabricii de bere, probabil că și el. Acolo se cunosc între ei. Amiralul von Senftleben este cunoscut de toată lumea din cercurile înalte.

— Și unchiul meu s-a întâlnit cu el de câteva ori, am adăugat eu. Dar asta înseamnă că Knudsen poate fi următoarea victimă? Sper că nu! Știi ce mă surprinde: Intervalele dintre crime variază foarte mult. Bredow în martie. Două luni mai târziu, von Grimm și, doar două săptămâni mai târziu, la 1 iunie, Ludwig Schilling. Apoi, brusc, un interval de șase sau

șapte săptămâni până la uciderea amiralului. Și nici măcar o săptămână mai târziu, acum, Stefan Hengst.

În timp ce vorbeam, Martin schițase intervalele de timp cu creionul pe o bucată de hârtie și se uita la lucrarea sa.

— Nu văd niciun tipar, dar sunt sigur că există unul, a spus el gânditor.

— Dacă ar înjunghia oameni bogați la întâmplare, m-am gândit cu voce tare, ar putea să o facă în mod regulat și mai des. Sunt destui care se plimbă în fiecare noapte prin oraș. Intervalele variabile pot însemna că trebuie să aștepte mult timp pentru a avea ocazia de a ucide un anume om.

— E posibil, Watson, spuse Martin și se ridică în picioare. S-a dus în biroul șefului său și a scos o sticlă dintr-un dulap cu dosare.

Tărie din Danemarca. Am luat amândoi o înghițitură mare din sticlă și am plecat de la secția de poliție încântați. Aceasta era a doua mea luptă cu infractorii și, ce pot spune, pericolul avea ceva înviorător.

— CJ, fratele meu alb, a spus solemn Martin în timp ce ne luam la revedere. Mi-a strâns mâna dreaptă, și-a pus-o pe stânga pe umărul meu apoi m-a privit adânc în ochi. Mi-ai salvat viața. Eu și urmașii mei suntem veșnic îndatorați ție și urmașilor tăi. Fie ca marele Manitu să îți binecuvânteze calea.

— Încă îl mai citești pe Karl May, nebunule?, i-am spus, râzând. Un simplu mulțumesc ar fi fost de ajuns.

Ne-am îmbrățișat.

Capitolul 17

Era a doua zi după aventura noastră nocturnă din fața barului „Cameleon”: mă durea fiecare os din corp, deși, în timpul luptei cu tâlharul Piatek nu suferisem atât de mult. Obosit, abia m-am târât pe parcursul zilei și am încercat să evit munca la institut pe cât posibil.

Încă o dată abia scăpasem din ghearele morții și, dacă în timpul nopții fusesem euforic și mândru de intervenția mea curajoasă, acum mi se strecurau îndoieli în minte. Ce făceam? Eram bacteriolog. Profesia mea era să prind agenți patogeni mortali, nu tâlhari și criminali. Nu aveam competența și curajul necesar pentru așa ceva.

Nu eram criminalist. Nici eu, nici Martin nu reușisem să descoperim criminalul. Dar era palpitant, nu mă simțisem niciodată atât de viu și atât de apropiat de realitate ca atunci când lucram ca detectiv cu Martin. În apărarea noastră trebuia însă spus că, în acel moment, aproape toți polițiștii din Hamburg erau ocupați cu încercarea de a-l prinde pe uci-gașul-simbol. Împreună, conduși de inteligentul director de poliție Roscher și de inspectorul Manthey, nu avansaseră prea mult cu acest caz.

Dar era, de asemenea, clar că, cu cât ne apropiam mai mult de autorul crimei în cadrul investigațiilor noastre, cu atât mai

periculos putea deveni. Îmi era frică? Nu, era mai degrabă vorba despre o prudență sănătoasă care în cele din urmă probabil că m-a salvat de la ceva mult mai rău.

Pierdut în gânduri, am plecat seara de la locul de muncă și mă îndreptam deja spre Alster pe bicicletă, când l-am zărit pe Martin. Stătea în soarele după-amiezii pe o bancă sub un copac din fața institutului. Fuma și rânjea la mine. Își scosese jacheta, iar gulerul și cravata îi lipseau și ele. Era o seară caldă de vară.

— Ei, CJ? Ești bine?, a întrebat el, venind spre mine.

Arăta îngrozitor. Ochiul drept devenise de un violet intens. Sprânceană de deasupra ei era bandajată cu un plasture mare, buza superioară era umflată. Dar el radia ca un doileac în luna septembrie.

— N-am dormit prea mult, m-am plâns. Și aș vrea să recuperez acum.

— Nici să nu te gândești, a strigat el. Trebuie să investigăm.

Părea să fi uitat că nu eram un coleg, ci un prieten care avea o cu totul altă profesie.

— Ce să investigăm astăzi, Martin?

— Îl căutăm pe Henry Moltke și îl interogăm.

— Care Henry?

— Șoferul de barjă anarhist la care ne-a trimis Emma Neumann. Acum este un moment bun. Sunt sigur că e pe cale să facă ultima cursă.

— Nu poate aștepta până mâine?

— Nu. Dar dacă domnul bacteriolog nu are chef, mă duc singur

S-a întors și a început să se îndepărteze foarte încet.

— Nu, așteaptă. Vin și eu.

Ideea că Martin ar putea să trăiască un capitol din povestea noastră fără mine mi-a dat avântul necesar. Știa, bineînțeles, acest lucru, și se uita la mine cu un zâmbet triumfător. Toată oboseala și toate dubiile dispăruseră într-o clipă.

Martin s-a așezat pe bara bicicletei mele și am pornit, râzând ca niște copii, într-o cursă periculoasă pe aleea Helgoländer până la podurile de debarcare. Am trecut razant pe lângă un camion al unei berării care staționa perpendicular.

La debarcader era agitația obișnuită de la acea oră. Muncitorii se întorceau de la Blohm & Voss și de la celelalte fabrici de pe malul opus al Elbei și își începeau programul de seară. Barjele acostau și debarcau fără încetare. O ceață densă, provenită de la fumul vapoarelor, se așternuse peste Elba și dig.

Chiar în acel moment, un mare vapor american era remorcat pe Elba. Sute de oameni stăteau la balustrada vasului gigantic și aruncau o ultimă privire la fosta lor casă. Se vor împlini speranțele lor în Lumea Nouă? O sută de mii de oameni plecau în fiecare an din vechea Europă prin portul Hamburg, având destinația New York. Armatorul Albert Ballin, care făcuse o avere din transportul acestor mase de oameni, tocmai comandase construirea unor hale mari pe Veddel, unde vasele își așteptau următorii pasageri.

Nu cunoșteam mulți oameni care visau să plece în America. Asta poate pentru că majoritatea oamenilor din jurul meu duceau o viață bună în reich-ul german. Nici eu nu vedeam vreun motiv pentru a-mi părăsi definitiv țara. Dar îmi era clar, de asemenea, că cineva care era nevoit să trăiască aici în mizerie și abia își putea hrăni copiii era dispus să își asume orice risc în speranța unei vieți mai bune.

În timp ce eu îmi parcam bicicleta, urmărind fascinat agitația din port, Martin a întrebat câteva persoane care lucrau la serviciile de debarcare despre căpitanul Henry Moltke. Când am ajuns în dreptul lui Martin, un căpitan bătrân arătă spre o barcă cu aburi care se apropia și care se numea „Windhuk”.

— Uite-l că vine, căpitanul Henry, Barbă Roșie, a spus bărbatul, și am mers spre locul unde era ancorată barca.

Un băiat a sărit de pe barcă și a legat o frânghie în jurul unui stâlp. Apoi, pasagerii au părăsit nava. Erau poate treizeci de muncitori de pe șantierul naval. Obosiți și transpirați, s-au îndreptat spre casă.

Când barca a rămas goală, a venit și barcagiul pe doc. Martin a pornit către el.

— Henry Moltke?, l-a întrebat el pe bărbatul cu aproape un cap mai înalt decât Martin.

Pe coama lui de un roșu aprins avea o pălărie de căpitan. Barba lui sălbatică și stufoasă era, de asemenea, de un roșu aprins. Purta un pulover albastru închis, sub care i se puteau observa mușchii impresionanți. Antebrațul său drept era decorat cu un tatuaj albastru închis care reprezenta o ancoră mare, de care se sprijinea o femeie îmbrăcată sumar.

Căpitanul Henry nu era, contrar spuselor Emmei Neumann, de vârsta noastră, ci avea cel puțin treizeci și cinci de ani. Într-o producție de teatru despre piratul Störtebeker, acest tip ar fi primit cu siguranță rolul principal.

— Și tu cine ești?, l-a întrebat el pe Martin de sus.

În scurtul timp petrecut ca polițist amator, învățasem un lucru important: o primă impresie bună este esențială. Nu prea avusesem noroc din acest punct de vedere.

— Avem niște întrebări, a spus Martin, și după expresia căpitanului am ghicit că nu eram pe drumul cel bun.

— Polițai, sau?, a spus Moltke într-un accent hamburghez puternic și s-a întors la barca sa.

— Hei, Kalle, mai toarnă niște cărbuni, i-a strigat el soba-rului său.

Băiatul murdar aflat la bordul navei s-a apucat imediat să umple vatra de sub micul cazan al navei.

— Ne-a trimis Emma Neumann, m-am adresat acum căpi-tanului Henry și, evident, spuseseam cuvintele cheie.

S-a întors spre mine și m-a privit din cap până în picioare. Eram relativ bine îmbrăcat, aveam chiar și o pălărie. Spre deosebire de Martin, eu nu-mi scosesem încă sacoul, gulerul sau cravata.

— Emma, bătrâna fregată, ce treabă are ea cu gaborii?, a răcnit el, iar barcagiul său, care tocmai îmbarca pasageri noi, se uită iritat la noi.

— Emma spune că ne puteți ajuta. Investigăm asasinatele unor cetățeni onorabili din Hamburg, comise în ultimele luni, a spus Martin, ceea ce i-a atras imediat o nouă privire sceptică din partea căpitanului.

— Cetățeni onorabili, aha, a spus Moltke, strâmbând din nas cu dispreț. Sunt și eu un cetățean onorabil, sau numai de la douăsprezece sute de mărci pe an în sus?

Moltke făcea aluzie la legea electorală din Hamburg, care acorda drept de vot doar cetățenilor care câștigau mai mult de această sumă pe an – care nu erau prea mulți.

— Știți deja la ce crime se referă domnul Bucher. Cele ale oamenilor de afaceri și ale parlamentarilor, am spus.

— Haha, și Emma spune că am avut ceva de-a face cu asta? Nu prea cred.

— Nici n-a spus asta, se grăbi Martin să-l liniștească pe bărbat. Dar s-ar putea să ne puteți ajuta cu un indiciu. Credem că este posibil să fie vorba de asasinat politic.

— Înțeleg. Și dacă nu vorbesc cu tine, o să devin suspect.

— Nu, nu e așa..., a spus Martin, dar Moltke l-a întrerupt. Simțeam că aveam din nou aceeași discuție pe care o avusesem cu Emma Neumann.

— Trebuie să plec. Urcați la bord. O să vorbim acolo, a spus căpitanul și a sărit pe barca lui.

Ne-am urcat cu atenție după el. Barca era pe jumătate plină. În afară de noi, la bordul navei se aflau o duzină de oameni care urmau să-și înceapă munca. În timpul schimbului de noapte nu mai erau atât de mulți muncitori pe șantierele navale.

Căpitanul Henry a pornit motorul și a pus barca în mișcare. Un fum negru și gros ieșea din coșul scurt de fum, răspândind o duhoare înțepătoare. Încet, „Windhuk” se legăna pe Elba, care era ondulată de valuri mici. Am vrut să reiau imediat conversația cu căpitanul, dar acesta mi-a făcut semn să tac.

Martin și cu mine ne-am așezat pe o bancă și am privit spre Elba, ca și ceilalți oameni. Zgomotul motorului cu aburi ar fi îngreunat oricum conversația. În depărtare, am văzut uriașul vapor american cum dispărea în ceață. Opt sute de inimi pline de speranță, care în opt zile aveau să vadă Statuia Libertății.

Barcagiul a acostat „Windhuk” la debarcaderul de la Blohm & Voss, iar căpitanul Henry ne-a făcut semn să îl urmăm. Ne-a îndrumat spre o căsuță din lemn de la marginea digului.

Un fum dens ieșea dintr-un mic coș de fum de tablă de pe acoperișul colibei. În cârciumă se simțea un miros puternic, picant, care mi-a lăsat gura apă.

— Eu vreau o bere și o chiflă, mi-a spus Moltke, fără să lase vreun dubiu cu privire la cel care trebuia să comande și să plătească.

Am inspectat mâncarea care era servită aici, de pe o tejghea unsuroasă.

Bucătarul din mica baracă încălzea felii de friptură într-o rigaie și le punea într-o chiflă tăiată, apoi turna sos brun pe deasupra. Am comandat trei astfel de chifle și trei sticle de bere. O parte dintre mese și bănci fuseseră deja strânse. La această oră, când majoritatea muncitorilor își terminau cele zece ore de muncă, nu se mai întâmplau prea multe pe aici.

Ne-am așezat într-o parte și am mușcat din chiflele fierbinți. Mi-am ars buzele pe felia încinsă de friptură, și sosul maro mi-a curs pe bărbie. Dar era delicios. Eu, care mă bucuram de prea mult timp de bucătăria fină a Mariei, eram răsfățat și devenisem oarecum sceptic în privința mâncărilor simple. Această friptură în chiflă, pe care dădusem douăzeci și cinci de pfenigi îmi distrugea prejudecățile în cel mai bun mod posibil.

— Bun, nu?, a murmurat căpitanul Henry, mestecând cu plăcere. Am dat amândoi din cap.

După ce și-a terminat chifla, a băut jumătate de sticlă de bere pe nerăsuflăte și s-a uitat apoi la noi întrebător.

— Da, ei bine, începu Martin, vizibil nesigur, să presupunem că în oraș ar exista forțe politice capabile de astfel de crime, unde s-ar putea afla?

Moltke se gândi, luând încă o înghițitură de bere.

— Nu prea înțeleg, a spus el în cele din urmă, continuând să se gândească, ce este atât de politic în a înjunghia la întâmplare negustori bogați. În cazul acestui amiral mai pot să înțeleg, dar în ceea ce-i privește pe ceilalți...

— Poate că există o legătură pe care noi nu o vedem, am spus eu.

Henry Moltke și-a golit sticla de bere, a întins fără cuvinte mâna spre a mea și a luat o înghițitură mare. Și-a șters spuma de pe barbă. Era evident că știa ceva, doar că nu se hotărâse încă dacă să ne spună sau nu. În cele din urmă și-a luat inima în dinți.

— A existat o scrisoare, a spus el, și imediat a tăcut din nou.

Îi plăcea să ne țină în suspans?

— Ce scrisoare?, am întrebat Martin și cu mine în același timp. Bineînțeles că ne-am gândit la scrisoarea de care vorbise Polio-Paule.

— O scrisoare ciudată de la o persoană anonimă care cheamă oamenii să participe la decimarea clasei superioare din Hamburg.

— Ce?, am întrebat.

— Da, așa trebuie să fi fost scris. Am auzit că era vorba de o chemare revoluționară.

Moltke a povestit că scrisoarea fusese lipită pe ușa unui birou secret al brigăzii anarhiste din Hamburg la începutul lunii iunie. El însuși nu văzuse scrisoarea, pentru că nu mai avea nicio legătură cu acești oameni și mai primea vești doar din când în când. În scrisoarea scrisă de mână trebuie să fi fost și semnul care trebuia să servească drept simbol al mișcării.

— Unde este acest birou?, a întrebat Martin.

— Este, așa cum am spus, un birou secret.

Henry se uită la Martin, cerând înțelegere.

— Și au răspuns oamenii la apel?, am întrebat.

— Din câte știu eu, nu.

Moltke și-a aprins o pipă scurtă.

— Nu așa funcționează revoluția. O persoană necunoscută începe să ucidă și toată lumea i se alătură? Karl Marx se răsucesce în mormânt, la fel și Bakunin.

— Bakunin?, a întrebat Martin.

Terminasem liceul împreună, Martin nu era incult, dar anarhiștii ruși nu figurau în programa școlară a liceului Wilhelm. Eu reținusem acest nume în Greifswald de la studenții radicali și citisem câte ceva despre el.

— Anarhistul rus, am spus, simțindu-mă ca o enciclopedie, a predicat violența ca mijloc de revoluție la mijlocul secolului trecut.

— Aha, spuse Martin.

— Dar nu poți să pui problema așa, a obiectat căpitanul Henry, în timp ce îmi golea berea.

Din fericire, prelegerea prevăzută nu a mai avut loc.

— Și unde este scrisoarea acum?, am întrebat.

— Nu știu, și nici măcar nu sunt sigur că e o singură scrisoare. Pentru că am mai auzit despre scrisoare, și nu era atârnată la ușa acestui birou, ci se aude că ar fi apărut la un măcelar care era pe vremuri un anarhist cunoscut.

— Numele?, a întrebat Martin, încruntat.

— Nu știu, pe bune.

— De ce nu v-ați dus la poliție, dacă ați auzit despre acest semn?, a întrebat Martin. Nu se poate să nu fi auzit că suntem în căutarea acestui semn.

Căpitanul Henry rânji.

— Nu îmi era așa clar. Și vin atât de rar la poliție, încât nu știu.

La întoarcere, barca era plină. Acum, la bordul navei se aflau nu numai muncitori în uniformele lor albastre, ci și doi bărbați în haine de stradă. Îi observasem deja când ne aflam

la localul cu chifle. Am remarcat că și căpitanul Henry îi privea atent.

Când am ajuns la debarcader, i-am mulțumit lui Moltke. A băgat în buzunar moneda pe care i-a dat-o Martin cu remarca: „Taxa de drum”. Bărcile de lansare erau plătite de șantierele navale și erau gratuite pentru pasageri, toată lumea știa asta. Dar acesta era modul prin care căpitanul Henry voia să se convingă că nu fusese plătit de poliție.

Am părăsit încet locul de debarcare pe rampele de oțel. Nu aflatam prea multe de la căpitanul Henry, dar acesta confirmase spusele lui Polio-Paule. Cineva avea un plan și căuta complici revoluționari pentru crimele sale. Iar acest cineva nu părea să aibă prea mult succes în căutarea sa. Următorul stop era un măcelar anarhist.

— I-ai observat pe cei doi tipi de pe barcă?, m-a întrebat discret Martin. Cred că ne urmăresc.

— Evident. Cine sunt?

— Habar n-am.

Ne-am urcat într-un tramvai care se îndrepta spre centrul orașului. Era direcția greșită pentru Martin, dar voiam să verificăm dacă cei doi ne urmăreau în continuare. Poate că și noi devenisem paranoici între rimp. Trebuia să-mi recuperez bicicleta mai târziu.

Tramvaiul era plin de muncitori. Mirosea a transpirație, ulei și tutun. În anii în care fusesem plecat, tramvaiul din Hamburg se transformase într-un mijloc de transport modern. Deși la sfârșitul secolului trecut încă existau multe tramvaie trase de cai, aproape toate liniile erau acum electrice.

Ne-am urcat în tramvai prin față și i-am pierdut pentru scurt timp pe urmăritorii noștri în aglomerație. Dar când tramvaiul a început să se miște, i-am văzut sărind pe mica platformă

de la capătul vagonului. Apoi nu i-am mai văzut, pentru că între ei și noi se mai aflau vreo treizeci de persoane înghesuite.

În timp ce Martin cumpăra bilete pentru noi, i-am șoptit:

— Tu te dai jos direct la poarta portului, iar eu merg mai departe. Să vedem ce se întâmplă.

Martin a dat din cap. Tramvaiul înainta liniștit pe șine.

La stație, Martin a coborât din tren împreună cu alți pasageri. M-am agățat de o bară pentru a nu fi luat de mulțime. Dar cineva mi-a eliberat cu forța mâna de pe bară și m-a împins dintr-odată afară din tramvai. Am dat acolo peste Martin, care era ținut de un tip.

Eram acum între cei doi bărbați. Ne-au dus în grabă la umbra unui picior de pod, bărbatul de lângă mine strângându-mi brațul atât de tare încât am gemut de durere. Niciunul dintre numeroșii trecători din jurul nostru nu a observat nimic. Întrebările indignate ale lui Martin despre ce se întâmpla și cine erau domnii au rămas de asemenea fără răspuns. Acum ne lipiseră cu putere de stâlpul de oțel astfel încât abia mai puteam respira. Nu era, evident, prima dată când acești indivizi făceau acest lucru, judecând după rapiditatea și ușurința cu care procedaseră.

— Sunteți detectivul asistent Bucher, nu-i așa?, i-a spus un bărbat lui Martin. Avea peste patruzeci de ani, era gras și transpira ca un porc în costumul său mult prea gros din trei piese.

— Corect, a gemut Martin.

— Și dumneavoastră cine sunteți?

Niciun răspuns. În schimb, aceeași întrebare pentru mine.

— Și dumneavoastră cine sunteți?

— Nu voi răspunde la nicio întrebare dacă nu-mi spuneți cine sunteți, am insistat.

Bărbatul din fața mea, o jigodie subțire de vreo treizeci de ani, mi-a dat un pumn puternic în coaste.

— Barcagiul cu care vorbeai mai devreme era Henry Moltke?, a întrebat din nou grăsanul.

Noi nu am răspuns.

— Hai, dați-i drumul. Ce a spus?

Am continuat să păstrăm tăcerea. Bărbații s-au privit scurt unul pe celălalt. Apoi au slăbit un pic strânsoarea.

— Secția de servicii secrete a poliției din Hamburg, noi suntem ofițerii Nemetz și Krohl, a spus grăsanul, sunteți obligat să ne dați informațiile.

— Spioni.

Martin a fluierat încet.

— Cine sunteți?, m-a întrebat tânărul, iar acum că-i știam numele, nu mai puteam să mi-l ascund pe al meu.

— Carl-Jakob Melcher, am spus, un prieten al domnului Bucher.

Cei doi ne-au dat în sfârșit drumul și am trecut la o discuție ceva mai puțin violentă. Grăsanul a explicat că fuseseră angajați de marina împăratului să ancheteze moartea amiralului.

O misiune strict secretă și ar trebui să îi informăm imediat despre ceea ce ne dezvăluise anarhistul Moltke.

— Nu ne-a divulgat nimic, a mințit Martin. Ce să ne spună?

— Și anarhista Emma Neumann?, a întrebat acum celălalt. Ea ce are de-a face cu asta?

— Cu ce ?, am întrebat eu, cu emfază naivă.

— Și de când e doamna Neumann anarhistă?

— Asta nu e treaba dumitale. Grăsanul s-a uitat încruntat la mine. Și oricum, ce căutați implicat în acest caz ?

— Ce caz? Eu și prietenul meu Bucher făceam o simplă plimbare cu barca. Pe cealaltă parte, există niște chifle delicioase.

Acum, cel mai tânăr, probabil Krohl, m-a lipit din nou de perete.

— Nu vorbi prostii, prietene, a răbufnit către mine.

Respirația lui urât mirositoare era teribilă.

Martin a fost din nou prins în strânsoare.

— Bucher, în calitate de funcționar public ești obligat să ne împărtășești rezultatele anchetei tale. Deci?, a șuierat Nemetz la el.

— Știu asta, a spus Martin. Părea surprinzător de încrezător. Dar nu am niciun rezultat. Moltke nu mai este în contact cu cercurile subversive și nu ne-a putut ajuta. Asta e tot.

Am fost puțin surprins de faptul că Martin a refuzat să le dea oficialilor orice informație. Chiar dacă fuseseră nepoliticoși și obraznici, erau de aceeași parte. Atunci de ce să nu cooperăm?

După ce bărbații ne-au dat drumul, Martin mi-a explicat motivul pentru care nu le spusese nimic. Nemetz și Krohl nu erau ofițeri de poliție. Aceștia erau agenți secreți, adică soldați, și se aflau în subordinea directă a Ministerului de Război din Berlin. Treaba acestor oameni era contraspionajul, așa cum o sugera și numele, dar sensul termenului era larg. Asasinarea unui amiral pensionat, care îndeplinea și el un fel de ordine imperiale, stârnise cu siguranță interesul acestor oameni. Nu le păsa de căile oficiale. Nici Roscher, nici Manthey cu siguranță nu știau că serviciile secrete voiau să intervină în cazul ucigașului-simbol. Prin urmare, Martin nu avea niciun interes să coopereze.

— Ei nu caută un criminal, ci celule și societăți secrete, simt miros de conspirație în toate colțurile. Se uită în locurile greșite și încurcă totul. În cele din urmă, ei vor ajunge să îl avertizeze pe făptașul nostru.

— Poate că nu caută chiar unde nu trebuie, am spus eu, dacă au ajuns și pe la Emma Neumann.

— Este ușor de explicat. Doamna Neumann se află probabil pe multe liste ale poliției politice. La ușa ei bat mai mereu.

Ne-am simțit obligați să o vizităm pe Emma Neumann. Dacă Nemetz și Krohl fuseseră deja atât de nepoliticoși cu noi, cum se comportaseră oare cu presupusa revoluționară?

Suspiciunile noastre au fost confirmate. Doamna Neumann avea o vânătaie pe obraz, o zgârietură pe mână, iar bluza ei era ruptă. Nu-și pierduse însă spiritul de luptă. Îi înjurase pe ofițeri ca un birjar. Am sfătuit-o să depună plângere. Dar ea s-a opus. Nimeni nu ar fi crezut-o.

Bineînțeles că am întrebat-o dacă le-a menționat ofițerilor numele lui Henry Moltke și dacă aceștia întrebaseră și de noi. Dar ea a declarat că nu menționase niciun nume și că nu ar fi surprinsă dacă căpitanul Henry era cunoscut de serviciile secrete ale împăratului.

— Cunoașteți un măcelar din Hamburg care este apropiat de anarhiști?, a întrebat brusc Martin.

Întrebarea o surprinse sau o neliniști în mod evident pe Emma Neumann.

— Nu, a răspuns ea în cele din urmă, vinde cârnați anarhiști?

L-am căutat și pe vechiul nostru amic Polio-Paule, pe care l-am găsit în locul său obișnuit de lângă teatru. S-a gândit mult timp, a făcut-o pe interesantul, dar nu știa nimic. Nu auzise niciodată de un măcelar anarhist.

La scurt timp după aceea, în timp ce urcam cu bicicleta pe aleea vilei Knudsen, Johannes tocmai aducea cei trei cai din grajdul din spatele casei. Pe lângă automobil, unchiul Wilhelm mai deținea o trăsură mică, cu un cal, și una cu doi cai, precum și doi armăsari maro închiși și un cal gri. Mătușa Isolde botezase caii Brünhilde, Sigfried și Hagen, făcând referire la Nibelungii lui Wagner. Adolf conducea adesea el însuși trăsura mică, în timp ce mătușii Isolde îi plăcea să fie plimbată cu cea mare atunci când considera că automobilul era prea ostentativ.

Johannes face parte din familia Knudsen de aproximativ douăzeci de ani. L-a cunoscut pe Wilhelm Knudsen în urma unui accident tragic petrecut în portul Lüderitzbucht, la scurt timp după ce regiunea Africii de Vest devenise colonie germană. În timpul încărcării unei nave, aparținând companiei de transport maritim Knudsen, un mecanism de încărcare s-a rupt.

Încărcătura de câteva tone care a căzut atunci a omorât doi bărbați. Victimele fuseseră tatăl lui Johannes și fratele său mai mare, Simon. Ambii au murit pe loc. Johannes, care avea vreo treisprezece ani și care lucra tot în port, a fost martor la accident. Wilhelm Knudsen urmărea încărcarea navei sale de pe balustradă când a văzut cum băiatul alerga pe chei, disperat și plângând în hohote. L-a chemat la el. Băiatul vorbea deja ceva germană și cu greu a putut fi calmat. Knudsen a aflat că Johannes își pierduse mama într-un accident cu doar câteva săptămâni înainte. În mod spontan, Knudsen a decis să îl ia pe băiat cu el în Europa.

La început, Johannes a frecventat o școală primară din Hamburg, dar acolo era constant hărțuit din cauza culorii pielii și venea acasă cu răni aproape în fiecare zi. Așa că Knudsen a angajat un meditator care l-a învățat să citească,

să scrie și să calculeze. Băiatul s-a dovedit a fi deștept și a învățat repede. Încă de la început a lucrat în depozitele lui Knudsen și a locuit acolo, într-un cămin de muncitori. Mai târziu, Knudsen l-a numit vizitiu și l-a lăsat să locuiască în casa vizitiului. Mătușa Isolde făcuse odată observația că Wilhelm era foarte atașat de băiat. Probabil pentru că era mult mai harnic și mai deștept decât propriul său fiu.

Adolf spusese odată, cu ani în urmă, că tatăl său își adusese sclav personal de casă de pe continentul negru. Fusesse mereu gelos pe Johannes și nu rata nicio ocazie de a-l pedepsi. Johannes era orice, dar numai sclav nu. Era tratat bine și plătit corespunzător. Din moment ce nu ieșea niciodată în oraș, nu avea cunoștințe și nu făcea aproape nimic altceva, nu își cheltuia banii.

Unchiul Wilhelm îi deschisese un cont de economii, în care trebuia să aibă deja o sumă de învidiat. Cu mult timp în urmă, Johannes își cumpărase o chitară și învățase singur să cânte la ea. Îl puteam auzi deseori cântând în căsuța lui. Îl rugasem de mai multe ori să cânte ceva pentru mine, dar întotdeauna mă refuza. Nu era încă suficient de bun. Knudsen l-a rugat în repetate rânduri pe Johannes să-și încerce norocul în altă parte, cu promisiunea că se putea întoarce oricând, dar se pare că era mulțumit de viața sa și a rămas. Johannes nu a primit o educație aprofundată, așa cum aş putea spune despre mine sau despre unchiul meu. Învățase despre lume din ziare și cărți, așa că întotdeauna a prins doar fragmente întâmplătoare, cărora a încercat să le dea un sens. La treizeci și ceva de ani, încă privea lumea cu ochii mari ai unui copil. Era un spectator al propriei sale versiuni a realității.

Mi-am pus bicicleta în șopron, m-am așezat pe un zid și l-am privit pe Johannes cum îngrijea caii și le curăța

potcoavele. Nu purta uniforma obișnuită de șofer, ci pantaloni vechi, o cămașă de lucru și un șorț de piele. Era de-a dreptul relaxant să-l privești pe marele bărbat negru la lucru. Trata frumoasele animale cu grijă și prudență. Unchiul Wilhelm era de părere că, într-o zi nu vor mai exista decât automobile. Dacă timpul îi va da dreptate, aveau să-mi lipsească aceste animale minunate.

— Ești bine, Johannes?, am întrebat.

— Da, vă mulțumesc. Și dumneavoastră, domnule Carl?

Așa îmi spunea de când eram copil.

Unul dintre cai avea o mică rană la unul dintre picioarele din spate. L-am ajutat pe Johannes să trateze rana. Calul devenise neliniștit sub efectul medicației dureroase. Johannes, care era mult mai mare și mai puternic decât mine, a ținut calul în timp ce eu am aplicat alcool și iod.

Am mai stat de vorbă apoi o vreme. Johannes avea opinii și întrebări despre multe lucruri care se întâmplau în lume. Citea ziarele vechi ale unchiului Wilhelm, înainte de a le folosi pentru a aprinde soba.

— Tânărul domn va fi în curând un om important în parlament, nu-i așa?, a spus el.

Germana lui era foarte bună, dar avea încă accentul specific țării sale de origine.

— Pentru asta trebuie să fie ales mai întâi, am spus eu.

— Tu nu poți vota pentru el, iar eu nu o voi face. Să nu spui însă nimănui.

Johannes a râs; dinții albi străluceau pe chipul lui negru și lucios.

Capitolul 18

A doua zi dimineată, când am venit la institut, portarul avea deja un mesaj pentru mine de la Martin. Era doar un bilet pe care scria:

— Ne întâlnim cu măcelarul astăzi la prânz. Vin eu să te iau.

Prin urmare, toată dimineata am fost deconcentrat. Cum putea Martin să identifice un nume concret din aluziile vagi ale căpitanului Henry într-un timp atât de scurt? Mi-a oferit răspunsul la această întrebare la prânz, când a venit în fața institutului. În dosarul anarhiștilor de la sediul poliției, figurau sute de persoane cu intenții politice dubioase. Numele, vârsta, locul de reședință, activitățile și, bineînțeles, profesia. În dosar erau doar doi măcelari, iar unul dintre ei era mort. Așadar, cel numit de Henry trebuia să fie maestrul măcelar Gernot Buntenschuch, care avea o măcelărie în strada Schanzen. Aveam să găsim oare scrisoarea amenințătoare la el acasă?

Am luat tramvaiul spre Eimsbüttel, am coborât la piața de cai și aproape ajunsesem la destinație când am observat că aveam companie. Prietenii noștri Nemetz și Krohl ne urmau de la mică distanță. Nu s-au chinuit prea mult să rămână nedescoperiți.

— Oare mai scăpăm vreodată de ei?, a blestemat Martin.

Să fi ajuns ofițerii serviciilor secrete într-adevăr la concluzia că eram mereu cu un pas înaintea lor?

Trebuia să calce pe urmele noastre pe drumul lor spre succes?

Martin îi povestise șefului său despre atacul celor doi ofițeri de informații, ceea ce îl înfuriase pe Manthey. El refuza să coopereze cu „acești paraziți ai împăratului”, așa cum îi numea. Poliția din Hamburg ar fi denunțat criminalul sau criminalii. Dacă agenții secreți de la Berlin mai aveau întrebări, erau bineveniți să ia legătura cu ei, îi spusese comisarul lui Martin ca instrucțiuni la plecare. Și asta însemna: nu aveam voie să îi conducem pe urmăritorii noștri la maestrul măcelar Buntenbruch, trebuia să fim mai ingenioși. Am trecut pe lângă măcelărie, fără să ne uităm la ea, și am analizat ce să facem în continuare.

Sugestia mea spontană, o idee pe care nu o dusesem încă la capăt, s-a bucurat imediat de aprobarea lui Martin. Clara trebuia să se ducă la măcelar. Ce poate fi mai banal decât o menajeră care face cumpărăturile? Ea îi va strecura măcelarului o scrisoare, pe care încă trebuia să o formulăm. Scrisoarea trebuia să-l determine pe măcelar să ne dea apelul revoluționar, dacă îl avea. Aveam nevoie doar de un text convingător și de acordul Clarei pentru acțiune.

Am scris textul într-o cafenea de lângă piața de cai. Voiam să îl redactez pe seară la mașina de scris a lui Adolf.

Formularea ne-a creat unele dificultăți. Cum trebuia să ne prezentăm? Ca poliție? Ca servicii secrete? Ca tovarăși anarhiști? Să mituim, să amenințăm, să intimidăm, să convingem? Nu știam nimic despre destinatarul nostru, în afară de faptul că era un măcelar și că avea o motivație mai mult sau mai puțin revoluționară.

În cele din urmă ne-am hotărât să mergem pe calea intimidării. Dosarele poliției și registrul anarhist al lui Roscher arătau că maestrul Bunttenbruch nu mai fusese în centrul atenției de câțiva ani. Și chiar și înainte, fuseseră înregistrate doar infracțiuni minore. Deci era foarte probabil ca anarhismul lui Bunttenbruch să fie într-o stare latentă și ca măcelarul să fi intrat în posesia apelului revoluționar doar din întâmplare. Nu putea fi decât recunoscător să fie scăpat de un document atât de compromițător.

— Și dacă nu mai are scrisoarea, l-am întrebat pe Martin.

— Atunci îi poate lăsa Clarei un mesaj.

— Și dacă are scrisoarea, dar nu în măcelărie, ci într-un alt loc?

Voiam pur și simplu să analizez toate opțiunile și între timp începeam să cred că o puneam pe Clara în pericol.

— Atunci îi poate spune tot Clarei, iar noi, la rândul nostru, îi sugerăm printr-un mesaj purtat tot de Clara unde să depună scrisoarea. Clara ta va rămâne întotdeauna neobservată. Nemetz și Krohl nici măcar nu vor fi prin preajmă, pentru că nu știu nimic despre măcelar.

Clara ta, această frază suna foarte ciudat pentru mine. Am scris:

Dragă tovarășe Bunttenbruch,

Am fost informați de prieteni comuni că sunteți în posesia unui apel revoluționar care circulă în Hamburg.

Bănuim că în spatele acestui apel se ascunde o acțiune a serviciilor secrete pentru a găsi și pedepsi forțele revoluționare, motiv pentru care documentul reprezintă un pericol pentru dumneavoastră. Suntem în curs de a colecta toate

exemplarele acestui apel pentru a le determina originea și pentru a vă salva tovarășii de la persecuție.

Vă veți proteja pe dumneavoastră și pe familia dumneavoastră dacă ne dați documentul. Dați-i documentul, împreună cu bunurile cumpărate, menajerei care v-a dat această scrisoare și nu veți mai auzi niciodată de noi.

Cu sinceritate,

Prieteni care vă vor binele

Am fost destul de mândri de scrisoare, dar nu eram foarte încrezători că va funcționa.

Seara, după ceva timp, am reușit să vorbesc cu Clara între patru ochi, fără să fim observați. Am urmărit-o în drumul ei spre bucătărie, în timp ce strângea cina. În bucătărie a început să spele vasele. Maria, bucătăreasa, plecase deja acasă.

Clara a fiert apă într-un ibric pe aragaz și a turnat-o în cuva chiuvetei. Apoi a început să spele farfuriile Meissen cu model de trandafir, pe care le punea apoi la scurs. M-am apropiat de ea încet. Am luat un prosop de bucătărie dintr-un cârlig. Era cu siguranță prima dată când un membru al familiei din această casă era pregătit să ajute la spălatul vaselor. Clara însăși a respins această încercare, zâmbind și clătinând din cap.

Niciunul dintre noi nu scosese încă un cuvânt. Cum trebuia să îi vorbesc? Ne sărutasem, iar asta schimbase ceva.

— Ce mai faci, Clara?, am întrebat cu blândețe. Curăța farfuriile cu o perie de spălat vase, cu mișcări lente, circulare. Stăteam la doi metri în spatele ei și nu puteam vedea decât o mică parte din chipul ei frumos. Mă gândesc mult la tine.

S-a oprit. Încet, s-a întors spre mine. Apoi a zâmbit.

— Și eu mă gândesc mult la tine, Carl-Jakob.

M-a privit nesigură. Ar fi prea puțin să spun că inima mea a tresărit. Inima mea a explodat efectiv de fericire. Depășisem o limită, mă adresasem menajerei ca unei prietene, iar ea îmi urmase exemplul. Acum ne aflam amândoi în ținutul nimănui în ceea ce privește convențiile sociale. Nu existau reguli pentru ceea ce se întâmpla acum între noi, cel puțin niciuna pe care să o știu. Eram complici, iar aici, în semiîntinericul bucătăriei, eram liberi pentru un scurt moment. Am făcut un pas spre ea, am apucat-o de șaolduri și am sărutat-o. De data aceasta nu a fost un sărut fugar, accidental, ca în camera lui Marianne, ci un sărut intenționat și pasional, la care ea a răspuns la fel de aprins. Îi cuprinsesem cu mâinile talia subțire și o simțeam tremurând ușor.

După un moment intens, ne-am despărțit unul de celălalt și ea s-a întors la vase, roșind.

Sunt sigur că se aștepta să spun ceva despre cum urma să ne înțelegem, ce părere aveam eu, cu statutul meu social, despre acest sărut, dar habar n-aveam în acel moment, când inima mea uitase să mai bată. În schimb, am luat-o prin surprindere cu cererea mea referitoare la măcelarul Bunttenbruch. În timp ce îi prezentam planul meu și al lui Martin, mi-am dat seama că acest lucru ar putea fi înțeles complet greșit în această situație. Mai întâi o sărutasem, apoi venisem cu o rugămintă foarte neobișnuită. Se simțea probabil folosită. Ce prost insensibil puteam să fiu!

Clara a pus încet ultima farfurie pe scurgător și s-a uitat la mine.

— Serios?, a spus ea cu o strălucire în ochi care de obicei este mai degrabă întâlnită la copiii cărora li se oferă o înghețată italiană. Pot să mă joc de-a hoții și vardiștii cu voi?

Fără îndoială, Clara era la fel de irațională și aventuroasă ca și mine. Ne-am sărutat din nou, iar de data aceasta m-a tras atât de strâns spre ea încât nu putea să nu fi simțit umflătura jenantă de sub abdomenul meu.

A doua zi dimineață – trebuia să fiu la institut, nu aveam dreptul la o zi liberă în acel moment – Clara și-a pregătit singură drumul până la măcelărie. S-a oferit să facă cumpărăturile Mariei pentru ziua respectivă, lucru pe care aceasta l-a acceptat cu plăcere. Maria avea în jur de cincizeci de ani, iar o mare parte din bucatele ei bune se lipiseră de ea de-a lungul anilor. Nu-i prea plăcea să se deplaseze.

Ce s-a întâmplat apoi, ne-a povestit Clara, mie și lui Martin, când ne-am întâlnit în parcul de lângă Holstenwall, în timpul pauzei de prânz. Ne-am asigurat că Nemetz și Krohl nu ne urmăreau. Martin și cu mine am ajuns în același timp. Clara ne-a făcut cu mâna entuziasmată. I-am prezentat unul altuia, iar privirea lui Martin mi-a dezvăluit că și el se îndrăgostise în mod spontan de Clara mea.

Ne-a povestit că a mers cu bicicleta până la strada Schanzen. Înainte de asta, cumpăraseră legume, ouă și lapte din alte magazine. O slujnică, la fel ca alte sute la fel ca ea, care făceau la această oră cumpărăturile pentru stăpânii lor.

În fața măcelăriei, a continuat ea, a avut un moment de nesiguranță. Nu era genul de magazin de unde Isolde Knudsen și-ar fi cumpărat carnea. Magazinul era mic, nu părea foarte curat, iar calitatea produselor oferite lăsa mult de dorit. Pe cârligele din spatele teighelei, coji cenușii de slănină atârnavă lângă picioarele de berbec pline de tendoane. Pe tablă se făcea reclamă la carne de cal ieftină, ceva ce nici măcar câinii nu ar fi primit la Knudsen, dacă ar fi existat vreunul în casă. Spațiul de vânzare era plin de muște, sute dintre ele așezându-se pe

carne. Clarei îi era teamă că o menajeră dintr-o familie foarte bună, așa cum se putea vedea clar că era ea, ar fi fost privită cu suspiciune într-un asemenea loc.

În cele din urmă și-a făcut curaj și a intrat în magazin. În spatele teșghelei se afla bărbatul pe care i-l descriesem: Gernot Buntenbruch. În cameră se mai afla și un băiat ucenic. Nu mai erau alți clienți în acel moment, motiv pentru care Clara a trecut imediat la atac. Așa cum stabilisem, a cerut un cap de vițel. De asemenea, i-a spus în șoaptă lui Buntenbruch că are un mesaj important și i-a înmănat scrisoarea noastră.

Măcelarul trebuie să se fi uitat la ea cu un amestec de neînțelegere și suspiciune. L-a trimis pe ucenic afară din prăvălie să aducă capul vițelului. Apoi a deschis scrisoarea și a citit-o. A durat ceva timp și a apropiat foarte mult hârtia de ochii săi injectați de sânge. Clara a descris acest lucru în detaliu, fiind vizibil amuzată. După ce a citit scrisoarea, s-a uitat la Clara, apoi pe fereastră. În cele din urmă l-a strigat pe ucenic. Bărbatul părea profund iritat, chiar panicat. O pregătisem pe Clara pentru situația în care Buntenbruch să nu aibă nici măcar habar de ceea ce voiam de la el.

Nu trebuia să fie surprinsă dacă avea să o arunce afară din magazin, clătinând din cap. Dar acest lucru nu s-a întâmplat. Clara povestea totul lent, bucurându-se de atenția noastră.

Buntenbruch a fost nevoit să tragă aer în piept, înainte de a bâigui în cele din urmă ceva. Înainte ca el să poată vorbi însă, a venit ucenicul cu capul vițelului. Măcelarul a urlat la băiat să plece și să ia unul nou. Apoi a continuat. Se putea baza pe faptul că nu va mai auzi niciodată de el, a întrebat el, adică de autorul scrisorii. Clara l-a asigurat de acest lucru, iar el a deschis un sertar încuiat dintr-o comodă și a scos o foaie de hârtie fără plic. Clara scoase atunci hârtia din punga ei de

cumpărături umflată și o țină în fața ochilor noștri ca pe un trofeu.

M-am întins spre ea. Ea a tras foaia.

— Mai întâi spuneți mulțumesc, a exclamat ea râzând.

— Mulțumim, am declarat eu și Martin.

— Mulțumim, dragă Clara, ești cea mai bună, a spus Clara și a început să fugă cu documentul. Am alergat după ea, la fel și Martin, în cele din urmă am încolțit-o și ea a căzut râzând în brațele mele.

Ne aflam într-o zonă a parcului care nu era foarte aglomerată și sub castanul gros era umbră. Cu toate acestea, câțiva trecători s-au uitat mirați la noi. Nu era normal ca o menajeră să se distreze în public cu doi bărbați.

Clara mi-a înmănat scrisoarea.

Era o hârtie simplă, aspră. Pe margine erau urme de degete, ar fi putut fi sânge de la degetele măcelarului.

Textul era redactat cu un scris de mână exersat.

Revoluționari,

Am început să decimez clasa superioară din Hamburg. Vor trebui să mai moară mulți negustori bogați și loiali împăratului până când țara va aparține muncitorilor și țăranilor.

Participați. Faceți parte din revoluție. Ucideți-i pe asupritori. Cu cât suntem mai mulți, cu atât mai repede va merge.

Folosiți acest simbol ca semn al luptei comune.

Apoi fusese desenat cu atenție simbolul pe care îl văzusem deja pe cinci victime ale crimelor în ultimele luni. Era un trei

roman. Așadar, nu numerota victimele, ci era un semn fix pe care nu-l mai văzusem și pe care nu-l puteam înțelege.

Dar cel mai remarcabil lucru din scrisoare erau ultimele două cuvinte: Luigi Lucheni. Autorul se semnase.

Martin și cu mine am fost electrizați. Faptul că asasinii nu se ascund, mi-a explicat Martin, nu este ceva neobișnuit. Ei vor să rămână în istorie. Expunerea și propria moartea fac parte din planul lor.

Trebuia să mergem urgent la primărie pentru a-l căuta pe Lucheni în registre. Mi-am luat rămas bun de la Clara cu un sărut fugar, ca și cum am fi fost căsătoriți de ani de zile.

De fapt, ca domn galant, m-am simțit obligat să o însoțesc acasă, dar nu aveam timp și, în plus, era în continuare o menajeră.

— Un italian?, a spus indignat Martin, în timp ce traversam parcul spre primărie. Nu-i poate omorî pe cei bogați din Roma sau Florența? Cu siguranță sunt destui și acolo.

— Și câte scrisori din acestea a scris?, l-am întrebat pe Martin.

— Cine poate ști? Dar nu poate avea prea mult succes cu ele, altfel am avea mai multe victime.

Dosarele penale din cadrul primăriei sunt adăpostite în dulapuri mari, din lemn, cu mii de rafturi și compartimente. Acestea sunt sortate cu meticulozitate de arhiviști riguroși care ascultă de porunca lui Josef Lauterbach. Lauterbach era un bărbat cărunț și slab, în pragul pensionării. Își acoperea capul pe jumătate chel cu câteva șuvițe gri, pe care și le pieptăna în lateral. Martin m-a pregătit pentru întâlnirea cu șeful registrului de persoane, asemănându-l în mod amuzant cu o indigestie provocată de scoici.

Am fost cu atât mai surprins când l-am văzut pe același Lauterbach, izbucnind în râs după ce i-am povestit despre suspectul nostru, și i-am cerut locul unde se află și toate celelalte informații disponibile în arhivă.

— Îl căutați pe Luigi Lucheni?, a exclamat Lauterbach, străduindu-se să-și revină. Nu-l avem aici, în dosare.

Apoi a chemat un subordonat pentru a-l pune la curent cu distracția. Și pentru el, numele italian părea să fie o glumă grozavă.

— Ce e așa de amuzant, Lauterbach?, a întrebat Martin crispat.

— Nu știți cine este Luigi Lucheni?

Am clătinat din cap.

— Hauke, spune-le tu.

Subordonatul a făcut un pas înainte. Omul era – ca și Lauterbach – pe punctul de a se pensiona, iar pielea cenușie și ochii mici ai bărbatului scund și gras sugerau că nu mai văzuse lumina zilei de ani buni.

— Luigi Lucheni, a spus Hauke cu o voce și un ton de profesor, este un anarhist și asasin celebru. A intrat în istorie atunci când a asasinat-o pe împărăteasa Austriei, Elisabeth, la Geneva, în 1898, acum șase ani.

— Sissi, a bombănit Martin în fața realizării. Mi-am amintit și eu. Asasinatul apăruse în toate ziarele și provocase dispute internaționale.

— Da, exact, a continuat Hauke, acea Sissi.

— Și ce s-a întâmplat cu acest Lucheni?, am întrebat.

— Dacă nu a dat colțu' până acum, a spus Lauterbach, atunci încă stă în fund într-o celulă întunecată pe undeva.

— Și dacă a evadat și se află acum în Hamburg..., a început Martin, într-o încercare de a-l salva pe suspectul nostru.

— S-ar putea, desigur, a spus Lauterbach pe un ton care făcea ca ideea să pară complet ridicolă.

Având numele și informația de la arhivă, Martin și cu mine am dat buzna în biroul lui Arnold Manthey. Inspectorul nu mai părea surprins de prezența mea. Probabil că deja credea că sunt unul dintre oamenii lui.

— Nu este posibil, a speculat Martin, ca el să trimită aceste scrisori din închisoare?

— Scrisă de menajera lui, livrată de mesagerii lui călare?, a întrebat Manthey, rânjind. Din câte îmi amintesc, tipul ăsta era un cretin care abia își putea scrie propriul nume.

— Înseamnă că cineva se folosește de numele lui pentru a se lega de faptele glorioase ale asasinului, am intervenit eu.

— Sau chiar a evadat, a spus Manthey, orice este posibil.

Comisarul ne-a ordonat să aflăm unde a fost închis Lucheni și apoi să cerem informații suplimentare acolo prin telegramă.

Dar asta putea dura câteva zile.

Capitolul 19

Era una dintre acele duminici plictisitoare și interminabil de lungi. După biserică și prânz, domnul și doamna Knudsen s-au retras. Unchiul Wilhelm numea „siesta” această odihnă lungă de la amiază, un cuvânt și un obicei pe care îl adusese din câteva călătorii în Spania.

Adolf plecase cu trăsura mică spre cursa de galop de la hipodromul Horner, unde se întâlnea cu câțiva prieteni. Cu siguranță o plăcere suspectă într-o zi ploioasă ca aceasta. Adolf îl bătuse la cap pe tatăl său la prânz că familia Knudsen ar fi avantajată să aibă unul sau doi cai de curse nobili care să câștige Derby-ul. Cu siguranță cunoștea oameni care se dădeau importanți cu caii lor și voia să țină pasul cu ei. Unchiul Wilhelm respinsese sugestia ca pe un moft.

În cele din urmă se făcuse liniște în casă și nu prea știam ce să fac. În jumătatea mea de an petrecută la Hamburg, nu reușisem încă să-mi construiesc un nou cerc de prieteni sau să reînnoiesc prietenii vechi. Îmi petreceam timpul liber oricum limitat cu Martin și cu cazurile lui de crimă, în rest citeam și căutam ocazii de a schimba scurte atingeri cu Clara. La un moment dat, mătușa avea să ne prindă și furtuna indignării ei avea să ne îndepărteze, dar până atunci voiam să mă

bucur de timpul petrecut împreună. În casă era o liniște absolută. Îmi luasem o carte din bibliotecă.

Alegerea mea a fost „Aventurile lui Tom Sawyer” de Mark Twain. Voiam să-mi exerseze engleza.

Mergeam încet pe hol când am auzit voci în curte. Doi bărbați vorbeau unul cu celălalt, unul era inconfundabil Johannes, dar cealaltă voce îmi era necunoscută. M-am apropiat de ușa de la intrare și am ascultat. Evident, bărbații se certau. Am deschis ușa cu atenție și m-am uitat afară. Pe alee, în ploaie, se aflau Johannes și un bărbat ciudat. Bărbatul avea probabil în jur de 30 de ani și purta un costum deschis la culoare, prost croit, îmbibat de ploaie. Șuvițe de păr negru se întrezăreau de sub o pălărie de paie. O mustață mare, netunsă, îi domina chipul. Cizmele grosolane cu șireturi erau uzate și murdare.

— Vreau doar să vorbesc puțin cu ea, a spus bărbatul, dar Johannes i-a răspuns că ar trebui să plece imediat, altfel avea să îl dea el afară.

Era una dintre numeroasele îndatoriri ale șoferului să trimită oaspeții nepoștiți la plimbare. Paznicul, pe care unchiul Wilhelm îl postase în fața casei de când cu scandalul crimelor, venea abia după lăsarea întinericului.

Am ieșit pe ușă, dar am rămas sub acoperiș, ca să nu mă ud și eu.

— Ce s-a întâmplat, Johannes?, am strigat.

Johannes s-a apropiat, iar străinul l-a urmat.

— Acest bărbat vrea să o vadă pe domnișoara Clara. I-am spus să plece, și, privindu-l pe bărbat, a adăugat: altfel am eu grijă de el.

Atunci, străinul a făcut un pas spre mine, și-a scos pălăria și a răsucit-o agitat în ambele mâini.

— Mă numesc Ferdinand Lüttge, stimată domn, a bâiguit el. Sora mea, Clara, este în serviciu aici. Mă întreb dacă aş putea vorbi cu ea.

— Şi ce vă face să credeţi că sora dumneavoastră este aici?, am întrebat, deşi ştiam răspunsul.

Emma Neumann trebuie să-i fi spus. Eu mi-l imaginasem altfel pe guralivul descris de doamna Neumann. Aveam în faţa mea un morman de nefericire.

— Mi-a spus o cunoştinţă. Vă rog, domnule Knudsen, doar câteva minute, este important.

Johannes stătea încordat în spatele bărbatului. Un semn din partea mea şi l-ar fi alungat din curte. Dar eram mult prea curios să aflu ce voia tipul de la Clara.

— Johannes, am spus, du-te şi adu-o pe Clara. Spune-i că fratele ei este aici.

Şi întorcându-se spre bărbat:

— Cinci minute, apoi dispăreţi şi nu vă mai arătaţi nicio dată pe aici.

El a dat din cap fără cuvinte.

Johannes a intrat în fugă în casă, iar eu am rămas sub arcadă şi l-am urmărit cu privirea. Au trecut câteva minute. Nu aveam niciun chef să conversez cu el. Părea neîngrijit şi avea ceva dubios în privire.

Clara a venit în fugă. S-a oprit lângă mine şi s-a uitat la fratele ei, uimită.

— Ce cauţi aici? Cum îndrăzneşti să apari aici?

L-am rugat pe Johannes să plece. Urma să-l supravegheze pe străin de la căsuţa lui, nu trebuia să-l mai rog. Eu însumi am intrat în casă, dar m-am ascuns chiar după uşă, la perete.

S-ar putea să fiu criticat pentru curiozitatea mea, dar de data aceasta era vorba de a o proteja pe Clara. Voiam să ştiu

ce punea la cale acest ticălos. Am auzit fiecare cuvânt pe care l-au spus, chiar dacă aproape șopteau. Nu îmi era rușine, ba chiar mă convinsesem singur că ea știa de indiscreția mea și că o aproba.

— Ce cauți aici, Ferdi?, i-a șuierat Clara fratelui ei. Nu am nevoie de probleme.

— Ți-ai găsit un cuib frumos, păsărico, a șoptit Ferdi cu o voce neplăcut de stridentă. Cu siguranță sunt multe de luat de pe aici, nu-i așa?

— Pentru tine, nu e nimic de luat aici, absolut nimic. Ieși afară, sau Johannes va chema poliția.

Clara părea disperată. Dar fratele ei nu a renunțat. I-a spus planul său. Clara trebuia să-i dea un indiciu, când urma să plece toți locuitorii vilei, apoi va veni cu câțiva prieteni. Chiar înainte de a putea Clara să respingă această sugestie, el a avut una și mai perfidă.

— Bătrânul Knudsen probabil că încearcă mereu să-ți intre pe sub fustă. Ce-ar fi să-l lași? Ai grijă de bătrân pentru o perioadă și l-am prins. Dacă nu vrea ca tot Hamburgul să afle despre treburile lui murdare, va trebui să plătească. Și apoi vom pleca de aici în America.

Clara a căutat un moment cuvintele potrivite pentru a răspunde la o asemenea sugestie.

— Ferdi, ești același huligan dintotdeauna, nu te-ai schimbat deloc. Ce fel de om ești tu să vii cu astfel de idei? Isolde Knudsen este o femeie generoasă și caldă, care m-a scos din noroiul în care tu m-ai băgat. Iar stimatul domn este primul bărbat, da, Ferdi, primul bărbat din viața mea care nu a încercat absolut nimic cu mine.

Pentru o clipă s-a lăsat liniștea. Ferdi trebuia cu siguranță să proceseze mai întâi ceea ce auzise. Mi s-a făcut pielea de găină când am auzit-o pe Clara vorbind despre povestea ei.

— Dar Clara, trebuie să..., încercă Ferdi.

Dar Clara l-a întrerupt.

— Pleacă de aici, a șuiert ea, plină de ură și dispreț, apoi a strigat mai tare pe alee:

— Johannes, vrei să-l însoțești pe domnul Lüttge în stradă?

— Bine, bine, bine, s-a plâns Ferdi, mă duc. Dar nu-l lăsa pe negru să mă atingă.

Apoi se auzi zgomotul tălpilor sale pe trotuar.

Clara s-a repezit înăuntru și a trântit ușa. S-a întâmplat atât de repede, încât nu m-am putut ascunde deloc. Dar nu m-a văzut, căci a început să plângă și s-a repezit pe hol spre subsol.

O clipă am rămas paralizat în colțul meu, apoi am mers încet după ea. M-am oprit în fața ușii joase a camerei ei. O puteam auzi plângând prin lemnul subțire. După câteva minute, mi-am făcut curaj și am bătut la ușă. Nimic. Am bătut un pic mai tare. Prin ușă s-a auzit:

— Da?

Am deschis încet ușa și m-am uitat în cameră. Nu mai văzusem niciodată această cameră. Era foarte mică, doar cu un pat îngust, o masă mică cu un lighean și un ulcior de apă și un dulap de haine. Patul Clarei era ușor luminat, printr-un luminator. Stătea întinsă pe o parte, ca un embrion în pânțece, și plângea.

— Pot să intru?, am întrebat și am închis imediat ușa după mine.

Clara nu a răspuns. M-am așezat lângă ea pe pat și i-am pus mâna pe umăr. Nu aveam experiență în asemenea situații.

Cum se alină o femeie care plânge? Tăcerea părea cel mai bun lucru pentru moment.

— Ce caută el aici? De ce nu mă lasă în pace?, a spus ea printre suspine. Ferdi aduce mereu haos în viața mea, mereu. Vreau ca el să plece.

— Nu se va mai întoarce, am spus eu încet. Este mult prea speriat de Johannes.

Am simțit-o râzând. Acum s-a întors spre mine.

— Este fratele meu, este o parte din mine, ca un organ, a spus ea în timp ce se ridica în capul oaselor, dar organul acela are cancer, doare și nu se mai vindecă.

Apoi mi-a povestit că a rămas singură cu fratele ei, după ce mama lor a murit. Dacă nu ar fi fost Emma Neumann, ar fi ajuns la bordel și nu ar fi terminat niciodată școala.

— Întotdeauna a vrut să fie bun cu mine, a spus ea, a încercat din greu, dar apoi ceva a mers mereu prost. Dacă avea un loc de muncă, îl pierdea repede pentru că fura sau bătea pe cineva. Uneori era plecat zile întregi și nu știam dacă se va mai întoarce vreodată. Ca și tatăl meu.

Clara s-a ghemuit lângă mine. I-am mângâiat capul. Abia acum am observat că nu purta bonetă. Niciodată nu o mai văzusem fără. Părul ei negru și strălucitor îi cădea până la umeri. M-am uitat la ea. Ochii ei roșii, lacrimile care i se uscau pe obraji, era cel mai frumos lucru pe care îl văzusem vreodată. Ne-am sărutat mult timp.

Din motive de decență și discreție, nu vreau să intru în detalii despre ceea ce s-a întâmplat în continuare. Doar atât: a fost bine, nu păcătos sau indecent. Știu că mătușa Isolde și preotul din biserica ei, dar și societatea bună din Hamburg văd lucrurile altfel. Dar dacă există un Dumnezeu care ne observă și ne judecă, nu se va fi supărat pe ceea ce făcusem eu

și Clara în acea după-amiază ploioasă de duminică și ce aveam să facem de multe alte ori în săptămânile următoare.

Printre multele cuvinte de afecțiune pe care Clara mi le-a șoptit la ureche în acea după-amiază în camera ei, mi-a spus cu o franchețe uimitoare:

— Niciodată nu am mai făcut asta din dragoste, niciodată nu am mai simțit ceea ce am simțit astăzi.

Capitolul 20

La zece zile după ce amiralul von Senftleben fusese examinat pe masa medicului legist, am primit în sfârșit haina decedatului. Era o haină de înaltă calitate, făcută la comandă, care avea un singur defect, o gaură la spate. Gaura, mai degrabă o tăietură prin care cuțitul intrase în inima amiralului, avea câteva urme de sânge uscat. Nu se scursese prea mult sânge prin rană. În mod remarcabil, materialul nu era la fel de uzat ca la celelalte victime. Tăietura fusese mai îngustă și mai curată. Acest lucru putea însemna un cuțit mai ascuțit sau putea avea de asemenea legătură cu materialul.

Am pus bucăți de pânză și mostre de sânge sub microscop și am privit foarte atent. Nu am găsit nimic. Nu existau particule metalice, nu exista rugină. Acest lucru mă făcea să fiu aproape sigur că amiralul fusese ucis cu un alt cuțit decât Ludwig Schilling, a cărui rană o examinaseram cu două luni mai devreme și în care găsisem urme însemnate de rugină. Deci exista o a doua armă a crimei, poate chiar și un al doilea făptaș.

Când am returnat haina lui Martin și i-am spus ce descoperisem, a fost recunoscător, dar și îngrijorat de posibilitatea unui al doilea criminal.

Când am ajuns acasă, Adolf avea o surpriză pentru mine. Cu mult timp în urmă, îl rugasem să mă ia cu el când era invitat la o sesiune a Parlamentului de la Hamburg.

Promisese să se ocupe, așa cum o făcea mereu, și apoi, bănuiam eu, uitase. Dar în acea seară, în timp ce eu încă mă gândeam la rana amiralului, Adolf m-a luat prin surprindere cu vestea că sosise momentul. Era în drum spre o întâlnire și puteam să-l însoțesc dacă mă grăbeam. Abia așteptam această nouă experiență, chiar dacă eram mai preocupat de momentul în care aș fi putut să mă strecor în camera Clarei.

Ne-am dus la primărie cu trăsura mică. Cei mai mulți membri ai parlamentului din Hamburg aveau profesii obișnuite și dețineau această funcție în paralel. De aceea, întâlnirile aveau loc de obicei seara.

Noua primărie din Hamburg fusese inaugurată cu doar câțiva ani înainte. Era o clădire magnifică, cu un turn înalt în mijloc și multe ornamente pe fațadă. Clădirea nu era foarte diferită de un castel, dar fusese proiectată astfel încât să asigure un echilibru între grandoare și modestie, ceea ce era potrivit pentru orașul comercial Hamburg. În timp ce ne apropiam cu trăsura, membrii parlamentului hanseatic, în număr de o sută șaiszeci, intrau deja în clădire. Printre ei se aflau senatorii, ale căror gulere albe, pliate, aminteau de cele ale pastorilor.

Sistemul de guvernare din Hamburg este complicat și diferă de cel din Berlin. Parlamentul hanseatic are 160 de reprezentanți care sunt aleși de către cetățenii orașului Hamburg, mai exact de către bărbații cu vârsta de peste 25 de ani care au un venit minim. Guvernul este format din senat, format din 16 senatori aleși pe viață de către membrii parlamentului.

Senatorii desemnează anual, din rândurile lor, primul și al doilea primar, după o procedură de rotație complicată.

Senatorii sunt exclusiv personalități bogate ale orașului. De asemenea, o parte dintre aceștia trebuie să aibă studii juridice. Prin urmare, șansele ca vărul meu Adolf să ajungă într-o astfel de poziție rămâneau încă mici.

În cei doi ani care trecuseră între vizita mea în Parlament, pe care aș vrea să o descriu aici, și ziua în care aștern pe hârtie această poveste, legea electorală din orașul hanseatic s-a schimbat din nou foarte mult. Acest lucru este important, deoarece seara mea pe banca invitaților a fost dedicată, printre altele, și acestui subiect.

Ne-am așezat într-o tribună a uriașei săli de ședințe, de unde îi priveam pe deputați și senatori. În afară de noi, erau prezenți doar câțiva invitați.

După ce toate formalitățile organizatorice au fost îndeplinite, primul vorbitor a urcat pe podium. Era, după cum mi-a șoptit Adolf, un proprietar de fabrică al cărui nume nu-l știa și care făcea parte din grupul parlamentar de dreapta. Bărbatul, care avea vreo cincizeci de ani, apăra o propunere a grupului său parlamentar de a schimba imediat legea electorală.

— Trebuie să prevenim cu orice preț condiții precum cele din Berlin, unde socialiștii preiau treptat conducerea guvernului și manevrează imperiul german în direcția greșită. În Hamburg nu avem nevoie de un guvern care să susțină grevele și să incite muncitorii. Avem nevoie de reguli clare. Cei care oferă locuri de muncă și prosperitate în Hamburg trebuie să fie și cei care se află la cârmă. Nu putem lăsa soarta orașului pe mâna muncitorilor needucați, a marinarilor și a proxeneților.

A mai continuat așa o vreme. Adolf dădea adesea din cap la ceea ce spunea omul de la pupitru, dar eu nu prea înțelegeam, nefiind familiarizat cu complicațiile legii electorale. Ceea ce era clar era dorința ca dreptul de vot să depindă și mai mult decât o făcea deja de venitul cetățeanului. Cei puternici urmau să primească și mai multă putere, iar cei mici urmau să fie excluși pe cât posibil din procesul politic. Motivul pentru acest lucru era evident. Popularitatea Partidului Social-Democrat însemna ca toate cele trei locuri din Hamburg în Parlamentul de la Berlin să fie ocupate de deputați SPD. Cu siguranță, Partidul Laburist ar obține mult mai multe locuri pe viitor în Parlament din Hamburg decât cele pe care le deținea în acel moment. Prin urmare, acest singur deputat social-democrat – Otto Stolten – s-a declarat ferm împotriva propunerii în discursul său. El a deplâns structurile feudale care nu erau demne de un oraș modern. De asemenea a făcut referire la dreptul la vot în America, unde tuturor cetățenilor li se permitea să voteze. Acest lucru i-a adus interjecții de genul:

— Da, chiar și sclavilor și, în curând, femeilor, ceea ce a stârnit râsete.

Schimbul de cuvinte fusese o prefăcătorie, după cum s-a dovedit în curând. Constituția din Hamburg nu prevedea o modificare a legii electorale cu câteva săptămâni înainte de alegerile parlamentare, astfel că toate eforturile în acest sens erau, deocamdată, zadarnice. Deocamdată, pentru că între timp legea electorală, conform descrierii, a fost schimbată în favoarea grupării de dreapta. Asta doar ca o paranteză.

După câteva puncte plictisitoare de pe ordinea zilei, deputatul Ortwin Marunde a urcat pe podium dorind să își spună părerea despre asasinatele cetățenilor din Hamburg.

— Cinci cetățeni demni, a strigat el patetic în sală.

— Cinci oameni care au fost stâlpii comunității noastre, uciși în mod perfid. Și ce face poliția?

A făcut o pauză retorică.

— Poliția caută un criminal. Un ucigaș cu o înclinație pentru simboluri misterioase. Deși noi știm foarte bine cine se află în spatele crimelor.

Strigăte de acord din sală.

— Socialiștii și ajutoarele lor anarhiste au pus securea la rădăcina legii, ordinii și prosperității din acest oraș.

O intervenție indignată a deputatului Otto Stolten a fost aplaudată furtunos de cei prezenți.

— Fac apel la directorul de poliție Roscher pentru a scoate în sfârșit la suprafață mlaștina în care prosperă aceste infracțiuni. Protejați cetățenii acestui oraș, domnule Roscher, protejați-ne pe noi și familiile noastre.

Îl văzusem deja pe Marunde închinând un toast în cinstea împăratului într-un cerc restrâns, dar aici, pe scenă, patetismul îi venea și mai ușor.

— Dovezile sunt clare, domnilor. Aici au fost uciși oameni care susțin o dezvoltare sănătoasă a orașului nostru. Amiralul von Senftleben, fie ca Domnul să aibă milă de sufletul său, a vrut să aducă Hamburgul în fruntea orașelor care se implică cu totul în apărarea Reich-ului. Desigur, acest lucru îi îngrozește pe socialiști și anarhiști. Domnul Stolten, a strigat acum cu voce tare în direcția deputatului care dădea din cap, nu cu greve se câștigă războaie, nu cu creșteri salariale se asigură prosperitatea. Un imperiu universal nu se creează cu lene și discuții interminabile.

Aplauze furtunoase.

Adolf a aplaudat și el. Pentru mine, din atacul lui Marunde lipsea o exigență politică. Ce voia Marunde mai exact? Dar poate că nu asta era ideea. Poate că era vorba despre crearea unui climat de opinie prin repetarea propriilor poziții până când toată lumea le internaliza.

După ședință, mulți dintre deputați au mers în subsolul consiliului, unde disputele politice au continuat cu bere și mâncare. Pe parcurs, chestiunile concrete au lăsat loc glumelor și anecdotelor.

Ortwin Marunde s-a înghesuit cu mine și cu Adolf la o masă lungă, care era de fapt plină. I-a făcut semn chelnerului să aducă bere.

Marunde a discutat mai întâi cu Adolf. Mi s-a părut uimitor cât de apropiați erau cei doi. Marunde era de vârsta unchiului Wilhelm și avea o poziție mult mai înaltă în societate decât Adolf. Era deputat și, cu siguranță, nu era departe de un post de senator. Și totuși, îl trata pe Adolf ca pe unul de-al lui, îl tutuia și făcea tot felul de glume.

— Deci, cum vi s-a părut călătoria spre centrul puterii?, mi s-a adresat el în cele din urmă cu un gest jovial. I-am spus câteva cuvinte amabile, pe care nici nu le-a auzit, pentru că, evident, avea o întrebare care îi ardea pe vârful limbii. Adolf mi-a spus că sunteți pe urmele acestui criminal. Este extrem de interesant. Dar nu sunteți polițist. Ce meserie aveți de fapt?

— Bacteriolog, am spus. Era clar unde voia să ajungă.

Marunde strângea muniție pentru atacurile sale împotriva directorului poliției Roscher. Și un anchetator din alt domeniu s-a ivit la fix.

— Cu ce poate contribui un bacteriolog la anchetă? Nu prea înțeleg, a spus el, zâmbind enigmatic.

I-am explicat că mă implicasem în acest caz, după ce una dintre victime fusese diagnosticată cu o infecție de holeră și că, de atunci, nu mai avusesem nicio legătură. Ce-l interesa pe Marunde de prietenia mea cu Martin Bucher și de micile noastre excursii?

— Dar am scăpat din nou de holeră, a spus Marunde. Putem conta pe asta, nu-i așa, domnule bacteriolog?

— Da, domnule Marunde, puteți. Acel caz a fost acum aproape trei luni și nu a mai apărut niciun alt caz de boală.

— Asta e bine, a declarat Marunde gânditor.

— Ne rămâne ciurma socialismului și a anarhiei. Nu puteți crea un ser sau un fel de vaccin împotriva ei?

— Cel mai bun vaccin împotriva rezistenței cetățenești, am început eu, surprins în timp ce vorbeam de faptul că îmi exprimam opinia atât de deschis în fața unui înalt domn, este justiția și educația pentru toți.

Marunde m-a privit o clipă, complet surprins, dar și-a recăpătat repede calmul.

— Sunteți tânăr, aveți voie să spuneți astfel de lucruri. Dacă veți avea vreodată în grijă o familie, sau chiar un număr mare de muncitori, atunci veți înțelege care este esența, care ține lumea laolaltă.

În timp ce ieșeam din sediu împreună cu Adolf, printr-un coridor îngust și boltit, mi-au căzut ochii întâmplător pe o scândură lungă de lemn atârnată pe perete. Avea cinci sau șase metri lungime și un metru înălțime.

Era puțin deteriorată de vreme. Cu greu se puteau distinge numeroasele tăblițe de lemn inscripționate care erau atașate de tablă. În partea de sus a panoului scria cu litere mari: „Pentru sprijinul acordat în timpul marelui incendiu din

Hamburg din 1842, le mulțumim următorilor cetățeni și companii”.

— Ce este asta?, l-am întrebat pe Adolf, arătând placa. El doar a aruncat o privire rapidă.

— Habar n-am. Este probabil din vechea primărie. Probabil că nu voiau acest obiect urât în noua primărie.

Am făcut un pas mai aproape. Pe fiecare dintre aceste mici panouri era gravat sau pictat numele sau simbolul unei întreprinderi. Toți erau reprezentați: marii armatori, casele de comerț, șantierele navale. Cu toții își jucaseră rolul în reconstrucția orașului după marele incendiu din urmă cu șaizeci de ani, care distrusese un sfert din Hamburg. În mod miraculos, doar cincizeci de oameni muriseră atunci.

Placa care îmi stârnise interesul se afla în mijlocul celorlalte, la nivelul ochilor, și avea un simbol pe care îl știam. Era semnul victimelor. Aici fusese executat cu grijă, probabil cu pensula sau cu stiloul, dar se estompase cu anii. Un arc orizontal se deschidea în sus, sub el trei linii verticale, iar mai jos același arc ca și cel de mai sus, doar că se deschidea în jos. Sub simbol era scris cu litere vechi: „Dreyfuss & Parteneri”, Societate Comercială.

Am privit fix micuța tablă, trecând atent cu degetul pe deasupra ei. Adolf, care înaintase deja câțiva pași, s-a întors.

— Ce e?, întreabă el. Ce e acolo?

Se apropie de mine.

— „Dreyfuss & Parteneri”, ai auzit de ei până acum?, am întrebat eu.

— Nu, a răspuns el, dar, la naiba, ăla e semnul, semnul de pe cadavrele tale.

— Nu sunt cadavrele mele, am spus eu revoltat, dar este fără îndoială același semn. Hai, Adolf, doar îi cunoști pe toți comercianții de seamă, cine este Dreyfuss?

— În primul rând nu îi cunosc chiar pe toți, și apoi se mai poate ca acest Dreyfuss să nu fi fost un negustor bogat, ci unul obișnuit, care a exagerat cu donațiile sale, încât nici nu mai există. Îl cunosc doar pe acel ofițer din Franța, în jurul căruia s-a creat o întreagă agitație. Dar el se semnează cu un singur s.

În acel moment Ortwin Marunde venea pe hol. Era foarte beat și însoțit de șoferul său.

— Ortwin, s-a dus Adolf peste el, ia vino puțin. Îl trase pe bărbat lângă placă. Cunoști vreun Dreyfuss?

Marunde se apropie de placă.

— Nu, de ce? Cine e?

— Uite, e semnul pe care îl caută poliția. Nu îl recunoști, Ortwin?

Adolf era aproape la fel de entuziasmat ca și mine.

Marunde examinează inscripția și clătină din cap.

— Este un trei roman, pentru că pe tip îl cheamă Dreyfuss.³ Nu înseamnă nimic. Criminalul vostru, și de data aceasta se uită spre mine, poate să aibă o mie de motive pentru care a ales numărul trei pentru victimele sale. Poate face referință la Sfânta Treime.

Marunde începu să râdă.

— Cunoști societatea, deci? Adolf nu se lăsa. „Dreyfuss & Parteneri”?

— Nu, nu am auzit niciodată. Noapte bună, domnilor.

Marunde plecă vioi mai departe.

³ *Drei* = trei în germană

Eu aş fi mers direct la Martin, să îl anunţ de descoperirea pe care o făcusem, dar era deja ora unsprezece; probabil dormea deja adânc. Nici pe Clara nu voiam să o deranjez atât de târziu cu vestea aceasta. Ziua ei începea în fiecare dimineaţă la ora cinci.

Capitolul 21

A doua zi, Martin, pe care dis-de-dimineată, înainte de programul de lucru, m-am dus să îl caut la secția de poliție, nu m-a așteptat să îi spun ce descoperisem. Avea el însuși noutăți.

După zile întregi de convorbiri prin telegraf între Gent și Hamburg, se aflase totul despre ucigașul împărătesei. Luigi Lucheni nu evadase, ci se afla în continuare la închisoare în Gent. Era un prizonier dificil, care întotdeauna provoca scandaluri, motiv pentru care își petrecea săptămâni întregi în izolare. Cerea în continuu să fie trimis în țara sa natală, Italia. Nu pentru că închisorile din Italia ar fi fost mai plăcute decât cele din Elveția. Motivul dorinței sale era altul: în Italia, spre deosebire de Elveția, criminali ca Lucheni erau de cele mai multe ori ghilotinați. Speră, îmi explică Martin, să mai poată oferi un ultim spectacol teatral la moartea sa și să devină astfel martir. Ce om bolnav!

Suspiciunea noastră, că Lucheni ar fi organizat atentatele din Hamburg din celula sa, a fost considerată absurdă de cei din Gent. Pentru acest lucru italianul nu avea nici inteligența necesară, nici resursele. Nu avea nici prieteni care să îl ajute cu un astfel de plan.

Martin se mai informase din ziare despre infractor. Lucheni era fără doar și poate un specimen bizar.

Needucat și atât de sărac, încât nici măcar nu avusese bani de o armă pentru fapta sa, ci își transformase o veche unealtă într-un cuțit.

Nu plănuiise atunci, de fapt, să o ucidă pe împărăteasa Elisabeth, ci prima lui țintă fusese regele Umberto I. Pentru o călătorie de la Gent spre Italia îi lipseau însă banii, după cum a mărturisit el de bună voie în timpul interogatoriului. Din acest motiv, a pus ochii pe un prinț francez, pe care voia să îl ucidă în Gent, dar acesta și-a anulat călătoria în ultimul moment: apoi, anarhistul – după cum singur se numește – a aflat de vizita împărătesei în oraș. Pe care a și înjunghiat-o.

— Acestui tip nu-i păsa pe cine omoară, și-a încheiat Martin relatarea. Atât timp cât era vorba doar de o persoană de rang înalt.

— Și poate că asta îl leagă de ucigașul nostru simbol. Și el ucide aleatoriu orice negustor bogat, am spus.

— Da, continuă Martin, și, la fel ca Lucheni, făptașul nostru încearcă să-i facă și pe alții să-l copieze.

Înainte de a reuși să descifrez semnul, mai aveam un gând pe care trebuia să mi-l scot din cap.

— Tot ce știi despre Lucheni, l-am întrebat pe Martin, ai aflat din ziare? Sau ai și informații secrete?

— Nu, a răspuns Martin, despre bărbat și despre toate declarațiile lui s-a scris peste tot în amănunt la vremea respectivă.

— Bine, atunci poate că ucigașul nostru a citit și el toate astea și l-a luat pe italian drept model.

— Atunci să sperăm, continuă Martin, că îl va copia și mai departe, într-un aspect mai important.

— La ce te referi?

— Că nu are prieteni care să îl urmeze.

Am primit întreaga admirație a lui Martin când i-am povestit despre placa celor de la Dreyfuss&Parteneri din subsolul primăriei. A promis să îmi spună tot ce putea afla despre această societate până la lăsarea serii.

Bineînțeles că seara mă aflam la secția de poliție, așteptându-l pe prietenul meu, pentru a-l invita la Labskaus⁴ și bere într-un local din apropiere. Își putea ține astfel promisiunea.

— Dreyfuss&Parteneri a fost o societate comercială lângă port, povesti Martin, specializată pe comerțul cu carne, legume și fructe în tot Reich-ul. Carne sărată, afumată, proaspătă, piftie, pește afumat. Împreună au cumpărat tot ce se poate mânca, expediind și transportându-și produsele până în Danemarca și Suedia.

— De când există afacerea?, am întrebat eu.

— Din 1700 și ceva, deci timp de generații.

— Și mai există?

— Nu, Martin a citit de pe un bilețel, a fost scoasă din camera de comerț, de unde am găsit aceste informații, în 1897.

— De ce?

— Pe bază de concurs. Mai mult nu se știe. Mi-a spus cineva că la momentul respectiv existau multe concursuri. Tot atunci a fost și greva muncitorilor din port, un moment pe care mulți nu l-au depășit.

— Cine a fost ultimul șef al companiei?

Martin se uită pe bilețelul său.

— Un Salomon Dreyfuss, născut în 1837 în Hamburg.

⁴ Specialitate de mâncare din Hamburg

— Poate ne poate povesti mai multe cineva care a trăit greva pe propria piele, am spus eu, iar Martin a înțeles, bineînțeles, imediat despre cine vorbeam.

— Emma Neumann.

Era deja a treia oară când o vizitam pe Emma Neumann în apartamentul ei din strada Schanzen, ceea ce nu era tocmai un motiv de bucurie pentru ea.

— Văd că nu mai scap de voi. Nu sunt cam bătrână pentru vârsta voastră? Și domnul biolog o are pe frumoasa Clara...

— Bacteriolog.

— Mă rog, tot aia, ce vreți?

Când am menționat Dreyfuss & Parteneri, o amintire căreia a trebuit inițial să îi găsească locul, s-a ivit.

— Ah, da, a strigat ea după ce a mai luat o gură din sticla de bere, era cel cu cantina. Grevă a fost în iarna '96 spre '97. Trei luni nu s-a mișcat nimic în port. Patruzeci de mii de muncitori, iar sindicatele au rămas fără bani după o vreme. La un moment dat, când s-a făcut foarte frig și familiile muncitorilor aflați în grevă sufereau de foame, acest Dreyfuss a creat o cantină în depozitul său.

— Foarte frumos din partea lui, spuse Martin, dar afacerea sa nu a fost afectată de grevă?

— Ba da, bineînțeles, dar el era mai degrabă de partea angajaților săi.

— Neobișnuit, nu?, am întrebat.

— Da, au fost mai multe lucruri neobișnuite în legătură cu acea grevă. Emma părea că începe să își amintească. Cele două tabere nu erau foarte clar delimitate. Nu erau doar comercianți împotriva muncitorilor. Existau peste optzeci de sindicate, care au acționat unul împotriva celuilalt, și în parte chiar și împotriva muncitorilor. Abia mai târziu a intervenit partidul

meu, în încercarea de a calma lucrurile. Dar până atunci lucrurile se terminaseră deja. De asemenea, a fost remarcabil faptul că acei comercianți mai mici au răspuns foarte prompt la cererile noastre. Dar marii armatori și proprietarii de șantiere navale au văzut lucrurile foarte diferit. Aveau și mai mult de pierdut. Au refuzat orice înțelegere și au pus cât mai multă presiune acolo unde se putea.

— Și Dreyfuss?, întreabă Martin.

— Cum am spus, Dreyfuss a dat supă și a devenit în scurt timp eroul greviștilor.

— Și și-a atras asupra lui ura negustorilor bogați.

— Probabil.

— Ce s-a întâmplat mai departe?

— La începutul lui '97 greva s-a încheiat și totul a continuat ca înainte.

— Și Dreyfuss?, întreabă Martin.

— Dacă îmi amintesc bine, depozitul său a ars la un moment dat. Dacă în timpul grevelor sau după, nu îmi mai amintesc. Dar asta ar trebui să știți voi, la poliție. Mie nu mi-a mai spus nimeni, mă aflu deja în sala de judecată.

Când am ieșit de la Emma, i-am văzut pe strada de vizavi pe Nemetz și Krohl. Trăgeau din țigări și ne priveau rânjind. Am mers repede mai departe, dar ne ajunseseră deja din urmă.

— Iar ați fost la Emma Neumann?, întreabă Nemetz. Trebuie să fie mare dragoste între voi.

— Hai, spuneți tot, spuse Krohl, așezându-se în drumul nostru, ce a spus bătrâna?

L-a apucat de Martin de guler.

— Nimic ce v-ar putea interesa pe voi, spuse Martin cu dispreț, îndepărtând mâna lui Kohl ca pe o scamă urâtă.

— Noi hotărâm ce ne interesează, răspunse Nemetz.

— Bine, am luat eu cuvântul, chiar nu sunt informații importante. O veche cunoscută a doamnei Neumann este menajeră la unchiul meu. I-am transmis salutările acesteia.

— Și noi ar trebui să credem asta?

— Voi ar trebui să ne lăsați în pace. Martin i se adresează neobișnuit de dur lui Nemetz. Este destul de penibil că munca voastră se limitează la a ne urmări pe noi. Nu avem nimic pentru voi. Gata.

— Ne mai vedem, colegi, spuse Nemetz și îl luă pe Krohl cu el. Și el părea că uitase că eu nu eram, de fapt, coleg cu ei.

Bineînțeles, următorul lucru pe care trebuia să-l fac era să obțin informații despre Dreyfuss & Partenerii de la unchiul Wilhelm, dar acest lucru s-a dovedit dificil la început.

Când am ajuns la vilă cu puțin înainte de ora opt – deja se întuneca – unchiul Wilhelm ieșea în fața vilei și voia să se urce în Mercedes-Benz, care era pregătit cu motorul pornit. Johannes l-a ajutat să urce pe bancheta din spate.

Am oprit bicicleta chiar lângă unchiul Wilhelm, astfel încât a tresărit de spaimă.

— Vrei să mă omori, băiete?, strigă el cu indignare prefăcută. Părea să fie într-o stare bună.

Fără suflare, i-am descris noile descoperiri din jurul Dreyfuss & Partenerii. Wilhelm Knudsen a urcat în vehicul și s-a uitat la mine gânditor.

— Numele nu îmi spune nimic. Și semnul ăsta, după cum am spus, nu îmi e nici el cunoscut. Acum nu am timp. Am o întâlnire cu bancherul meu, urmează să primesc, să sperăm, în sfârșit împrumutul. Când mă întorc, putem vorbi. Dar s-ar putea să se facă târziu.

— Bine, te aștept.

Apoi au plecat cu zgomot, lăsând un nor de fum cu miros de benzină pe alee.

O masă – probabil într-unul dintre restaurantele rafinate ale orașului, pe care le știam doar după reputație – dura cu siguranță câteva ore. Așa că aveam mult timp la dispoziție. Răbdarea nu era unul dintre punctele mele forte. Am trecut prin casă și am întâlnit-o pe mătușa Isolde în bibliotecă, unde se pare că ținea un mic cerc de literatură cu câțiva prieteni. M-a rugat să mă alătur, dar am refuzat mulțumindu-i. Șase doamne în vârstă și Afinitățile elective ale lui Goethe nu erau ceea ce îmi trebuia în seara aceea.

În salon, am băut un pahar de sherry și m-am dus pentru scurt timp în camera mea, îndreptându-mă în cele din urmă spre destinația pe care de fapt o urmăream de la început: bucătăria. Așa cum mă așteptam, am întâlnit-o pe Clara spălând vasele. Se pare că doamnele din cercul de literatură fuseseră invitate și la cină și, în consecință, erau multe farfurii, boluri și pahare de spălat. Această corvoadă neplăcută fusese lăsată în mare parte pe seama Clarei. De obicei, bucătăreasa Maria își lua rămas bun atunci când desertul era pe masă. Știa deja de ce. Își permitea luxul unui mic apartament la mansardă în casa unor rude din Wandsbek.

M-am furișat prin spatele Clarei, i-am șoptit „Ai grijă, sunt vampiri aici” și am mușcat-o tandru de gât. A țipat de spaimă și a râs. Clara s-a întors în brațele mele și m-a sărutat. Am stat îmbrățișați o vreme, eu mângâind-o peste tot. Privind înapoi astăzi, trebuie să recunosc că în acea perioadă eram nebun, bolnav de dragoste. Și îmi plăcea.

— Oprește-te, chicoti Clara, dacă vine cineva?

— Toți sunt ocupați, am liniștit-o eu, și am sărutat-o din nou.

— Nu toți, s-a auzit brusc o voce dinspre ușă.

Am înghețat. Nu a fost nevoie să mă întorc ca să știu cine stătea în ușă: Adolf. Și nu a fost nevoie să mă uit la el, ca să știu că avea un rânjel cât o lună plină.

Clara s-a desprins de mine și s-a întors spre chiuvetă. Cu fața aproape vântată și cu tot corpul tremurând, și-a continuat munca. Mă așteptam să leșine în orice moment și eram gata să o prind.

Adolf s-a apropiat, s-a dus la dulap și a scos o sticlă de bere.

— Vrei și tu una, vere?, întreabă el.

Am reușit doar să dau din cap.

— Nu te holba așa la mine, spuse Adolf, nu te dau de gol. Ce crezi, cu câte menajere nu mi-am făcut și eu de cap. Trebuie să spun însă, legat de asta, că olandezele sunt mult mai bune decât nemțoaicele.

Voiam să intru în pământ de rușine, gândindu-mă cum Clara trebuia să asculte acest discurs vulgar.

— Nu, Adolf, nu e așa. Eu, noi...

Nu mă lăsă să îmi termin ideea.

— Îmi este absolut egal ce e asta, Carl-Jakob. Să nu vă prindă Isolde, atâta vă sfătuiesc.

Părea lipsit de respect felul în care îi spunea mamei sale pe numele mic. Dispăru apoi din bucătărie, fredonând un cântec.

Clara s-a uitat la mine. Chipul îi revenise deja la culoarea sa normală și abia dacă mai tremura, dar avea lacrimi în ochi.

— Nu-ți face griji, Clara, am spus eu, și m-am apropiat de ea. Nu mi-am permis însă să o iau în brațe. Nu o să spună nimic. Are propriile sale secrete murdare, pe care nu le vrea aflate. Crede-mă.

— Și dacă totuși o face? Nu o să găsesc niciun alt loc de muncă, dacă doamna mă dă afară.

— Dacă mătușa mea te dă afară, mă va da și pe mine afară și atunci vom pleca acolo unde nimic din toate astea nu mai contează: în America.

Mi-a zâmbit și eram sigur că dacă aș fi dus-o în port în acel moment și m-aș fi îmbarcat pe un vapor spre America cu ea în brațe, nu s-ar fi împotrivit.

Era aproape miezul nopții când unchiul Wilhelm s-a întors acasă. Nu părea să mai fi rămas mare lucru din buna lui dispoziție, aceasta fiind înlocuită de o ușoară stare de beție. Nu voiam să-l mai deranjez cu rugămintea mea, dar a adus chiar el vorba, când m-a văzut în bibliotecă. Întâlnirea doamnelor se încheiase de mult.

— Da, Carl-Jakob, Dreyfuss & Partenerii, m-am gândit mult la asta. Nu am nimic. Mai există afacerea?

— Nu, am spus eu, depozitul a ars la începutul lui '97. Mai mult nu știm.

A pus niște coniac pentru amândoi, apoi s-a așezat lângă mine.

— Unchiule, știu că nu este treaba mea, dar nu ar trebui să bei mai puțin, în starea ta? Mă refer la boala ta...

El râse.

— În starea mea, nu poți bea suficient. Ce ar putea fi mai rău pentru mine? Deci, a ars, spui. În 1897, când a fost marea grevă. Unchiul Wilhelm s-a uitat gânditor la tavan, ca și cum ar fi sperat să găsească acolo amintiri. Au fost câteva săptămâni grele, pentru noi toți. Și pentru acest Dreyfuss, sunt sigur.

Trebuie să admit că eu nu-mi aminteam nimic despre grevă. Aveam nouăsprezece ani la acea vreme, îmi pierdusem tatăl cu puțin timp înainte, mă mutasem la familia Knudsen și eram pe cale să absolv liceul. Nu mă interesau muncitorii din port și problemele lor.

I-am spus unchiului meu tot ceea ce am aflat de la Emma Neumann despre Dreyfuss și despre cantina sa, dar, evident, el nu auzise nimic despre aceste evenimente la acea vreme.

— Trebuie să îți imaginezi ce era aici. Portul era plin de nave, pe care nimeni nu le încărca sau descărca. Mâncarea se strica, covoarele și țeșăturile putrezeau, era o mizerie. În disperare de cauză, am adus oameni din Polonia și Olanda pentru a ne descărca navele.

— Spărgătorii de grevă, am spus.

Unchiul a făcut o grimasă disprețuitoare.

— Trebuia să mergem cumva mai departe. Nu am avut de ales. Nu mai știu dacă a existat vreun bun samaritean, undeva într-un colț al portului, care să servească supă. Cu siguranță nu și-a făcut prieteni de partea noastră. Astfel de acțiuni nu au făcut decât să prelungească greva în mod inutil. În cele din urmă, nu a fost de niciun folos. Au fost nevoiți să renunțe. Toată această prostie nu a făcut decât să coste companiile, sindicatul și orașul o mulțime de bani.

Capitolul 22

Zilele următoare au fost mai liniștite și am avut ocazia să-mi pun puțin ordine în sentimente și gânduri.

Descoperirile mele despre simbol și despre casa de comerț Dreyfuss & Partenerii au fost luate în serios de poliție și am fost chiar lăudat în mod deosebit de comisarul Arnold Manthey. În același timp, nu s-a putut abține să nu-mi spună că ar trebui să las munca de poliție în seama poliției de acum înainte.

După câteva cercetări, raportul privind incendiul de la depozit a fost găsit în arhive. Existau documente conform cărora depozitul lui Dreyfuss arsese în noaptea de 16 spre 17 ianuarie 1897. Nu se înregistraseră răniți. Un incendiu premeditat nu fusese exclus, dar nici nu fusese dovedit.

Anchetatorii făcuseră un pas mai departe, analizând asigurarea depozitului, care fusese consemnată în procesul verbal. Dreyfuss dăduse acolo o nouă adresă pentru soluționarea cererii. La Stettin. În decembrie 1897, la aproape un an de la incendiu, compania de asigurări a trimis o primă și o ultimă scrisoare la această adresă, în care scria că pagubele nu pot fi acoperite ca urmare a cauzei inexplicabile. Pentru Salomon Dreyfuss și familia sa, aceasta fusese cu siguranță o

altă lovitură grea. O legătură între Dreyfuss & Partenerii și victimele cu semnul pe frunte nu putea fi exclusă.

Dacă cineva se răzbuna pentru asta ani mai târziu – ce legătură puteau avea amiralul, von Grimm, Schilling, Hengst sau Bredow cu asta?

Când l-am întrebat, unchiul Wilhelm mi-a explicat de ce plecase spre cină cu bancherul său atât de bine dispus și se întorsese acasă atât de abătut. Bancherul tot nu avea vești bune. Nici proaste, însă. Mai trebuia să își convingă partenerul, care era critic față de acordarea unui împrumut. Acum, Adolf, în calitate de succesor al lui Wilhelm, urma să dea din nou o audiență, iar vila era de asemenea solicitată ca garanție. Condițiile nu erau deloc confortabile pentru unchiul Wilhelm, dar trebuia să le îndeplinească pentru ca lucrurile să progreseze cu „Marianne”.

În acele zile, luasem o pauză de la munca de detectiv și mă ocupam de munca mea la institut, gândindu-mă mult – sau mai degrabă, constant – la Clara.

Nu puteam să-mi scot din minte ceea ce spusese Adolf. Era perfect normal ca un bărbat în poziția mea să folosească sexual o slujnică fără alte sentimente sau consecințe? Oare mă amăgeam? Oare îmi satisfăceam doar propriile nevoi? Într-adevăr, în ultimele câteva zile mă strecurasem în camera Clarei aproape în fiecare noapte. Și de fiecare dată mă primise cu brațele deschise. Trebuia să fim foarte discreți, ceea ce nu făcea decât să crească intensitatea întâlnirilor. Încotro duceau toate astea?

O iubeam pe Clara? Nu aveam suficientă experiență pentru a face diferența între infatuare, dorință și dragoste. Și pe cine puteam întreba despre asta? Cu siguranță nu pe Adolf, iar Martin părea prea puțin experimentat și poate prea superficial.

Unchiul Wilhelm și mătușa Isolde nu erau nici ei o opțiune. Așa că am venit cu o idee complet nebunească pe care a trebuit să o țin secretă față de toată lumea, inclusiv față de Clara.

Chiar în aceeași seară mă aflu din nou în fața ușii Emmei Neumann, privindu-i fața uimită. Revoluționara părea potrivită ca sfătuitoare, pentru că era suficient de departe de lumea mea de la vilă și de convențiile ei, pentru că știa viața și, de asemenea, pe Clara, și pentru că, cu siguranță, nu ar fi spus nimănui că eram la ea.

Stând încă în pragul ușii, i-am explicat Emmei Neumann că nu venisem ca ajutor al polițiștilor, ci ca un om confuz în legătură cu sentimentele sale, care avea nevoie de sfatul unei persoane materne.

— Eu nu sunt mamă, nu am avut niciodată șansa, a spus ea cu asprime.

Dar cele patru sticle de bere rece ca gheața pe care le țineam în mână ajungeau ca bilet de intrare. Am stat în bucătăria ei, am băut bere, la un moment dat a pus pe masă pâine și hering și am început să vorbim.

— Ce te face să crezi că poți să mă întrebi pe mine despre chestiuni amoroase? Am fost căsătorită cu Oskar Neumann, cel mai mare bețiv și ratat pe care l-a văzut vreodată cartierul. Ce știu eu despre dragoste? Dar, așa cum mă așteptam, știa multe despre viață. După câteva glume, a trecut direct la subiect. Când ai terminat cu iubita ta – știi la ce mă refer – și apoi nu vrei decât să te dai jos din pat și să pleci, aia e dorință. Nu este nimic în neregulă cu dorința, după părerea mea. Preoții nu ar fi de acord. Dar dacă este vorba de dorință, nu ar trebui să faci mai mult, sau să te aștepți la mai mult.

Eram sigur că Emma – după al doilea pahar de bere începusem să ne tutuim – putea vorbi despre „știi la ce mă refer”

mult mai vulgar și mai detaliat. l-am fost recunoscător că nu a făcut-o cu mine.

— Dar dacă vrei să stai mai mult timp cu persoana iubită, să discuți, apoi să adormi, ca să te trezești lângă ea, atunci se complică. Poate dura mult timp până să afli diferența dintre infatuare și dragoste adevărată.

— Și care este această diferență, Emma? Ai trăit-o vreodată?, am întrebat nerăbdător.

— Da, poate că am trăit-o odată, cu mult timp în urmă, dar când dragostea se pune în calea revoluției, trebuie să iei o decizie. Tu, băiatul meu, trebuie să te întrebi: Îmi doresc ca persoana iubită să devină parte din viața mea? Pentru asta, este suficient să fii îndrăgostit. Dacă, totuși, te poți imagina construindu-ți o viață complet nouă alături de persoana iubită, departe de tot ce îți este familiar, dacă nu îți este teamă să intri într-o lume nouă, pentru că acea persoană este alături de tine, atunci este vorba de iubire.

Emma avea lacrimi în ochi când s-a uitat spre mine. Cu siguranță se gândea la această dragoste despre care vorbea, și nu la Oskar Neumann. Nu mi-am permis, însă, să întreb mai multe.

— Atunci sunt chiar în această situație, am spus eu gânditor, nu pot continua dacă nu este dragoste adevărată. Clara nu poate deveni parte din viața mea actuală, sub nicio formă.

Emma Neumann a încuviințat. Am apelat acum la rezerva ei de bere, a mea se terminase. Era o bere mai ieftină și destul de caldă, dar am băut oricum mai departe.

— Ar mai fi însă ceva ce trebuie să știi despre Clara, a spus ea în final și și-a așezat mâna ridată peste a mea. Eram nerăbdător. Urma un secret întunecat? Clara este o fată frumoasă și deșteaptă, între timp a devenit chiar o tânără domnișoară.

Este iubitoare, poate fi foarte amuzantă și sensibilă. Dar cu siguranță știi deja toate astea. De aia o iubești.

Am dat din cap.

— Dar Clara are și o altă față, una dură. Dacă trebuie, Clara știe să se apere, nu acceptă orice. Altfel nu ar fi ajuns la douăzeci și doi de ani. Ți-a povestit cum a cunoscut-o pe mătușa ta?

— Auzise că Isolde Knudsen, împreună cu acel pastor, se ocupă de fete...

Emma mă întrerupse.

— Da, asta este versiunea blândă a poveștii. Adevărata poveste este următoarea: Clara avea un pețitor, care voia mereu doar la ea. Era un afemeiat bețiv, mai rău decât toți ceilalți care treceau pe acolo. Îi plăcea să le chinuie pe femei. Clara acceptase asta pentru o perioadă. Plătea bine și nimeni nu avea chef de scandaluri în bordel. Dar a devenit din ce în ce mai rău. Nu știi exact tot ce i-a făcut.

— Ea ți-a povestit toate astea?

— Nu, o altă prostituată. Am văzut-o pe Clara o singură dată de când a ajuns la bordel. La un moment dat devenise îngrozitor, cu țigări și un bici, nici nu vreau să mai spun, iar Clara a clacat. L-a lovit pe tip cu un vâtrai, l-a bătut măr. S-a apărat și el bineînțeles, a bătut-o. Proprietarilor le-a luat ceva să se prindă că zgomotul din cameră nu era de la mizeriile obișnuite pe care acesta le făcea, ci că se dădea o luptă pe viață și pe moarte. l-au despărțit apoi pe cei doi. Bărbatul a ajuns la spital, iar Clara la pastor. Acolo, la centrul lui, a petrecut câteva săptămâni și, în cele din urmă, a cunoscut-o pe mătușa ta.

Am inspirat adânc. Nu ar fi trebuit ca ea să îmi povestească toate aceste lucruri?

— Ce s-a ales de bărbat?, am întrebat, deși puțin îmi păsa de soarta lui.

— Nu a mai fost niciodată cel de dinainte. Îl mai văd câteodată prin cartierul Reeperbahn, bând și cerșind. Avusese înainte o afacere cu trăsuri. Astăzi abia mai poate să soarbă supă de unul singur.

Am luat o gură mare de bere.

— Nu mă înțelege greșit, Carl-Jakob, nu trebuie să te temi acum de Clara. Trebuie doar să știi că ea nu acceptă orice. Și are grijă în primul rând de ea însăși. Sunt sigură că, atenția și simpatia mătușii tale le-a câștigat după un plan bine pus la punct. Și după cum se vede, a fost un plan bun.

Am tăcut pentru un moment. Părea că Emma se gândea la ce mai trebuia neapărat să-mi spună despre Clara.

— Clara este o egoistă, a continuat Emma, după cum am spus, are grijă mai întâi de ea. În scurta ei viață, așa a reușit să meargă mai departe. Și dacă în calitate de revoluționară, condamna egoismul ca pe prim motor al capitalismului, ca femeie într-o lume dominată de bărbați îl consider totuși foarte benefic.

Am mai luat o gură. Voia Emma să o transforme pe Clara în sufragetă?

— Dacă îți imaginezi că ai găsit în Clara o însoțitoare dragută, care să îți crească copiii, să îți spele hainele și să îți încălzească patul, uită-te mai atent. Clara are propria ei minte, și nu vrea să fie o menajeră pentru restul vieții ei. Nici a mătușii tale, nici a ta.

— Atunci să se ducă la universitate, am spus eu mai mult în glumă, berea își făcea efectul.

— De ce nu? De ani de zile femeile se strecoară pe la universități să asculte cursurile, câteva chiar și-au trecut

examenelor. În câțiva ani, femeile vor putea studia în mod oficial. De ce să nu fie și Clara una dintre ele? Tu o poți ajuta.

Deja era prea mult pentru mine. Berea o transformase pe Emma într-o militantă înflăcărată.

— Este o neînțelegere, Emma, nu eu sunt cel bogat, ci unchiul meu. Și mai mult ca sigur nu va finanța el studiile Clarei.

Emma mă îmbrățișă de rămas bun și mă rugă să o salut pe Clara din partea ei. Mai confuz, dar, de asemenea, și cu o perspectivă mai amplă, am pornit spre casă. Eram fericit că mai exista cineva care o iubea pe Clara: Emma Neumann.

Cu colțul ochilor l-am văzut pe agentul secret, Krohl, pândind la un colț, cu ochii ațintiți asupra casei Emmei. Pentru o secundă am vrut să mă duc la el, să îi spun cât de milă îmi este de viața tristă pe care o duce. Dar apoi m-am hotărât să îmi văd mai bine de drumul meu.

Capitolul 23

La o săptămână după ce făcusem legătura dintre simbolul ucigașului și cel al companiei Dreyfuss & Partenerii, încă nu aflasem mai multe despre relațiile comerciale ale firmei din Hamburg. Speranța poliției, să găsească din această legătură un motiv, chiar un vinovat pentru crime, nu s-a adeverit. Mai utile s-au dovedit câteva telegrame și un telefon în Stettin. Acolo existase într-adevăr, între 1898 și 1900 o firmă numită Dreyfuss, înregistrată de Salomon Dreyfuss. Un document al poliției din Stettin consemna sinuciderea lui Salomon Dreyfuss în toamna lui 1900. Despre soția acestuia, Sarah, și fiul lor nu se știa nimic. Asta nu însemna însă nimic, conform primăriei din Stettin, care a mărturisit că actele nu fuseseră actualizate recent. Următorul pas nu putea fi decât o excursie în orașul pomeranian.

Sarcina o primi Martin Bucher. Era mândru că fusese ales pentru o misiune de o asemenea importanță. Eu, în schimb, sunt de părere că nu se așteptau la o mare reușită din această anchetă a familiei Dreyfuss și că tocmai din acest motiv îl trimiteau pe asistent în călătorie. Dar nu voiam să îl descurajez pe Martin cu gândul meu pesimist. Misiunea prevedea ca Martin să călătorească de unul singur. Manthey nu voia să acopere costurile unui însoțitor.

Când i-am povestit unchiului Wilhelm despre viitoarea călătorie a lui Martin, se uită la mine și spuse:

— Și ai vrea să îți însoțești prietenul, nu-i așa? Îmi trecuse și mie gândul prin cap, dar îl alungasem repede, deoarece ar fi trebuit să îmi iau cel puțin două zile libere, și, pe lângă asta, nu îmi permiteam să îmi arunc economiile și așa neînsemnate pe așa ceva. Dacă este vorba despre costurile călătoriei, continuă unchiul, le preiau eu. Trebuie să mă fi uitat ca un idiot la el, deoarece unchiul Wilhelm îmi zâmbi și îmi explică motivul propunerii sale generoase. Văd că îți pasă mult de acest joc de-a detectivul, iar pe mine mă interesează povestea acestui Dreyfuss. Ia-o drept cadou de ziua ta.

Ziua mea era abia în decembrie, dar ce mai conta?

Directorului Nocht i-am spus că trebuia să mă duc la nunta unui vechi prieten, unde fusesem chemat ca martor, astfel că am primit 2 zile de concediu. Nu ar fi acceptat să plec iar într-o misiune de detectiv.

Astfel am plecat dis-de-dimineață, într-o miercuri din luna August, de la gara din Altona spre Stettin. Călătoria avea să dureze puțin peste zece ore, prin Berlin. Era cel mai bun drum, deoarece nu trebuia să schimbăm decât o dată. Înainte, când veneam de două-trei ori pe an din mult mai apropiatul Greifswald în Hamburg, călătoria dura aproape la fel de mult și trebuia să schimb de trei ori. Pe atunci călătoream la clasa a doua, dar bugetul lui Martin acoperea acum doar clasa a treia.

Asta însemna scaune incomode, mai puține locuri decât oameni și – mai ales într-o zi călduroasă de vară – toate mirosurile și zgomotele posibile. Dar nu aveam voie să mă plâng, doar nu mă obliga nimeni să iau parte la această aventură.

Aveam la mine câteva cărți și un pachet cu mâncare pregătit de Maria, care ne-ar fi ajuns fără probleme până la Novosibirsk. Piept de pui rece, o bucată de brânză olandeză, pâine, castraveți, ouă fierte, o conservă de pește – nu se mai termina. Am ignorat privirile invidioase ale călătorilor de lângă noi și am mâncat în voie.

Când am ajuns la Berlin, pe la prânz, pentru că aveam de așteptat o oră, Martin m-a convins să mergem într-o berărie. Cele două halbe la care m-a obligat prietenul meu m-au făcut să dorm profund până la Stettin. Am ajuns seara devreme și am găsit chiar lângă gară un loc ieftin de înnoptat.

Am luat cina într-o cârciumă din piața centrală, unde am fost serviți cu specialitatea casei: anghilă afumată prăjită, cu omletă și cartofi. Pe lângă asta, Martin a comandat bere și șnaps. Când ne întorceam la cazare mi-a căzut din nou o monedă prin cracul de la pantalon. Când am vrut să o ridic, aproape am căzut. Martin a ridicat moneda, râzând în hohote.

— Înțeleg CJ, spuse el, preferi să umbli cu o gaură în pantalon, în loc să o rogi pe drăguța de Clara să ți-o coasă. Dacă trebuie însă să îți tot ridic banii, atunci ar trebui să îmi dai și mie o parte din ce gălesc.

La nouă și jumătate ne-am prăbușit morți de somn în perne. Peștele și berea s-au certat toată noaptea în stomacul meu cu șnapsul. Pe la patru a trebuit să ies în stradă și să dau totul afară din mine.

Evident, nu mi-am început ziua în cea mai bună formă. Spre deosebire de Martin, care după micul dejun era gata de acțiune, eu abia am reușit să mănânc o bucată de pâine prăjită și să beau niște ceai.

Prima noastră țintă era ultima adresă la care fusese înregistrată firma Dreyfuss. Am luat-o direct prin centrul orașului.

Case aranjate, nu la fel de mari ca în Hamburg, oameni bine îmbrăcați, muncitori, vânzători ambulanți, un orașel simpatice care îmi amintea de Greifswald.

Depozitul se afla la doar zece minute de piața centrală, în rând cu mai multe clădiri asemănătoare. Era destul de mic, avea trei etaje de depozitare și un birou la parter. Fațada era îngrijită, ferestrele mari erau curate. Cu litere aurite și rotunjite era pictat pe geam numele firmei: Willy Glatzeder. Produse coloniale.

Am intrat și am fost loviți de mirosul îmbietor al produselor depozitate aici: cafea, ceai și tutun. La gherete stăteau trei bărbați care înregistrau totul în caiete groase. Cel mai în vârstă a ridicat capul când am intrat și ne-a salutat:

— Bună ziua, domnilor, cum vă pot ajuta?

Bărbatul prietenos avea vreo cincizeci de ani și o barbă care îi ajungea aproape până la umeri. El era patronul firmei, Willy Glatzeder. Ne-a oferit câte un loc și câte o cafea delicioasă, iar apoi a răspuns binevoitor la întrebările noastre.

— Nu mi-am dorit, de fapt, acest loc, și-a amintit el despre mutarea sa din urmă cu patru ani. Sus, la al treilea etaj mai atârna încă, de o bârnă, sfoara de care se atârnamea domnul Dreyfuss. Clădirea mi-a părut atunci instant bântuită.

— Și?, am întrebat eu. S-a adeverit această frică?

— Nu, a răspuns Glatzeder râzând, până astăzi nu, afacerile merg bine. Dar încă se mai poate adeveri.

A povestit că fusese cu ani în urmă nevoit să curețe și să strângă tot din depozit. Dreyfuss încercase să pornească o afacere în Stettin cu blănuri și pielărie din Rusia și Suedia. Dar nu a reușit să prindă avânt.

— Când bătrânul Dreyfuss a murit, băiatul lui s-a dat peste cap încercând să vândă produsele rămase și cu siguranță a

pierdut mulți bani. Multe produse erau stricate, de aceea nici măcar nu mai puteau fi vândute. Puțea a ciumă aici. Am încercat să îl obligăm pe fiu să facă curat, am angajat chiar și un avocat, dar tânărul ne-a râs în față și ne-a înjurat.

— Mai știți cum îl chema?, întrebă Martin.

Glatzeder se gândi pentru câteva momente.

— Cred că David sau Daniel.

— Și ce s-a întâmplat cu doamna Dreyfuss?, am întrebat eu.

— Despre ea nu știu nimic. Dar stați, am mai găsit o cutie. Glatzeder încercă să își aducă aminte. O cutie de lemn, nu foarte mare, pe care am găsit-o în pod. Înăuntru era plină cu scrisori, documente de toate felurile, poze și ziare vechi.

— Și unde este această cutie acum?

— Am dus-o la poliție. Nu știam unde puteam da de tânărul Dreyfuss.

— Exact ce fel de documente erau acestea?

Glatzeder zâmbi.

— Chiar nu sunt așa curios, erau lucruri personale, care nu mă privesc. Am bătut-o în cuie și am trimis-o poliției.

Willy Glatzeder ne-a explicat cum puteam ajunge la secția principală, următoarea noastră oprire. În așteptarea noastră, polițiștii de acolo mai căutaseră prin arhivă și mai găsiseră, într-adevăr, câteva documente legate de familia Dreyfuss.

Din acestea am aflat că Salomon Dreyfuss fusese găsit spânzurat de fiul său pe al treilea nivel al depozitului, pe 26 aprilie 1900. Tatăl trebuie să fi atârnat acolo însă cel puțin trei zile. În acest timp, fiul său îl căutase peste tot. Nicio scrisoare de adio, nicio asigurare de viață, doar o grămadă de datorii. Mama tânărului deja nu mai locuia în Stettin. În anul precedent

emigrase în America. Cu siguranță, nu de una singură, după cum spuse cu subînțeleș unul dintre angajați.

Casa familiei a fost luată de bancă. Nu se știa unde se mutase apoi Daniel Dreyfuss, dar se știa ce făcuse. Până la finalul anului 1901 fusese arestat de mai mult ori, pentru diverse acuzații: instigare la revoltă, discursuri agitatoare și violență împotriva cetățenilor. Într-un protocol, de exemplu, era consemnat că Dreyfuss venea în fiecare dimineață în piața centrală, se urca pe o ladă de bere și ținea pentru ceva timp discursuri. Pentru că nu incita doar la revolte, ci chiar la crime împotriva parlamentarilor și a comercianților, a fost arestat de mai multe ori.

— Nu era prea zdravăn la cap, scrie aici, spuse polițistul și se uită prin monoculul său la unul din documente.

— A fost trimis de către judecător la azil.

— Unde, mai exact?

— Pölitz, scrie aici, răspunse polițistul, nu e foarte departe de aici. La vreo douăzeci de kilometri la nord.

— S-a alăturat vreodată vreunui grup de revoluționari?, am întrebat eu înainte să ieșim.

— Asta nu vă pot spune, dar întrebați-l poate pe cârciumarul de la Gâsca de Aur din piață.

Chipul polițistului s-a prefăcu într-o grimasă dezgustată.

— Este reprezentant al social-democraților aici.

Rămânea întrebarea legată de cutia predată.

— Ah, da, cutia, răspunse polițistul aproape rușinat. A fost găsită la sfârșitul anului trecut de un coleg, când făcea curat în depozitul secției. Încercasem în anii precedenți de mai multe ori să predăm cutia lui Dreyfuss, dar nu a venit niciodată să o ia. Apoi am trimis-o la clinica de psihiatrie din Pölitz., după câte îmi amintesc.

Rudi Czerny, cârciumarul de la Gâsca de Aur își amintea doar vag de Dreyfuss.

— Era unul dintre nebunii care, pentru două zile, vor să schimbe lumea cu crime și violență și care cred că pentru asta sunt făcute grupările socialiste. Czerny nu își putea însă aminti de vreo încercare de atentat în acea perioadă. Nu mai auzise oricum de mult de Dreyfuss, și nici nu îi aprecia în mod deosebit compania.

Am mâncat repede de prânz în cârciuma lui Czerny, iar apoi am luat o trăsură până la azilul din Pölitz. Martin avea să se chinuie ceva să obțină banii înapoi pe această călătorie scumpă, dar necesară.

Când a auzit destinația noastră, vizitiul a făcut glumele obișnuite.

— Fiți atenți, să nu rămâneți pe acolo. S-a mai întâmplat.

Văzând că nu am râs, s-a abținut de la alte observații, astfel încât am avut o călătorie liniștită. La stânga se vedeau lanurile de grâu și vacile păscând, iar la dreapta, râul Oder, pe care navigau vase de comerț de toate dimensiunile.

De la distanță am văzut un crucișător mare, de culoare gri, aflat în docul unui șantier naval, care purta deja pe prova sa semnul negru-alb-roșu al Marinei Imperiale.

Azilul de bolnavi mintali se afla la marginea micului oraș, într-un parc neîngrijit.

Complexul din cărămidă roșie, cu o clădire centrală și două aripi laterale, era placată cu lambriuri de lemn la etajul superior, de pe care se desprindea vopseaua albă. „Clinica de boli mintale Maria Hilf – Pölitz” era scris cu litere ruginite, din fier forjat, deasupra intrării.

I-am spus vizitiului să ne aștepte. Ar fi fost cu siguranță dificil să mai găsim aici, la capătul pământului, o altă trăsură.

La intrare se simțea căldura amiezii. Nu era nimeni în jur. Am urcat pe scara de la intrare. Ușa era larg deschisă, hala răcoroasă era de asemenea goală. În jur se auzeau zgomote: vase, strigăte. Unele de durere, dar și râsete isterice.

Ne-am oprit în hală pentru câteva minute, uitându-ne pierduți în jur, când brusc s-a deschis o ușă. O asistentă tânără, îmbrăcată într-un halat lung și cu bonetă.

— Vă pot ajuta?, ne întrebă ea.

Ne-am prezentat drept polițiști din Hamburg și am întrebat de pacientul – sau se spune rezidentul? – Daniel Dreyfuss.

A fost suficient pentru ca orice urmă de simpatie să dispară de pe fața asistentei. Ne privi cu suspiciune.

— Un moment, vă rog.

Asistenta a ieșit pe o ușă, în spatele căreia am văzut pentru un scurt moment un coridor lung. Am auzit sunetul tocurilor ei, îndepărtându-se rapid. Apoi, pentru o vreme nu s-a mai întâmplat nimic.

În cele din urmă, s-a întors pe aceeași ușă.

— Urmați-mă, vă rog, ne ordonă ea, și se întoarce din nou cu spatele spre noi.

Am parcurs coridorul în viteză, apoi am luat-o pe un alt coridor și am ajuns într-o sală, nu foarte diferită de cea de la intrare, dar mult mai mică. În sală erau scaune și mese. Mirosea a urină și a Lysol. Bărbați și femei stăteau sau se plimbau. O femeie se legăna constant înainte și înapoi pe un scaun, un bărbat vorbea încet cu el însuși sau cu un partener imaginar. Într-un colț am văzut un tânăr care se dădea încet și repetat cu capul de perete. Una dintre asistente a alergat la el și a vorbit cu el.

— Suntem cu toții pierduți, a strigat un bătrân care stătea pe un scaun și care părea că tocmai se udase. Sub scaun se

formase o băltoacă. Suntem cu toții pierduți. Domnul ne va distruge.

Am ieșit din sală și ne-am întors pe un coridor. Aici asistenta s-a oprit în fața unei uși, a bătut și a deschis fără să aștepte un răspuns.

— Domnii au ajuns, domnule profesor, a spus asistenta și ne-a ținut ușa deschisă. Pe panoul de lângă ușă am citit în trecere numele: „Prof. Dr. Siegfried Mensing, director”.

Un domn în vârstă, îmbrăcat într-un halat alb, s-a ridicat din spatele biroului de stejar și a traversat încăperea mare, îndreptându-se spre noi. Bărbatul era slab, chel și avea o barbă albă și deasă.

— Îl aveți?, întrebă bărbatul fără vreo introducere, este în Hamburg? Ce a făcut?

Eram nedumeriți. Asistenta nu îi prezentase, aparent, scopul exact al vizitei noastre.

— Pe cine să avem?, întrebă Martin.

— Pe Daniel Dreyfuss, bineînțeles, doar de aia sunteți aici.

— Da, dar noi speram să îl găsim la dumneavoastră, am adăugat eu.

În acel moment, profesorului i-a dispărut toată speranța. S-a așezat în fotoliu și a scuturat din cap abătut.

— Nu, nu este aici. A evadat.

— Nu cred că de aici se evadează. Aparent, poți ieși pur și simplu pe ușa din față.

— Nu, nu, spuse profesorul. Avem o secție închisă cu uși groase, lacăte și ferestre cu gratii. Dar Dreyfuss este deștept. A furat cumva cheia de la un paznic. Nu știm de cât timp lipsea deja când i-am observat absența. Putea să fi fost plecat de câteva ore. S-a uitat la asistentă, care își concentrase

privirea asupra vârfurilor picioarelor de jenă. Era evident că tuturor le era rușine de această întâmplare.

— Când s-a întâmplat?, întrebă Martin.

— Pe 8 martie, a mărturisit profesorul cu sfială, așteptând evident din partea noastră un „Ce? De atâta timp?” acuzator din partea noastră. Dar nu a venit. Nu ne-am mirat, ne așteptam să se fi întâmplat atunci. Pe 22 martie, Rudolf Bredow fusese omorât. Totul se potrivea.

I-am povestit doctorului despre cazurile de crimă și a spus că era probabil ca Dreyfuss să fie responsabil.

— Este genul lui. Asta este revoluția sa. Despre asta vorbea mereu, dar bineînțeles că nimeni nu îl lua în serios.

— Dar, înainte să ajungă aici, nu incita oricum mereu la diverse atentate?, am întrebat eu. Doar din acest motiv a fost internat aici.

— Da, dar niciodată nu a făcut nimănui nimic. Iar discursurile lui, după cum bine spuneți, nu au fost niciodată luate de nimeni în serios.

— Este Dreyfuss nebun?, întrebă Martin cu grijă. De ce boală suferă?

Doctorul de uită lung la masa din fața lui, gândindu-se.

— Nu, Daniel nu este nebun. Sigur nu. Este foarte inteligent și chiar simpatic. Are mulți prieteni. În convorbirile pe care le-am avut împreună a fost mereu foarte vorbăreț, mai ales când era vorba despre planuri de viitor. Voia să creeze o lumea mai bună, mai corectă.

— Singur?, am întrebat eu.

— Nu, zâmbi profesorul, nu era naiv. Voia să îi recruteze și pe alții pentru acest stil de viață.

— Acest stil de viață presupunea înlăturarea tuturor bogaților și puternicilor din drum?, întrebă Martin.

— Când venea vorba despre trecutul lui, atunci chiar devenea agresiv. Daniel ura negustorii bogați și burghezi din tot sufletul.

— Știți ce cauza această ură?

— Nu în detaliu. El și familia lui trebuie să fi fost nedreptățiți. În orice caz, el așa spunea. Noi nu știam destule detalii despre bolile mintale pentru a-i putea schimba pe acești oameni, dar cred că Martin suferea de o astfel de boală. La exterior părea un om prietenos, inteligent, dar sub această fațadă avea multe amintiri întunecate. Acestea pot determina pe oricine să facă lucruri iraționale, îngrozitoare.

— Deci, dacă Daniel Dreyfuss este criminalul nostru simbol, am întrebat, și multe lucruri sugerează că este, atunci motivul acțiunilor sale trebuie căutat în copilăria sau tinerețea sa? A fost grav rănit și de aceea ucide. Înțeleg bine?

— Da, așa trebuie să fie, spuse profesorul. Asta, împreună cu o fire prietenoasă spre exterior și o slabă încredere în sine. Oameni ca Dreyfuss nu cunosc nicio linie morală, nici scrupule, nici remușcări, nici religie, indiferent de ceea ce fac. Dreyfuss a suferit și din cauza corpului său deformat.

— Ce era în neregulă cu corpul său?

— În tinerețe i s-a format o cocoasă vizibilă. Probabil din cauza unei deformări netratate a coloanei vertebrale. Acest lucru este destul de comun, dar nu trebuie să se termine cu o cocoasă ca cea pe care o are Daniel.

Profesorul ne dădu o poză cu Daniel, care fusese făcută în urmă cu doi ani, la internarea sa.

Pe ea apărea un tânăr cu o față de copil, cu o barbă abia crescută, cu ochi inteligenți, întunecați și un zâmbet prietenos. Încă o dată, mi s-a dovedit că infractorii nu pot fi mereu recunoscuți după aspectul lor. Eforturile unor criminologi din

ultimii ani de a descoperi fața tipică a unui infractor prin măsurarea și catalogarea trăsăturilor este, în opinia mea, o prostie din punct de vedere științific.

În cele din urmă, am ajuns la cutie.

— Ah, da, cutia. A provocat ceva agitație, spuse profesorul și se uită spre asistentă, a cărei privire era din nou ațintită asupra pantofilor ei.

— Ce este în cutie? Unde este?, întreabă Martin.

— Nu știm exact ce era înăuntru. Documente, scrisori, fotografii.

— Câteva ziare, completă asistenta, care nu spusese nimic până în acel moment.

— Dar nu știți ce documente erau? De ce nu v-ați uitat la conținutul cutiei?

— Cutia a fost livrată într-o zi foarte agitată, răspunse profesorul.

— Trei internări noi, un pacient care avea o criză. În orice caz, l-am lăsat pentru o clipă pe Daniel singur cu cutia. Și atunci i-a dat foc.

— l-a dat foc?, am exclamat deodată cu Martin.

Era un gând înfiorător că într-o casă ca aceasta pacienții aveau acces la foc.

— Ei bine, era iarnă, sobele erau toate aprinse. Daniel nu a făcut niciodată prostii de acest fel.

— A ars toate documentele?, a întrebat Martin.

— Da, s-a întâmplat foarte repede.

— Sunteți sigur că a ars tot?, am insistat eu. Nu se poate să fi luat cu el una-două fotografii sau câteva documente?

Profesorul a ridicat din umeri și s-a uitat la asistentă, care a reacționat și ea cu acest gest de neștiință.

— Nu ne-am putut ocupa de documente în acel moment, a spus în cele din urmă asistentă. Trebuia să avem grijă ca restul clădirii să nu ia foc. Daniel a dat foc la cutie din mijlocul sufrageriei.

— După acest eveniment, a luat din nou cuvântul profesorul, Daniel s-a schimbat. Chiar își găsise aici o oarecare liniște, dar acum era neliniștit, agitat, distrat. Conversațiile au devenit mai dificile. Era adesea irascibil față de infirmiere și gardieni. Privind retrospectiv, trebuie să presupun că își plănuia deja evadarea în acel moment. Poate că ar fi trebuit să-mi dau seama.

L-am lăsat pe profesor singur cu îndoielile sale. Acum trebuia să presupunem că Daniel Dreyfuss descoperise ceva în cutia din podul depozitului tatălui său, care ajunsese la el cu trei ani întârziere, și care l-a determinat să plece spre Hamburg. Am fi vrut să plecăm imediat spre casă, dar a trebuit să mai petrecem încă o noapte în Stettin, pentru că următorul tren spre Berlin nu pleca decât în dimineața următoare. La insistențele mele, ne-am petrecut seara fără anghilă afumată și rachiu.

Pe drumul de întoarcere, ne-am răsfățat la clasa a doua, care a fost suficient de confortabilă pentru ca Martin să poată dormi aproape neîntrerupt. Când am schimbat trenul în Berlin, am folosit acest moment în care eram amândoi treji pentru a scăpa de un gând care mă frământa de ceva vreme.

— Acum, dacă depozitul lui Dreyfuss a fost incendiat în timpul grevei, nu este posibil să fi existat și alte crime de acest fel?

— Posibil, a spus Martin, care și-a comandat o a doua halbă de bere în același bar ca la dus.

— Dar unde vrei să ajungi?

— Este atunci posibil, ca într-un alt caz de incendiere sau sabotaj din timpul grevei, să fi fost prins un făptaș care a fost responsabil și pentru incendiul de la Dreyfuss & Partenerii.

— Colegii ar fi aflat asta de atunci, nu?, a întrebat Martin.

— A fost un adevărat haos în acele luni, din câte știu.

Capitolul 24

Se înserase și ploua destul de tare când Martin și cu mine am ajuns de la Berlin, în gara Altona. Am împărțit o trăsură până acasă. După ce l-am lăsat pe Martin, abia mai puteam să stau locului de emoție. Așteptam cu nerăbdare s-o văd pe Clara. În același timp, știam că nu puteam să intru deodată în casă și să o iau în brațe. Probabil că strângea masa după cină. Trebuia să am răbdare până când totul avea să se liniștească în vila Knudsen.

Și numai Dumnezeu știe că doar de liniște nu puteam avea parte la vilă în acea seară. În sufragerie, Wilhelm și Adolf stăteau în fața unor farfurii goale și a unor pahare de vin pline. Unchiul Wilhelm vorbea energic cu fiul său, aproape strigând.

— Atunci trebuie să-i pui pistolul la tâmplă. Compania de transport Knudsen face afaceri cu casa sa de patru generații. Niciodată nu am rămas dator cu vreun ban.

Adolf a îndurat tirada tatălui său golindu-și paharul cu înghițituri mari și umplându-l din nou dintr-o carafă plină, pe care Clara tocmai o servea. Pulsul meu a crescut la un nivel critic când am văzut-o. A evitat să se uite la mine. Ținuta ei de slujnică părea a fi ambalajul unui cadou valoros, acum că o vedeam pe Clara într-o cu totul altă lumină.

— Da, tată, Salomon este pregătit, dar nu poate decide fără vicepreședintele său, iar el..., s-a bâlbâit Adolf.

— Cine conduce acest loc? Salomon sau cine?

Mătușa Isolde a sărit în sus când m-a văzut și a alergat spre mine. M-a împins afară din cameră. Clara ne-a urmat și a închis ușa. Mătușa Isolde mi-a sugerat să o las pe Clara să-mi ducă mâncarea la bibliotecă, ceea ce mi s-a părut o idee excelentă.

— Atmosfera dinăuntru nu este foarte potrivită pentru cină, a spus mătușa Isolde.

— Despre ce vorbesc?, am întrebat.

— Ei bine, despre ce altceva, despre vapor, Arca Wilhelm, care ne va salva pe toți.

Și-a dat ochii peste cap. Abia am apucat să mănânc ceva în bibliotecă, pentru că a trebuit să-i povestesc Clarei în detaliu despre călătoria noastră. Mătușa Isolde se retrăsese, așa că eu și Clara aveam acel moment numai pentru noi. Vocea puternică a unchiului Wilhelm se auzea din când în când din sufragerie.

Ne-am sărutat și ne-am îmbrățișat, cu riscul de a fi surprinși. Asta nu putea continua la nesfârșit.

Mai târziu, unchiul Wilhelm mi-a povestit despre ce fusese vorba în discuția cu Adolf. El se aștepta ca fiul său să facă tot ce-i stă în putință pentru a convinge banca de solvabilitatea companiei de transport maritim Knudsen, astfel încât aceasta să elibereze, în cele din urmă, avansul pentru „Marianne”. Adolf reprezintă următoarea generație Knudsen, iar o bancă gândește pe termen lung și vrea să știe ce se va întâmpla când bătrânul Knudsen nu va mai fi.

În acea seară nu mă puteam concentra asupra grijilor unchiului meu, pentru că aveam un singur gând.

Când pot să mă strecur la subsol fără să fiu observat?

Mai târziu în acea noapte, în timp ce stăteam lângă Clara și ea îmi mângâia pieptul, m-am gândit la ceea ce spusese Emma Neumann. În acel moment aş fi putut să stau întins lângă Clara până la sfârșitul timpului. Ar numi Emma asta iubire deja sau încă îndrăgostire?

Când am ieșit din casă a doua zi dimineața, Martin mă aștepta în drum. Nici asta nu se mai întâmplase până atunci. În ultimele câteva luni nu venise niciodată la vila Knudsen. Martin ar fi putut să vină la ușă și ar fi fost primit politicos, eram sigur, dar pentru el nici nu se punea problema să o facă. M-am dus să-l văd. Ploaia se oprise.

— În timp ce noi umblam prin Stettin, a început el fără să salute, domnul Dreyfuss nu a stat degeaba.

— Oh, a fost tot ce am putut spune, așteptând mai multe informații.

— De data aceasta a lovit într-un tramvai aglomerat. La Jungfernstieg, ieri, după-amiaza târziu.

Ne-am plimbat de-a lungul Alsterului spre centrul orașului, eu împingând bicicleta.

— Într-un tramvai? Și nimeni nu l-a văzut și nu l-a reținut?, am strigat indignat.

— Văzut, da, reținut nu. Probabil că totul s-a întâmplat foarte repede. Chiar înainte de oprire, un bărbat s-a prăbușit, ceilalți pasageri s-au îngrijit de el, iar un tip îmbrăcat în haine închise la culoare, cu o șapcă sau o pălărie, a sărit și a dispărut.

— Avea o cocoașă?, am întrebat eu.

— Există declarații diferite în această privință. La fel ca și despre înălțime, față, barbă. Toți martorii au fost de acord că purta o haină de ploaie. Dar acest lucru este valabil pentru majoritatea pasagerilor pe timp de vreme rea.

— Și semnul? Nu are cum să fi gravat semnul pe fruntea victimei sale.

— Așa ai zice, a spus Martin, oprindu-se și uitându-se la mine, dar cel puțin a încercat. Bietul om are trei zgârieturi verticale pe frunte. Măcar de data asta Dreyfuss a renunțat la pălăria victimei. Cred că a fost prea pe fugă până la urmă.

Era pur și simplu de necrezut. În timp ce victima se prăbușea, autorul încă mai avusese cruzimea de a-și însemna ținta și apoi de a fugi.

— Dreyfuss ăsta vrea să fie prins cu orice preț?, l-am întrebat pe Martin.

— La un moment dat, poate. S-ar putea să vrea să ispășească în cele din urmă. Dar dacă are o listă de nume, va dori să o termine.

Victima fusese un alt cetățean bogat, chiar dacă nu însemnat, al orașului. John Montgomery, un bancher din Anglia, în vârstă de 47 de ani, căsătorit, care ocupa funcția de director al unei bănci private din Hamburg.

Cea de-a șasea victimă din clasa superioară în decurs de cinci luni a fost picătura care a umplut paharul. Ziarele, politicienii, tot felul de asociații și organizații au bombardat poliția cu cereri și reproșuri.

Reacția a fost în consecință. Directorul de poliție Roscher a ordonat să fie arestați cam toți cei care erau înregistrați în dosarul său de anarhiști și care se aflau în prezent în libertate și în oraș. Erau mulți.

Roscher și Manthey au fost destul de mulțumiți de descoperirile noastre de la Stettin. Puteau urma teoria noastră conform căreia Daniel Dreyfuss se răzbuna prin Hamburg de când a evadat din sanatoriu. Dar nu voiau să se limiteze la Stettin și la Dreyfuss. Tânărul încercase deja să găsească tovarăși de

luptă pentru asasinate la Stettin. Putea să fi reușit acest lucru în Hamburg. Scrisoarea pe care o furasem de la măcelarul Bunttenbruch a fost luată în serios la sediul poliției. Cine știa câte astfel de scrisori erau în circulație și dacă una sau două nu ajunseseră pe un teren fertil.

În acea seară, în timp ce mă îndreptam spre casă prin centrul orașului, am văzut gardieni care scoteau oameni din mai multe case. Mai târziu, Martin mi-a spus că în acele zile peste două sute de suspecti au fost duși la secția de poliție. Ca și în cazul primului val de arestări, această acțiune a provocat, de asemenea, agitație. Numai că de data aceasta poliția nu se afla în cartierul Gängeviertel în căutarea criminalilor de tâlhari, ci în St. Pauli, Eimsbüttel, Eppendorf și în celelalte cartiere de muncitori și meșteșugari, în căutarea celor cu viziuni politice discutabile. Prin urmare, indignarea nu a fost exprimată pe străzi, ci în ziare și în rândul cetățenilor.

Poliția nu mai putea fi acuzată de inactivitate. Problema era că acțiunea lor nu ducea la niciun rezultat.

Capitolul 25

În noaptea de sâmbătă spre duminică, nu prea am reușit să adorm. În primul rând, m-a deranjat zgomotul unei petreceri de grădină cu o formație de dans, care avea loc de cealaltă parte a râului Alster. Apoi fusese cald, umed, în depărtare se auzeau tunete, dar furtuna se lăsa așteptată.

M-am uitat pe fereastră în noapte, gânditor. O lună aproape plină tocmai se ridica deasupra vârfurilor castanilor bătrâni din grădină, strălucind fantomatic peste ei.

Dintr-odată am văzut o mișcare în grădină. Aici mai erau iepuri din când în când, iar o lebădă se rătăcise deja odată din Alster în grădină. Dar acest ceva era mai mare. O persoană, îmbrăcată în haine închise la culoare, se deplasa rapid dinspre casă spre partea din spate a grădinii. Nu i-am putut distinge fața, dar i-am recunoscut mersul, mișcările caracteristice: Clara. Ce făcea în grădină la ora asta și ce avea în coșul pe care îl purta sub braț? M-am îmbrăcat și m-am strecurat după ea. Aveam o bănuială cu privire la motivul excursiei secrete a Clarei în noapte, iar aceasta s-a confirmat când am ajuns la casa de ceai japoneză.

În fața casei, pe o bancă mică, stătea un bărbat care mânca pâine, brânză și bea bere din coș. Era Ferdi, fratele Clarei. Clara s-a ghemuit lângă el și i-a șoptit agitată ceva.

Apropiindu-mă, cred că m-am mișcat în fața lunii în așa fel, încât umbra mea a căzut pe ei. Au sărit în sus și s-au uitat la mine. Clara și-a coborât imediat ochii, surprinsă și rușinată. Ferdi m-a privit sfidător, aproape agresiv. Purta din nou costumul deschis la culoare, în care îl văzusem cu două săptămâni în urmă. În lumina lunii, costumul părea murdar, iar părul și barba bărbatului păreau și mai neîngrijite. Acum stăteam pe micul pod care ducea la casa de ceai, șoptind către cei doi.

— Ce se întâmplă aici, Clara? Ce caută aici? Chem poliția.

— Nu, Carl-Jakob, te rog nu, îți pot explica, răspunse Clara aproape plângând.

Ferdi s-a uitat iritat ba la mine, ba la Clara, apoi a zâmbit. Avea destulă imaginație murdară ca să tragă concluziile din modul confidențial de adresare al Clarei. Clara s-a îndreptat, a venit la mine pe pod și m-a apucat de mână. M-a tras un pic mai departe de căsuță, la întunericul unor copaci. Avea lacrimi în ochi, buzele îi tremurau.

— Îmi pare rău, dragul meu, dar nu aveam ce altceva să fac.

— Ce face fratele tău aici?, am întrebat eu fără urmă de politețe. Trebuie să dispară, așa ceva nu se poate.

Apoi, Clara mi-a spus pe scurt povestea. Ferdi trebuie să fi întins o capcană cu o zi în urmă undeva în apropiere. Când a ieșit din casă pentru a face niște cumpărături, s-a apropiat de ea. Valul de arestări de după uciderea lui John Montgomery avea să-l includă și pe Ferdinand Lüttge. Poliția fusese deja la gazda lui.

Reușise să se ascundă. Mai târziu, când gardienii au plecat, a reușit să vorbească puțin cu proprietara. Ceasul de buzunar al victimei lui Grimm apăruse la casa de amanet a acesteia cu patru săptămâni în urmă. Iar numele lui Ferdi era în dosarul

anarhist. Pentru poliție, nu era vorba de o întâmplare, Ferdi era foarte sus pe lista suspectilor.

— Și, am spus eu, uitându-mă atent la Clara, are fratele tău vreo legătură cu crimele?

— Nu, strigă Clara tare și revoltată. Ferdi este un pierde-vară, un hoț și un trișor. Știu că este capabil de multe lucruri rele, dar nu și de crimă.

— Și de ce este numele lui în acest dosar anarhist?

— Spune că într-o zi împărțea pliante pentru un străin. Nu știa ce conțineau și l-au arestat. Ferdi nu este un anarhist, Carl-Jakob. Este mult prea prost pentru politică.

— Atunci poate să se predea la poliție și totul se va clarifica, am spus eu.

— Fii serios, Carl-Jakob. Vor fi fericiți să aibă pe cineva pe care îl pot arunca în închisoare. Nimeni nu va crede un cuvânt din ce spune un tip ca Ferdi.

Clara avea cu siguranță dreptate în această privință. Dar ce căuta Ferdi în casa de ceai? Nu avea să treacă mult timp până când grădinarul avea să-l descopere aici, și atunci ar fi urmat probleme, iar timpul Clarei la Knudsen ar fi luat sfârșit și el. Bineînțeles că era o greșeală, dar am decis să mă ocup de situație.

M-am așezat cu Ferdi și Clara în casa micuță de ceai. Tipul mirosea de parcă nu mai văzuse săpun de luni de zile. Încet și pe scurt, le-am expus celor doi planul meu, care tocmai luase formă.

Ferdi putea să rămână în casa de ceai deocamdată, dar să nu scoată capul afară nici măcar o dată. Douăzeci și patru de ore, cel mult patruzeci și opt. Clara nu trebuia să îl viziteze în această perioadă. Avea pâine și brânză, apa era în iaz. Am umplut o oală pe care am găsit-o în casa de ceai. Ferdi a simțit

mirosul și s-a strâmbat. L-am ignorat. Nu era în măsură să facă mofturi.

Cu ajutorul lui Martin, am promis să aflu de la poliție de ce a fost acuzat Ferdi. Apoi ne puteam gândi cum să-l exonerăm.

Ferdi a mestecat brânză și pâine cu gura deschisă, iar la final a băut o bere. Mi-a urmărit planul cu o privire sumbră și, între timp, se tot uita la Clara, care își pusese mâna pe genunchiul meu.

— Mai e bere?, a întrebat, râgâind încet, când a terminat.

Înainte ca eu să pot da un răspuns adecvat, sora lui a făcut-o.

— Nu mai e nimic, Ferdi. Vei face ce-ți spunem noi, sau poți să ai singur grijă de mizeria în care te-ai băgat. M-ai înțeles?

El a dat din cap, iar eu i-am dat încă o instrucțiune importantă.

— Dacă te descoperă grădinarul sau oricine de aici, am încercat să par cât se poate de sever, atunci în niciun caz să nu spui că ești fratele Clarei. Spui că ai ales grădina asta și casa de ceai din întâmplare. Ai înțeles?

A dat din cap. Nu puteam decât să sper că Johannes nu îl va găsi pe Ferdi, pentru că știa cine era acest personaj bizar.

Ar fi trebuit să-mi dau una peste față pentru că îi ofeream acestui criminal adăpost și ajutor. Dar bineînțeles că nu o făcusem pentru el, ci pentru Clara.

Povestea ei de viață, marcată de probleme și de oameni nepotriviti, avea să o însoțească, probabil, până la sfârșitul zilelor sale. Trebuia să țin cont de acest lucru atunci când îmi imaginam un viitor împreună.

În drum spre casă, Clara m-a tras înapoi către colțul întunecat umbrit de copaci și m-a sărutat.

— Nu voi uita niciodată ziua de azi, Carl-Jakob, mi-a șoptit ea în ureche.

M-am uitat la ea. Era atât de frumoasă. Dar mai aveam o întrebare.

— Cum ați reușit tu și fratele tău să treceți de Cerberus ?

— Cerberus?, a întrebat ea.

— Câinele cu trei capete din mitologia greacă care păzește lumea subterană.

— Oh, te referi la Kurt, paznicul.

A zâmbit cu viclenie.

— Întotdeauna merge pe același drum, în același ritm, la aceleași intervale de timp. După ce îl urmărești timp de o oră, știi cum să treci de el. Apoi am traversat în fugă proprietatea învecinată. Nu este nimeni acolo acum.

Nu am putut decât să dau din cap zâmbind. Era deșteaptă, Clara mea, chiar dacă nu știa cine este Cerberus.

Clara a încercat să mă ademenească în camera ei, ceea ce, în alte circumstanțe, ar fi reușit foarte ușor. Dar această noapte fusese suficient de palpitantă pentru mine. Preferam să dorm singur sau, mai bine zis, să mă întind. Pentru că nu se putea vorbi de somn, atât timp cât ascundeam un escroc în casa de ceai.

Capitolul 26

Cele patruzeci și opt de ore pe care i le acordasem lui Ferdi în casa de ceai se transformaseră rapid în câteva zile. Îi dusesem eu însumi provizii și o lopată cu care să-și îngroape nevoile în tufișuri. Mă simțeam deja ca un criminal.

Îi spuseseam lui Martin despre fratele Clarei și despre faptul că era căutat. Nu-i spuseseam că știam unde se află. Îi promiseseam lui Martin că îl voi anunța dacă Ferdi o contactează pe Clara. În schimb, Martin trebuia să afle pentru ce era căutat Ferdi.

Când Martin a reușit să adune în sfârșit ceva informații, Ferdi era deja la a cincea noapte în casa de ceai. Dosarul de investigație al lui Ferdinand Lüttge relevă faptul că era printre suspectii principali pentru că ar fi vândut ceasul de buzunar al victimei, Walter von Grimm, proprietăresei sale, Käthe Schmidt, care se ocupa de amanet. Schmidt nu era sută la sută sigură că avea ceasul de la Lüttge, dar credea că este posibil. Se potrivea cu faptul că Ferdi fusese adesea prins pentru furt. Când au percheziționat camera lui Ferdi Lüttge, gardienii au găsit o jachetă și pantaloni pătați cu sânge. Prin urmare, o crimă era acum de asemenea o posibilitate. Am vorbit doar puțin cu Ferdi despre aceste acuzații pe care el le-a negat vehement.

El afirmase că putea fi sânge pe hainele sale, dar că nu provenea de la un om.

De fapt, ajutase o cunoștință să sacrifice trei iepuri, iar costumul său fusese pătat în acest proces. Nu a dorit să dea numele prietenului, deoarece nu intrase în posesia animalelor în mod legal. Acest lucru nu mi se părea foarte credibil, iar poliția ar fi gândit la fel ca mine.

L-am rugat pe Martin să-mi aducă cumva hainele însângerate pentru a le putea examina mai atent. Bunul Dr. Trestow avea să ajungă, cu siguranță, încă o dată la limitele răbdării sale.

Joi, mi-am luat la revedere de la institut mai devreme și m-am întors acasă cu bicicleta, bine dispus. Îmi propusesem să-l dau afară pe Ferdi în acea seară. Nici măcar Clara nu m-ar fi putut opri, era suficient. Putea să se ascundă în altă parte până când aveam informații care să-l scape. În ultimele zile, fusesem prea des chinuit de teama că nu exista nimic care să mă disculpe și că Ferdi era mult mai implicat decât recunoștea. Dacă, dintr-un motiv oarecare, Ferdi îl urma pe acest Dreyfuss în campania sa criminală, atunci nici eu nu aș mai fi fost ferit de închisoare.

Când am ajuns, unchiul Wilhelm tocmai plecase la Blohm & Voss. Era în cea mai bună dispoziție. În cele din urmă, avansul său fusese aprobat și putea începe montarea chilei. M-a invitat seara să sărbătoresc cu el. Măcar o dată primeam și o veste bună.

— Atunci va fi din nou liniște aici, a strigat râzând în timp ce se îndepărta, iar când am ieșit în grădină, mi-am dat seama la ce se referea.

Pe peluza mare din grădină se aflau șapte sau opt doamne, purtând pălării de paie și rochiile de vară care fluturau în vânt.

Doamnele jucau crochet, acel joc în care trebuie să folosești un ciocan pentru a trece bilele de lemn printr-un traseu cu ținte înguste.

Prima persoană care atingea cu mingea sa ținta câștiga. Jocul doamnelor era însoțit de râsete și strigăte. Punciul de piersici pe care Clara îl turna dintr-un bol mare de sticlă de pe terasă avea cu siguranță partea sa de contribuție la atmosfera minunată. Am salutat prietenos grupul.

— Hai și tu la joc, Carl-Jakob, m-a chemat mătușa Isolde, dar am refuzat.

Am acceptat cu plăcere un pahar de punci pe care mi l-a întins Clara și mi-am dat seama cât de neliniștită era. Se tot uita în direcția casei de ceai din spatele unui mic grup de copaci. Totuși, doamnele de la crochet nu puteau vedea casa.

Deodată, una dintre femei a strigat și a început să râdă strident.

— Oh, trebuie să fi fost prea tare, a strigat ea.

Mingea roșie de lemn a trecut cu viteză mare pe lângă poartă, a sărit peste un deal cu iarbă, a zburat puțin și s-a rostogolit chiar până în fața grupului de copaci.

Râzând, femeia a fugit să își ia mingea. Am privit-o, iar Clara privea și ea înlemnită. Deodată, femeia a început să urle.

— E cineva acolo, e un bărbat acolo, a strigat ea și a alergat panicată spre celelalte femei. Se ușurează, a strigat ea.

Mătușa Isolde s-a grăbit spre crângul de copaci, dar am prins-o din urmă cu pași mari.

— Lasă-mă pe mine, mătușă, tu intră în casă cu musafirii tăi, am spus liniștitor, și trimite-l pe Johannes aici.

— Nu e aici, este ieșit cu Wilhelm, a spus mătușa Isolde. Tremura. Și nici Matthies nu este aici. Ai grijă, Carl-Jakob.

Mătușa Isolde le-a adunat pe femei în casă, în timp ce Clara rămăsese nemișcată în fața bolului. Am luat un ciocan de crochet și m-am îndreptat către copaci, spre casa de ceai. Știam, bineînțeles, că nu eram în pericol, dar îmi doream foarte mult să-i dau una lui Ferdi cu bâta. Când am ajuns, era pe cale să se târască înapoi în casă.

— Nu, am șoptit. Pleacă de aici, idiotule, acum! Am fluturat bâta.

— Îmi pare rău, trebuia să mă ușurez, s-a plâns Ferdi.

Nu am putut decât să dau din cap cu nedumerire. Apoi mi-am ridicat vocea astfel încât să se audă până în casă.

— Cine sunteți, ce căutați aici?, am răcnit. Opriți-vă chiar acolo! Sun la poliție.

Ferdi era evident derutat de faptul că îl rugasem în șoaptă să dispară și apoi strigasem tare „Pe loc!” În cele din urmă a înțeles mesajul și a alergat cu pași mari spre zidul înalt care înconjura grădina, pe care l-a escaladat cu o agilitate surprinzătoare. După o săritură curajoasă de pe zid, a dispărut în grădina de lângă. Între timp, Clara a ajuns la mine. Nu mai avea aer, mai mult din cauza emoțiilor, decât din cauza alergării.

— A plecat?, a întrebat ea.

— Da, am răspuns eu, de data asta pentru totdeauna.

M-am îndreptat repede spre casă. Clara venea în urma mea. Nu mă văzuse niciodată atât de supărat. Nu eram furios pe ea și nici pe Ferdi, ci pe mine însumi pentru că mă implicasem.

În casă am vrut să le liniștesc pe doamne, dar ele se ocupaseră deja de asta cu ajutorul unui lichior danez, pe care mătușa Isolde îl turnase personal. Am raportat că un vagabond

se pare că se instalase în casa de ceai și că acum fusese alungat. Nu exista niciun pericol.

Mătușa Isolde, care își recăpătase calmul surprinzător de repede după agitație, o instrui pe Clara să sune mai întâi la secția de poliție și să cheme un paznic și apoi să meargă cu bicicleta la Eimsbüttel pentru a-l aduce pe grădinarul Matthies. Urma să dărâme astăzi casa de ceai, acum complet blestemată. M-am oferit să mă ocup de demolare și să o scutesc pe Clara de drum.

Mi-am schimbat hainele și am început imediat să demontez casa din grădină cu un topor mare. Transpiram ca un boxer, dar era exact munca de care aveam nevoie. Puteam să-mi vărs furia în fiecare lovitură cu toporul. Așchiile zburau prin aer. După o jumătate de oră, această bijuterie a arhitecturii din Orientul Îndepărtat nu mai era decât o grămadă de lemne de foc. În același timp, am reușit să fac să dispară obiectele de uz casnic care ajunseseră în casa de ceai pentru îngrijirea lui Ferdi – o farfurie, o cană, o tabletă, o lingură, un ziar. Nimic nu a fost lăsat să indice faptul că știam despre oaspetele neinvitat. Mi-ar fi plăcut să scap de Ferdi într-un mod mai puțin dramatic, dar, din fericire, dispăruse acum.

Când unchiul Wilhelm s-a întors acasă, agentul de pază era încă acolo. Eram în plin proces de descriere a intrusului, inventând o persoană care semăna foarte puțin cu Ferdi. Bătrân, gras, cu părul cărunt. Unchiul Wilhelm clocotea de furie după ce mătușa Isolde îi descrisese pe scurt incidentul. Petrecerea anunțată urma cu siguranță să fie anulată. Paznicul urma să fie muștrat de unchiul Wilhelm când intra la datorie la căderea nopții. Vagabondul trebuie să fi intrat pe proprietate fără să fie observat în timpul nopții. Și chiar dacă tipul ăsta

era inofensiv, următorul intrus putea fi criminalul care era căutat de luni de zile.

Mătușa Isolde a pălit când unchiul Wilhelm a spus asta. Nu se gândise la situație din această perspectivă.

Când am vizitat-o pe Clara în camera ei mai târziu în acea noapte, era tristă. Îi părea sincer rău că Ferdi îmi făcea atâtea probleme.

— Uită de el, iubitoare, a spus ea, nu merită să fie ajutat. Va trebui să meargă la închisoare. A făcut atâtea lucruri în viața lui pentru care nu a fost pedepsit, așa că este oarecum corect dacă acum trebuie să plătească pentru ceva ce nu a făcut.

— Dacă i se înscenează o crimă, am spus, nu îl așteaptă închisoarea.

Clara m-a privit cu groază. Probabil că își vedea deja fratele sub ghilotină.

— Oh, Doamne!

— Nu-ți face griji, Clara. Dacă nu a comis o crimă, o vom dovedi.

În timp ce spuneam acest lucru, am realizat cât de nebunesc era acest gând. Nu trebuia să fie invers? Manthey și oamenii lui nu trebuiau să dovedească faptul că Ferdi a comis o crimă înainte de a-l acuza? Dar acest mod de a face dreptate era probabil rezervat celor care își puteau permite un avocat. Un infractor cunoscut și căutat ca Ferdi nu se putea aștepta la milă în fața judecătorului.

Capitolul 27

Spaima apariției fantomatice a lui Ferdi în grădina familiei Knudsen nu dispăruse încă atunci când Martin a venit să mă vadă a doua zi pentru a mă readuce în cazul său. A venit la institut la ora închiderii, cu un pachet gros și împachetat sub braț. A sugerat să mergem la apartamentul său pentru a ne ocupa de el. Când l-am întrebat ce conținea pachetul, a spus doar: documente.

Nu fusesem niciodată în apartamentul lui Martin. Când am plecat să studiez la Greifswald în 1899, el încă locuia cu o bătrână din St. Pauli care îl supraveghea și îl chinuia mai ceva ca o guvernantă. Erau interzise vizitele doamnelor și, cu atât mai mult, cele ale domnilor. Doamna avusese un fiu care era atras mai degrabă de bărbați și suferise teribil din această cauză.

Între timp, Martin își putea permite propriul apartament în Eppendorf. Două camere, cu o mică bucătărie, unde se și spăla. Toaleta era la jumătatea scărilor. O dată pe săptămână, Martin trăgea o cadă de zinc din beci până la etajul patru pentru a face baie. Uneori mergea și la băi. Va trebui să mă obișnuiesc și eu cu acest tip de cultură a îmbăierii, odată ce voi părăsi Vila Knudsen, cu sălile sale de baie confortabile.

Ceea ce nu-și putea permite Martin era o menajeră sau o guvernantă. Apartamentul său era din acest motiv foarte dezordonat. Patul nu era făcut, rufe murdare zăceau peste tot, vasele nespălate erau îngrămădite în bucătărie, ici și colo observam un strat de praf.

Am trecut toate acestea cu vederea. Cei care trăiau într-un lux nemeritat, ca mine, nu trebuiau să strâmbe din nas la alții.

Martin a pregătit un ceai. Mă așteptam ca el să deschidă o sticlă de vin, dar era evident că era preocupat serios cu privire la studierea dosarelor. Așa cum mă așteptam, dosarele erau cazuri din decembrie și ianuarie 1896/97, perioada în care greva docherilor atinsese apogeul. Martin a așezat pachetul pe masa din bucătărie, a tăiat sfoara și a scos hârtia de ziar în care era învelit teancul de documente. Foi și dosare subțiri, de un verde pal, alunecau și se împrăstiau pe masă. Existau documente scrise de mână, dactilografiate și formulare completate. Colecția nu părea să respecte o anumită ordine.

— Ce căutăm?, am întrebat, trecându-mi degetele confuz peste hârtii.

— Manthey a căutat toate cazurile din cele două luni, a spus Martin în timp ce turna ceaiul. Cazurile de furturi sau atacuri care nu au avut loc în jurul portului, sau care nu pot fi altfel legate de grevă au fost deja scoase din calcul. În această perioadă nu a avut loc nicio crimă. Așa că suntem în căutarea incendiilor, a altor acte de violență împotriva greviștilor sau a persoanelor care au susținut greva.

— Mmmh, am mormăit și am luat cu grijă în mână prima foaie.

Era transcrierea unei plângeri depuse de o vânzătoare, împotriva unei bande de adolescenți, care îi jefuise jumătate din căruciorul cu legume. Ea se afla la debarcader când patru

sau cinci băieți au venit în fugă, au luat câteva verze, opt-zece mere și un sac întreg de cartofi și au dispărut în mulțime.

Femeia nu i-a putut urmări pe hoți, deoarece trebuia să aibă grijă de căruța ei. Din partea numeroșilor trecători care se plimbau în acea după-amiază de iarnă nu a venit niciun ajutor. Întregul incident a fost descris cu lux de amănunte cu ajutorul unei mașini de scris. Mi-am imaginat cum un jandarm, a scris totul repede, având femeia nervoasă așezată în fața lui. Dosarul era datat 12 decembrie. Era scris de mâna: închis la 17 decembrie. Ce făcuseră jandarmul și colegii săi în legătură cu această situație în acele cinci zile, îmi puteam imagina: nimic.

Celelalte documente raportau despre o trăsură cu doi cai furată și o bătaie între doi șoferi de barjă care s-au certat pe chei. Toată banalitatea vieții cotidiene era relatată în aceste dosare.

Aproape că îmi pierdusem interesul, când Martin a fluturat brusc unul dintre dosarele verzi.

— Asta ar putea fi interesant, a spus el, uitându-se la prima dintre cele zece sau cincisprezece foi. Este un operator radio de la un sindicat care raportează mai multe greve.

Martin mi-a întins jumătate din teancul de foi și eu am început să le răsfoiesc. Nu era ușor, pentru că scrisul de mână al funcționarului era îngrozitor. Cincisprezece minute mai târziu ne făcusem o idee.

În ziua de Anul Nou, grevele din fața șantierului naval Hummel din Veddel fuseseră asaltate de un grup de bărbați. Bărbații au atacat greviștii cu bâte și bare de fier, rănindu-i grav pe unii dintre ei.

Greviștii abia s-au putut apăra, pentru că totul s-a întâmplat repede. Atacatorii, a declarat operatorul radio al

sindicatului, au fost foarte coordonați și determinați. Au schimbat doar câteva cuvinte, dar martorul era sigur că a auzit o limbă străină, probabil polonă. Rezultatul unei investigații nu a fost notat nicăieri.

— Bănuiesc că foștii colegi nu au urmărit deloc astfel de cazuri, a spus Martin, pentru că știau că nu vor găsi pe nimeni.

După câteva cazuri lipsite de importanță, am dat peste dosarul unui incendiu premeditat. Era descrisă o tentativă de incendiere cu ajutorul unui bidon de parafină a unei barje folosite pentru schimbul de greviști. La început părea destul de inofensiv, oroarea era mai degrabă într-o propoziție subordonată: „Cei doisprezece pasageri ai șalupei nu s-au putut salva decât sărind în apă”.

Chiar dacă focul s-a stins de la sine și nu s-au produs pagube majore, nu l-aș numi incendiu premeditat, ci un atac. Câți dintre pasageri făcuseră pneumonie, ca urmare a băii în apa rece ca gheața din Elba.

Printre documente se număra și dosarul privind incendiul de la Dreyfuss & Partenerii. Acesta conținea doar trei pagini și nu includea nimic din ceea ce nu știam deja, cu excepția unui detaliu important. Nu Dreyfuss însuși, sau unul dintre oamenii săi, a fost cel care a raportat incendiul, ci un muncitor pe nume Ludwig Krohn, care se întâmpla să fie prezent când hambarul a luat foc. Focul trebuie să fi fost declanșat tot cu parafină sau ceva asemănător, pentru că în scurt timp clădirea fusese cuprinsă de flăcări. Acest lucru se întâmpla în jurul miezului nopții; nu existaseră victime.

De remarcat era o frază a martorului, de asemenea funcționar al unuia dintre nenumăratele sindicate implicate în grevă, pe care agentul de pază a notat-o: „Martorul a exprimat

o presupunere despre cei care se aflau în spatele incendiului, care nu părea foarte credibilă”.

— De ce colegul tău notează asta dar nu intră în detalii? De ce nu sunt scrise aici numele suspectilor?, l-am întrebat pe Martin.

— Dacă există o suspiciune de agitatori organizați, trebuie luată în considerare, nu-i așa?

— Într-adevăr, da. Dar, după cum știm, poliția din Hamburg nu a fost complet imparțială în grevă. Poate că nu se dorea să se știe așa bine.

Dar noi voiam să știm exact. În dimineața următoare, Martin s-a dus la Ludwig Krohn la adresa indicată în protocol. El locuia încă acolo și între timp se angajase ca om de serviciu la gară. Bărbatul își amintea foarte bine de incendiu și de tot ceea ce era legat de el. El era surprins de faptul că suspiciunea pe care o exprimase la momentul respectiv nu fusese documentată în detaliu. La urma urmei, el dăduse poliției un nume: Rudolf Bredow. Lui Krohn nu i s-a părut ieșit din comun faptul că tocmai acest Bredow, pe care îl acuzase cu șapte ani în urmă de a fi unul dintre autorii incendiului de la Dreyfuss & Partenerii, fusese acum victima unei crime. Considera că era o coincidență. Dar a reușit să-i dea lui Martin o altă informație importantă: Ludwig Krohn auzise numele Bredow legat de o întâlnire într-un bar din Großneumarkt. Acolo, undeva în decembrie 1896, Bredow și alți oameni ar fi convenit asupra unei alianțe împotriva grevei.

Mai multe nu știa, nu cunoștea alte nume, doar numele localului îi rămăsese în minte: Helmut Möller. De ce poliția nu înregistrase acest pont și nu dăduse curs investigației avea să rămână probabil un mister pentru totdeauna. Martin încerca să scuze eșecul colegilor săi prin faptul că directorul

poliției Roscher abia începuse la vremea respectivă să construiască departamentul de investigații criminale.

În aceeași zi, Martin mă aștepta în fața institutului pentru a mă târî în localul menționat. Chiar a trebuit să mă tragă, pentru că eram obosit și nu aveam chef să mă joc de-a detectivul. Devenise complicat și vorbisem cu prea mulți oameni care nu știau nimic, iar atunci când își aminteau ceva, nu erau foarte credibili.

Nu și hangiul Helmut Möller. Își amintea foarte bine de clientul său fidel, Rudolf Bredow, și de moartea sa tragică din urmă cu cinci luni. Möller și-a amintit și de iarna din 1896.

Când am ajuns la han, Möller stătea în spatele tejghelei din restaurantul său mare, dând ordine barmanilor și chelnerilor în mijlocul vacarmului. Farfurii aburinde cu porții uriașe erau cărate din bucătărie, tăvi cu halbe de bere pline ochi erau duse în zbor spre mesele aglomerate. Într-o seară de vineri, la sfârșitul lunii, mulți aveau salariile abia primite în buzunare și doreau să sărbătorească cum se cuvine. Martin s-a apropiat de proprietar și a fost rugat să ia loc la o masă mică de lângă tejghea și să aștepte puțin.

Am comandat bere și mușchi de porc și am așteptat. Berea a venit și a fost golită, au venit și mușchiuleții de porc care aveau un gust delicios.

Tot ce îmi doream era să merg acasă și să mă culc. Într-un final a venit și Helmut Möller la masa noastră.

— Nu poate și poliția să vină când nu este atât de aglomerat?, întrebă el enervat.

— Am auzit că asta se întâmplă doar de Crăciun. Așa mult nu putem aștepta, răspunse Martin.

Trebuia să ne aplecăm cu toții spre mijlocul mesei pentru a ne putea auzi în zgomotul din local.

— Da, s-ar putea să aveți dreptate. Deci, ce vreți să știți despre Bredow? Îngrozitoare situație. Și încă nu l-ați prins pe criminal?

Martin se uită supărat la masă.

— L-ați cunoscut pe Rudolf Bredow?, am întrebat.

— Da, în măsura în care se cunoaște un client fidel de mult timp. Locuia nu departe de aici și venea des.

— Chiar și acum șapte ani?, a întrebat acum Martin.

— Da, de mult timp. Ce se presupune că s-a întâmplat acum șapte ani?, a întrebat Möller.

O barmaniță i-a pus o bere în față fără să fie chemată. I-a făcut un semn și ea a pus băuturi proaspete și pentru noi.

— În urmă cu șapte ani, trebuie să fi avut loc o întâlnire aici, în decembrie, la care a participat și Bredow, a spus Martin.

Proprietarul s-a gândit pentru un moment.

— Sunt multe întâlniri aici, am o sală mare pentru astfel de lucruri. Dar Bredow... Stai, Bredow organiza o întâlnire lunară aici cu prietenii săi navigatori pentru o vreme, era o gașcă plină de viață.

— Și la acel timp?

Martin avea deja halba de bere pe jumătate goală, în timp ce eu nici măcar nu luasem încă o gură.

— Atunci când a avut loc greva lucrătorilor portuari.

— Da, îmi amintesc. Möller a privit gânditor tavanul decorat cu elemente ornamentale din stuc. Aici veneau adesea sindicaliști și lideri de grevă. Apoi, aceștia se ciocneau cu cetățenii. A râs. Câteodată devenea destul de aprinsă atmosfera.

— Și Bredow s-a luat la ceartă?, am întrebat.

— Era de fapt un om pașnic.

— A avut loc o întâlnire a prietenilor săi din navigație la acel moment?, am întrebat.

— Nu-mi amintesc. Dar e posibil să fi fost acel priveghi la care Bredow invitase lume. A avut loc într-o după-amiază, după înmormântare. A durat până seara. Îmi amintesc pentru că Bredow a avut mult mai mulți oaspeți decât de obicei în acea după-amiază. Iar unii dintre ei s-au certat cu cei de la syndicate. A trebuit chiar să chem un polițist.

— Cine fusese înmormântat?, a întrebat Martin.

— Unul dintre prietenii săi din navigație, cred, a spus proprietarul.

— Vă amintiți vreun nume?

Hangiul a clătinat din cap.

— Sau vă amintiți despre ce s-a vorbit?

Hangiul a ridicat din umeri.

— Ce altceva? Despre decedat. Și despre grevă. Nu exista niciun alt subiect în acel moment. Dar a fost un fotograf prezent. Cornelius Krosanke. Îl chem întotdeauna, când au loc întâlniri aici. Oamenilor le place să aibă fotografii. Poate că mai are încă poze de atunci.

Nu a durat decât o zi pentru ca bătrânul fotograf, pe care Martin îl vizitase chiar în dimineața următoare, să scoată la iveală câteva fotografii de la priveghiul de la localul Möller.

Fotograful, mi-a spus Martin mai târziu, a vorbit și s-a lăudat despre cât de inteligent era să arhiveze anii întregi de fotografii. Mulți ani mai târziu, clienții încă mai veneau cu cereri pentru comenzi vechi, așa că el încă făcea bani buni din evenimente demult uitate.

Martin avea trei fotografii de la înmormântare. Una cu toți cei douăzeci și patru de participanți la înmormântarea din 4 decembrie. Cei douăzeci de bărbați și patru femei îmbrăcați

în negru se aliniaseră cu toții la perete. Un rând stătea în picioare, iar celălalt stătea pe scaunele din față. Fețele erau atât de mici încât cu greu puteai recunoaște pe cineva. Cea de-a doua fotografie arăta un grup mai mic, șapte bărbați la rând, cu fețe serioase, care erau deja mai ușor de recunoscut. Aceștia erau probabil prietenii din domeniul navigației. Fotografia trebuie să fi fost făcută mai târziu în cursul serii, deoarece lămpile electrice erau aprinse. Aici l-am recunoscut nu numai pe Bredow, ci și pe victimele noastre Walter von Grimm, Ludwig Schilling și Stefan Hengst. În cea de-a treia fotografie, cei șapte domni puteau fi recunoscuți și mai ușor. Stăteau la o masă cu multe pahare și scrumiere pline, dădeau noroc și zâmbeau la cameră.

Așadar, patru dintre cei șapte bărbați căzuseră victime ale ucigașului cu simboluri, nu era o coincidență. Cei care lipseau erau amiralul von Senftleben și John Montgomery. Iar trei dintre bărbații din fotografie erau necunoscuți pentru noi și pentru fotograf. Dacă fostul sindicalist avea dreptate, atunci prietenii navigatori făcuseră într-adevăr un pact, pentru a sabota greva docherilor din acea noapte.

Asta dusesese acum la pieirea lor. Trebuia să aflăm rapid cine erau ceilalți trei.

— Cei trei sunt următoarele noastre victime, a spus Martin.

— Poate doar doi, am spus eu, iar Martin s-a uitat la mine întrebător. Este evident că unul dintre acești bărbați i-a spus cuiva, poate făptașului nostru, despre această întâlnire și i-a divulgat numele. Cine altcineva ar fi avut cunoștință de ea?

Martin a dat din cap gânditor. Trebuia să arătăm fotografia în continuare. Martin l-a rugat pe fotograf să facă trei copii, dintre care una mi-a dat-o mie. Nu a durat mult până să-i identificăm pe cei trei necunoscuți. Unul dintre ei era mort

de trei ani. Pe altul, l-a recunoscut unchiul meu Wilhelm, era vorba despre comerciantul și armatorul Jens Hartung, care se ocupase de un post comercial al Societății Coloniale Germane din Africa de Sud-Vest timp de doi sau trei ani și care de atunci nu se mai întorsese la Hamburg. Astfel, de la ceremonia funerară din restaurantul Möller rămânea o singură persoană, care trebuia să se teamă pentru viața sa: Meinhard Lang, un armator din Övelgönne. Domnul, acum în vârstă de aproape cincizeci de ani, își amintea foarte bine de prietenii săi navigatori și de Bredow, dar numai vag de acest priveghi. Nu-și mai amintea nici măcar numele persoanei decedate. El a respins orice suspiciune privind o conspirație împotriva greviștilor care ar fi avut loc în acest grup. Și până acum aparent nu observase că trei dintre prietenii săi de atunci fuseseră uciși în ultimele luni. Se afla în oraș doar de patru săptămâni, după o călătorie lungă, și nu era la curent cu evenimentele șocante. În consecință, Meinhard Lang considera că teama exprimată de comisarul Manthey, că ar putea fi și el pe lista criminalului, era o nerozie și abia a acceptat să fie supravegheat suplimentar de poliție.

Martin îi sugerase lui Manthey că armatorul Lang trebuia să fie păzit în secret doar de forțe deghizate, pentru a nu-l descuraja pe făptaș. Cu toate acestea, comisarul a refuzat să-l folosească pe cetățeanul de onoare ca momeală.

— Îl putem păzi până la paștele cailor, a bombănit Martin, dar trebuia să se conformeze deciziei superiorului său și chiar să preia din turele de pază în Övelgönne și la biroul armatorului din port.

Capitolul 28

La ceva mai bine de o săptămână de la evadarea sa din casa de ceai, Ferdi încă nu reapăruse. Clara nu mai știa nimic de fratele ei, iar poliția nu dăduse încă de el. Ferdi găsisese, evident, o ascunzătoare mai bună decât casa de ceai.

Clara părea deprimată și bănuiam că își făcea prea multe griji pentru idiotul de Ferdi. Dar mai exista un alt motiv pentru supărarea ei, pe care mi l-a mărturisit când am rămas câteva secunde nesupravegheați în salon.

— Domnul mă urmărește, a șoptit ea, uitându-se cu atenție la ușă. Mă atinge, îmi spune lucruri explicite.

— Unchiul Wilhelm?, am întrebat, îngrozit și prea tare.

— Nu, bineînțeles că nu. Tânărul domn.

— Adolf. Ce face?

— Spune că dacă eu...

A ezitat.

— Hai, Clara, spune-mi. Ce ți-a zis?

— Că dacă tot îmi petrec timpul cu tine, aș putea la fel de bine să trec și pe la el.

Mi s-a tăiat respirația. Am căutat cuvinte pentru a-mi descrie indignarea.

— Știe de unde vin, Carl-Jakob, a spus Clara. Crede că nu este nimic special pentru mine. El mă vede doar ca pe o târfă.

A început să plângă. Dar eu nu mai sunt o prostituată, de fapt, nu am fost niciodată una. Nu eram eu atunci. Te iubesc. Nu vreau să mă mai atingă vreodată altcineva.

Aș fi vrut să o iau în brațe, dar era prea periculos.

— Îi arăt eu nenorocitului ăluia. Acest libidinos nenorocit!

Aș fi vrut să dau în acel moment de Adolf, dar nu era în casă.

— Nu, Carl-Jakob, te rog, nu. O să-mi facă probleme, o să-mi strice reputația în fața doamnei. Data viitoare îi voi spune să mă lase în pace. Nu va mai face asta.

Cu greu îmi puteam imagina așa ceva, dar voiam să urmez dorința Clarei. Înainte de a mai putea spune ceva, niște pași s-au apropiat de ușă, iar eu și Clara ne-am despărțit brusc. Când mătușa Isolde a intrat în cameră, eu stăteam într-un fotoliu cu un ziar, iar Clara lustruia o masă.

O altă umbră acoperea timpul petrecut cu Clara, care era de altfel atât armonios, cât și interesant datorită secretului său: câteva zile mai târziu a trebuit să-i spun despre arestarea lui Ferdi. Martin îmi dăduse vestea cu o răutate deloc ascunsă. Nu puteam să-l învinovățesc.

Ferdinand Lüttge, căutat de poliție, între timp chiar și cu un afiș de căutare, reușise să rămână nedescoperit timp de zece zile întregi, după ce plecase din casa de ceai a lui Knudsen. Dracu știe unde. Dar în loc să părăsească orașul, să fugă în străinătate sau să plece spre Brazilia cu ajutorul unui comerciant portughez, se întorsese acasă. Probabil că avea câteva mărci ascunse în camera lui pe care voia să le recupereze. Nu era ca și cum un paznic ar fi supravegheat casa tot timpul. Nu fusese deloc necesar, pentru că proprietara lui Ferdi de la casa de amanet fusese supusă la presiuni atât de mari din partea poliției, încât l-a dat imediat în vileag pe chiriaș.

Când l-a văzut pe Ferdi, a fugit la cel mai apropiat polițist, care apoi nu a mai trebuit decât să-l aresteze.

În raportul meu către Clara, m-am abținut de la orice răutate; cu toate acestea, nu am putut scăpa de furia ei.

— Ai spus că o să-l ajuți și acum e prea târziu, s-a plâns ea.

— Nu, nu este, am asigurat-o eu. Nu e ca și cum va fi pus mâine sub ghilotină, durează ceva timp...

Nu am putut termina propoziția pentru că m-a lovit peste gură plângând și m-a dat afară din cameră. În noaptea următoare a refuzat să mă lase să intru. M-a rănit faptul că soarta fratelui neiubit, aproape urât, o afecta dintr-odată atât de mult. Dar se presupune că, în fața ghilotinei, toată vechea durere dispare și doar legătura de familie contează.

Martin știa la fel de bine ca mine că Ferdi nu era ucigașul. Nu avea niciun motiv – nici măcar unul confuz, de natură politică – și nici nu era cocoșat. Ca să nu mai vorbim de faptul că era mult prea prost. Dar Manthey și Roscher s-au agățat de el și de alți câțiva suspecti care fierbeau în detenție, ca să spunem așa, până când adevăratul criminal sau adevărații criminali erau în sfârșit prinși.

L-am implorat pe Martin să-mi salveze viața amoroasă și să dovedească nevinovăția lui Ferdi dincolo de orice îndoială.

— Nu e mai bine pentru viața ta amoroasă dacă lași ghilotina să se ocupe de un asemenea cumnat blestemat?, spuse Martin rânjind.

Nu puteam nega acest lucru, dar Clara cu siguranță ar fi fost de altă părere. L-am rugat pe Martin să-mi aducă hainele însângerate care fuseseră găsite în camera lui Ferdi și care reprezentau unul dintre indiciile vinovăției sale. Aceste haine însângerate, ceasul de buzunar al victimei găsit la proprietară și implicit la casa de amanet, precum și mărturia unui vizitiu

care susținea că îl văzuse pe Ferdi în apropierea locului crimei bolnavului de holeră Walter von Grimm chiar la ora fatală a crimei, acestea erau singurele dovezi concrete pe care se baza acuzarea. Martorul apăruse abia după mult timp de la comiterea crimei, iar Martin îmi explică modul în care unii agenți făceau rost de astfel de mărturii. Dacă cineva mărturisea că a văzut o persoană necunoscută, i se arătau fotografii ale posibilelor făptași pentru atât de mult timp și cu atâta insistență încât, la un moment dat, persoana devenea sigură că a văzut individul respectiv. Probabil că, atunci când Ferdi era deja suspectat, acestui vizitiu i s-a arătat din nou și din nou fotografia lui Ferdi până a făcut o declarație explicită.

— Acest mod de a face investigații provine din secolul trecut, remarcă Martin, dar mulți dintre colegii mei nu știu nimic altceva.

În ceea ce privește cariera lui Martin, aș dori să fac câteva dintre observațiile cu care nu am vrut să distrag atenția la începutul acestei povești. Martin, fiul unui pastor, nu fusese născut pentru profesia de polițist. Bineînțeles, tatăl intenționa ca fiul său să devină un slujitor al lui Dumnezeu. Și, ca un fiu ascultător, Martin se chinuise și el să parcurgă câteva semestre de studii de teologie după absolvirea liceului. Dar îi lipseau în egală măsură disciplina și evlavia. Chiar și în timpul petrecut împreună la școală, Martin putea fi mai des găsit în fața școlii de fete decât la biserică. Chiulise de asemenea de multe ori de la studiul Bibliei pentru o sticlă de vin și câteva țigări în ascunzătoarea noastră din grădina din spatele școlii.

Martin era interesat de multe lucruri. Dar pentru știință îi lipseau cu adevărat ambiția și sprijinul familiei. Tatăl lui Martin, preotul satului, era oricum de părere că, odată cu Charles Darwin, se atinsese apogeul ignorării creației lui

Dumnezeu și că lumea nu poate fi explicată prin teorii și îndoieli, ci doar prin credință. După câțiva ani ca omul bun la toate la biserica tatălui său, Martin s-a înscris în cele din urmă în poliția din Hamburg în 1899. În timp ce ofițerii din generațiile anterioare, cum ar fi Manthey, șeful lui Martin, se strecurau în mod normal din cariere militare în profesia de polițist, Martin era printre primii care învățaseră meseria de la zero. După un an la Academia de Poliție, a început ca asistent criminalist la sediul poliției, unde, dacă nu făcea greșeli majore, i se garanta un post de secretar criminalist. Abia apoi, după câțiva ani, urmasse gradul de comisar detectiv.

Munca de poliție din secolul trecut, așa cum o numea Martin, însemna în primul rând: investigarea infractorilor, prinderea lor și trimiterea lor după gratii, pentru cât mai mult timp posibil. În acest fel, se credea că puteau fi prevenite mult mai multe infracțiuni în același timp, deoarece erau mereu aceiași infractori degenerați care nu respectau legile.

Martin, ca și directorul de poliție Roscher, care studiasse dreptul, credea mai degrabă că infractorii nu se nasc ca atare, ci că sunt creați de circumstanțe externe. Infractorii nu pot fi recunoscuți după trăsăturile feței, așa cum mulți credeau, și nici după cazierul judiciar al părinților lor.

Pe scurt: Martin nu voia doar să rezolve crime, ci și să le înțeleagă. El voia să prevină infracțiunile prin aflarea motive-lor pentru care cineva devenea un infractor. Mă întrebam, dacă era potrivit pentru poliția judiciară cu această viziune. La urma urmei, era vorba și de a liniști populația – ca în cazul nostru, al criminalului simbol, care era încă în libertate de luni de zile. În acest scop, era mai bine să bagi în închisoare persoana nepotrivită, decât să nu bagi pe nimeni.

Capitolul 29

Fiind asigurat că în curând voi intra în posesia hainelor aparent însângerate ale lui Ferdi, iar astfel el avea să fie eliberat în scurt timp, am reușit să-mi asigur încă o noapte fericită alături de Clara. Bineînțeles, afecțiunea iubitei fusese condiționată, iar acum trebuia să înfățișez și dovezile.

În acea seară, Martin îmi înmânase în secret costumul uzat și murdar al lui Ferdi, cu condiția să îi fie returnat foarte devreme a doua zi. Aflasem că munca mea de medic legist nu fusese solicitată de comisarul Manthey și de medicul legist Dr. Trestow.

Pentru a analiza murdăria de pe jachetă și pantaloni, foloseam o procedură dezvoltată de profesorul meu din Greifswald, Uhlenhuth. În calitate de student, efectuasem multe teste pentru a verifica această procedură numită proba Uhlenhuth și, prin urmare, știam cum să procedez. Problema: având în vedere posibilitățile de care dispuneam, aș fi avut nevoie de câteva săptămâni pentru probă. La urma urmei, pentru a produce un ser de testare, trebuia mai întâi să injectez sânge uman într-un iepure viu și să aștept trei-patru săptămâni până când în sângele animalului se formau anticorpi pentru o anumită proteină. Apoi, puteam obține un ser de test din sângele iepurelui, la care adăugam o mostră de sânge de pe haina lui Ferdi.

După tipul de aglomerare a proteinei din serul de test, aş fi putut să arăt fără nicio îndoială dacă era vorba de sânge uman sau animal.

Sper că am prezentat procedura într-un mod care să fie suficient de uşor de înţeles pentru un neprofesionist. Pentru o descriere exactă din punct de vedere ştiinţific, recomand scrierile profesorului Uhlenhuth.

Pentru a-l salva pe Ferdi de la alte săptămâni de închisoare şi pe mine de proasta dispoziţie latentă a Clarei, trebuia să obţin serul mai repede. Nu îl aveam la Institutul de Boli Tropicale şi nu ştiam de unde să îl obţin în Hamburg, aşa că am telegrafiat unui fost coleg de facultate, care acum avea un loc de muncă la universitatea din Greifswald. M-a sunat în aceeaşi zi la telefonul institutului şi mi-a promis că îmi va trimite serul prin poştă expres.

Două zile mai târziu primeam serul şi, la scurt timp după aceea, aveam şi dovada clară: sângele de pe hainele lui Ferdi nu era, absolut sigur, sânge uman.

Îmi făcusem datoria şi Clara m-a răsplătit pentru asta. Totuşi, înainte ca Ferdi să simtă din nou mirosul libertăţii, Martin trebuia să-i explice comisarului Manthey cum ajunseseră hainele lui Ferdi în laboratorul institutului, pentru a fi examinate de mine. Ulterior, Martin ar fi trebuit să explice procurorului ce era eşantionul Uhlenhuth şi de ce era absolut credibil ca probă. Acesta era un obstacol pe care nu i l-am prezentat Clarei în adevărata sa complexitate.

Au mai trecut două săptămâni până când Ferdi a putut părăsi în sfârşit închisoarea. I s-a cerut să se prezinte zilnic la secţia de poliţie. Eram sigur că nu era capabil să facă asta.

Capitolul 30

Trecuseră aproape trei săptămâni de când îl identificasem pe armatorul Meinhard Lang din fotografia de la hanul Möller drept următoarea posibilă victimă. Spre marea lor nemulțumire, bunul domn Lang și soția sa erau într-adevăr păziți non-stop. Un polițist în uniformă era în permanență alături de ei. Un alt ofițer îi urmărea peste tot pe bicicletă. Casa cuplului fără copii era protejată de un jandarm în timpul zilei și de trei pe timp de noapte.

Martin îi văzuse și pe ofițerii de spionaj Nemetz și Krohl în apropierea casei lui Lang; cine știe ce sperau să obțină. Chiar și cel mai prost criminal și-ar fi dat seama de la o poștă că Lang este imposibil de ucis și ar fi stat departe.

— Va fi împușcat din greșeală de unul dintre gardieni într-o bună zi, a glumit Martin când l-am întâlnit din nou seara într-o cafenea din port, unde nu mai fusesem niciodată.

Prietenul meu mi-a spus că Manthey se plângea deja de măsurile de protecție pentru Meinhard Lang și de costurile implicate. Dar Roscher îi răspunsese doar că Manthey ar fi putut să scutească vistieria orașului de costuri dacă pur și simplu îl prindea pe ucigaș. Manthey puneă fără încetare această presiune asupra lui Martin și a colegilor săi.

— Ce știm noi, ăștia isteți, de fapt, despre depozitul Dreyfuss & Partenerii?, a întrebat Martin și mi-am dat seama că voia să facă totul mai interesant.

— Ce este de știut? A ars acum șapte ani.

— Și ce s-a întâmplat atunci cu resturile?, a continuat Martin.

— De unde să știu eu? În orașul nostru plin de construcții, au pus sigur ceva la loc peste noapte.

— Sigur? Unul dintre documentele pe care le-am primit de la Manthey spune că depozitul a revenit băncii creditoare după faliment. Banca Prediger. Acum, Martin strălucea de mândrie pregătind finalul. Și am căutat în registru: Terenul aparține și astăzi băncii și nu m-aș mira să nu existe încă nimic nou acolo.

— De ce nu? Banca poate construi ceva și acolo.

— Nu, ei ar vinde terenul cuiva care vrea să construiască acolo. Dar nu au făcut asta încă.

— Și de ce nu? Haide, spune-mi!

Trebuia să aflu unde voia să ajungă.

— M-am uitat peste plan. Terenul este situat într-un colț al orașului Baakenhafen, în apropierea uzinei de gaz, care va fi în curând afectat de renovarea portului. Cu câțiva ani înainte, această zonă era încă neinteresantă.

— Și acum prețurile cresc, am continuat gândul.

— Exact. Dacă banca vinde acum, va fi meritat așteptarea, iar pierderile suferite în urma falimentului lui Dreyfuss vor fi mai mult decât compensate, a spus Martin, zâmbindu-mi.

— Da, splendid, domnule consilier agricol, dar ce legătură are asta cu Daniel Dreyfuss? Cu siguranță nu primește o parte din profiturile băncii.

— Nu, bineînțeles că nu.

Martin a oftat și s-a uitat la mine ca și cum aș fi fost tâmpit.

— Nu asta e ideea. Ideea este că depozitul este încă în picioare. Nu se poate ca totul să fi ars. Sunt sigur că mai sunt încă niște pereți, poate un subsol.

— Și vrei să spui că acolo Dreyfuss...

— Exact, nicăieri nu e ca acasă.

— Dar familia nu locuia acolo înainte, am spus eu.

— Nu, așa este. Dar locul îi este cu siguranță familiar lui Dreyfuss. Și vânat, speriat, confuz, așa cum este cu siguranță acum, se ascunde acolo unde știe cum să se descurce.

— Bine gândit, Sherlock, dar nu știm dacă mai este ceva acolo. Momentan doar facem presupuneri.

Acum Martin a băgat mâna sub scaun și a scos două lămpi de parafină, pe care le avea probabil din birou.

— Noi ar trebui să...?, am întrebat și el m-a întrerupt.

— Ți-e frică?

Aceasta era, desigur, o întrebare la care un bărbat adevărat nu putea răspunde cu nu. Am înțeles în acel moment și alegerea cafenelei, necunoscută pentru noi până atunci. Nu eram departe de Baakenhafen și de casa Dreyfuss & Partenerii, sau de ceea ce mai rămăsese din ea. Era aproape întuneric când am părăsit cafeneaua și am pornit la drum. Am coborât pe stradă în jos peste podul Niederbaum până la Kehrwieder și portul Sandtor. Aici nu mai era prea multă activitate. Deși în port se lucra non-stop, în depozite și pe nave, de obicei, după lăsarea întunericului, exista o oarecare liniște.

În bazinele portuare, barjele care aduceau mărfurile la depozite de pe marile nave de pe Elba erau foarte apropiate. Ne-am plimbat de-a lungul noilor clădiri de depozite de pe cheiul Sandtor. La cheiul Kaiser, clădirile de depozitare erau încă în construcție și ne puteam imagina cum zonele acestea

deveneau din ce în ce mai mari de la an la an. În portul Grasbrook, câteva clădiri de apartamente dărăpănate încă se mai aflau între depozite mai vechi, având lumânări aprinse la mai multe ferestre. Oamenii încă mai locuiau aici, dar în curând aveau să fie nevoiți să facă loc portului modern.

La cheiul Hübener, din portul Grasbrook, chiar înainte de halele de așteptare pentru pasagerii navelor de linie și vizavi de uzina de gaz, am dat peste o zonă aproape lipsită de clădiri. Mărfurile erau depozitate în aer liber, în spații mari. Acum era atât de întuneric încât nu puteam vedea exact ce se afla acolo. Mașini probabil, undeva am recunoscut eu și niște bușteni stivuiți. La capătul cheiului, ca și cum s-ar fi sprijinit de o altă casă pe jumătate dărâmată, se aflau ruinele firmei Dreyfuss & Partenerii. Nu am recunoscut-o, dar o știam de pe harta cadastrală pe care o avea Martin.

— Încă în formă destul de bună pentru o ruină, a spus Martin în timp ce ne apropiam de schelet.

Casa era mai mică decât mă așteptam. Poate șase metri lățime, la fel de adâncă și, la un moment dat, probabil că avusese cinci etaje. Până la etajul trei, clădirea era din cărămidă. Mai sus, totul fusese probabil făcut din lemn și arsese.

Ne-am aprins lămpile și am urcat încet pe o scară scurtă, apoi am trecut prin gaura din perete care fusese cândva intrarea.

Era ca și cum am fi intrat prin gaura unui dinte de gigant. Ziduri întunecate se ridicau în jurul nostru. Mirosea a excremente de pasăre, lemn putred și ulei. Liliicii bâzâiau prin zidăria de deasupra capetelor noastre. Ne aflam la subsol, unde probabil fuseseră birourile și camerele de primire. Mai existau câțiva pereți de fundație. Scările care odinioară făcuseră legătura între etaje nu mai existau. Podeaua era formată dintr-un

strat gros de gunoaie. Abia puteai să pui un picior în fața celui alt. Puteam doar să sperăm că podeaua era solidă și că nu aveam să ajungem la un moment dat în pivniță, dacă exista una.

Am mers încet, uitându-ne după fiecare perete, și la fiecare colț care fusese o cameră înainte de incendiu. Am încercat să-mi imaginez cum intrau și ieșeau de aici, fructe parfumate și legume colorate din Țara Veche. Undeva sus puteau să atârne șiruri de jamboane afumate din Holstein, iar la un etaj mai jos poate se îngrămădeau roți aurii de brânză din Olanda. Cu toate acestea, imaginația m-a părăsit repede. Rămăsese acum doar o groapă de gunoi.

După ce am luminat toate colțurile, ne-am uitat unul la altul și am ridicat din umeri. Unde se putea ascunde cineva aici?

— Nu există nicio pivniță?, l-am întrebat eu pe Martin, care evident nu știa mai multe decât mine.

Ceea ce știam era că existau depozite cu pivnițe. Dar, din moment ce cheiurile erau susținute în mare parte de piloni groși de lemn înfiți în noroiul Elbei, o pivniță era un detaliu elaborat la care mulți erau bucuroși să renunțe.

Am început să ne învârtim, fără vreo țintă anume, luminând fiecare secțiune a podelei, dar nu am găsit nicio trapă sau scară.

Dintr-odată s-a auzit un zgomot. Un foșnet, apoi un zgomot. Încet, dar nu departe de noi. Am ascultat, încercând să auzim orice în tăcerea din jur. Auzeam fiecare sunet, cât de mic. Vântul ușor care lovește ceva de un perete. Sunetele porumbeilor, ale navelor și ale echipajelor lor din docurile vecine. Auzisem cu siguranță un șobolan. Nicio altă ființă nu ar fi stat acolo, pentru o perioadă mai lungă de timp.

Am stins lămpile cu parafină și ne-am îndepărtat încet. Ne înșelasem. Făptașul nu se întorsese acasă. Am plecat de la Grasbrook. În fața noastră, clădirile imense ale uzinei de gaz se pierdeau pe cerul nopții, coșurile subțiri semănând cu antenele unei insecte demonice. Undeva, în uzina de gaz, o lumină ardea. Dar nu avea puterea necesară să ilumineze împrejurimile.

Am mers în tăcere. Am lăsat lămpile stinse. Probabil de aceea silueta care își făcuse brusc apariția de-a lungul unei clădiri sumbre, de pe partea opusă a străzii, nu ne observase încă. Silueta mergea, nu, mai degrabă se grăbea în direcția cheiului Hübener. La capătul clădirii, personajul trebuia să traverseze o porțiune de drumul deschis, fără ziduri în spatele cărora să se ascundă, și acolo îl puteam zări mai bine. Personajul purta o haină întunecată, o pălărie deformată și avea în mod evident – ne-am dat coturi unul celuilalt – o cocoașă.

Am stat pur și simplu pe loc. Niciunul dintre noi nu s-a mișcat și mi se părea că trecuseră minute bune de când nu mai respirasem.

La scurt timp, a dispărut. Ne-am întors o scurtă bucată pe drumul pe care venisem. Apoi l-am văzut din nou. Se apropia de ruina în care rătăcisem cu câteva minute în urmă. Ne-am apropiat cu atenție. Sunete greu de descris au ieșit puțin mai târziu din acel loc, un scârțâit poate, un scâncet. Apoi o bubuitură asurzitoare – și liniște.

Am văzut deodată o strălucire slabă, foarte mică, la poalele clădirii. O fereastră de pivniță. Așadar, clădirea avea o pivniță, iar criminalul nostru se afla acum acolo, probabil cu o ceașcă de ceai, bucurându-se de sfârșitul zilei. Tremuram de emoție. Nu aveam voie să dăm greș atât de aproape de țintă. O greșală în acest moment, de exemplu, ar fi să luăm cu asalt pivnița și

să strigăm „Stați pe loc, poliția!”. În cel mai bun caz, suspectul avea pregătită o cale de scăpare și l-am pierde. În cel mai rău caz, bărbatul ar fi venit spre noi cu pumnalul său. Poate că avea și el o armă de foc și ne putea ucide pe amândoi... Nu, nu voiam să mă gândesc atât de departe.

Ne-am îndepărtat cu fața la ruină. Lipiți de zidul cheiului, ne-am strecurat pe stradă fără să ne luăm ochii de la lumină. Când eram la suficientă distanță, am putut în sfârșit să vorbim.

— El este, CJ, a șoptit Martin. În întuneric părea să aibă privirea unui nebun. Este el, l-am prins. Dreyfuss.

— Da, el este, dar nu l-am prins încă. Ce facem acum?, am întrebat eu, arătând probabil la fel de nebun ca și prietenul meu.

— Uite, asta este planul meu, a spus Martin, hotărât să preia conducerea. Fugi cât de repede poți până la cel mai apropiat post de poliție. E acolo în spate..., nu, se întrerupse singur. Acolo sunt doar bătrâni și bețivi în tura de noapte, nu putem face nimic cu ei. Fugi direct la secția de poliție. Detectivul secretar Ganske este de serviciu acolo acum. Explică-i ce se întâmplă. Spune-i să vină aici cu niște oameni, în liniște, fără să fie văzuți, ai înțeles? Și spune-i să-l scoată pe Manthey din pat.

M-am uitat la el, neștiind dacă aveam voie să mă opun planului său.

— Un plan bun, Martin, dar hai să facem invers. Secretarul tău nu va crede un cuvânt din ce spun, dacă vin cu o poveste ca asta în miez de noapte. Du-te tu, te cunoaște. Voi supraveghea ascunzătoarea.

— Și dacă fuge?, întrebă Martin.

— Atunci îl voi urmări cu atenție și vă voi da un semn când veniți. Dar nu va fugi. Acum doarme, am spus și i-am zâmbit încurajator lui Martin.

— Rămâi fix aici, a poruncit el, arătând cu degetul spre pământul de sub noi. Nu te duci nicăieri singur.

— Am înțeles, am înțeles, căpitane, am șoptit, ducându-mi mâna la frunte într-un salut militar, în timp ce Martin se apleca și dispărea în întuneric.

Am menționat deja că nu sunt deosebit de curajos. Această autoevaluare extrem de importantă trebuie să-mi fi scăpat din vedere, în momentul în care îi propusesem lui Martin această alternativă.

Acum, când eram singur și înconjurat doar de întuneric și de zgomote nedefinite, curajul meu s-a risipit dintr-odată.

Ar fi fost, fără îndoială, mai ușor să fug prin port până la sediul primăriei. Douăzeci de minute, cel mult o jumătate de oră și aș fi ajuns în mijlocul unor ofițeri de poliție competenți care știau cum să procedeze. În schimb, optasem să aștept în întuneric. Din acel moment, teama, nerăbdarea și plictiseala au început să dea o luptă în mine.

Nu știu cât timp am stat ghemuit la postul meu, douăzeci de minute, nu mai mult, și deja abia dacă mai puteam suporta. Frica mea adormise, iar curiozitatea se trezise complet. Acolo unde există o licărire de lumină, există și ceva de văzut, mi-am zis, și m-am strecurat spre ruină.

Chiar în acel moment, o fregată mare a marinei era depășită de un remorcher portuar pe Elba. Ambele nave aveau motoarele turate la putere redusă, dar erau suficient de zgomotoase pentru a-mi masca sunetul mișcărilor. Am ajuns rapid la fâșia de lumină pe care o fixasem cu privirea atât de mult. Era într-adevăr o fereastră de subsol. Nu era chiar atât de mică pe

cât bănuiam, dar era acoperită cu carton sau cu o pânză în așa fel încât aproape că nu pătrundea niciun pic de lumină din exterior.

M-am ghemuit în fața deschizăturii și am privit prin ea. La început nu am reușit să disting prea multe, dar când ochii mei s-au obișnuit cu luminozitatea, am putut vedea o parte dintr-o cameră de subsol. Camera era slab luminată. Puteam zări o lumânare, dar trebuia să fie cel puțin încă una pe undeva. Camera era joasă, dar nu puteam să văd cât de mare. O saltea subțire era lipită de un perete, cu câteva pături deasupra. Un pat.

Lângă saltea se aflau o sticlă de bere și o farfurie cu o bucată de pâine mușcată.

M-am uitat prin deschizătură în toate direcțiile pentru a vedea cât mai mult din cameră. Ce erau acele pete negre de pe perete? Erau... erau niște pălării. Aliniată cu grijă, ele atârnavu acolo ca într-o vitrină de modistă. Am numărat patru. Două jobene, o pălărie *bowler*, una *homburg*. Corespundea numărului nostru: șase victime, dintre care două aveau încă pălăriile asupra lor când fuseseră găsite. Nu l-am văzut pe Dreyfuss – sau pe cel care stătea aici –, dar l-am auzit cum se agita.

Mă dureau genunchii în timp ce mă ghemuiam și eram pe punctul de a mă ridica când am auzit o voce răgușită chiar lângă urechea mea.

— Deci, ai găsit ce căutai, căcăciosule?

În același timp, am simțit o presiune usturătoare în spate, la o palmă sub omoplatul stâng.

Capitolul 31

Ceea ce a trăit Martin în timp ce eu îmi puneam viața în pericol absolut degeaba în portul Grasbrook, nu a putut, bineînțeles, să-mi povestească decât mai târziu. Totuși, de dragul cronologiei, vă voi povesti aici.

Martin alergase cât de repede putuse. A fost mai lent decât mi-aș fi dorit, dar asta doar ca idee. La început încă alerga, apoi mergea cu pas vioi, iar la sfârșit abia se mai mișca. Complet fără suflare și transpirat, a ajuns la secție după aproximativ treizeci de minute.

Se așteptase la o clădire întunecată, cu puțini funcționari care abia se mai străduiau să rămână treji. În schimb, în interiorul clădirii și în fața ei era o agitație generală. Erau puse la dispoziție trăsuri, un automobil cu portbagaj, funcționarii umblau de colo-colo dezorientați. Arnold Manthey nu a trebuit să fie dat jos din pat, ci era deja la fața locului și dirija agitația.

Inspectorul nu l-a lăsat pe Martin să scoată nici măcar un cuvânt, ci l-a împins într-una dintre mașini, care a plecat de asemenea imediat. Criminalul a lovit din nou, i-au spus lui Martin colegii din aceeași mașină, iar acum avea să fie prins.

În epuizarea sa și toată agitația, Martin a crezut inițial că au aflat de apariția cocoșatului de la o altă sursă și că acum se

îndreptau spre portul Grasbrook. Abia după câteva minute, Martin și-a dat seama că convoiul se îndrepta în direcția opusă.

Seara târziu, pe malul estic al râului Alster fusese găsit un bărbat cu semnul bine cunoscut pe frunte. Martin se gândise mai întâi la unchiul Wilhelm, dar acesta locuia pe malul de vest.

Un număr mare de polițiști a fost adunat la locul unde fusese găsit cadavrul. Erau prezenți și reporteri. Aparent, comisarul Manthey încerca să facă cunoscut publicului că poliția era serioasă în privința prinderii vinovatului. Din acest motiv, zona fusese izolată. Trecuse mult timp de când atât de mulți polițiști fuseseră implicați într-o operațiune. Aceștia bănuiau că făptașul se afla încă în apropiere și voiau să îl încercuiască. Bineînțeles, la acel moment nimeni nu avea idee când anume a avut loc crima. Făptașul putea fi plecat de mult timp. După ceea ce părea o veșnicie, timp în care polițiștii și agenții de pază au alergat pe malurile Alsterului și în jurul vilei victimei, Martin a reușit în sfârșit să se facă auzit de șeful său și să-i povestească despre observarea cocoșatului și despre situația de la ruinele Dreyfuss & Partenerii.

A mai durat o eternitate până când Martin a pornit în sfârșit spre port cu un automobil și trei polițiști. În urma lor venea o trăsură cu mai mulți ofițeri. În acest moment, prietenul meu se simțea vinovat față de mine, doar pentru că așteptam de atâta timp la postul meu de pază. Dacă ar fi știut în ce pericol mă aflu, cu siguranță ar fi venit mai repede.

Capitolul 32

Am fost incapabil de orice gând după ce am auzit întrebarea bărbatului din spatele meu și am simțit pumnalul în spate. Prima chestie care mi-a trecut în cele din urmă din nou prin cap: Asta a fost.

Dar nu a fost așa.

— Ridică-te în picioare, a spus bărbatul, ordonându-mi astfel să fac ceea ce oricum eram pe cale să fac când a apărut.

L-am văzut apropiindu-se în fața mea. Lumina de la fereastră de la subsol îi transformase chipul într-o grimasă demonică, palidă. Frica mea era atât de mare în acel moment, încât nici măcar nu o mai percepeam ca pe un sentiment. Eram format doar din frică. Minte mea părea să remarce foarte simplu: Ți-e frică, Carl-Jakob. Am simțit cât de mult mă afecta frica abia când bărbatul mi-a ordonat să merg înainte și m-a împins doar puțin. Picioarele mi-au cedat, m-am îndoit și aproape m-am împiedicat. Dar apoi mi-am revenit și am început să merg încet.

— Mai repede, înainte, a mârâit în spatele meu.

Am intrat în ruinele depozitului și am pus cu grijă un picior în fața celuilalt. Abia puteam vedea ce aveam în fața picioarelor în întuneric și nu voiam să mă împiedic din nou. Încet-încet, am reușit să gândesc din nou mai limpede și mi-am

evaluat pe scurt șansele de scăpare. Trebuia să alerg foarte repede, fără să știu cât de rapid era adversarul meu. Era slab, asta era un avantaj pentru el, dar arăta și bolnav și slăbit.

Înainte de a scăpa prin ieșirea clădirii, trebuia oricum să mă întorc, iar în acest fel planul putea deja să eșueze. Era în spatele meu și putea să mă înjunghie direct cu cuțitul.

— Haide, acolo, la perete!, a ordonat bărbatul care era încă în spatele meu.

M-a prins cu brațul său drept. Un pumnal lung îi strălucea în mână. Arma crimei, m-am gândit, ca și cum asta ar fi contat acum.

Nu reușisem încă să disting decât o grimasă palidă și o figură întunecată într-o haină de ploaie. Figura s-a aplecat și a scos o frânghie scurtă din gunoaiele de pe podea, cu care a deschis o trapă, cam de mărimea unei uși. O strălucire slabă de lumină venea dinspre trapa deschisă.

— Haide, jos!, a ordonat silueta și a arătat spre trapă. M-am supus. Am coborât într-o pivniță cu ajutorul unei scări asamblate stângaci din scânduri. Stop, a spus bărbatul când am ajuns jos și a coborât și el. Spre deosebire de mine, el a coborât scara cu spatele la trepte, ca să poată fi cu ochii pe mine. Pentru o clipă a ținut cuțitul între dinți, ca un pirat dintr-o carte de copii.

M-a împins printr-o încăpere mică, în care era aprinsă o singură lumânare, într-o cameră mai mare. Aici am recunoscut detalii pe care le văzusem deja prin fereastra de la subsol: locul de dormit, pălăriile. Acum puteam vedea mai mult din camera lungă și îngustă. În fiecare colț era cel puțin o lumânare, așa că încăperea era foarte bine luminată.

O cutie cu legume și fructe se mai afla în ea, iar deasupra unei alte cutii erau diferite conserve. Legume, pește, carne de

vită în conservă. Am văzut o canistră mare de tablă, cu siguranță plină cu apă, iar lângă ea mai multe sticle de vodcă. Probabil că bărbatul locuia așa din martie, de o jumătate de an. M-am întrebat cum de intrase și ieșise de atât timp de aici fără să fie văzut. Dar, probabil, ieșea doar noaptea. Pe un perete am descoperit tăieturi din ziare. Nu a fost nevoie să mă uit cu prea mare atenție pentru a ști despre ce este vorba: despre faptele ucigașului- simbol. Tot acolo era atârnată o scutisoare care purta simbolul Dreyfuss & Partenerii. Era o scrisoare asemănătoare cu cea pe care o promisem de la măcelarul Buntenbruch, în care Dreyfuss își recruta complici printre anarhiști. În cele din urmă, am văzut și fotografia prietenilor navigatori de la restaurantul Möller. Fețele bărbaților pe care Dreyfuss îi omorâse deja erau marcate fiecare cu o pată neagră.

— Stai jos, a spus bărbatul, arătând spre un butoi de tablă mic și pătat de ulei.

Și-a lăsat haina să-i alunece de pe umeri, aplecându-se în ceea ce trebuie să fi fost o mișcare repetată, astfel încât jacheta să alunece aproape elegant peste cocoașa sa. În cele din urmă bărbatul s-a așezat pe pat și și-a aprins o țigară. Era Daniel Dreyfuss, fără îndoială. L-am recunoscut după fotografia pe care profesorul ne-o dăduse la spitalul de nebuni. În cei trei ani care trecuseră de la admiterea la Pölitz, bărbatul, acum în vârstă de douăzeci și patru de ani, îmbătrânise alarmant. Părea să aibă 40 de ani. Fața era îngustă, obrații înfundați, avea mulți dinți lipsă. Avea părul aproape grizonat, neîngrijit și până la umeri; probabil că și-l tăia singur în ultimele luni.

— Cine ești?, a întrebat, și abia acum i-am observat vocea subțire și slabă.

— Numele meu este Carl-Jakob Melcher. Sunt bacteriolog, am spus și am decis să răspund la toate întrebările și să mențin

o conversație cât mai normală. Era singura modalitate prin care puteam câștiga timp.

— Înțeleg, a spus Dreyfuss, părând să reflecteze la această informație. Și ce cauți aici?

— Aș vrea să te împiedic să mai comiți și alte crime am spus cât de vioi am putut, dar eram încă stăpânit de frică.

Am observat o urmă de zâmbet în jurul buzelor sale subțiri.

— De ce îți pasă? Nu ești polițist, spuse Dreyfuss.

— Nu știu. Pur și simplu așa s-a întâmplat. Prietenul meu Bucher este la poliție. Va fi aici în orice moment...

Am ezitat. Era inteligent să anunți sosirea iminentă a poliției? Pur și simplu nu aveam nicio experiență în criminali nebuni. Acum trebuia să evadeze totuși. Singurul mod în care putea face asta era să mă ucidă pe mine mai întâi. Nivelul meu de anxietate a crescut din nou rapid. Dar nu, m-am liniștit. Omul este foarte inteligent, spusese profesorul. Sunt sigur că știe că nu are nicio șansă. Profesorul a mai spus că poate fi foarte înțelegător.

— Cum m-ați găsit?, a întrebat bărbatul, stingându-și țigara pe un ciob de țiglă.

— A fost un drum lung, am spus.

Îmi lipsea orice dorință de a explica drumul investigației noastre aici, în această pivniță mucegăită din fața lui Dreyfuss.

— În cele din urmă, simbolul ne-a ajutat, împreună cu o excursie la Stettin.

Dreyfuss a dat din cap. Exista în această mișcare o mărturisire?

— Ce căutați aici, Dreyfuss?, mi-am permis o întrebare. Pe cine mai vreți să omorâți? Și de ce naiba?

S-a aplecat puțin în față.

— Lumea este mai bună fără acești paraziți, a spus el, cu fața plină de ură. Toți trebuie să fie eliminați.

Lumânarea de lângă el a pâlpâit scurt. Pentru o clipă a semănat cu tânărul simpatice din fotografie, apoi din nou cu demonul care era de fapt.

— Au răspuns oamenii la chemarea dumneavoastră? Ați găsit tovarăși de arme pentru a-i extermina pe paraziți, așa cum îi numiți?

A ridicat din umeri.

— Nu știu, cred că da. Nu e ca și cum ar trebui să mă contacteze, pot să o facă și singuri. Revoluția abia a început.

— Ce fel de revoluție e asta, să ucizi la întâmplare?

— Nu la întâmplare, omule. Doar paraziți. Tipii care ne sug sângele. Trebuie să ucidem mulți dintre ei. Când vor dispărea cu toții, vom fi liberi.

A zâmbit înfricoșător. Mi-am imaginat cum, în mintea lui, rațiunea și inteligența erau în mod repetat înfrânte de obsesie și agresivitate.

— V-a pasat doar de adversarii familiei dumneavoastră. Nu este mai degrabă egoist și nu tocmai revoluționar?, am întrebat.

Eram într-adevăr interesat de acest aspect.

— Îți datoram asta tatălui meu. La urma urmei, el nu a avut curajul să o facă. A preferat să se spânzure.

Dreyfuss se uită o clipă în fața lui, tulburat.

— Scrisoarea cu fotografia a venit cu câteva săptămâni înainte de moartea sa. Așa că ar fi putut să se ocupe el însuși de asta dacă ar fi vrut, lașul.

— Ce spunea scrisoarea?, am întrebat.

— Că toți acești oameni făcuseră o conspirație împotriva muncitorilor aflați în grevă și plăteau infractori pentru a

instiga la violență. Dar cu siguranță știți asta, dacă știți fotografia.

— Dar ceea ce nu știu — și sunt sigur că nici dumneavoastră nu știți — este dacă au existat și alți conspiratori.

Dreyfuss a ridicat din nou din umeri.

— Poate. Sunt cu toții implicați, oricum.

S-a ridicat, s-a dus la colțul cu provizii și a luat o sticlă de vodcă. S-a așezat din nou și a luat o înghițitură mare. Dacă se îmbăta acum, mă gândeam, putea deveni și mai nebun și mai agresiv, sau putea să adoarmă. În orice caz, eu trebuia să rămân treaz. Foarte treaz.

— Ce se va întâmpla mai departe?, am întrebat. Prietenul meu de la poliție și oamenii lui vor fi aici în curând. Atunci s-a terminat cu dumneavoastră.

— Mai întâi cu tine, a spus el fără nicio emoție. Dacă mai era nevoie de vreun avertisment că viața mea era în pericol, acum îl am. Stai pe loc!

Dreyfuss umblă la cărămizile din perete. O bucată de zid s-a desprins, poate de un metru pe un metru. A pus cu grijă bucata de perete într-o parte și a luminat gaura care se deschidea acum. M-am uitat în cealaltă cameră. Nu îmi dădeam seama cât de mare era.

— Intră acolo. Și fără zgomot, a ordonat Dreyfuss.

M-am strecurat prin gaură în beznă. Pentru a mă asigura că pot sta în picioare, mi-am întins cu precauție brațul în sus. Puteam să stau în picioare. Camera părea ceva mai înaltă decât un om. Dreyfuss a intrat și el prin gaura din perete cu lumânarea.

— Stai acolo, în colț, mi-a șoptit el, iar eu m-am supus.

A tras cu grijă bucata de perete desprinsă înapoi. Pe ea existau niște mânere chiar pentru acest scop. Se potriveau

perfect în peretele existent. Nu văzusem această intrare secretă până atunci, așa că nici altcineva nu avea să o descopere.

Stăteam în colțul care îmi fusese atribuit tremurând. Era mai răcoare aici decât în camera încălzită de lumânări. M-am uitat în jur. Camera fusese cândva o pivniță de cărbuni, podeaua și pereții erau negri. Dar, cu siguranță, încăperea fusese golită de cărbune de către locuitorii din zonă în timpul iernilor trecute. În cealaltă parte a camerei am descoperit o ușă de oțel care era încuiată cu un zăvor mare. Zăvorul era blocat cu un lacăt ruginit. Chiar dacă Dreyfuss ar fi avut o cheie pentru această încuietoare, ceea ce nu credeam, cu siguranță nu s-ar fi deschis. Sub plafon, pe peretele care probabil dădea spre stradă, am descoperit o ușă lată și înaltă de un metru, în spatele căreia se afla probabil trapa pentru încărcarea cărbunelui.

Deci erau două ieșiri din această temniță. Înapoi prin perete, prin viziuna lui Dreyfuss, sau prin toboganul de cărbune, dacă se putea urca pe el. Nu aveam nicio idee despre următoarea mișcare a criminalului și nu îndrăzneam să întreb.

Dreyfuss era acum ghemuit în colțul din fața mea, privindu-mă cu atenție. Asculta. Sunetele de afară se auzeau cu ușurință. Pătrundeau prin trapa de cărbune, care probabil că era făcută doar din tablă subțire. Un automobil se oprise acum în fața ruinei, urmat de zgomote de copite de cai și de roți de trăsură pe trotuar. Apoi, voci de bărbați care își șopteau instrucțiuni unul altuia. De ce șoptesc, m-am întrebat, când au sosit cu atâta zgomot.

Între timp, pe stradă se făcuse liniște. În schimb, am auzit zgomote deasupra noastră. Bărbații – bănuiam că Martin, Manthey și alți ofițeri – căutau o cale de acces la pivniță

printre gunoaiele de la parter. A durat o eternitate. În cele din urmă, prin perete, am auzit zgomote în camera de lângă mine. Voci.

Dreyfuss se strecură cu agilitate în colțul meu, se așează lângă mine și îmi înfipse vârful pumnalului în gât. Simțeam cum îmi curge sudoarea pe frunte.

— Asta e ascunzătoarea lui, l-am auzit pe Manthey spunând, acolo sunt pălăriile.

— Da, dar unde este? Și unde este Carl-Jakob?, a spus Martin.

În încăpere s-au auzit mai multe zgomote. Au răscolit totul, căutând indicii. Apoi, deodată, s-a făcut liniște. Vorbeau în șoaptă?

— Păsărelele și-au luat zborul, l-am auzit în cele din urmă pe Manthey spunând.

Apoi au urmat ordinele. Martin urma să cerceteze în jurul stației de benzină împreună cu altcineva, iar el urma să meargă cu mașina la poliția portuară și de acolo să cerceteze Elba și bazinul portuar cu o barcă.

— Cu siguranță nu-l vom găsi aici, a explicat Manthey.

— Și Carl-Jakob? Cum rămâne cu el?, a întrebat îngrijorat Martin.

— Dacă prietenul tău nu s-a întors acasă în patul lui de levănțică până acum, înseamnă că Dreyfuss l-a luat cu el. După o scurtă pauză, Manthey a adăugat: Sau l-a ucis și l-a aruncat în Elba.

Au urmat pași, automobilul a pornit, trăsurile au început să se miște. După câteva minute s-a făcut din nou liniște.

— Te-au trădat, a spus Dreyfuss, zâmbind.

A coborât cuțitul care fusese apăsător pe gâtul meu în timpul ultimului veac și care cu siguranță lăsase acolo o rană. Dreyfuss

s-a strecurat înapoi în colțul său și a ascultat, cu privirea fixată ferm pe spărtura din perete.

Am stat așa timp de cincisprezece minute, poate mai puțin. Apoi, Dreyfuss a deschis spărtura din perete și mi-a făcut semn să mă strecor prin ea. Am intrat în camera familiară, care acum era complet întunecată, și am ascultat liniștea. Oare Martin și colegii săi chiar abandonaseră căutările de aici atât de repede? Era dezamăgitor, dar se potrivea cu impresia pe care mi-o făcusem despre munca poliției în ultimele luni.

Aproape sobru, mi-am evaluat situația. Dreyfuss, care aprinsese din nou lumânările și începuse să pună câteva lucruri într-un sac, putea acum să fugă nestingherit.

Cu siguranță că avea un traseu pe care poliția nu l-ar fi găsit atât de repede. Probabil că îl aștepta o barcă mică pe chei, sau avea o altă ascunzătoare în apropiere. Era posibil, de asemenea, ca el să fi găsit complici care să-l ajute. Omul le era superior lui Martin, lui Manthey și mie, oricum, dovedise asta în ultimele luni.

— Oamenii tăi cred că sunt retardat, a spus în cele din urmă Dreyfuss cu calm, uitându-se la mine. Până la urmă, ai fost în acel azil la profesor, așa că și tu trebuie să crezi asta. Dar eu nu sunt retardat.

— Profesorul nu crede asta, Dreyfuss, am spus. Crede că sunteți rănit, că suferiți cumva.

— Cui îi pasă ce spune el? Știu că mai sunt încă polițiști care așteaptă peste tot acolo sus.

A luat scrisorile și fotografiile de pe perete și le-a pus în buzunar. Acum avea să dispară cumva. Și eu? Frica de moarte m-a cuprins ca un val gigantic, iar pentru o clipă am fost incapabil să mai gândesc sau să mai acționez.

— Pe tine te las aici, a spus Dreyfuss în timp ce se târa în gaura din perete din care tocmai venisem. Nu-mi poți fi de niciun folos. Și nici nu-mi poți face vreun rău.

Apoi a dispărut în pivnița de cărbuni. La scurt timp după aceea s-a auzit un zgomot. Am auzit un zgomot infernal, metallic. Nu putea fi trapa de cărbune, ci ceva mai greu. Am aprins o lumânare în pivnița de cărbuni și am văzut că întreaga ușă de oțel fusese smulsă din zidărie și zăcea pe podea. Praful plutea în aer. Ușa fusese într-adevăr bine încuiată, dar era doar sprijinită lejer de perete.

Dreyfuss o smulsese din perete împreună cu rama. Acolo era doar întuneric.

În spatele meu, răsunau pași acum în josul scărilor și ușa camerei lui Dreyfuss s-a deschis brusc. Manthey, urmat de Martin și de doi bărbați în uniformă au intrat în cameră. Fiecare avea în mână o lampă de parafină. Așa cum se așteptase Dreyfuss, nu plecaseră de acolo, ci doar se prefăcuseră. Cu siguranță, la trapa de cărbune se aflau și oameni care îl așteptau pe fugar acolo.

— E pe acolo, am strigat și m-am strecurat în pivnița cu cărbuni. Lumânarea pe care o țineam în mână s-a stins. Haide, Martin! Am nevoie de lumină.

Martin a venit în spatele meu cu lampa lui de parafină.

— Unde duce asta?, a întrebat în timp ce mergeam pe coridorul din spatele ușii de oțel.

— De unde să știu eu?

Am trecut pe lângă două uși de oțel, ambele încuiate. Am continuat să mergem pe coridor. A devenit mai îngust și mai scund, cu o lățime de doar un metru. Trebuia să ne aplecăm. La un moment dat, acest pasaj fusese probabil amenajat ca un culoar secret, poate pentru contrabandiști.

— Nu suntem sub ruine acum, nu-i așa?, a strigat Martin, gâfâind în spatele meu. Cineva trebuie să se întoarcă și să-i spună lui Manthey că ceilalți caută afară.

— Rămâi aici acum, fir-ar să fie, am strigat și am continuat să alerg. Solul, care fusese tasat înainte, devenise denivelat și alunecos. Apa pătrundea pe undeva. Mai în spate se auzeau voci. Dacă toată lumea ar alerga acum pe acest coridor, m-am gândit, nu ar ajuta la nimic. Speram ca Manthey să aibă ideea de a căuta fugarul afară fără noi.

Aerul a devenit mai rece, mai umed, iar sunetele veneau acum din celălalt capăt al coridorului. Dintr-odată, coridorul s-a terminat într-o gaură în perete. Eram pe punctul de a sări prin ea când Martin m-a apucat în ultima clipă de geacă. Chiar sub mine, era o prăpastie abruptă, de patru sau cinci metri peste râul Elba. Erau două bărci mici acolo. În acel moment una din ele a pornit. Dreyfuss a apucat vâslele și a tras cu toată forța.

— Haideți, după el, am strigat, complet posedat, și am sărit în a doua barcă mică. Nu știu cum, dar îmi pierdusem rațiunea în acele secunde. L-am auzit doar pe Martin strigând de sus.

— Ești nebun?

Când am aterizat, barca se legăna cu putere, dar nu s-a răsturnat. Mă durea glezna ca naiba, probabil că făcusem o entorsă. Dar aveam nevoie doar de brațe pentru a vâsli. Dreyfuss nu ajunsese încă departe. Era evident că vâslitul nu era unul dintre punctele lui forte – dar era unul dintre punctele mele forte. Cei cinci ani de formare la Greifswald s-au dovedit a fi utili. Distanța dintre mine și fugar devenea tot mai mică. Cu toate acestea, eram obișnuit cu bărci mai bune. Acum mă aflam într-o șalupă mică, lată, greoaie, cu vâsle prea scurte și de la care îmi intrau așchii în mâini.

Era încă întuneric, dar portul și luna ofereau suficientă lumină pentru a-l putea urmări pe Dreyfuss. Pentru că vâsleam cu spatele la direcția de deplasare, trebuia să mă întorc mereu ca să mă uit la el. Unde se ducea? Peste drum se aflau Amerikahöft și Grasbrook.

Patru sute de metri, poate, pentru a ajunge acolo. Dreyfuss ar pierde această cursă împotriva mea. Dar ce aveam de gând să fac când îl ajungeam?

Trebuia însă să amân această întrebare. Aveam o problemă mai presantă. Barca mea, care probabil zăcuse uitată de ani de zile pe chei, avea găuri prin care intra apă. Sub picioarele mele am simțit cum Elba pune ușor stăpânire pe șalupă. Nu vedeam nimic în întuneric. Distanța până la Dreyfuss a crescut din nou, deoarece barca mea devenea mai grea și mai lentă. Odată ce ucigașul ajungea la țărm, se putea ascunde cu ușurință în docurile și șantierele navale.

Apa îmi ajungea până la gambe, iar întrebarea care se punea nu mai era dacă îl voi putea ajunge din urmă pe Dreyfuss, ci când mă voi scufunda.

— Oprește-te chiar acolo, nenorocitul, am strigat după Dreyfuss. Te-am prins.

Era ridicol.

Când apa a ajuns pe partea laterală și barca mea s-a transformat într-o bucată de lemn în derivă, am văzut lumini și am auzit sunetul familiar al unui motor cu aburi. O șalupă a poliției venea spre mine în mare viteză. Un reflector a scanat suprafața apei și, în cele din urmă, l-a descoperit pe Dreyfuss, care părea încă la o sută de metri de mal.

Acum eram fără barcă și înotam în Elba, care era rece în ciuda nopții călduroase. Costumul meu devenise greu ca plumbul. Pentru a mă menține mai bine pe linia de plutire,

am scăpat de geacă fără să mă gândesc prea mult la pierderea hainei bune. Barca poliției se îndrepta direct spre Dreyfuss. Problema mea: înotasem direct pe traseul vasului și nimeni nu-mi observase capul în întuneric.

În ultima secundă, am reușit să evit barca. Am înghițit apă în valurile create și pentru o clipă nu mai știam unde e sus și unde e jos.

Dintr-odată, ceva m-a lovit la cap. Durerea a dispărut într-o clipă, când am recunoscut acel ceva ca fiind un colac de salvare. M-am agățat de chestia alunecoasă cu ambele brațe și am simțit că sunt tras prin apă.

La puțin timp după aceea, stăteam la bordul șalupei poliției, înfășurat într-o pătură de lână, și beam un ceai fierbinte. Vizavi de mine stătea Martin, care rânjea îngâmfat – mă bucuram nespus să îl văd.

— Recunoaște, CJ, a spus Martin, ești un idiot. Numai un idiot sare zece metri într-o șalupă mizerabilă și începe să vâslească.

— Erau cel mult trei metri, am spus eu.

Între timp, pe cealaltă parte a șalupei, Dreyfuss tocmai fusese luat la bord. Pierduse.

— De unde știați că suntem încă în subsol?, l-am întrebat pe Martin în timp ce stăteam mai târziu în sediul poliției, mâncând sandvișuri și bănd cafea. Prin ferestre se vedea soarele răsărind peste macaralele din port.

Martin a scos din buzunar o monedă de zece pfenigi și mi-a întins-o.

— Iar porți pantalonii cu gaură?

Am vrut să verific, dar pantalonii mei uzi atârnav undeva pe o sfoară. Promisem niște pantaloni de uniformă care erau

prea mari pentru mine. Piciorul meu luxat fusese înfășurat în cârpe reci.

— S-ar putea să îi fi purtat. De ce?

— Moneda era chiar acolo, la perete, unde era spărtura. Cred că ți-a alunecat prin pantaloni. Era și ceva beton acolo, iar dacă te uital cu atenție puteai vedea că zidul era desprins acolo.

— Dacă știai că sunt în spatele zidului, am întrebat, puțin supărat, de ce nu ai intrat imediat acolo?

Martin a râs.

— E bine că nu ești de la poliție. Dreyfuss te-ar fi ucis pe loc. Habar nu aveam ce voi găsi acolo de fapt. Cred că ne-am descurcat destul de bine, dragul meu. Mai puțin urmărirea cu barca de la sfârșit.

A zâmbit.

— Dar să lăsăm asta.

Apoi mi-a povestit despre misiunea care îl împiedicase să se întoarcă direct la depozit. Se părea că Dreyfuss fugise în depozit imediat după această faptă, unde îl găsisem. Martin nu știa însă cine fusese de data aceasta printre victimele lui Dreyfuss. Nu putea fi Meinhard Lang, pentru că locuia în Övelgönne și era mai bine păzit decât Kaiserul din Berlin. Jens Hartung, ultimul dintre camarazii de navigație, era în Africa, din câte știam noi.

Martin se îndepărtă pentru o clipă și se întoarse alb ca varul. Acum știa numele victimei de pe malul Alsterului: Ortwin Marunde.

Capitolul 33

Trebuia să-i dau așadar unchiului Wilhelm vestea morții celui mai bun prieten al său. Când m-am întors acasă de la secția de poliție după noaptea agitată și nedormită, familia era deja la micul dejun. Am ignorat toate întrebările despre aspectul meu deplorabil – și unde fusesem toată noaptea – și am început direct cu vestea cea mai proastă.

— Ortwin Marunde a fost ucis aseară.

Unchiul Wilhelm a coborât ziarul și s-a uitat fix la mine. Șocat. Arătam ca o fantomă, poate că era un vis cu ochii deschiși, se gândea el, declanșat de analgezicele pe care le lua din cauza bolii sale. Chiar înainte ca tatăl său să-și găsească cuvintele, Adolf a răcnit.

— Ce? Nu se poate așa ceva? Ce faceți voi, idioților din poliție, de fapt, toată ziua?

— Eu nu sunt de la poliție, Adolf, i-am spus liniștit.

— Ortwin?, s-a bâlbâit unchiul Wilhelm. De ce Ortwin? Ce fel de nebun e ăsta?

Clara a intrat să aducă ceai proaspăt. Când m-a văzut, a înghețat, iar pe față puteam citi explicația pe care o cerea în tăcere și pe care eu nu i-o puteam da în acest moment.

— Poliția l-a prins pe acest nebun în seara asta, am spus. Marunde a fost ultima lui victimă, asta e sigur.

Nu voiam să intru acum în detalii despre rolul meu în prinderea criminalului.

De asemenea, le-am ascuns îndoiala noastră că Dreyfuss îl ucisese într-adevăr pe Marunde. Comerciantul nu făcea parte din cercul de prieteni navigatori din fotografie. În plus, momentul estimat al morții nu se potrivea. Dreyfuss nu ar fi ajuns de la locul crimei la depozit atât de repede fără un cal. Dar pentru a afla mai multe, trebuia să îl examinez pe Marunde. Manthey, care între timp avea îndoieli și în privința infailibilității medicului său legist Trestow, îmi dăduse oficial permisiunea de a face acest lucru.

Dar mai întâi trebuia să mă ocup de durerea unchiului Wilhelm și de furia lui Adolf. Bătrânul Knudsen se retrăsese în bibliotecă, unde bea pahar după pahar de rom, uitându-se în gol. Nu bea niciodată în timpul zilei.

— De ce Marunde?, m-a întrebat când m-am apropiat de el.

— Nu știu, unchiule Wilhelm, am spus. Iar făptașul, în mod evident, nici el însuși nu știe exact. Bogăția și puterea sunt probabil calitățile care trezesc în această persoană dorința de a ucide.

Încă nu povestisem despre orele petrecute la mâna uci-gașului. Asta nu ar fi adus decât mai multă agitație în casă.

— Dar cu siguranță nu dai pur și simplu peste Marunde în mijlocul nopții! Cine știe că bătrânul ăla aiurit se plimbă mereu singur cu câinele lui la ora asta?, se plânse unchiul Wilhelm.

Am ridicat din umeri.

— Îmi pare foarte rău, am spus, străduindu-mă să găsesc cuvinte de consolare. Știu că Marunde era un bun prieten de-al tău. Sunt sigur că este o mare pierdere.

— Nu pierd doar un prieten, Carl-Jakob, a spus agitat Knudsen. Îmi pierd și cel mai important sprijin pentru „Marianne”. Avea de gând să își pună din nou toată influența la Blohm & Voss pentru a face să pornească acest proiect.

— Credeam că totul este aranjat!

— Blohm era încă reticent, a spus unchiul Wilhelm, dar ar fi fost suficientă o cină cu Marunde pentru a-l convinge. Este prea târziu pentru asta acum.

Adolf, despre care credeam că fusese cel puțin la fel de apropiat de Ortwin Marunde, și-a transformat furia în energie politică.

Când am intrat în camerele sale dezordonate, stătea la birou, scriind un text la mașina de scris. Voia, mi-a spus, să facă tot posibilul în cele patru săptămâni rămase până la alegeri pentru a restabili legea și ordinea în oraș. Pentru el, acest lucru însemna că grupul parlamentar de dreapta trebuia să obțină voturi semnificative și că cel mai bine ar fi fost ca socialiștii să fie excluși cu totul din parlamentul orașului. El cerea, a scris el, un proces scurt pentru toți criminalii și încarcerarea tuturor golanilor instigatori la revolte. Nu putea să scrie pe cât de repede se revărsa sufletul său furios.

— Nu mai poți fi sigur de viața ta, a oftat el. Mai întâi amiralul, apoi Montgomery, acum Marunde...

M-am mirat de această listă fără sens.

— Ai mai uitat câteva victime, am spus eu.

— Da, da, sigur. Toți, a spus Adolf, iar eu am simțit altceva sub furia lui: frică.

Capitolul 34

În timp ce stăteam cu Clara în acea noapte, am încercat să ne dăm seama împreună ce anume îl lega pe Marunde de celelalte victime. Martin și cu mine crezusem că aveam o parte din soluție în mâinile noastre cu fotografia prietenilor navigatori și conspirația lor împotriva greviștilor, dar victimele Montgomery și Marunde încurcau din nou totul. Și nici amiralul nu se potrivea.

— Acum îl puteți întreba chiar voi pe făptaș, a spus Clara.

— L-am întrebat deja, am spus.

Îi descriesem în detaliu aventura mea cu Dreyfuss Clarei, exagerând, poate, energia și curajul meu și punând mai puțin accent pe frica mea. Clara fusese categoric impresionată.

— Poate victimele care nu făceau parte din acest grup de navigatori, se alătură Clara speculațiilor mele, făceau parte din această conspirație împotriva grevei prin alte mijloace? Poate că au dat bani.

— Se poate, draga mea.

O iubeam pentru frumusețea ei, dar o admiram pentru istețimea ei.

— Dar de unde să știe criminalul despre asta? Dacă Dreyfuss spune adevărul, nu avea decât această fotografie și numele care să o însoțească. Nimic mai mult.

— Atunci, evident, a reușit să-i facă și pe alții să-i copieze faptele. Prietenul tău Martin mai are încă mult de lucru.

Mi-a zâmbit. Pentru ea, toate acestea nu erau decât un joc, dar nici nu pierduse pe nimeni în urma acestor crime.

M-am surprins pentru scurt timp suspectând că oamenii de condiția Clarei și, prin urmare, ea însăși, simțeau o mică satisfacție secretă atunci când bărbați puternici, opresorii ei, erau uciși la rând. Dar Clara nu gândea așa – și nici eu nu aveam voie să gândesc așa.

Mi s-a permis să fiu prezent la interogatoriul lui Daniel Dreyfuss la două zile după arestarea sa. Manthey voia să compare declarațiile criminalului cu declarațiile pe care mi le făcuse în acea noapte în pivniță.

Așadar, trei bărbați, Manthey, Martin și cu mine, ne-am așezat vizavi de făptaș în sala de interogatoriu goală de la sediul poliției. Dreyfuss era legat de mâini și de picioare cu lanțuri. Reușise să se spele și purta haine curate de deținut.

Dreyfuss susținea în continuare că omorâse patru dintre cele șapte victime. De fiecare dată, el luase pălăriile victimelor ca trofee. Jefuise victimele dintr-un motiv simplu: avea nevoie de bani pentru a supraviețui în lunile petrecute în ascunzătoarea din pivniță. De obicei, făcea cumpărături pe întuneric, în magazinele mici din Gängeviertel, pentru a nu fi recunoscut.

— Dacă ești sărac și urât, a spus Dreyfuss, oamenii nu se uită la tine prea atent. Sunt fericiți să scape repede de tine.

Nu luase ceasul de buzunar al lui Walter von Grimm și nu-l schimbase. Acest lucru ar fi fost mult prea evident, a spus el. Mi-am imaginat cum un alt depravat a dat din întâmplare peste von Grimm mort sau muribund după Dreyfuss și înaintea poliției și a pus mâna pe ceas. Poate că acest hoț stătea

chiar printre cei care se holbau când au sosit Manthey și Martin. Nu vom ști niciodată.

Pentru fiecare caz, Dreyfuss a descris modul în care spionase uneori victimele timp de săptămâni întregi pentru a le afla obiceiurile și pentru a stabili locul și momentul crimei.

— Dar l-ai ucis pe Ludwig Schilling în plină zi, în mijlocul mulțimii. A fost locul potrivit?, a întrebat Manthey.

— Schilling nu era aproape niciodată singur, a explicat Dreyfuss. Ori șoferul lui era cu el, ori era în mijlocul oamenilor. Astăzi pot spune că mulțimea este o protecție bună. Nimeni nu acordă atenție celorlalți.

— Și de aceea l-ai înjunghiat pe Montgomery în tramvai, a spus Manthey.

Era clar că încerca să-l tragă de limbă pe Dreyfuss, dar acesta nu se lăsă păcălit.

— Nu știu cine este acest Montgomery. Nu l-am omorât eu. Am mai spus asta o dată.

Dreyfuss a răspuns la fiecare întrebare fără ezitare, a vorbit la obiect, ca și cum nu era vorba despre acțiunile sale, ci despre ale altcuiva. Din felul în care vorbea și din modul în care își planificase faptele, reieșeau inteligența și educația de care vorbise profesorul Mensing în spitalul de boli mintale din Pölitz.

Dreyfuss a devenit vizibil mai agitat când a vorbit despre trecutul său. Până la falimentul tatălui său – când avea 17 ani – dusesese o viață de copil burghez. Mergea la școala primară, juca tenis, dar nu avea prieteni. Era mereu exclus. Pe de o parte, bănuia el, din cauza cocoasei care i se forma, ceea ce îi adusese multe batjocuri, dar și pentru că era evreu.

Spunea că sărea deseori la bătaie, pentru că oamenii îl hărțuiau, îi luau lucrurile, îl insultau.

— Deci, întotdeauna a fost vina celorlalți, a spus Martin.

Dreyfuss a rămas tăcut. Tatăl său, Salomon Dreyfuss, era strict și își conducea familia și casa de comerț cu mână de fier. Era bătut chiar și pentru lucruri mărunte. Daniel nu avea frați sau surori, iar tatăl său era chinuit de faptul că nu avea pe nimeni altcineva în afară de Daniel căruia să-i predea afacerea. Apoi a venit falimentul.

— Tatălui meu nu prea îi păsa de muncitorii aflați în grevă, a povestit Dreyfuss. Mâncarea pentru săraci era doar un mod de a-i enerva pe cei care nu-l lăsau să fie unul de-al lor.

— Și dumneavoastră?

— Mi-a plăcut mult. Mi-am dat seama de tânăr că banii și puterea au fost distribuite greșit. Apoi, după incendiu, eram sigur: totul trebuie să se schimbe. Cu forța.

Dintr-odată, a căpătat o altă expresie pe chip. O strălucire, o lumină, dar de natură demonică. Este evident că acest om își propusese în mod deliberat să devină rău chiar în acel moment.

— Nu voiam să plec din Hamburg la acel moment, voiam să rămân și să fac curățenie aici.

— Curățenie?, am întrebat, deși îi promisesem lui Manthey că-mi voi ține gura.

— Știi ce vreau să spun. Am început deja, a spus Dreyfuss, zâmbindu-mi ca unui prieten. Dar tata a vrut să plece și să se mute la Stettin, din toate locurile. Un oraș îngrozitor. Și aici a dat greș.

— Și mama dumitale?, a întrebat Manthey.

— A fost o curvă și a fugit cu primul bogătaș când tata a rămas falit.

Dreyfuss a privit în gol pentru un moment cu o figură împietrită, apoi și-a recăpătat calmul. Aveam într-un fel

impresia că, prin această conversație, el se simțea ușurat să-și expună viața și motivele, să se descarce de tot. Probabil că șederea sa în sanatoriu i-a permis să-și structureze bine narațiunea, subliniind aspectele pe care voiam să le auzim. Așa vorbești cu psihiatrul tău, nu cu cei care vor să te pună sub ghilotină. Ne manipula? Spera la înțelegere?

— A menționat vreodată tatăl dumitale că ar fi dorit să se răzbune pe cei care l-au ruinat în Hamburg?, a întrebat Manthey.

— Nu. Dreyfuss a râs cu răutate. Tatăl meu vorbea doar despre Dumnezeu care îi va pedepsi. Era un laș.

— Când a primit scrisoarea și fotografia?, a întrebat Martin.

— Nu știu exact. Trebuie să fi fost în primăvara anului 1900, chiar înainte de a se spânzura. Dreyfuss povestea despre asta fără nicio emoție. Dacă aș fi văzut scrisoarea atunci, aș fi venit imediat la Hamburg.

— În schimb, după moartea tatălui dumitale, ați făcut o primă revoluție la Stettin, am spus.

Dreyfuss a rămas tăcut.

— Nu v-a surprins niciodată faptul că nu ați găsit camarazi de arme pentru lupta dumneavoastră, Dreyfuss?, a întrebat acum Martin. Imperiul este plin de rebeli. Un luptător ca dumneavoastră, care este hotărât să facă orice, ar trebui să li se alăture.

Dreyfuss a ridicat din umeri.

— Sunt toți niște lași. Ei vor să vorbească despre revoluție din băncile lor din Reichstag și de la primărie. Nu va funcționa.

— Ce vă leagă de Luigi Lucheni?, am întrebat, după ce am răscolit îndelung prin amintiri numele ucigașului împărătesei

Austriei. De ce ați semnat apelul dumneavoastră cu numele lui?

Dreyfuss a zâmbit criptic.

— Lucheni nu a vorbit mult, a trecut direct la fapte. La fel am făcut și eu. Acest nume ar trebui să fie un simbol pentru toate forțele anarhiste.

— Lupta lui Lucheni s-a încheiat repede, la fel și a ta acum, a spus Manthey.

— Lucheni a fost un prost, din păcate. Iar acum putrezește în închisoare. Dreyfuss a rânjit din nou rece. Eu voi muri ca un erou revoluționar sub ghilotină.

— Pe asta vă puteți baza, a declarat Manthey și a încheiat interogatoriul.

După-amiază, Ortwin Marunde mă aștepta la morga spitalului din port. Nocht m-a autorizat să examinez victima, iar medicul legist Dr. Trestow nu numai că a fost informat despre consultația mea, ci chiar a luat parte la ea. Mie îmi convenea, pentru că nu cunoșteam regulile de bază ale unei examinări post-mortem și, chiar dacă gândeam poate puțin mai neconvențional decât bătrânul Trestow, tot puteam să învăț câteva lucruri de la el.

Trestow a început cu câteva examinări de rutină și, în cele din urmă, a efectuat așa-numita incizie Ypsilon. Aceasta presupune o tăietură de la clavicule până la stern și direct în jos până la pubis pentru a deschide partea superioară a corpului.

După aceea, toate organele pot fi examinate și, dacă este necesar, îndepărtate. Recunosc că această treabă depășea în mod clar pragul meu de dezgust; eu nu eram chirurg, nici măcar medic. Organismele pe care le disecam de obicei puteau fi văzute doar la microscop. Să tai o ființă umană, pe care o știam de când era încă în viață și zâmbea, era cu totul altceva.

Așa cum era de așteptat, Marunde fusese înjunghiat din spate cu un pumnal lung. Lovitura de cuțit urma un unghi de aproximativ treizeci de grade în sus. Acest lucru putea însemna un făptaș mai mic, dar nu era obligatoriu. Făptașul ar fi putut la fel de bine să stea puțin mai jos sau să se aplece ușor. Inima fusese străpunsă, plămânii perforați, o mulțime de sânge se vărsase în abdomen. Eram interesat de urmele pumnalului. Am măsurat tăieturile, am pus marginile rănilor sub microscop și am examinat țesutul din jurul găurii. Mi-am comparat descoperirile cu protocoalele celorlalte victime.

Concluzia mea era clară: Marunde – spre deosebire de Bredow, von Grimm, Schilling și Hengst – nu fusese ucis cu un pumnal ruginit.

Pumnalul cu care fuseseră uciși cei patru era la dispoziția noastră. Dreyfuss îl avusese asupra sa când a fost arestat. Nu se găsiseră urme de sânge proaspăt pe lamă sau pe mâner. Dar lățimea și lungimea lamei și fierul ruginit nu lăsau loc de îndoială. Iar Dreyfuss mărturisise crimele în timpul interogatoriu-lui, fără ezitare, părând aproape mândru de asta.

Așadar, întrebarea interesantă și încă rămasă fără răspuns era: dacă celelalte trei victime – amiralul von Senftleben, Montgomery și Marunde – nu au fost ucise de Dreyfuss, atunci de cine? Și fuseseră toți uciși de același autor sau de autori diferiți?

După examinarea hainei amiralului Senftleben, aflasem că nu fusese înjunghiat cu o lamă ruginită, ci probabil cu una din oțel inoxidabil. De asemenea, Trestow nu găsisese rugină în rana lui John Montgomery. O constatare în care nu aveam prea multă încredere. Și acum Marunde. Speram că era vorba doar de un singur alt criminal. Nu puteam fi siguri.

— Și câinele?, l-am întrebat pe Martin la ieșire.

— Ce câine?

— Câinele lui Marunde. Își plimba câinele seara. Un cocker spaniel, dacă nu mă înșel. A apărut câinele?

Martin s-a uitat la mine, perplex.

— Nu a fost niciun câine, CJ. Poate că a fugit în casă. O să o întreb pe menajeră.

A doua zi, Manthey și Martin au fost vizitați la sediul poliției de către ofițerii de spionaj Nemetz și Krohl, care, pentru prima dată, prezentau propriul rezultat al investigației, care, în opinia lor, ar fi putut fi de ajutor pentru departamentul de investigații criminale. Martin mi-a povestit că cei doi, aflați pe urmele amiralului asasinat, au trecut pe la diferite șantiere navale unde amiralul avea întâlniri. Întotdeauna era vorba despre rezervarea de terenuri de construcție pentru navele de război și, probabil, și de anularea unor comenzi deja asumate în favoarea planurilor imperiale.

La șantierul naval Blohm & Voss, von Senftleben apăruse o dată cu un domn Marunde, care acum fusese și el ucis. Lui Martin și mie ni s-a părut, de asemenea, surprinzător faptul că două dintre victimele noastre mergeau împreună aici, dar nu am putut deduce de aici nicio suspiciune concretă. Asta era politică, existau multe alianțe diferite. În rest, cazul nu mai era cu adevărat interesant pentru ofițerii de spionaj ai imperiului. Ei îl vedeau pe Dreyfuss ca pe un biet nebun și nu identificau nicio structură teroristă în spatele lui. Cazul era pe mâini bune la poliția judiciară și era timpul pentru ei să se retragă.

— Mi-ar fi plăcut să le dau una în față la amândoi, a spus Martin.

Capitolul 35

În presa locală nu s-a ajuns la un acord cu privire la faptul dacă se poate dormi mai liniștit în orașul hanseatic după arestarea lui Daniel Dreyfuss și rezolvarea a patru dintre cele șapte crime. Unii credeau că, odată cu Dreyfuss, capul și creierul crimelor anarhiste fusese eliminat și că acest lucru îi va opri și pe discipolii săi. Alții se temeau că Dreyfuss, în calitate de martir revoluționar, ar putea acum să incite și mai mulți imitatori. Au fost făcute paralele cu alte violențe anarhiste din Europa din ultimele săptămâni, cum ar fi asasinarea guvernatorului general rus în Finlanda. Recenta încarcerare a socialistei Rosa Luxemburg pentru lezmajestate era invocată ca un posibil declanșator al unor noi atacuri. Apogeul conspirației fusese atins de un ziar care considera că asasinarea amiralului von Senftleben era un atac prin acoperire asupra generalului-locotenent Lothar von Trotha, care lupta cu toată puterea sa împotriva rebelilor Herero din Africa germană de Sud-Vest. Toată lumea își încropea propria povestioară politică cu Dreyfuss și faptele sale.

Era și cazul vărului meu Adolf Knudsen, care, după moartea tovarășilor săi politici von Senftleben și Marunde, a început să apere mai hotărât ca niciodată legea și ordinea în oraș. Ținea discursuri ori de câte ori i se ivea ocazia și făcea

campanie neîncetat pentru voturi. De asemenea, era în căutare de un candidat potrivit pentru un post de senator, acum că Marunde nu mai era disponibil.

El însuși era prea tânăr pentru această funcție, motiv pentru care încercase chiar să-l convingă pe tatăl său să candideze. Ce rost avea? Adolf știa că tatăl său nu mai avea mult timp la dispoziție. Oare uitase? Sau legase candidatura unui Knudsen de un calcul politic pe care eu nu îl înțelegeam?

Dar mai observam ceva la Adolf. Devenise precaut. Nu mai pleca singur, ci îl puneă pe Johannes să-l conducă. Când era în casă, încuia întotdeauna ușa exterioară a camerelor sale. O dată a răbufnit la paznicul care ațipise pentru o clipă pe o bancă din grădină. Lui Adolf îi era frică. Dar de ce?

În zilele și săptămânile care au urmat aventurii mele din pivnița Dreyfuss & Partenerii, nu mai voiam să mă joc de-a detectivul și am început să mă dedic din nou în totalitate muncii mele la Institut. Și am încercat să mai fac un pas cu Clara. Nu puteam fi împreună decât asumându-ne un mare risc. În timpul zilei ne vedem prea puțin pentru a avea o conversație profundă. Iar noaptea, ei bine, nu prea mai rămânea timp de discuții.

Clara era bine dispusă pentru că fratele ei, Ferdi, fusese în sfârșit eliberat din arest. Eram amândoi de acord că escrocul trebuia să stea departe de sora lui și de vila Knudsen în orice împrejurare și pentru totdeauna. Această cerere i-a fost transmisă de prietenul meu Martin, care l-a sfătuit pe Ferdi să părăsească orașul, de preferat chiar țara, deoarece poliția nu avea să-l scape din ochi.

Am profitat de buna dispoziție a Clarei pentru a-i sugera o excursie. A fost imediat entuziasmată. Cu toate acestea, nu era foarte ușor de organizat așa ceva.

La urma urmei, nu puteam pleca împreună cu coșul de picnic și umbrela de soare de la Vila Knudsen. Prin urmare, am rugat-o pe Clara să-și ia o jumătate de zi liberă de la mătușa Isolde pentru a merge într-o excursie la sfârșitul verii cu o prietenă. Clara cunoștea deja câteva alte servitoare de la cumpărături, așa că părea credibil că dorea să se întâlnească cu o fată. Mătușa Isolde i-a permis chiar să o pună pe bucătăreasă să-i pregătească un coș de picnic.

Eu însumi mi-am luat o jumătate de zi liberă la Institut și m-am întâlnit cu Clara la prânz la gara Dammtor. Era o zi frumoasă, creată special pentru noi. Eram deja în fața stației când Clara a coborât din tramvai și a venit spre mine. Arăta încântător.

Pentru prima dată o vedeam îmbrăcată în alte haine decât uniforma ei de servitoare în alb și negru. Purta o rochie de vară albastru deschis. Țesătura îmi părea cunoscută. Probabil că modificase o rochie veche a mătușii Isolde. Peste rochie purta un cardigan alb. Eu îmi pusesem un costum de vară deschis la culoare, rezervat în mod clar pentru timpul liber, motiv pentru care fusesem nevoit să îndur unele ridiculizări dimineața la institut.

Am luat trenul spre vest până la Blankenese. Clara mi-a spus că nu călătorise niciodată dincolo de limitele orașului Hamburg, ci doar de câteva ori până la Altona. Cu ochi mari de copil, se uita pe fereastră la Elba și la Finkenwerder de vizavi.

La Blankenese am luat un taxi până pe malul Elbei și apoi ne-am plimbat încet pe faleză. Mă simțeam bine. Eram un cuplu.

— Dacă continuăm să mergem pe aici, am spus, luându-i mâna în timp ce mergeam, vom ajunge la Marea Nordului.

— Oh, da?, a spus ea, zâmbindu-mi. Și cât timp trebuie să mergem până acolo? Trebuie să mă întorc la serviciu mâine dimineață la ora cinci.

— Dacă nu zăbovim, ar trebui să ajungem în două zile, am spus eu, fără să fac calculele cu adevărat. Clara a râs.

Am discutat despre una și alta, ca un cuplu care se cunoaște de mult timp. Nu voiam să vorbesc despre cazurile de crimă și nici Clara nu a început să vorbească despre asta. Eu am vorbit despre munca mea, ea despre a ei. A vorbit despre cărțile pe care le citise și despre cele pe care încă mai dorea să le citească. Își dorea mai multă muzică în viața ei și a mărturisit că, din când în când, asculta la ușă când mătușa Isolde își asculta operele la gramofon.

— Vom merge la operă, Clara. Îți promit, i-am șoptit. Dintr-odată, o vizită la operă nu mai părea o corvoadă, ci o promisiune dulce.

Pe o porțiune de plajă mai liberă, ne-am așezat pe pătura pe care o luasem cu noi. Clara și-a dat jos pantofii și șosetele și s-a jucat cu picioarele goale în nisip. Deasupra gleznei stângi am observat o rană, sau mai degrabă câteva vânătăi roșii.

— Ce ai pățit acolo?, am întrebat. Te-a mușcat cineva? Sigur nu eu.

— Nu, a spus ea, trăgându-și timid fusta peste glezne. M-am lovit de aragaz. Nu e grav.

Ne-am bucurat de friptura rece, de brânză și de pateu. Maria îi împachetase Clarei chiar și o sticlă de vin.

Clara s-a întins pe pătură, și-a sprijinit capul pe coapsa mea și a privit către cerul albastru. Soarele dădea părului ei negru o strălucire nobilă. Nu o mai văzusem niciodată atât de frumoasă. Am tăcut o bună bucată de vreme și am privit Elba.

Un vas mare cu aburi se îndrepta spre port, provocând valuri mici care se izbeau de plajă. Spre el se îndrepta o barcă mare cu patru catarge, în plină cursă pe Elba. Nava a trecut maiestuos pe lângă noi.

— Acum, „Marianne” poate fi în sfârșit construită, a spus Clara, gânditoare.

— Da, am răspuns. Așa se pare. A funcționat chiar și fără încurajarea lui Marunde. Poate că, până la urmă, nu era un prieten atât de important pe cât credea unchiul Wilhelm.

— Sunt atât de fericită pentru stimatul domn că încă își poate trăi visul, a spus Clara.

Deci și ea știa despre boala unchiului Wilhelm. Asta era într-adevăr neobișnuit.

— Te înțelegi bine cu unchiul meu, nu-i așa?, am întrebat timid. Voiam să o întreb de mult timp despre relația ei cu unchiul Wilhelm. Îți spune multe, vrea să te facă imaginea lui „Marianne”. Este neobișnuit.

S-a uitat la mine și a zâmbit enigmatic.

— Da, așa e, Carl-Jakob, e neobișnuit. Iar atunci când un domn ca Wilhelm Knudsen are o relație specială cu menajera sa, aceasta tinde să fie de natură foarte obișnuită și imorală. Nu este așa cu mine și cu domnul Knudsen. Ți-am spus deja asta.

— Și cum e atunci? Vreau să înțeleg, am insistat.

— Ești gelos?

— Nu, nu sunt. Ai spus că nu este genul acela de relație. Deci, ce vă leagă mai exact?

Nu voiam să fiu prea nerăbdător. Clara tăcea și se uita la Elba. După o eternitate s-a uitat la mine, cu lacrimi în ochi.

— Wilhelm Knudsen este tatăl meu.

Buzele îi tremurau. Și-a coborât ochii, așteptând tensionată să vadă ce se va întâmpla. Am sărit în sus și m-am uitat fix la ea. Nisipul a zburat pe vase și în paharele de vin. S-a uitat la mine.

— Ce?, am exclamat, trecându-mi mâinile prin păr. M-am mișcat înainte și înapoi agitat și începeam fraze pe care nu le puteam termina. Cum se poate...? De ce ai...? Ce...?

Până când eu m-am liniștit puțin și m-am reșezat, Clara a curățat cu o cârpă paharele de vin pline cu nisip și le-a umplut la loc. Apoi mi-a spus povestea incredibilă a lui Wilhelm Knudsen, care, în urmă cu 23 de ani, după o călătorie de o lună în Africa, a coborât de pe una dintre navele sale la Hamburg și a căzut de la o înălțime mare de pe pasarelă. Nu se știe dacă din cauza alcoolului sau a lipsei de echilibru, după săptămâni aflat pe mare. Armatorul, pe atunci în jur de 40 de ani și în plină formă, a fost grav rănit. Picioarele erau rupte, precum și câteva coaste. Probabil că avea și o rană la cap. A existat o suspiciune de leziuni interne, dar acest lucru nu a fost confirmat. Victima a fost transportată la spitalul portuar din apropiere și tratată acolo. Pentru domnii de rangul lui, existau câteva camere de spital cu confort de lux. După câteva zile petrecute printre oamenii de rând într-o cameră cu opt paturi, una dintre aceste camere s-a eliberat și Knudsen s-a putut muta.

A fost ținut la pat timp de câteva săptămâni. Isolde Knudsen își vizita soțul aparent foarte rar. Căsătoria soților Knudsen se afla la acel moment pe o mare agitată, deoarece Wilhelm călătorea lungi perioade de timp.

Camera confortabilă oferea și îngrijire personală, care în cazul lui Knudsen era asigurată de asistenta Margarete Lüttge. Frumoasa tânără, mamă a unui băiețel de șase ani, pe nume

Ferdinand, suferea din cauza absenței frecvente a soțului ei, un marinar, care era plecat deseori pentru câteva luni. Restul mi-a fost povestit rapid. Knudsen și asistenta au devenit apropiați, a urmat o aventură fierbinte pe patul de spital, care s-a încheiat când Knudsen a fost externat și s-a întors la vila sa și la vechea sa viață. Nu știa că o fată pe nume Clara apăruse în urma acestei aventuri din spital.

— Și de unde știi toate astea?, am întrebat-o pe Clara după ce mi-am recăpătat cuvintele. Ți-a spus mama ta?

— Nu. Aveam zece ani când a murit. Și nici lui Ferdi nu i-a spus niciodată despre asta. Am aflat despre el de aproape un an.

— De la cine?

— De la o prostituată bătrână, Erika. Lucrase ca asistentă cu mama mea. Mama mea i-a povestit totul atunci. Iar Erika mi-a spus acum aproape un an.

— De ce atât de târziu?

— A fost o coincidență faptul că Erika și-a dat seama cine sunt.

Clara vorbea încet și cu atenție, abia dacă se uita la mine. Era evident că îi făcea bine să scape în sfârșit de această poveste.

— Eram în același bordel, iar la un moment dat a auzit numele meu adevărat, în timpul unui control al poliției sau ceva de genul ăsta. Toată lumea îmi spunea Peggy. Erika a venit la mine – tu ești Clara a surorii Margarete? – și mi-a povestit totul. Mi-a spus cine era tatăl meu adevărat și ce era cu inelul.

— Ce inel?, am întrebat.

Mi-a arătat degetul inelar de la mâna stângă. Era un inel subțire de argint cu un mic delfin gravat pe el, pe care îl observasem deja.

— Knudsen i-a dat asta mamei tale?, am întrebat.

Clara a dat din cap.

— Mi l-a dat chiar înainte de a muri și mi-a spus că este de la tatăl meu. Eram mică și habar nu aveam că nu se putea referi la soțul ei. Mult mai târziu, când Hein Lüttge dispăruse deja, am realizat că el nu ar fi putut fi în Hamburg când am fost concepută.

— Și mama ta nu l-a contactat niciodată pe Knudsen? Avea bani, ar fi putut să aibă grijă de tine, am spus, aproape indignat.

— Probabil că și Erika a încercat să o convingă. Dar mama mea nu a vrut. Nu voia să-i strice viața lui Knudsen și nici pe a ei. Și nu dorea să facă bani din această aventură, s-ar fi simțit ca o ușuratică.

Ne-am împachetat lucrurile și am mers pe plajă de mână, în tăcere. Atât de multe întrebări, dar nu voiam să o copleșesc pe Clara. Cred că îi trebuise o putere enormă ca să-mi spună această poveste, iar eu am văzut-o ca pe o dovadă de iubire adevărată că îmi spusese.

Am comandat bere într-o grădină de vară. În cele din urmă, am pus întrebarea care mă frământa cel mai mult.

— Deci nu ai ajuns în casa Knudsen din întâmplare, ci conform unui plan?

Clara a dat din cap.

— Eram grav rănită atunci și aveam nevoie de ajutor când am ajuns la biserica din St Pauli, unde preotul avea grijă de fete ca mine. Un idiot mă bătuse. Dar când am întâlnit-o acolo

pe doamna Knudsen, de care auzisem deja, am făcut un plan pentru a deveni menajera ei.

Mi-am amintit de conversația cu Emma Neumann, care spusese același lucru. Îmi mai spusese că atacul asupra Clarei nu se terminase cu bine nici pentru acel idiot. Dar Emma nu știa nimic despre relația specială dintre Clara și Knudsen.

— Knudsen știe cine ești?, am pus întrebarea tuturor întrebărilor.

— Nu i-am spus. Nu încă. Dar sunt sigură că simte o legătură care îl irită. Poate că o recunoaște și pe mama mea în mine.

— Și inelul?

— Îl port de puțin timp. Poate că își amintește. Nu vreau să îi spun pur și simplu: „Bună, tată.” Ar putea să-l deruteze. S-ar putea chiar să nu mă creadă.

Am mai comandat o bere și un platou de mezeluri. Localul se umpluse. De aici se vedea frumos apusul peste Elba.

— Care este planul tău?, am întrebat. Ai ajuns în casa Knudsen – și acum? Crezi că într-o bună zi vei putea fi oficial fiica lui și o vei putea numi pe mătușa Isolde mamă?

Clara a râs. Ideea de a trece de la „doamnă” la „mamă” i se părea prea îndepărtată.

— Nu. Cu siguranță nu. Doamna și-ar ieși din minți. Când mi-am preluat postul, aveam alte planuri. Aveam de gând să-i spun într-o zi adevărul lui Knudsen și să-l fac să mă plătească pentru tăcerea mea. Voiam să merg în America, să o iau de la capăt, iar el avea să mă ajute să fac asta. Era un adevărat șoc pentru mine. Clara cea cumsecade avea planuri atât de perfide. Ea putea vedea la ce mă gândeam. Dar acel plan nu mi se potrivea deloc, a spus ea, era un plan pentru Ferdi, dar nu pentru mine. Am ajuns să-i cunosc mai bine pe Knudsen și pe

doamna, inteligența lor, generozitatea lor, legătura lor. Nu voiam să o distrug. De asemenea, nu puteam fi supărată pe Knudsen pentru că nu a avut niciodată grijă de mine, având în vedere că nu știa nimic despre mine. Apoi mi-a povestit despre fiica sa și despre moartea ei timpurie. Și mi-a povestit despre visul său, „Marianne”. Am început să îl iubesc pe acest om pentru ceea ce este: tatăl meu. Deocamdată nu am un plan nou.

Am inspirat adânc. De acum înainte, aveam să port acest secret la Vila Knudsen ca pe un sac de plumb. În timp ce ne așezam înapoi în trenul spre Hamburg, mi-a venit un alt gând tulburător în minte. M-am apropiat de Clara și i-am șoptit.

— Dacă Knudsen este tatăl tău, atunci tu ești verișoara mea primară, nu-i așa?

— Da, a spus ea. Respirația ei aproape că îmi lua mințile. Și ce e rău în asta?

Nimic, m-am gândit, nimic în neregulă cu ea. Verii primari se căsătoresc tot timpul în casele aristocratice, dar și în înalta societate. Nimănui nu i se pare ceva ciudat.

Era târziu când ne-am despărțit în gara Dammtor. Nu puteam să ne prezentăm la vilă în același timp. Mi-ar fi plăcut să-i comand Clarei o trăsură, dar cum ar fi arătat asta? Așa că ea s-a urcat în tramvai, iar eu am mers pe jos.

— Ah, Carl-Jakob, a spus ea în timp ce o sărutam pe obraz în semn de rămas bun. Nu ți-am spus până acum pentru că nu am vrut să stric această zi frumoasă. Dar a făcut-o din nou.

— Cine? Ce?, am întrebat.

— Ei bine, tânărul domn. M-a agasat din nou.

Această veste putea încă să strice ziua. Ce libidinos!

— Ce anume a făcut?, am întrebat.

Clara a fost surprinsă de furia mea.

— M-a hărțuit în bucătărie, m-a apucat de ... fund și mi-a spus lucruri indecente. Dar te rog, Carl-Jakob, era beat. Nu se va mai întâmpla din nou.

— De asta poți fi sigură, Clara, de asta poți fi sigură, i-am spus și am ajutat-o să urce în tramvai.

Capitolul 36

Am avut o noapte agitată. Mărturisirea Clarei că unchiul meu Wilhelm era tatăl ei nu mi-a dat pace. Ce trebuia să fac cu aceste informații? Nu cumva loialitatea mea față de unchiul meu mă obliga să-l informez? Sau obligația mea față de Clara, femeia pe care o iubeam, era mai importantă? Trebuia să o conving pe Clara să-i spună ea însăși adevărul lui Knudsen. Și apoi? Apoi, mătușa Isolde trebuia să afle. Ce va face ea? Îl va părăsi ea pe Knudsen la douăzeci și trei de ani după greșeala lui? Și în cele din urmă Adolf. Avea acum o soră vitregă, pe care tocmai o hărțuise în mod grosolan. Ce însemna existența Clarei pentru moștenirea lui? Fiind un copil nelegitim, Clara nu avea cu siguranță dreptul de a moșteni, dar acest lucru nu-l putea împiedica pe unchiul Wilhelm să o includă în testamentul său.

După serviciu, voiam să-i cer lui Martin părerea despre această dilemă, dar prietenul meu avea alte griji.

— Acel Marunde, a spus el, în timp ce stăteam pe o bancă la debarcader și mâncam pește la cuptor, a fost prieten cu unchiul tău, nu-i așa?

— Da, am spus, fără să știu unde vrea să ajungă.

— Dar a fost și un comerciant bogat, un politician, se potrivește cu tiparul criminalului.

— Da, dar nu și celui al lui Dreyfuss. Nu el a făcut-o, știm asta. Iar când mă uit la celelalte victime care nu apar în fotografia prietenilor navigatori, John Montgomery indică, de asemenea, o legătură cu compania maritimă Knudsen.

— De ce?

— Domnul este al doilea președinte al casei bancare Abraham Friedmann, așa cum ai menționat odată, banca unchiului tău.

M-am uitat la el, probabil destul de prostește. Nu observasem asta până acum.

— Poate fi și asta o coincidență. Unchiul meu are multe relații prin pozițiile sale sociale. Probabil că poate chiar cu fiecare dintre victime.

Mi-am amintit că unchiul Wilhelm vorbise despre faptul că bancherul încă trebuia să-l convingă pe partenerul său să accepte un împrumut pentru proiectul său. Dar am păstrat acest lucru pentru mine momentan.

— Și amiralul cum se potrivește?, am întrebat în schimb.

— Nici asta nu știu încă. Dar aseară am dat peste o altă mărturie luată de la un paznic în noaptea în care a fost ucis Marunde.

— Și?

Mă simțeam ușor neliniștit.

— În jurul orei zece, un martor susține că a auzit mai întâi un automobil și apoi l-a văzut îndepărtându-se rapid în direcția nord pe Bellevue, departe de casa lui Marunde. Martorul este sigur că a recunoscut un Mercedes cu șofer de culoare în lumina farurilor de pe stradă. Șoferul era singur în vehicul. Martin s-a uitat la mine așteptând o reacție.

— Sunt sigur că există o explicație simplă pentru asta. Îl voi întreba pe unchiul Wilhelm. Sau pe Johannes.

— Nu, Carl-Jakob, te rog lasă asta în seama noastră.

Felul în care se uita la mine, felul în care spunea Carl-Jakob în loc de poreclă și felul în care acum nu se referea la noi doi, ci la el și la colegii lui, am avut senzația că în ochii lui Martin mă transformasem din prieten în suspect.

— Martin, cred că ești pe o pistă greșită.

— Atunci așa să fie, a răspuns el cu severitate. Dar mai întâi urmez această pistă. Măine dimineață îl vom interoga pe acest Johannes. Te rog să nu ne-o iei în vreun fel înainte. Promiți?

— Sigur, promit, am spus, simțindu-mă ca un ticălos pentru că trebuia să-i ascund unchiului Wilhelm că poliția îl urmărea pe șoferul său.

Clara m-a încurajat în acea seară, spunându-mi că făceam ceea ce trebuie neintervenind pe lângă Martin. Era ferm convinsă că, dacă Johannes se afla într-adevăr în același timp pe drumul din apropierea casei lui Marunde, avea o explicație nevinovată.

Când Martin a sosit la Vila Knudsen dimineața devreme, am regretat că nu îl rugasem pe prietenul meu să evite orice agitație. Martin a sosit într-un landou cu doi cai și un vizitiu, însoțit de doi gardieni în uniformă și un alt călăreț. În casa vecină, servitorii își apăsau nasul pe geamurile ferestrelor.

Unchiul Wilhelm și mătușa Isolde au ieșit imediat din casă și l-au confruntat pe Martin. Am ieșit și eu afară, dar m-am oprit pe palier, la o distanță suficientă cât să pot auzi. Unchiul Wilhelm mi-a aruncat o privire plină de reproșuri.

Martin a vorbit primul. În cele din urmă l-am auzit pe Knudsen explicându-i lui Martin că el însuși luase cina cu Marunde în noaptea crimei.

După aceea, Johannes îl lăsase pe Knudsen acasă și apoi îl condusese pe Marunde la casa lui de pe cealaltă parte a Alsterului. Nu știa exact când se întorsese Johannes acasă. Când a auzit mașina, era deja întins în pat și nu se uitase la ceas. Unchiul Wilhelm era indignat de suspiciunea impertinentă la adresa servitorului său loial și onorabil și i-a cerut Isoldei să îl cheme pe șofer pentru a lămuri problema. Acum m-am dus și am intervenit. L-am întrebat pe Martin ce motiv se presupunea că ar fi avut Johannes pentru a-l ucide pe Marunde.

— S-ar putea să aibă legătură cu afacerile companiei de transport maritim Knudsen, a spus Martin, privindu-l pe unchiul meu cu suspiciune. Poate că Marunde și bancherul Montgomery erau cumva în drum.

— Ce vrea să spună?, a exclamat unchiul meu agitat. Ce inventează?

— Martin, am spus eu, apropiindu-mă de prietenul meu, este absurd. Cea mai importantă afacere a unchiului meu este construcția vasului „Marianne”, iar Marunde cu siguranță nu era un impediment. Dimpotrivă. Și nici acest Montgomery nu era.

Desigur, ultima afirmație nu era adevărată, iar unchiul Wilhelm și-a dat și el seama în acel moment. S-a uitat la mine, mai palid decât era deja înainte. Acum mătușa Isolde a venit la noi alergând agitată dinspre casa vizitiului.

— Nu este aici. Johannes nu este aici.

Era fără suflare, deși distanța era scurtă.

— M-am uitat și în dormitorul lui. Nici acolo nu este.

— Johannes?

Unchiul Wilhelm a oftat și s-a uitat șocat la mătușa Isolde.

— De ce?

Martin, pe care în acel moment îl vedeam mai mult ca niciodată ca pe un polițist adevărat, probabil că visa deja la o promovare, și nu puteam să-l condamn.

— Trebuie să le cer acum tuturor ocupanților casei să nu părăsească proprietatea până la noi ordine, a spus el pe un ton oficial. Acum, cu permisiunea dumneavoastră, vom cerceta camera șoferului.

Unchiul Wilhelm a dat din cap. Nu știam dacă Martin avea nevoie de permisiunea proprietarului pentru a percheziționa, sau dacă era nevoie de un document judecătoresc. Dar unchiul Wilhelm era suficient de inteligent pentru a nu obstrucționa ancheta. Cu siguranță că era conștient că, dacă suspiciunile legate de Johannes deveneau realitate, acestea se puteau extinde și îl puteau include ca complice al crimei.

Pentru mine, lucrurile încă nu se potriveau. Moartea lui Montgomery ar fi putut însemna un avantaj pentru planurile lui Knudsen, dar amiralul și Marunde? Am simțit că nici Martin nu reușea să înțeleagă. Mi-am amintit ce raportaseră Nemetz și Krohl: Marunde fusese cu amiralul la Blohm & Voss, șantierul naval al vasului „Marianne”. Cum se explică asta? Și ce motiv avea Johannes să fugă, dacă nu era implicat în crimă?

Cercetarea căsuței lui Johannes, care era formată din doar două camere și o bucătărie, s-a încheiat rapid. Ofițerii au găsit dovezi că Johannes împachetase câteva lucruri în grabă. Aceștia nu au descoperit nici arma crimei, nici bunuri furate sau ceva similar. În schimb, sub un teanc de ziare vechi pe care Johannes le primea mereu de la unchiul Wilhelm, au găsit o hârtie ciudată. Era o hârtie neagră cu un text deschis, scris la mașină. Era hârtie de carbon. În birouri, în institutul nostru, dar și la sediul poliției, acest mod de copiere a documentelor

devenea din ce în ce mai răspândit. O foaie acoperită cu o substanță de carbon este prinsă între două foi de hârtie în mașina de scris. Literele mașinii, care scriu pe prima foaie, presează simultan carbonul pe cea de-a doua foaie, producând astfel o copie aproape identică. Procesul funcționează și în cazul scrisului de mână, dacă scribul apasă puternic. În urma acestui proces rămâne foaia de carbon, pe care textul este de asemenea lizibil.

Familia Knudsen se întorsese de mult în casă, iar percheziția în casa vizitiului era aproape încheiată, când Martin m-a chemat la el. Trebuie să fi încălcat vreo regulă când mi-a înmănat fără cuvinte hârtia de carbon. Am ținut foaia la lumină ca să pot citi mai bine. Ceea ce era scris acolo, sub forma unei scrisori de serviciu, m-a făcut să încremenesc pentru o clipă.

Hamburg, 29 iunie 1904

Stimate amiral von Senfleben,

Așa cum am discutat la ultima noastră întâlnire, noi, subsemnații, vom continua planul nostru și îl vom implica și pe domnul Montgomery de la casa bancară Abraham Friedmann.

Ne vom asigura că în acest fel construcția noii bărci „Marianne” la șantierul naval Blohm & Voss să fie anulată imediat.

Domnul Marunde va conveni cu responsabilii de la șantierul naval ca docul să vă fie pus la dispoziție, stimate amiral, pentru proiectele dumneavoastră imperiale fără întârziere.

Prin prezenta, domnul Adolf Knudsen garantează în mod expres că societatea Knudsen nu va întreprinde acțiuni în justiție împotriva acestei decizii.

Solicităm acum, ca prima jumătate din suma convenită să fie remisă în numerar domnului Adolf Knudsen cu prima ocazie.

Cu toată încrederea în discreția dumneavoastră.

Cu deosebită considerație,

Ortwin Marunde, Adolf Knudsen

Nu am putut citi decât cu greu ultimele rânduri, atât de mult îmi tremura mâna.

— 29 iunie, am spus în cele din urmă, după ce am făcut un calcul rapid. Trei săptămâni mai târziu, amiralul fusese ucis. Apoi Montgomery și Marunde. Mai lipsește doar Adolf.

Martin a dat din cap.

— Iar Johannes a pus mâna pe acest document și i-a eliminat pe fiecare dintre conspiratori, unul câte unul, a spus Martin. Cu succes. Nava se află în construcție. Oare șoferul de culoare a creat el însuși acest plan?

— Vrei să spui..., gândul era atât de evident, dar am încercat să-l reprim, ... că Knudsen i-a ordonat șoferului său să comită aceste crime?

— Ce altceva?, a spus Martin. Nu am găsit niciun ban, dar asta trebuie să aibă fugarul la el, iar până îi dăm de urmă, unchiul tău se poate preface că nu știe nimic.

Ceea ce s-a întâmplat în continuare este, în retrospectivă, partea cea mai jenantă a poveștii pentru mine. Martin l-a arestat pe unchiul Wilhelm, suspectat că l-a incitat pe servitorul său Johannes Dibobe să comită trei crime.

Mătușa Isolde a izbucnit în hohote de plâns isterice, Clara a suspinat în liniște, iar unchiul Wilhelm s-a lăsat dus fără nicio reacție. Evident, nu înțelesese încă ce se întâmplă. Când Martin i-a arătat hârtia de carbon compromițătoare, era evident că citea textul pentru prima dată. Eu, care îl cunoșteam pe Wilhelm Knudsen, am observat acest lucru. Dar Martin vedea în unchiul meu, în acel moment, doar un suspect care trebuia judecat și condamnat.

După ce unchiul Wilhelm intrase deja în landoul poliției, Adolf a intrat în curte în trăsură cu un singur cal. Era evident că avusese o noapte lungă. Iritat, s-a uitat în jur și a fugit la tatăl său.

— Și tu, Adolf, fiule?, a spus Knudsen, cu siguranță fără să fie conștient că citează din Iulius Cezar al lui Shakespeare, ci din adâncurile unui suflet rănit.

Landoul a plecat, iar Adolf a rămas privind perplex în urma sa. M-am scuzat la institut și mi-am petrecut restul zilei asigurându-le pe mătușa Isolde și pe Clara că totul se va dovedi a fi o greșeală. Pe Adolf l-am informat pe scurt și obiectiv cu privire la cele întâmplate. Pentru restul zilei, nimeni nu a apucat să îl vadă. S-a încuiat în camerele sale. Clara i-a dus o tavă cu mâncare, pe care a acceptat-o fără cuvinte.

Câteva ore mai târziu, când mătușa Isolde s-a mai liniștit puțin, a bătut la ușa fiului ei și i-a cerut foarte serios să plece din casă. A mai încercat totuși să îi explice ceva mamei sale, dar ea nu l-a ascultat. Cu o mică geantă de voiaj, s-a urcat în trăsură și a plecat.

Capitolul 37

Johannes a fost prins chiar a doua zi. Era imposibil ca un negru să rămână nedescoperit în Hamburg. În cel mai scurt timp, poliția a tipărit un afiș în care apărea o fotografie a lui Johannes cu mașina pe care Knudsen o comandase în anul precedent. S-a oferit o recompensă de cincizeci de mărci, câștigată de un vânzător de pește care l-a recunoscut pe Johannes atunci când acesta s-a urcat pe o barcă spre cealaltă parte a râului Elba. În acea zi, alți bărbați de culoare de vârstă mijlocie au fost, de asemenea, raportați, arestați și eliberați din nou, așa sunt aceste vânători de oameni.

Martin mi-a povestit mai târziu despre interogatoriul lui Johannes. Șoferul părea complet disperat și dezorientat. Îl condusesse pe Marunde acasă ca de nenumărate ori înainte, asta era tot. Era posibil ca el să fi plecat repede, dar dacă era așa, era din neglijență și nu pentru că ar fi făcut ceva rău. Nu știa nimic despre hârtia de carbon, numele lui Senftleben și Montgomery le știa doar din ziare. Când a fost întrebat dacă stăpânul său Wilhelm Knudsen l-a plătit pentru crime, a izbucnit în lacrimi și a afirmat că stăpânul său nu i-ar fi cerut nicio dată așa ceva.

Wilhelm Knudsen a fost la fel de confuz în timpul interogatoriului și lui Martin i s-a părut credibil. Knudsen a trimis

după avocatul său, Dr. Lothar, care, după cum a recunoscut Martin, le-a făcut zile fripte polițiștilor.

Dr. Lothar a cerut toate dosarele de anchetă privind cele trei infracțiuni în cauză. Acesta a notat datele infracțiunilor și l-a interogată pe clientul său cu privire la aceste date. S-a dovedit că, de fiecare dată, Knudsen se afla în ședințe sau alte adunări, astfel că nu putea să fi comis el însuși faptele, deși nimeni nu îl acuzase de acest lucru. Acuzația că Knudsen și-ar fi putut instiga șoferul să comită crimele nu a fost dovedită. Procurorul general care a fost chemat nu a putut decât să-i dea instrucțiuni comisarului Manthey să îl elibereze imediat pe Wilhelm Knudsen.

Cu toate acestea, Johannes, care fusese de asemenea asistat de avocatul unchiului Wilhelm, Dr. Lothar, a trebuit să rămână în arest. Verificarea meticuloasă a locului unde se afla Wilhelm Knudsen în momentul crimelor a oferit, de asemenea, informații despre locul unde se afla Johannes în acele momente. Când amiralul și Montgomery au fost uciși, el făcea ceea ce șoferii și vizitii fac jumătate din zi: își aștepta stăpânul în automobil. Se putea ca el să fi folosit aceste perioade nesupravegheate pentru a comite crimele.

Mai târziu, Martin m-a asigurat că știuse de la început că această teorie e complet absurdă. De unde putea Johannes să știe exact unde se aflau victimele lui, când se întâmpla să aibă o oră liberă? Dar în timpul interogatoriului, Johannes părea atât de nesigur, se încurca atât de mult în contradicții, încât nici nu se putea considera că este nevinovat. Am îndrăznit să spun, și încă mai îndrăznesc, că procurorul a aplicat standarde duble. Armatorul bogat și respectat este eliberat mai repede decât servitorul din Africa.

În cursul zilei, însă, a ieșit la iveală ceva și mai grav împotriva lui Johannes. În șopronul în care se aflau mașina și trăsurile, arma crimei a fost găsită sub o grămadă de unelte. Era un cuțit lung, ascuțit, din oțel inoxidabil, de tipul celor folosite în bucătărie pentru filetarea peștilor mari. Forma și dimensiunile lamei se potriveau cu măsurătorile mele și ale lui Trestow din rănile victimei. Pe lamă nu a fost găsită rugină, ceea ce era, de asemenea, o trăsătură distinctivă importantă față de victimele lui Dreyfuss. Johannes nu a putut explica cum arma crimei ajunsese în zona sa de lucru. Prin urmare, s-a presupus că Johannes adoptase trăsăturile criminalului simbolic – cocoșat, cu haină, aceeași semnătură, arma crimei similară – pentru a distrage atenția de la fapta sa. Deghizarea, însă, nu a fost găsită.

Motivul șoferului: să destructureze conspirația împotriva lui Wilhelm Knudsen, comițând trei crime și plănuiind încă una. Manthey considera că era plauzibil ca Johannes, după ce a găsit din întâmplare hârtia de carbon a scrisorii lui Marunde și Adolf, să fi acționat din proprie inițiativă și din devotament profund și că angajatorul său nu era implicat. Martin credea că acest lucru era mai puțin convingător, dar nu reușea să-și facă superiorii să-l asculte. Pe baza probelor disponibile, procurorul a decis să-l pună sub acuzare pe Johannes Dibobe la numai trei zile după arestare.

Capitolul 38

La cererea mătușii Isolde, am mers la secția de poliție dis-de-dimineată pentru a-i lăsa lui Johannes haine, obiecte de toaletă și ceva mâncare. Doamna Knudsen nu ar fi putut să spună mai clar că îl credea pe șoferul ei nevinovat.

Martin a luat lucrurile și a promis că le va duce imediat la centrul de arestare preventivă.

— Oh, și am găsit câinele, CJ, a spus Martin când deja mă așezasem din nou pe bicicletă. Acel *spitz* al lui Marunde.

— Trebuie să fie un cocker spaniel. Dacă este un *spitz*, nu este câinele lui Marunde, am spus.

— Da, mă rog. Era potaia lui Marunde. Zăcând nu departe de stăpânul său în tufișuri. Nimeni nu l-a văzut în întuneric și nici nu l-a căutat. E mort, a fost lovit și el cu pumnalul.

— Pot să-l văd?, am întrebat agitat. În interiorul meu, o mică nelămurire s-a transformat încet-încet într-o suspiciune scandaloasă pe care trebuia să o alung.

— Câinele? Martin m-a fulgerat cu privirea. Ce vrei de la el? Probabil că acum e în drum spre incinerare.

— Trebuie să îl oprești, l-am îndemnat eu. Neapărat. Nu pot să îți spun acum de ce. E prea nebunesc, dar dacă am dreptate...

Martin s-a întors la sediu unde a rămas pentru o perioadă lungă de timp. Apoi, în cele din urmă, s-a întors.

— Ai noroc. Câinele se află încă la secția de poliție din Winterhude. Unde să îl duc?

— Spune-le să îl țină acolo. Mă duc eu să mă uit la el.

M-am dus repede la institut pentru a aduce materialele necesare. O oră mai târziu, stăteam în fața unei mese din curtea secției de poliție, flancat de doi jandarmi bătrâni și bănuitori, uitându-mă la cadavrul bătrânului cocker spaniel al lui Marunde, al cărui nume „Wotan” nu i se potrivea deloc. Câinele de culoare maro deschis, de talie medie, avea o rană uscată pe o parte, pe care mișunau muște. Animalul credincios își apăraseră stăpânul până la moarte.

— Ce vreți cu el?, a întrebat unul dintre jandarmi.

În loc să răspund, le-am pus întrebări.

— Trebuie să-i fi interogat deja pe vecinii lui Marunde. I-ați întrebat și de câine?

— Nu, a spus unul dintre ei. Nu știam nimic despre câine. Așa că nu am putut întreba despre asta.

— Dar, stați puțin, a spus celălalt încet. Își amintea cu greu. O femeie a spus că victima mergea mereu cu câinele. Dar câinele dispăruse. Asta a spus și menajera victimei, că a dispărut.

— Și atunci nu v-a venit ideea să căutați câinele?, am întrebat, fără să-mi ascund resentimentele față de cei doi idioți. Câinele este un martor.

Cei doi au zâmbit.

— Nu ar fi putut să vă spună nici viu cine a fost criminalul. Cu atât mai puțin mort, a răspuns cel mai prost dintre cei doi.

M-am abținut de la alte întrebări. În schimb, am scos din buzunar o cutie de lemn și ghips și am trimis pe unul dintre gardieni să aducă apă.

Cu mare grijă am făcut un mulaj din ghips al dinților câinelui. Rigiditatea mortuară scăzuse deja, așa că am putut deschide fălcile destul de ușor.

Studiasem mușcăturile de mamifere timp de câteva luni în timpul anilor de la Greifswald. Câini, pisici, vulpi, bursuci. La acea vreme, interesul meu era legat de transmiterea rabiei. De aceea examinasem și rănille provocate de mușcături la oameni și la alte mamifere. Voiam să aflu cât de adânc trebuie să pătrundă în carne o mușcătură de la un animal infectat pentru ca virusul să fie transmis. Pentru a obține asta, am intrat în contact cu mulți medici din Greifswald care mă informau atunci când un pacient venea la ei cu o mușcătură de animal. Nu au fost mulți pacienți în lunile în care am făcut cercetări, dar destui pentru a vedea mai multe tipuri de mușcături posibile. În funcție de forța animalului și de cât de mult a opus rezistență persoana mușcată, un câine de talie medie ar putea provoca câteva vânătăi, de exemplu, sau o rană profundă, cu sângerare puternică. Aceasta din urmă era adesea un indiciu al unui animal turbat, deoarece nu avea nicio rețineră la mușcătură.

După o oră nesfârșită, timp în care cele două somități ale poliției nu și-au luat ochii de la mine, am primit mulajul de ghips. Mulțumindu-le cu amabilitate și fără alte explicații, mi-am continuat drumul, cu un sentiment neplăcut în stomac.

Capitolul 39

Cum Wilhelm Knudsen a fost arestat și eliberat din nou, ziarele nu au putut exploata cum se cuvine știrea. Așa că jurnaliștii au trebuit să se bucure cu știrea devotamentului servil, cu care șoferul a ucis pentru stăpânul său. Au existat unele speculații cu privire la cât de mare a fost rolul lui Knudsen în această crimă. Dacă i-ar fi dat de înțeles șoferului că domnii menționați se aflau în calea lui, sălbaticul, așa cum a fost numit de mai multe ori Johannes, ar fi putut percepe acest lucru ca pe o invitație.

Trebuie să recunoaștem că ziarele știau doar jumătate din poveste. Scrisoarea lui Adolf și a lui Marunde, documentul conspirației, nu fusese făcută publică. De asemenea, implicarea lui Adolf Knudsen în acest caz nu a fost menționată nicăieri. Nici măcar în familia Knudsen nu se vorbea despre asta. În general, în acele zile, nu se vorbea prea mult pe strada Harvestehuder. Toată lumea încerca să se obișnuiască cu evenimentele în felul său.

Adolf a stat departe de casă, așa cum a vrut mama lui. Doar o singură dată intrase pe furiș în acele zile pentru a lua câteva lucruri. În afară de mine, a reușit să nu întâlnească pe nimeni. Curios, după cum îmi stă în fire, l-am confruntat în timp ce se urca în trăsură. Am încercat să par cât mai puțin dojenitor,

chiar dacă simțeam că conspirația împotriva propriului tată era de o josnicie fără precedent.

— Trebuie să înțelegi, Carl-Jakob, s-a plâns Adolf. Blestemata aia de „Marianne” ne-ar fi ruinat. Și mai multe datorii, apoi o navă pentru care nu vom mai primi nicio marfă, pentru că marii transportatori vor lua totul cu prețuri mici. Viitorul glorios pe care tata dorea să-l creeze cu nava nu se va materializa. Mai ales cu o navă cu vele, acum că toată lumea trece la vapoare.

— Și nu i-ai fi putut spune asta lui Wilhelm Knudsen?, am întrebat.

— N-ai să crezi de câte ori am vorbit cu tata. În zadar. De aceea a trebuit să îngrop „Marianne”, pentru a preveni daunele provocate companiei de transport. După moartea tatălui meu, voi vinde compania de transport lui Woermann. Acesta este cel mai bun lucru pentru viitorul mamei.

— Iar bietul Johannes va fi acum pus sub ghilotină din cauza intrigilor tale.

— Stai puțin, se indignă Adolf, va ajunge acolo pentru că a omorât trei oameni. Probabil că eu eram următorul pe lista lui. Nu vărs nicio lacrimă pentru acest sălbatic. Sper doar să nu-l implice și pe tata în asta.

— Dar cum a intrat în posesia acestei hârtii de carbon? Unde ai scris acea scrisoare oribilă?

Craniul îmi zvâcnea de la atâtea întrebări fără răspuns și suspiciuni nespuse.

— De unde să știu eu de unde a luat foia? Probabil că ducea gunoiul și a descoperit-o din întâmplare. Este mai deștept decât am crezut.

— Ai obținut chiar și bani pentru intriga împotriva tatălui tău. Cât ai primit de la amiral? Și pentru ce, oricum?

— Era un secret public, a spus Adolf, că amiralul trebuia să pregătească cât mai repede șantierele pentru flota imperială în Hamburg. Împăratul nu voia să piardă timp. Dar șantierele navale doreau să își onoreze contractele cu companiile de transport maritim pentru navele comerciale, deoarece se temeau de procese și de penalități contractuale. Senftleben îi oferise tatălui meu bani cu câteva luni în urmă, dacă ar fi construit mai târziu „Marianne”. Dar omul încăpățânat a refuzat.

— Pentru că, după cum știi, tatăl tău nu mai are timp, am spus, sperând să-l fac pe Adolf să se simtă vinovat. El a ridicat din umeri și era deja pe cale să plece, dar eu mai aveam o întrebare. Ce sumă ai primit pentru această trădare, luda?

— Nici măcar treizeci de arginți. A râs cu amărăciune. Nu am primit absolut nimic. Șoferul l-a înjunghiat pe amiral înainte de a primi ceva.

De fapt, trebuia să-l bat pe Adolf și pentru comportamentul său față de Clara, dar disprețul meu față de el ajunsese la un nivel atât de înalt, încât nu părea să merite efortul.

Dulcea mea Clara vorbea de asemenea puțin în acele zile. Încet și cu o expresie tristă, și-a văzut de treabă. Niciun zâmbet, nicio privire pe furis în direcția mea. Am întrebat-o dacă era supărată pe mine, lucru pe care l-a negat. Pur și simplu nu știa ce să facă în continuare. Knudsen, tatăl ei, cu siguranță nu-și va reveni din dezamăgirea pe care o trăise din partea fiului său și a celui mai bun prieten al său. Și apoi șoferul său loial, Johannes, care comisese crime îngrozitoare pe la spatele său și, aparent, în beneficiul lui Knudsen. O altă dezamăgire.

Dorința secretă a Clarei de a-și dezvălui secretul înainte de moartea lui Knudsen și de a-l putea îmbrățișa ca fiică era acum și mai greu de realizat.

— Nu mai pot să fac familia să treacă prin și mai multe acum, a spus în timp ce stăteam lângă ea. O vizitam în acele nopți doar pentru a vorbi cu ea, nu aveam chef de nimic mai mult.

— Dar măcar nu mai este în închisoare și construcția la „Marianne” continuă, a spus Clara.

A trebuit să râd.

— Doar nu crezi asta cu adevărat, am spus eu. Compania maritimă Knudsen este obiectul de scandal al sezonului. Nici banca și nici șantierul naval nu vor mai face afaceri cu Wilhelm sau Adolf.

— Atunci totul a fost în zadar?

Da, m-am gândit, totul în zadar, iar suspiciunea care nu mă părăsise de câteva zile creștea. Eram gata să continui investigația. Când Clara a adormit și o ultimă tresărire ușoară anunță somnul profund, m-am eliberat cu grijă din brațele ei și m-am ridicat în liniște. Era întuneric beznă în cameră. Niciodată nu avusesem nevoie de lumină când o părăseam pe Clara în miez de noapte pentru a mă strecura în patul meu. Dar acum trebuia să văd ceva. Clara se întorsese cu fața la perete. Dacă aș fi aprins o lumânare pentru scurt timp, lumina nu ar fi trezit-o.

I-am scos piciorul stâng de sub pătură. Rana de pe picior se atenuase puțin de când o văzusem prima dată la picnic. Dar încă se mai puteau observa dinții animalului care o mușcase.

Cu ajutorul metrului pe care îl adusesem cu mine, am măsurat distanțele dintre caninii superiori și inferiori, am notat valorile și am stins lumânarea.

— Ce faci?, s-a plâns Clara în somn.

— Nimic, draga mea, doar îmi căutam pantalonii. Somn ușor.

În camera mea, am comparat măsurătorile de pe piciorul Clarei cu cele ale mușcăturii câinelui, obținând o informație pe care nu știam cum să o interpretez. Nu putea exista decât un singur motiv pentru care Clara ar nega că a fost mușcată de un câine.

Capitolul 40

În nopțile care au urmat, nu am reușit să adun curajul să o confrunt pe Clara cu privire la suspiciunile mele. Mi-era teamă să nu am dreptate și să o pierd. Și îmi era la fel de teamă să mă înșel și să o pierd tocmai din acest motiv.

În nopțile albe, în timp ce eu stăteam lângă ea, îngrijorat, Clara se gândea la viitor. Se gândea la o viață în afara Vilei Knudsen. Se gândea că era posibil ca mătușa Isolde să o dea afară, și poate și pe mine, dacă ar fi aflat despre dragostea noastră. Sau poate că i s-ar părea teribil de romantic și ne-ar sprijini. Nu ar ajuta, continuă Clara, dacă s-ar afla că ea era fiica lui Knudsen. Prin urmare, doar unchiul Wilhelm trebuia să afle secretul, iar Isolde putea rămâne netulburată. Wilhelm va lua secretul cu el în mormânt curând, iar Isolde îl va putea plânge pe Wilhelm fără povara acestei amintiri și își va putea continua viața. Nu reușeam să mă alătur fanteziilor ei. Pentru mine, în acele nopți se întrezărea deja turnura evenimentelor, care apoi s-a și concretizat, și ale căror consecințe le îndur până în prezent.

Totul a început când Martin mi-a spus despre un nou interogatoriu al lui Johannes. Directorul de poliție Roscher îl ordonase, după ce se consultase cu procurorul general,

deoarece, la o examinare mai atentă, dovezile împotriva șoferului erau mai degrabă incomplete.

Acum, chiar și ultimele persoane implicate observaseră că Johannes cu greu ar fi putut să comită crimele în timp ce își aștepta stăpânul să iasă de la întâlniri. Pur și simplu nu avea informațiile necesare pentru a face acest lucru. În plus, la una dintre cele două întâlniri în cauză au existat martori: alți șoferi și vizitii care își așteptau și ei stăpânii, stând împreună, fumând și discutând, așa cum se obișnuiește. Și-au amintit, bineînțeles, de singurul negru dintre ei, care era și unul dintre puținii care aveau un automobil, în loc de trăsură, care nu părăsise locul în toată această perioadă.

Johannes însuși – la zece zile de la arestare – găsisese suficient timp și liniște pentru a trece din nou în revistă detaliile din noaptea crimei. În timpul primului interogatoriu, sub tirul de întrebări al polițiștilor, probabil că nu reușise să gândească limpede.

Este vorba de detaliile cărora nu le acordăm atenție, care nu au nicio semnificație în sine, dar care, retrospectiv, se potrivesc perfect. Johannes ne-a povestit că, pe drumul de întoarcere de la Marunde la Vila Knudsen, a văzut pentru o clipă, în lumina farurilor mașinii, o siluetă pe bicicletă, care se deplasa pe trotuarul de pe malul Alsterului în direcția opusă, spre malul lui Marunde. Bicicleta nu era luminată, iar figura era îmbrăcată în haine închise la culoare. Dar amintindu-și acum situația, ar spune că, după felul în care se mișca, era mai degrabă o femeie decât un bărbat.

Johannes a mai declarat că a ajuns la Vila Knudsen câteva minute mai târziu. De la casa lui Marunde nu erau nici cinci minute de mers cu mașina. Casa era în întuneric. Johannes a parcat automobilul în hangar și a observat că bicicleta pe care

o folosea bucătăreasa nu era la locul ei. Johannes nu s-a gândit la nimic și a verificat pentru scurt timp ceva la motor. În acest proces, și-a ars mâna în apa de răcire. Nu era o rană gravă, dar tot a vrut să-i ceară Clarei un unguent pentru arsuri.

Avea o cheie pentru ușa de la subsol, dar nu era încuiată. Johannes a bătut la ușa Clarei, dar nu a primit niciun răspuns. Credea că dormea adânc și nu voia să o deranjeze. Așa că și-a răcit arsura pe blocul de gheață din bucătărie și s-a dus la culcare.

— Deci vrei să spunei că Clara nu era în casă în acel moment, ci în drum spre Marunde? Asta insinuează Johannes?, l-am întrebat pe Martin când m-am dus să-l văd la secția de poliție în dimineața de după interogatoriu, pentru a mă interesa de situație.

— Nu a spus asta, dar este o posibilitate, a explicat Martin direct.

— Mi se pare puțin cam josnic modul în care încearcă să iasă din asta, Martin. Nu ar trebui să te lași păcălit, am spus, nevenindu-mi să cred ce am spus.

— Nu-ți face griji, CJ, nu suntem atât de naivi. Dar Roscher a ordonat acum și examinarea armei crimei pentru a vedea dacă există amprente. Să vedem ce aflăm. Și încă ceva, CJ, știi de ce nu l-am găsit pe Johannes în casa vizitiului în acea dimineață când am vrut să vorbim cu el?

— Nu, de ce?

— Știa că venim. I-ai spus?

— Nu, bineînțeles că nu. Cum așa?, am spus indignat.

— Johannes spune că a fost Clara. De unde să fi știut ea?

Martin mi-a aruncat o privire care nu mai aștepta un răspuns.

— Ei bine, ce mai contează, am spus eu, asta dovedește cu atât mai mult că el a fost, dacă a fugit la acel avertisment.

— Dacă spui tu, a spus Martin, uitându-se din nou la dosarele de pe biroul său.

Privind în urmă astăzi, la doi ani de la aceste evenimente, trebuie să recunosc că, în acel moment, nu doar îndoielile legate de vinovăția Clarei m-au împiedicat să-i spun lui Martin tot ce știam. De exemplu, faptul că Clara avea o rană de mușcătură pe picior care, cel mai probabil, provenea de la câinele lui Marunde, Wotan. Undeva, în adâncul meu, un mic Carl-Jakob se străduia să o salveze pe Clara, în loc să o condamne. Indiferent de ceea ce făcuse ea. Nu-mi este simpatic acest mic demon și sper să nu mai am de-a face cu el niciodată.

Bineînțeles, în acea dimineață nu am mers cu bicicleta la institut, ci acasă, unde am găsit-o pe Clara în bibliotecă. Lucra la rafturi și la mobilă cu un ștergător cu pene, pierdută în gânduri, ca și cum lumea nu s-ar fi destrămat cu totul.

Când m-a observat, mi-a zâmbit scurt, fără să-și întrerupă munca. Nu știam cine altcineva mai era în casă în acea dimineață.

M-am apropiat de Clara, care ștergea praful de pe Enciclopedia Britannica cu spatele la mine, am apucat-o de umeri și am întors-o cu fața la mine. Mă privea ciudat, parcă fermecată, somnoroasă.

— Spune-mi adevărul, Clara, ce legătură ai avut cu uciderea lui Marunde? Hai, trebuie să știi, te rog.

Aproape plângeam. În mine bănuiala teribilă ardea prea mult, prea mult tânjeam după o singură frază care să îmi poată confirma că totul nu era decât o mare neînțelegere, o iluzie. Dar această frază nu a venit.

— Carl-Jakob, tu știi deja adevărul, a spus Clara încet, cu o privire din care dispăruse toată dragostea, toată blândețea ei. Adevărul este că a trebuit să-l omor pe Marunde și pe ceilalți care s-au aliat împotriva tatălui meu. Nu exista altă cale.

— Nu exista altă cale? Clara, despre ce vorbești?

Am apucat-o din nou de umeri, am scuturat-o și am țipat la ea.

— Nu exista altă cale. Puteai să vorbești cu Wilhelm, cu mine, puteai să faci orice, orice altceva în afară de asta.

Clara s-a retras din strânsoarea mea, a dat drumul pământului și s-a îndreptat încet spre macheta vasului „Marianne”.

— Stimatul domn, tatăl meu, nu ar fi rezistat niciodată în fața acestor domni josnici, a spus ea, cu un calm straniu. I-ar fi privit cum îi distrug ultimul vis și ar fi murit un om distrus.

— Și acum? E mai bine acum? Nu e distrus acum?

— Da, din păcate, a spus ea, întorcându-se spre mine. În privirea ei era o răceală pe care nu o mai văzusem până atunci la ea. Ați fi putut să vă mulțumiți cu ucigașul-simbolic ca vinovat. Atunci visul lui Knudsen și al meu s-ar fi împlinit.

— Visul tău, Clara? Serios? Care este visul tău?

— Visul meu este să-l fac fericit pe tata și apoi pe tine, a spus ea, tot cu calm, și s-a îndreptat încet spre o masă, care era lipită de perete.

— Clara, e o nebunie totală, ești nebună. Îl voi suna pe Martin acum, nu există altă cale.

Am simțit că-mi dau lacrimile. Telefonul se afla pe biroul la care Clara ajunsese acum. A tras un sertar mai mare al mobilei antice până la capăt și a ridicat un panou subțire. Un fund fals. Avea un pistol în mână.

— De unde ai luat arma?, am strigat îngrozit.

— Este un cadou de despărțire de la fratele meu, a spus ea.

— M-ai împușca, vrei să mă omori și pe mine?, am întrebat, ștergându-mi lacrimile.

Nu-mi păsa deloc dacă în acel moment păream slab sau puternic în fața ei, voiam doar ca această tragedie să se termine.

— Nu, Carl-Jakob, nu vreau să te omor. Vreau să fiu cu tine. Acum putem fi liberi.

Privirea ei mi-a amintit de un alt criminal în fața căruia stătusem recent: Daniel Dreyfuss. Și mi-am amintit de cuvintele profesorului din spitalul de boli mintale: vorbise despre traume psihice care puteau schimba oamenii într-o măsură considerabilă. La exterior, acești oameni pot părea prietenoși, inteligenți și iubitori. Dar sub această fațadă, amintiri întunecate ies la suprafață. Acestea îi pot împinge pe astfel de oameni la acțiuni iraționale și crude.

Clara fusese cu siguranță rănită mult în viața ei, dar de ce nu observasem nimic din toate acestea în multele ore, în nopțile întregi, pe care le petrecusem cu ea?

— Nu putem fi liberi, Clara. Ești o criminală.

— Mergem în America, Carl-Jakob. Dintr-odată, ea schiță o figură bucuroasă și emoționată, a fost pentru câteva clipe dulcea și frumoasa Clara, cea de care mă îndrăgostisem. Nimeni nu ne poate opri. Să mergem.

A venit spre mine întinzând mâna. Am întins mâna și am încercat să o apuc de braț, voiam să o prind, să îi smulg pistolul. Clara s-a împiedicat, și eu la fel, în încercarea de a o prinde. Clara s-a lovit atunci cu spatele de macheta modelului „Marianne”. Macheta navei, elaborată cu multă grijă, s-a desprins de pe suport și a căzut pe podea. Orice aș fi vrut să fac în acel moment, nu am reușit. Clara și-a revenit și a tras cu

arma. Am auzit un zgomot infernal și am simțit o durere îngrozitoare în coapsă. O pată mare de sânge s-a format pe pantalonii mei. Am căzut clătînându-mă în fotoliul din spatele meu.

— Clara, am gemut de durere, încetează, nu faci decât să înrăutățești situația.

Împușcătura fusese cu siguranță auzită în toată casa. Auzeam deja pași. Deci mai era cineva în casă în afară de noi. Cine era în casă? Mătușa Isolde era într-o vizită, bucătăreasa Maria era probabil la piață. Unchiul Wilhelm a dat buzna în bibliotecă.

— Tată, a strigat Clara când l-a văzut, ce bine că ești aici.

— Lasă arma jos, copilă, a spus unchiul Wilhelm, mergând încet spre ea.

— Știi?, l-am întrebat pe Wilhelm. Nu mă așteptam ca el să reacționeze astfel la „tatăl” Clarei.

— Am ghicit-o, am simțit-o și am și văzut-o. Seamănă foarte mult cu mama ei. Și apoi acest inel. Da, la un moment dat mi-am dat seama. Și știam și despre voi doi. Nu ați reușit să vă ascundeți dragostea.

Mi-a zâmbit, un zâmbet binevoitor, părintesc, care nu se potrivea deloc cu ceea ce se întâmpla aici.

— Și de planul ei criminal știi?, am întrebat.

— Nu, a spus unchiul Wilhelm, care acum stătea lângă mine și se uita impasibil la rana de pe piciorul meu. Nu am știut despre asta și nici nu aș fi fost de acord. Dar nu mai contează acum.

— Nu?, am strigat.

Durerea sfâșietoare din picior fusese înlocuită de o pulsație surdă.

— Ce contează acum?

— Acum trebuie să o ducem pe Clara într-un loc sigur, a spus unchiul Wilhelm, îndreptându-se din nou spre ea.

Nesigură, ea a ridicat pistolul.

— Stai jos, copilă, a ordonat Knudsen, luând el însuși loc într-un fotoliu. Spune-ne totul, spune-ne ce ai făcut în secret în ultimele luni.

Aș fi vrut să sar în sus, să alerg la telefon să sun la poliție, dar Clara m-ar fi împiedicat. Nici nu aș mai fi apucat să ies din bibliotecă. Era gata să mă împuște, dovedise asta.

Apoi, Clara ne-a descris cum și-a conceput planul diabolic și cum l-a pus în aplicare. Părea a fi narațiunea unei călătorii captivante prin țări străine, pe care o ascuți la un ceai și biscuiți. De pe scaunul meu aveam vedere la ceasul mare al unchiului, așa că știu că am ascultat confesiunea Clarei timp de o oră. Între timp, am uitat să-mi fac griji că puteam muri de la pierderea sângelui.

Clara a povestit cum a găsit din greșeală hârtia de carbon a scrisorii către Senftleben în coșul de gunoi al lui Adolf la sfârșitul lunii iunie. La acel moment, ea știa deja de pasiunea lui Knudsen pentru proiectul „Marianne”, știa de boala acestuia și, de asemenea, începuse să îl îndrăgească pe tatăl ei.

În acel moment aș fi vrut să-l întreb pe neurologul din Pölitz dacă ceea ce Clara descria ca fiind dragoste nu era mai degrabă o iluzie, un sentiment inventat împotriva rănilor din trecut. Wilhelm era probabil prima persoană bună din viața ei, dar Clara nu putea să simtă cu adevărat dragoste. Nici pentru mine.

Documentul o copleșise cu o furie atât de mare, încât nici măcar nu putea să o descrie, a spus ea. Dar furia de pe chipul ei în timp ce rostea acele cuvinte, acea strălucire diabolică din ochii ei, era destul de grăitoare. Se hotărâse de îndată să

distrugă acea conspirație și era sigură că vinovații trebuiau să moară pentru asta.

— Niciunul dintre bărbații care se adunaseră nu ar fi renunțat la plan, doar pentru că un domn Knudsen furios le-ar fi cerut acest lucru, a spus ea. Erau extrem de determinați, iar eu aveam puțin timp la dispoziție pentru a-i opri.

Așa că i-a spionat pe domni. Nu era ușor pentru o menajeră care avea doar o jumătate de zi liberă pe săptămână. Dar găsisse destule informații despre victimele ei în casă. De la Adolf auzise destul de des că amiralul von Senftleben era membru al Parlamentului. Ședințele erau trecute în calendarul lui Adolf, care se afla pe biroul său. Într-o seară, în săptămâna după ce găsisse documentul, a ieșit pe furiș din casă în jurul orei zece seara. Putea oricând să plece și să se întoarcă în casă pe nevăzute prin subsol. Și-a dat seama repede cum să treacă de postul de pază fără să fie observată.

Prima dată când încercase să îl atace pe Senftleben în Alsterarkaden, acesta nu era singur. Dar când a încercat din nou, abia două săptămâni mai târziu, a avut noroc.

— Era destul de beat, a spus ea pe un ton vesel, a fost chiar ușor.

— Și cum ai știut exact cum ucide ucigașul-simbol?, am întrebat. De unde știai totul despre armă, toate detaliile?

— De la tine, Carl-Jakob, și din ziare.

A zâmbit.

— Înțeleg, am spus, simțind acum din nou rana din coapsă. De aceea ai uitat de pălării.

— Poftim?

— Dreyfuss a luat pălăriile victimelor sale ca trofee. Dar asta nu a apărut în ziare și probabil că nu ți-am spus.

— Da, Carl-Jakob, cred că ai uitat.

A sunat aproape ca o acuzație.

Despre bancherul Montgomery, se pare că unchiul Wilhelm îi povestise de bunăvoie Clarei. Într-una dintre multele conversații mult prea confidențiale pe care cei doi le aveau, unchiul se plânsese de acest pedant zgârcit, care pleca în fiecare zi la ora cinci fix și care nu deținea o trăsură, ci mergea mereu cu tramvaiul, ca un muncitor din port.

— Și eu am fost surprinsă, a spus Clara cu o voce rece pe care am simțit-o pentru prima dată în acea dimineață, câtă ură poți simți pentru o persoană pe care nu ai mai văzut-o niciodată.

— De unde ai știut cum arată?, a întrebat acum Wilhelm, care era evident mai degrabă fascinat decât șocat de descrierile Clarei.

— Există un bust al lui și al acestui Friedmann în foaietul băncii sale.

— Și de ce l-ai omorât în tramvai?, am întrebat. Trebuie să fi fost mult prea periculos pentru tine.

— După tot ce auzisem de la tata – cât de firesc vorbea acum despre tatăl ei părea să-l surprindă chiar și pe bătrânul Knudsen –, știam că nu mai aveam prea mult timp să-l urmăresc. Trebuia să rezolv treaba. Eram sigură că dacă aș acționa suficient de repede, aș putea pleca înainte ca în tramvai să înceapă agitația. Și așa a fost.

Dreyfuss raportase ceva asemănător, mi-am amintit, despre uciderea lui Schilling la podurile de debarcare. O mie de ochi și nimeni nu vede nimic.

— Nu te-ai gândit niciodată la faptul că comiți infracțiuni grave? Păcate mortale?, a întrebat Knudsen.

Clara a ridicat din umeri.

— A trebuit să o fac, tată. Pentru tine.

De ce nu sărea Wilhelm acum? De ce nu țipa la Clara, nu o certa, nu-i spunea că nu el îi ceruse asta, că nu voia să fie motivul acțiunilor ei oribile? De ce stătea acolo și se uita la ea? Sunt sigur că în acel moment îi treceau multe întrebări și gânduri prin cap, dar în exterior era ca un Buddha.

— Și cu Marunde, știți cum a fost, a spus Clara, încheindu-și relatarea. Dacă nu m-ar fi mușcat câinele... Ești foarte isteț, Carl-Jakob.

Lingușelile ei nu mai prindeau la mine. Fără orientări morale, fără scrupule, fără remușcări, fără conștiință, fără religie, asta spusese profesorul Mensing despre Dreyfuss și oamenii ca el.

Nu puteam decât să mă holbez la femeia ciudată care stătea în fața mea. Ochii care mă priviseră cu dragoste erau ochii unei ucigașe. Mâinile care mă atinseseră acolo unde nu mai fusesem atins niciodată până atunci, erau mâini care omorâseră. Gura care mă sărutase și îmi șoptise jurăminte, era o gaură putredă din care nu ieșeau decât minciuni.

— O să te ducem de aici, Clara, a spus unchiul Wilhelm, ridicându-se în picioare.

— Da, la poliție, sau la ce te referi?, l-am întrebat și am sărit și eu în sus.

Durerea m-a cuprins, dar am rămas în picioare. Simțeam că rana din picior, după ce se închisese pentru o clipă, urma să se redeschidă.

— Trebuie să înțelegi, a spus calm unchiul Wilhelm. Este fiica mea. Nu pot permite ca ea să fie ucisă. Nu aș permite nici ca tu să fii ucis.

— E o criminală, unchiule Wilhelm, am răcnit, urlând, disperat. O merită. Știe că o merită.

— Să mergem, Marianne, a spus Wilhelm. Și tu, Carl-Jakob. Nu ne face probleme. Nu vreau ca copiii mei să se omoare între ei.

Oare numai eu remarcasem că Wilhelm tocmai îi spusese Marianne? Oare acum înnebunise și el complet? Credea el oare că acum, cu ajutorul Clarei, putea să-și salveze fiica cea mică și nevinovată?

Nu aveam de ales. Clara ținea neîncetat pistolul în direcția mea. Ne-am dus la șopron și Wilhelm ne-a ordonat să ne așezăm, eu și Clara, pe bancheta din spate a automobilului. Cu o îndemânare surprinzătoare, a pornit motorul cu ajutorul manivelei. Nu l-am văzut niciodată pe unchiul Wilhelm conducând el însuși Mercedes-Benz-ul, și parcă îmi amintesc că râdea de faptul că nu putea.

Dar știa să conducă. S-a așezat la volan și a apăsă pe accelerație, cam sacadat și prea agresiv, dar am pornit.

Capitolul 41

Clara s-a așezat lângă mine în dreapta și părea să se bucure de briză. Ținea pistolul în mână, pe genunchi, gata să tragă în orice moment.

— I-ai atribuit faptele tale lui Johannes cu multă perfidie. L-ai fi dus în locul tău să fie executat, am spus, punând în glas cât mai mult dispreț posibil. Un om bun, care nu ți-a făcut niciun rău, care a fost mereu amabil și de ajutor.

— Lui Johannes nu i s-ar fi întâmplat nimic, a răspuns Clara fără să se uite la mine. Nu aveau nicio dovadă. Și a scăpat, până la urmă.

Mă săturasem. Nu mai voiam să spun niciun cuvânt acestei femei. Iubita mea Clara murise când descoperisem mușcătura câinelui lui Marunde pe picior. Clara mea nu suferise când murise, pentru că ea era doar o iluzie, o ființă mitică, pe care o creasem în inima mea confuză. Eu eram cel care suferea acum, și aveam să o fac cu siguranță pentru o perioadă destul de lungă de timp. Ultima mea misiune era să o împiedic pe Clara să scape de pedeapsa pe care o merita. Dacă mă gândisem vreodată la salvarea ei, acum eram la mare distanță de orice astfel de plan.

Unchiul Wilhelm hotărâse altceva. Legătura cu fiica pe care tocmai o găsisese era mai importantă pentru el. Bogătașul din el credea oare că își putea face propriile legi?

Să fi fost aceasta problema principală împotriva căreia Emma Neumann și tovarășii ei luptau, și anume că cei bogați făceau regulile doar pentru cei săraci?

Unchiul Wilhelm a condus automobilul spre port. Am traversat portul Binnen și am virat pe cheiul Sandtor. În jurul depozitelor era agitație. Catargele navelor de marfă se înălțau pe cerul ușor înnorat. Unchiul Wilhelm s-a oprit pentru câteva clipe și s-a apropiat de un muncitor de la docuri. Bărbatul a arătat cu degetul într-o direcție, iar Knudsen a pornit din nou de-a lungul unui șir de nave așezate pe chei. Ne-am oprit la un vas mai vechi cu trei catarge în culorile și cu semnul companiei de navigație Knudsen. Nava se numea „Margarete”.

— Așa o cheamă pe mama mea, a spus Clara, revenind la rolul de fată iubită. Mulțumesc, tată.

— Ce i-ai spus mătușii Isolde despre motivul pentru care ai numit nava așa?, l-am întrebat pe unchiul Wilhelm.

Nu m-am putut abține de la această remarcă.

— Pe bunica mea o chema tot așa, a spus el și a zâmbit. Era totul doar un joc? În plus, am și o navă numită Isolde, desigur.

Knudsen i-a făcut cu mâna căpitanului, care stătea la balustradă și se uita la noi, apoi s-a întors spre Clara.

— Această navă te va duce la Rio de Janeiro, a spus el. Asta e tot ce pot face pentru tine. De păcatele tale se va ocupa altcineva, atunci când fi timpul.

Nu-l mai auzisem niciodată pe unchiul meu vorbind atât de pastoral. Și-a băgat mâna în haină, a scos un plic gros și i l-a înmănat Clarei. Nu voiam să știu câți bani erau. Nu îmi păsa. Nu ar fi fost fericită în Brazilia, cu toți banii din lume.

Clara a coborât încet din mașină. Neîncrezătoare, i-a zâmbit lui Knudsen, apoi mie. La ce se aștepta, la un sărut de adio? Bineînțeles, micuța Clara, care nu trecuse niciodată de granițele Hamburgului, se temea de lumea largă în acel moment. Poate că și o urmă de remușcare pusese în sfârșit stăpânire pe ea. Dar ce-mi păsa mie?

— Vino cu mine, a spus ea cu o voce subțire. Acolo putem uita totul.

Am clătinat din cap fără să mă uit la ea. Nu merita o a treia șansă după ce călcase în picioare cu atâta nerușinare a doua șansă pe care i-o oferise familia Knudsen. Locul ei era sub ghilotină.

— Și ar fi bine să mi-l dai mie, a spus Knudsen, în timp ce Clara stătea lângă el întinzând mâna spre pistol.

În acel moment, un landou cu doi cai a intrat printre depozite la galop. Muncitorii au sărit în lateral, caii au tresărit, undeva o stivă de lăzi cu fructe a zburat cu zgomot. Martin și comisarul Manthey se aflau în landou, iar trăsură era urmată de mai mulți polițiști călare cu puști.

— Oprește-te!, a strigat Martin, care a sărit din trăsură în timp ce aceasta era încă în mișcare și a fugit spre noi. Nu vedeam nicio armă asupra lui. Clara a ridicat brațul cu pistolul.

— Martin, ai grijă, am strigat, are o armă.

Clara a apăsat pe trăgaci, dar a ratat. Ca răspuns, mai multe focuri de armă au ieșit din puștile celor călare. Cineva a nimerit-o pe Clara în umăr. O pată roșie s-a format pe cureaua largă de dantelă albă a șortului ei, care a început să devină din ce în ce mai mare. Aruncase pistolul pe jos și își ținea umărul, plângând. Sângele i se scurgea printre degete.

Stăteam încă pe bancheta din spate a automobilului și mi-am pus mâna pe umărul unchiului Wilhelm, care era încă la volan.

— Ești bine, unchiule?, am întrebat.

Martin, care se lipise de marginea mașinii, s-a uitat la mine și a clătinat din cap. Apoi am văzut. Unchiul Wilhelm avea o gaură însângerată în tâmpla stângă.

Capitolul 42

Pe 12 decembrie 1904, la două luni după împușcăturile din port, a fost ghilotinată, în piața Pferdemarkt, menajera Clara Lüttge, o criminală care ucisese trei oameni. Execuția nu a fost deschisă publicului, dar nu cunoșteam pe nimeni care ar fi vrut să asiste la spectacolul macabru. Clara și-a repetat mărturisirea în timpul interogatoriului condus de Arnold Manthey. În zilele care au urmat arestării sale, au apărut însă și alte dovezi. De exemplu, cuțitul găsit în magazie, arma crimei, avea doar amprentele Clarei. Deghizarea cu care Clara se transformase în Dreyfuss cel cocoșat în timpul crimelor comise fusese arsă în aragazul din bucătărie. În cenușă au fost găsite doar câteva bucăți din haina de ploaie.

Pe atunci o jeleam încă pe Clara pe care o iubisem și care murise cu mult înainte de această altă Clara.

Daniel Dreyfuss fusese executat în același loc cu patru săptămâni înaintea Clarei. Încercase să obțină totuși să fie declarat nebun printr-o expertiză a profesorului Mensing din Pölitz și să scape astfel de pedeapsa cu moartea. Dar, după cum mi-a spus Martin, opinia expertului nu a părut foarte convingătoare, așa că judecătorul nu a arătat niciun fel de milă. După condamnarea Clarei, m-am gândit mult dacă merita cu adevărat ghilotina, așa cum strigasem supărat în ziua morții

unchiului Wilhelm. Ajunsesem la concluzia că nu merita să moară.

Nici Dreyfuss. Amândoi erau suflete tulburate. Acest lucru nu îi absolvă de responsabilitatea pentru actele lor crude, iar cea mai aspră pedeapsă este justă. Dar este mai puțin crud să legi oameni fără apărare și să le tai capul? Asta nu ne face barbari? De mult timp, în Reich-ul german și în multe alte țări, oamenii începuseră să pună sub semnul întrebării semnificația și moralitatea pedepsei cu moartea, dar nimic nu s-a schimbat. Nu știu dacă m-aș simți mai bine dacă aș ști că e undeva într-o celulă, căindu-se și gândindu-se din când în când la mine.

Nu s-a aflat niciodată cine i-a trimis fotografia și numele prietenilor și conspiratorilor de navigație lui Salomon Dreyfuss. Martin și cu mine eram de acord că trebuie să fi fost navigatorul Jens Hartung. O scrisoare adresată în acest sens lui Hartung în Africa de Sud-Vest Germană a rămas fără răspuns. Motivul era simplu: la sfârșitul anului 1904, Hartung fusese ucis de rebeli băștinași, după cum am aflat mai târziu.

Astăzi, la doi ani de la evenimente, locuiesc încă la Vila Knudsen. În parte din motive de conveniență, dar și pentru ca văduva Knudsen, mătușa mea Isolde, să nu fie atât de singură într-o casă atât de mare. De asemenea, Johannes este încă acolo, dar Mercedes-Benz-ul în care unchiul Wilhelm a fost ucis de un glonț rătăcit al poliției nu a mai fost condus de mult timp. Adolf a reușit să obțină un preț bun pentru compania de transport Knudsen de la compania de transport Woermann. Îi datora acest lucru mamei sale, după toată suferința pe care i-o provocase.

Adolf are acum un apartament mare închiriat în Eppendorf și își încearcă norocul ca vânzător de nave. A reușit să obțină

un loc în parlamentul din Hamburg în alegerile care au avut loc la scurt timp după evenimentele din port.

Un factor decisiv în acest succes a fost, cu siguranță, faptul că electoratul nu știa nimic despre intriga sa împotriva propriului său tată, care își găsisse moartea în mod tragic. Între timp, Adolf și prietenii săi de partid au reușit să schimbe legea electorală. Dacă nu aș fi primit recent o mărire de salariu, nici eu nu aș mai fi avut dreptul să votez acum. Eforturile celor puternici și loiali împăratului, de a construi mai multe nave de război la Hamburg, au avut, de asemenea, succes. Blohm & Voss este acum prima adresă din Reich pentru construcția de crucișătoare de luptă imperiale, iar alte șantiere navale din Hamburg se pot aștepta, de asemenea, la comenzi din ce în ce mai profitabile din partea Ministerului de Război de la Berlin. Sunt curios să văd unde ne va duce acest lucru.

Mătușa Isolde, care comunică cu Adolf doar în scris, îi plătește în continuare o alocație lunară până la sfârșitul acestui an, după care va trebui să se descurce pe propriile picioare. El nu a fost inclus în moștenire. Adolf a divorțat între timp și nu s-a recăsătorit. La scurt timp după moartea Clarei, l-am întâlnit din întâmplare pe Jungfernstieg și l-am întrebat dacă a hărțuit-o cu adevărat pe Clara sau dacă fusese una dintre multele ei minciuni. Jura că nici măcar o dată nu se uitase la ea cu dorință. Spre uimirea mea, l-am crezut.

La scurt timp după moartea lui Wilhelm și execuția Clarei, mătușa Isolde a adus o nouă servitoare în casă. De data aceasta nu este o tânără dezonorată, ci o fată de fermier din Dittmarschen, care nu are mai mult de optsprezece ani. Fata blondă cu obraji dolofani este puțin rotunjoară, muncitoare și prietenoasă. Adesea o auzim cum cântă încet în timp ce

lucrează. Opusul melancolicei Levke, care fusese nevoită să plece pentru că furase de la Clara.

Acum presupun că și aceasta fusese una dintre minciunile Clarei, pentru a scăpa de tânără.

Emma Neumann mi-a scris la câteva luni după execuția Clarei și și-a exprimat condoleanțele. Mi s-a părut ciudat, dar sunt sigur că a avut intenții bune. De asemenea, mi-a scris că Ferdi a fost condamnat la mai mulți ani de închisoare după ce a jefuit o bancă din Lübeck. Nu era aproape nimic în acele zile care să mă intereseze mai puțin. De atunci nu am mai auzit nimic de Emma Neumann. Și nici nu-mi scrisese să mă roage să mai trec să o vizitez cu bere rece. Ceea ce ne legase nu mai există.

Mă uit la fiicele prietenelor mătușii Isolde, care se întâmplă adesea să fie prezente când văduva Knudsen le invită la ceai. Toate sunt tinere drăguțe, dar în niciuna dintre ele nu am văzut ceea ce iubisem la ea. Va mai trece ceva timp până când această imagine va dispărea.

Nu i-am spus niciodată Isoldei despre secretul dintre Clara și Wilhelm. În afară de mine, doar prietenul meu Martin știe că una dintre fiicele bătrânului Knudsen a fost decapitată în decembrie 1904 și mă pot baza pe discreția lui. Martin a ajuns detectiv sergent după vara anului 1904 și așteaptă cu nerăbdare următorul pas, acela de comisar. I-am mai oferit de câteva ori asistență științifică pentru a-l ajuta. Martin este acum logodit cu Mathilde, o femeie roșcată, veselă, care lucrează ca dactilografă la primărie. În curând se vor căsători, iar eu voi fi cavalerul lor de onoare.